

KAUNO MIESTO KULTŪROS PLĖTROS GALIMYBIŲ STUDIJA

Skirta:

Kauno miesto savivaldybės administracijai

Parengė:

UAB „BGI Consulting“

VŠĮ „KULTUR“

2015 m. gegužė

BGI Consulting
Business Government & Innovator

KULTUR
kultūros ir turizmo projektai

TURINYS

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS.....	4
LENTELIŲ SĄRAŠAS	5
PRIEDŲ SĄRAŠAS.....	5
NAUDOJAMOS SANTRUMPOS.....	6
ĮVADAS	7
1. STRATEGINIAI DOKUMENTAI: KULTŪROS PLĖTROS KRYPTYS	8
1.1. Kultūros ir kitų sektorių partnerystė.....	8
1.2. Kultūros paslaugų kokybės gerinimas.....	10
1.3. Gyventojų įsitraukimo į kultūrinę veiklą didinimas	13
1.4. Regioninė dimensija.....	15
2. KULTŪROS SEKTORIAUS KONTEKSTAS: APLINKA IR IŠTEKLIAI	17
2.1. Socialinė aplinka	17
2.2. Ekonominė aplinka.....	20
2.3. Kultūrinis ir gamtinis paveldas.....	22
2.4. Viešosios erdvės.....	26
3. SAVIVALDYBĖS FUNKCIJOS KULTŪROS POLITIKOS SRITYJE	28
4. KULTŪROS ĮSTAIGOS	31
4.1. Bibliotekos.....	31
4.1.1. Bibliotekų tinklas Kauno mieste.....	31
4.1.2. Kauno miesto savivaldybės bibliotekos ištekliai.....	31
4.1.3. Kauno miesto savivaldybės bibliotekos veikla.....	33
4.2. Muziejai ir meno galerijos.....	37
4.2.1. Muziejų tinklas Kauno mieste.....	37
4.2.2. Kauno miesto savivaldybės muziejaus ištekliai	40
4.2.3. Kauno miesto savivaldybės muziejaus veikla	43
4.2.4. Meno galerijos	46
4.3. Teatrai.....	47
4.3.1. Teatrų ir teatrinių įstaigų tinklas Kauno mieste.....	47
4.3.2. Kauno miesto savivaldybės teatrų ir teatrinių įstaigų ištekliai	48
4.3.3. Kauno miesto savivaldybės teatrų veikla	51
4.4. Kino įstaigos	55
4.4.1. Kino įstaigų tinklas Kauno mieste.....	55

4.4.2.	Kauno miesto savivaldybės kino įstaigų ištekčiai	56
4.4.3.	Kauno miesto savivaldybės kino įstaigų veikla	59
4.5.	Kultūros centrai ir Kauno menininkų namai	61
4.5.1.	Įstaigų tinklas Kauno mieste	61
4.5.2.	Kauno miesto savivaldybės kultūros centrų ir Kauno menininkų namų ištekčiai	62
4.5.3.	Kauno miesto savivaldybės kultūros centrų ir Kauno menininkų namų veikla	63
4.6.	Koncertinės įstaigos	66
4.6.1.	Koncertinių įstaigų tinklas Kauno mieste	66
4.6.2.	Kauno miesto savivaldybės koncertinių įstaigų ištekčiai	66
4.6.3.	Kauno miesto savivaldybės koncertinių įstaigų veikla	67
5.	KITI KULTŪROS REIŠKINIAI	69
5.1.	Kauno miesto renginiai	69
5.2.	Kūrybinės industrijos	74
5.3.	Menininkų rezidencijos	76
5.4.	Bendruomenių veikla	77
5.5.	Kūrybinės sąjungos	79
6.	KULTŪROS SEKTORIAUS STIPRYBĖS, SILPNYBĖS, GALIMYBĖS IR GRĖSMĖS (SSGG)	81
6.1.	Stiprybės	81
6.2.	Silpnybės	83
6.3.	Galimybės	85
6.4.	Grėsmės	88
7.	KAUNO MIESTO KULTŪROS PLĖTROS STRATEGINĖS KRYPTYS IR PRIEMONĖS	89
	PRIEDAI	95
1 priedas.	Kultūros plėtros kryptis nustatančių strateginių dokumentų sąrašas	95
2 priedas.	Kauno miesto bibliotekų, teatrų ir kino įstaigų tinklai	96
3 priedas.	Bibliotekų rodikliai	98
4 priedas.	Muziejų rodikliai	99
5 priedas.	Teatrų rodikliai	107
6 priedas.	Kultūros centrų ir Kauno menininkų namų rodikliai	110
7 priedas.	Koncertinių įstaigų rodikliai	112
8 priedas.	Kauno miesto 2015 metų renginiai	113
9 priedas.	Kūrybinės industrijos	124

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS

1 paveikslas. Kauno miesto savivaldybės gyventojų skaičiaus kaita 2009–2015 metais.....	17
2 paveikslas. Kauno miesto gyventojų struktūra pagal amžių, proc. 2015 m. pradžioje.....	18
3 paveikslas. Demografinės senatvės koeficiento ir vaikų iki 15 m. skaičiaus dinamika 2009-2014 m.	18
4 paveikslas. Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis Kauno miesto savivaldybėje ir nuokrypis nuo šalies vidurkio (EUR)	21
5 paveikslas. Steigėjo asignavimai Kauno miesto savivaldybės muziejams 2008–2012 ir 2014 metais, mln. Lt.....	40
6 paveikslas. Kauno miesto muziejaus 2013 ir 2014 metais gautų lėšų pasiskirstymas pagal šaltinius	41
7 paveikslas. Kauno miesto savivaldybės muziejų darbuotojų skaičius.....	42
8 paveikslas. Kauno miesto savivaldybės muziejų lankytojų skaičius 2008–2014 metais, tūkst.....	43
9 paveikslas. Kauno miesto savivaldybės teatrų biudžetai 2012 ir 2013 metais	49
10 paveikslas. Kauno savivaldybės teatrų 2012 ir 2013 metais gautų lėšų pasiskirstymas pagal šaltinius.....	49
11 paveikslas. Kauno savivaldybės teatrinių įstaigų 2013 metais gautų lėšų pasiskirstymas pagal šaltinius.....	50
12 paveikslas. Kauno savivaldybės teatrų renginių skaičiaus kitimas 2009–2013 metais	52
13 paveikslas. Premjerų skaičiaus Kauno savivaldybės teatruose kitimas 2009–2013 metais	53
14 paveikslas. Lankytojų skaičiaus Kauno savivaldybės teatruose kitimas 2009–2013 metais.....	54
15 paveikslas. Kino teatro „Romuva“ 2013 ir 2014 metų biudžetų lėšų pasiskirstymas pagal šaltinius	57
16 paveikslas. Kino teatro „Romuva“ 2012–2014 metais uždirbtos lėšos, tūkst. EUR.....	57
17 paveikslas. Kauno kino studijos 2012 ir 2013 metų biudžetų lėšų pasiskirstymas pagal šaltinius ..	58
18 paveikslas. Kultūros centrų ir Kauno menininkų namų biudžetų struktūra 2013 metais, proc.....	63
19 paveikslas. Kauno kultūros centrų ir Kauno menininkų namų 2013 metais organizuotų renginių Kaune skaičius ir pasiskirstymas pagal renginio tipą	64
20 paveikslas. Kauno miesto savivaldybės koncertinių įstaigų biudžetų struktūra 2013 metais, proc..	67
21 paveikslas. Kauno koncertinių įstaigų 2013 metais organizuoti renginiai Kaune ir jų skaičius pagal renginio tipą.....	68
22 paveikslas. Kauno miesto renginių svarbos turizmui vertinimas (turistų nuomonė).....	71
23 paveikslas. Kauno miesto renginių svarbos turizmui vertinimas (gyventojų nuomonė)	71
24 paveikslas. Kauno mieste vykstančių kultūros renginių reikšmingumo vertinimas	72
25 paveikslas. Kultūros politikos strateginių kryptių ir priemonių formavimo koncepcija.....	89

LENTELIŲ SĄRAŠAS

1 lentelė. Studijuojančių ir besimokančių Kauno švietimo įstaigose bei kasmetinis šių programų absolventų pasiskirstymas pagal kultūrinių ir kūrybinių industrijų kategorijas	19
2 lentelė. Kultūros vertybių skaičius ir tankumas savivaldybėse.....	22
3 lentelė. Savivaldybių biudžeto asignavimai (faktiniai) poilsiui, kultūrai ir religijai 2014 metais.....	28
4 lentelė. Kauno miesto savivaldybės kultūros programos ir jų finansavimas 2015 metams	29
5 lentelė. Savivaldybių viešųjų bibliotekų metinės išlaidos eurai vidutiniškai vienam gyventojui ir vienam apsilankymui	32
6 lentelė. Vidutinis vienam savivaldybių viešųjų bibliotekų padaliniui tenkančių gyventojų skaičius ...	32
7 lentelė. Savivaldybių viešųjų bibliotekų vartotojai ir lankomumas atsižvelgiant į gyventojų skaičių .	36
8 lentelė. Savivaldybių viešųjų bibliotekų vartotojai ir lankomumas atsižvelgiant į etatų skaičių	36
9 lentelė. Muziejų tinklas Kauno mieste.....	38
10 lentelė. Lietuvos didžiųjų miestų savivaldybių muziejų santykiniai rodikliai (2012 metai).....	45
11 lentelė. Kauno miesto bendruomenių centrų projektinė veikla ir dalyvių skaičius jose 2014 m.	78
12 lentelė. Kultūros politikos strateginės kryptys ir priemonės	90

PRIEDŲ SĄRAŠAS

1 priedas. Kultūros plėtros kryptis nustatančių strateginių dokumentų sąrašas.....	95
2 priedas. Kauno miesto bibliotekų, teatrų ir kino įstaigų tinklai	96
3 priedas. Bibliotekų rodikliai	98
4 priedas. Muziejų rodikliai	99
5 priedas. Teatrų rodikliai.....	107
6 priedas. Kultūros centrų ir menininkų namų rodikliai	110
7 priedas. Koncertinių įstaigų rodikliai	112
8 priedas. Kauno miesto 2015 metų renginiai.....	113
9 priedas. Kūrybinės industrijos	124

NAUDOJAMOS SANTRUMPOS

AIKOS	Atvira informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistema
BVP	Bendrasis vidaus produktas
ES	Europos Sąjunga
EVRK	Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius
HES	Hidroakumuliacinė elektrinė
IRT	Informacinės ir ryšių technologijos
ISM	Vadybos ir ekonomikos universitetas
KC	Kultūros centras
KKC	Kauno kultūros centras
KMM	Kauno miesto muziejus
KTU	Kauno technologijos universitetas
LR	Lietuvos Respublika
LSMU	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
LSU	Lietuvos sporto universitetas
MTEP	Moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra
SSGG	Stiprybės, silpnybės, galimybės, grėsmės
TUI	Tiesioginės užsienio investicijos
VDU	Vytauto Didžiojo universitetas
VKVB	Vinco Kudirkos viešoji biblioteka
VU	Vilniaus universitetas

IVADAS

Kauno miesto kultūros plėtros galimybių studija siekiama įvertinti Kauno kultūros sektoriaus situaciją ir pateikti pasiūlymus (10-ties metų periodui) dėl sektoriaus plėtros prioritetų ir priemonių. Studijos objektas – Kauno miesto savivaldybės pavaldume esančios kultūros įstaigos ir paslaugos. Atsižvelgiant į tai, kad šių įstaigų veikla iš dalies persidengia su kitų steigėjų kultūros organizacijų veikla, pastarosios studijoje analizuojamos kaip kontekstas.

Rengiant studiją buvo taikomi įvairūs duomenų rinkimo ir analizės metodai, įskaitant pirminių ir antrinių šaltinių analizę, statistikos duomenų analizę ir viešas diskusijas, kuriose dalyvavo 57 Kauno miesto kultūros sektoriaus atstovai iš kultūros įstaigų, akademinės bendruomenės, nevyriausybinių organizacijų, taip pat kūrėjai, festivalių organizatoriai ir kiti.

Vertinant Kauno kultūros sektoriaus situaciją, buvo atlikta strateginių dokumentų, socialinės ir ekonominės situacijos, kultūros, istorinio ir gamtinio paveldo bei viešųjų erdvių analizė.

Pagrindinis studijos dėmesys skirtas kultūros įstaigų veiklos analizei, įvertinant įstaigų tinklą, žmogiškuosius, infrastruktūrinius ir finansinius išteklius bei teikiamas paslaugas ir vartotojus. Įstaigos buvo vertinamos naujausių įstaigų veiklos ataskaitų, prieinamų statistinių duomenų apie įstaigų veiklos rodiklius ir įstaigų atstovų pateiktų duomenų pagrindu.

Miesto kultūrinis gyvenimas neapsiriboja tik viešosiomis lėšomis finansuojamų įstaigų (bibliotekų, muziejų ir kt.) veikla. Todėl studijoje papildomai buvo peržiūrėta Kauno miesto bendruomenių veikla, įvairių kultūros operatorių organizuojami renginiai, menininkų sąjungų veikla, taip pat kūrybinių industrijų ir menininkų rezidencijų veikla.

Parengta Kauno miesto kultūros sektoriaus stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė, kuria remiantis formuojamos kultūros sektoriaus strateginės kryptys ir priemonės.

Studijos autoriai nuoširdžiai dėkoja Kauno miesto savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir turizmo plėtros reikalų valdybos Kultūros ir turizmo plėtros skyriui už bendradarbiavimą teikiant reikalingą informaciją ir organizuojant studijos rengimo veiklas, taip pat – visiems viešųjų diskusijų dalyviams už skirtą laiką ir pasidalintas mintis.

Studijos ekspertai:

- Martynas Užpelkis (projekto vadovas, tel. +370 615 13257, martynas@kultur.lt)
- Vaidas Petrulis
- Jonas Jatkauskas
- Edvinas Bulevičius (atsakingas už sutarties įgyvendinimą, tel. +370 5 215 3969, edvinas@bgiconsulting.lt)
- Aušra Bacevičiūtė
- Giedrė Stonytė

Studija parengta įgyvendinant 2015 m. vasario 4 d. sutartį, pasirašytą Kauno miesto savivaldybės administracijos ir jungtinės veiklos partnerių UAB „BGI Consulting“ ir VŠĮ „KULTUR“.

Studija rengiama įgyvendinant projektą „Kauno miesto savivaldybės strateginio plano iki 2022 metų parengimas“, kodas VP1-4.2-VRM-02-R-22-017, pagal 2013 m. lapkričio 19 d. su Europos socialinio fondo agentūra sudarytą finansavimo ir administravimo sutartį Nr. VP1-4.2-VRM-02-R-22-017. Projektas yra dalinai finansuojamas Europos socialinio fondo lėšomis.

1. STRATEGINIAI DOKUMENTAI: KULTŪROS PLĖTROS KRYPTYS

Siekiant identifikuoti pagrindines strategines kryptis, kuriomis numatyta plėtoti kultūros sektoriaus veiklą iki 2022 metų, buvo atlikta aktualių Europos Sąjungos (ES), nacionalinių, regioninių ir Kauno miesto strateginių dokumentų analizė. Šių dokumentų sąrašas pateiktas 1 priede.

Remiantis aktualių strateginių dokumentų nuostatomis, galima išskirti tris pagrindines kultūros plėtros kryptis:

1. Kultūros ir kitų sektorių partnerystė;
2. Kultūros paslaugų kokybės gerinimas;
3. Gyventojų įsitraukimo į kultūrinę veiklą didinimas.

Šios kryptys yra tarpusavyje susijusios. Kultūros ir kitų sektorių partnerystė gali sukurti pagrindą kokybiškų kultūros paslaugų kūrimui ir teikimui visuomenei, tenkinant įvairių grupių interesus ir skatinant gyventojus aktyviau įsitraukti į kultūrinę veiklą.

1.1. Kultūros ir kitų sektorių partnerystė

Kultūros ir kūrybos santykis

Daugelio analizuotų strateginių dokumentų nuostatose atsispindi pasikeitęs kultūros vaidmuo šiuolaikinėje visuomenėje. Be tradicinio kultūros, kaip šalies gyventojų tapatybės pagrindo, vaidmens pabrėžiamas funkcinis kultūros vaidmuo prisidedant prie šalies ekonomikos konkurencingumo. Dėl to su kultūros sektoriumi glaudžiai siejamas **kūrybos sektorius**. ES Žaliojoje knygoje „Kultūros ir kūrybos sektorių potencialo išlaisvinimas“ (2010) kultūros sektorius apibrėžiamas kaip pramonės sektorius, kuriame gaminamos ir platinamos prekės ir paslaugos, kurios jų kūrimo metu yra vertinamos kaip turinčios išskirtinių požymių, išskirtinę naudojimo sritį ar paskirtį, ir įkūnija arba perteikia kultūrų raišką, nepriklausomai nuo galimos jų komercinės vertės. Kūrybos sektoriumi laikomas pramonės sektorius, kuriame, remiantis kultūra, siekiama daugiausia funkcinų rezultatų¹.

Kūrybos sektorius – pramonės sektorius, kuriame remiantis kultūra siekiama daugiausia funkcinų rezultatų (ES Žalioji knyga „Kultūros ir kūrybos sektorių potencialo išlaisvinimas“, 2010).

Kūrybos sektoriaus veiklai apibrėžti priskiriamas **kūrybinių industrijų** terminas. Remiantis Kūrybinių industrijų skatinimo ir plėtros strategija (2007), kūrybinėmis industrijomis laikomos individo kūrybiniais sugebėjimais ir talentu pagrįstos veiklos, kurių tikslas bei rezultatas yra intelektualinė nuosavybė ir kurios gali kurti materialią gerovę bei darbo vietas. Kūrybinėms industrijoms Lietuvoje priskirtini amatai, architektūra, dizainas, kinas ir videomenas, leidyba, vaizduojamasis, taikomasis menas, muzika, programinė įranga ir kompiuterinės paslaugos, radijo ir televizijos

¹ ES Žalioji knyga „Kultūros ir kūrybos sektorių potencialo išlaisvinimas“ (KOM(2010) 183 galutinis).

programų kūrimas ir transliacija, reklama, scenos menai ir kitos sritys, kuriose jungiasi kultūros bei ūkinės veiklos aspektai².

Remiantis nauja kultūros ir kūrybos sektorių bendrąja programa „Kūrybiška Europa“ (2014–2020), siekiant padidinti kultūros ir kūrybos sektorių konkurencingumą ir jų rinkos dalį, kartu sudarant galimybes ekonomikos ir užimtumo augimui, svarbu išnaudoti komercinį kūrinių potencialą³. ES Žaliojoje knygoje (2010) teigiama, kad kultūros ir kūrybos sektoriai ne tik tiesiogiai prisideda prie ekonomikos augimo, bet ir sudaro pagrindą ekonominėms bei socialinėms inovacijoms kituose sektoriuose⁴.

Tarpsektorinis bendradarbiavimas

Pasikeitusio kultūros vaidmens kontekste pabrėžiama tarpsektorinio bendradarbiavimo svarba kultūros plėtrai. Remiantis ES Žaliaja knyga (2010), geriausia veiklą vykdyti kartu suburiant kultūros ir kūrybos sektorių įmones, todėl būtina gerinti fizinę ir socialinę aplinką, kurioje kūrybiniai darbuotojai ir susijusios institucijos galėtų veiksmingai bendradarbiauti⁵. Tiek šiame dokumente, tiek strategijoje „Europa 2020“ bei programoje „Kūrybiška Europa“ kūrybiškumas neatsiejamas nuo **inovacijų ir verslumo**. Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ kūrybingumas išskirtas kaip viena pagrindinių vertybių siekiant Lietuvos, kaip sumanios šalies, vizijos. Kuriant sumanią visuomenę raginama skatinti kultūros ir įvairių gyvenimo sričių partnerystę, panaudojant kūrybos produktus ir kultūros paslaugas, o vystant sumanią ekonomiką – kurti sąlygas **verslo, švietimo, mokslo ir kultūros integracijai** bei sudaryti palankias sąlygas kūrybos ir kultūros pramonės plėtrai šalyje⁶.

Siekiant 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontalaus prioriteto „Kultūra“ tikslo „Stiprinti visuomenės kultūrinę tapatybę, didinti visuomenės kūrybingumą, bendruomeniškumą ir pilietiškumą“, keliami du uždaviniai – skatinti kūrybinių ir kultūrinių industrijų plėtrą, **su menu ir kultūra susijusias inovacijas bei šių inovacijų tarpsektorinę plėtrą**, ir vykdyti **kultūros srities tyrimus**, kultūros paslaugų poreikių analizę bei su kultūra susijusius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą (MTEP). Pirmojo uždavinio įgyvendinimo kryptys apima kūrybingumo infrastruktūros plėtros skatinimą, paskatų verslumui kūrybinių ir kultūrinių industrijų srityje kūrimą ir naujų produktų bei paslaugų kūrimo ir panaudojimo, skatinant tarpsektorinį bendradarbiavimą, rėmimą. Tarp antrojo uždavinio įgyvendinimo kryptių – socialinės ir kultūrinės plėtros pasitelkiant mokslinius tyrimus ir bendradarbiavimo vykdant su kultūra susijusią MTEP skatinimas⁷.

² Kūrybinių industrijų skatinimo ir plėtros strategija (patvirtinta LR kultūros ministro 2007 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. ĮV-217).

³ Nauja kultūros ir kūrybos sektorių bendroji programa „Kūrybiška Europa“ (2014–2020) (Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui KOM(2011) 786 galutinis).

⁴ ES Žalioji knyga „Kultūros ir kūrybos sektorių potencialo išlaisvinimas“ (KOM(2010) 183 galutinis).

⁵ Ten pat.

⁶ Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ (patvirtinta LR Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015).

⁷ 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programa (patvirtinta LR Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482).

Kūrybinių ir kultūrinių industrijų skatinimas ir plėtra

kaip prioritetinė kryptis apibrėžiama ir Kūrybinių industrijų skatinimo ir plėtros strategijoje (2007), 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programoje bei Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programoje. Pastarojoje iškeliamas

Kūrybinės industrijos – individo kūrybiniais sugebėjimais ir talentu pagrįstos veiklos, kurių tikslas bei rezultatas yra intelektualinė nuosavybė ir kurios gali kurti materialią gerovę bei darbo vietas (*Kūrybinių industrijų skatinimo ir plėtros strategija, 2007*).

poreikis vystyti kultūros ir kūrybinės industrijas kultūros objektuose. Galimi būdai – kultūros ir kūrybinių industrijų veiklų, skirtų kultūros produktų ir paslaugų žinomumo, prieinamumo, informacijos sklaidos, komunikacijos gerinimui ir patrauklumo vartotojui didinimui, vykdymas, verslumą skatinančių kultūros ir kūrybinių industrijų veiklos formų (pavyzdžiui, kultūros ir kūrybinių industrijų klasterio, kūrybinės laboratorijos, kultūros inovacijų centro, menų inkubatoriaus ar kūrybinės rezidencijos) įkūrimas, meno ir verslo, taip pat meno (arba kultūros ir kūrybinių industrijų) ir mokslo atstovų bendradarbiavimo veiklų vykdymas, personalo ir (arba) kūrybinių bei kultūros paslaugų teikėjų, kūrybinio turinio prodiuserių ir kitų meno kūrėjų gebėjimų stiprinimas, jų projektų valdymo ir verslumo įgūdžių ugdymas⁸.

1.2. Kultūros paslaugų kokybės gerinimas

Kultūros paslaugų infrastruktūros ir teikimo proceso gerinimas

Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“, siekiant kurti veiklią visuomenę, keliamas tikslas užtikrinti kultūros įvairovę ir jos prieinamumą plėtojant aukštos kokybės kultūros paslaugas visoje šalyje. Siekiant kurti besimokančią visuomenę, išreiškiamas poreikis formuoti turtingą kultūrinę terpę, investuojant į **viešųjų kultūros institucijų plėtrą ir jų integraciją**⁹. Lietuvos Respublikos partnerystės sutartyje (2014–2020 m.) taip pat įtvirtintas siekis didinti kultūros paslaugų kokybę ir prieinamumą¹⁰. 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontalaus prioriteto „Kultūra“ tikslo „Plėtoti aukštos kokybės kultūros paslaugas – užtikrinti jų įvairovę, inovatyvumą, prieinamumą ir sklaidą“ įgyvendinimui keliamas uždavinys – **modernizuoti kultūros fizinę ir informacinę infrastruktūrą**, plėtoti viešąsias erdves pritaikant visuomenės kultūrinių kompetencijų ugdymo poreikiams, **plėtoti kultūros darbuotojų kompetencijas**¹¹. Kūrybinių industrijų skatinimo ir plėtros strategijoje (2007), savo ruožtu, nustatytas poreikis didinti žmonių, dirbančių kūrybinių industrijų srityje, kompetenciją ir kelti jų kvalifikaciją¹².

Kauno regiono plėtros plane iki 2020 metų po III prioritetu „Gyvenimo kokybė“ keliamas tikslas plėtoti socialinę infrastruktūrą ir bendruomenines iniciatyvas, skirtas gyventojų gyvenimo kokybės ir gyvenamosios aplinkos gerinimui. Vienas iš uždavinių siekiant pastarojo tikslo – plėtoti kultūros ir

⁸ Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programa (patvirtinta LR kultūros ministro 2014 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. ĮV-708).

⁹ Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ (patvirtinta LR Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015).

¹⁰ Lietuvos Respublikos partnerystės sutartis (2014–2020 m.).

¹¹ 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programa (patvirtinta LR Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482).

¹² Kūrybinių industrijų skatinimo ir plėtros strategija (patvirtinta LR kultūros ministro 2007 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. ĮV-217).

sporto infrastruktūrą, gerinti paslaugų kokybę¹³. Tai atspindi ir Kauno miesto savivaldybės strateginio plėtros plano iki 2022 metų projekte numatyto I prioritetinės srities „Tvarios ekonominės raidos skatinimas ir konkurencingumo didinimas“ tikslo „Kaunas – Šiaurės ir Baltijos regiono kultūros lyderis“ uždaviniai – „Didinti kultūros paslaugų kokybę ir prieinamumą“ ir „Plėtoti viešąją kultūros infrastruktūrą“. Pirmojo uždavinio įgyvendinimui numatyta 10, o antrojo – 5 priemonės¹⁴.

Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programoje pabrėžiamas **kultūros objektų aktualizavimas**. Pastarasis apibrėžiamas kaip objekto pritaikymas šiuolaikinės visuomenės ir (arba) vietos bendruomenės kultūriniais, socialiniais ir (arba) ekonominiais (pavyzdžiui, teritorijos, regiono patrauklumo investicijoms didinimas, investicijų įtaka naujų darbų vietų, papildomos rinkos sukūrimui ir pan.) poreikiams. Minėtoje programoje keliamas tikslas sutvarkyti vertingiausius bei didžiausią ekonominės vertės visuomenei sukūrimo potencialą turinčius kultūros paveldo ir kultūros infrastruktūros objektus, darniai pritaikant juos šiuolaikinės visuomenės kultūrinėms, socialinėms ir ekonominėms reikmėms¹⁵.

Kultūros objektų aktualizavimas – objekto pritaikymas šiuolaikinės visuomenės ir (arba) vietos bendruomenės kultūriniais, socialiniais ir (arba) ekonominiais (t. y. teritorijos, regiono patrauklumo investicijoms didinimas, investicijų įtaka naujų darbų vietų, papildomos rinkos sukūrimui ir pan.) poreikiams (*Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programa*).

Kultūros paslaugų turinio ir formos atnaujinimas

Analizuotuose strateginiuose dokumentuose ypatingas dėmesys skiriamas kultūros paslaugų turinio ir formos atnaujinimui diegiant **kultūros inovacijas**. Pastarosios apibrėžiamos kaip naujo turinio, kokybės ir (arba) apimties suteikimas kultūros produktams ar paslaugoms, derinant tradicines ir naujausias technologijas ir (ar) netechnologinius kūrybinius sprendimus. Kultūros inovacijų pagrindą sudaro humanitarinių, socialinių mokslų ir meno srityje vykdomi kompleksiniai moksliniai tyrimai, pasitelkiantys ir kitų mokslo sričių žinias, ir jų rezultatų pritaikymas kultūrinėje veikloje bei sklaida visuomenėje. Jų diegimas gali pasireikšti tiek netechnologinių kūrybinių sprendimų, leidžiančių pagerinti teikiamų kultūros paslaugų ar pristatomų, platinamų kultūros produktų turinį, kokybę, apimtį ir (ar) prieinamumą, taikymu, tiek **šiuolaikinių technologijų** (pavyzdžiui, interaktyvių ekspozicijų, inovatyvių sprendimų, informavimo ir reklamos socialiniuose tinkluose, išmaniųjų įrenginių programėlių) naudojimu bei naujų skaitmeninių paslaugų ir produktų kūrimu¹⁶.

Kultūros inovacija – naujo turinio, kokybės ir (arba) apimties suteikimas kultūros produktams ar paslaugoms, derinant tradicines ir naujausias technologijas ir (ar) netechnologinius kūrybinius sprendimus (*Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programa*).

Ypatingas dėmesys įvairaus lygmens strateginiuose dokumentuose skiriamas kultūros sektoriaus **skaitmeninimui**. ES Žaliojoje knygoje „Kultūros ir kūrybos sektorių potencialo išlaisvinimas“ (2010) išreiškiamas raginimas investuoti į kultūros skaitmeninimą argumentuojamas tuo, kad kultūrinis turinys atlieka labai svarbų vaidmenį formuojant informacinę visuomenę bei skatinant investicijas į

¹³ Kauno regiono plėtros planas iki 2020 metų (patvirtintas Kauno regiono plėtros tarybos 2010 m. gegužės 25 d. sprendimu Nr.1).

¹⁴ Kauno miesto savivaldybės strateginio plėtros plano iki 2020 metų projektas

¹⁵ Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programa (patvirtinta LR kultūros ministro 2014 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. IV-708).

¹⁶ Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programa (patvirtinta LR kultūros ministro 2014 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. IV-708).

plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą ir paslaugas, skaitmenines technologijas ir naujoviškus buitinės elektronikos ir telekomunikacijų prietaisus¹⁷. Strategijos „Europa 2020“ pavyzdinėje iniciatyvoje „Europos skaitmeninė darbotvarkė“ reiškiamas aktyvi parama Europos kultūrinio paveldo skaitmeninimui¹⁸. Siekis padėti kultūros ir kūrybiniam sektoriams prisitaikyti prie globalizacijos ir pereiti prie skaitmeninių technologijų taip pat įtvirtintas ir programoje „Kūrybiška Europa“ (2014–2020)¹⁹. Remiantis Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, siekiant kurti sumanią visuomenę, svarbu didinti kultūros sklaidą Lietuvoje ir užsienio valstybėse, ypatingą dėmesį skiriant kultūros paveldo ir šiuolaikinio kultūros turinio skaitmeninimui²⁰. Siekiant 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos 1 prioriteto „Visuomenės ugdymas, mokslas ir kultūra“ tikslo „Stiprinti tapatybę, pilietiškumą, atsakomybę ir bendradarbiavimą“, numatomas kultūros paveldo aktualizavimas šiuolaikinėmis priemonėmis, daugiausia dėmesio skiriant jo išsaugojimui, skaitmeninimui, įvairių interaktyvių šiuolaikiškų eksponavimo ir paveldo įdabartinimo sprendimų diegimui. Kaip galimi to būdai išskiriami dokumentinio ir kultūros paveldo prieinamumo elektroninėje erdvėje plėtojimas, meno ir kultūrinio turinio produktų skaitmeninimas ir saugojimas, skaitmeniniu turiniu grindžiamų e. paslaugų ir sprendimų kūrimas²¹. Vienas iš 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos investicinių prioritetų apima taikomųjų e. kultūros programų tobulinimą²².

Kultūros paslaugų tinklo optimizavimas

Remiantis Lietuvos kultūros politikos kaitos gairėmis (2010), būtina **optimizuoti kultūros įstaigų tinklus** ir modernizuoti kultūros infrastruktūrą, kad jos finansavimas būtų efektyvesnis²³. Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programoje įtvirtintas poreikis kultūros objektuose kurti į vartotojų poreikius orientuotas paslaugas. Tarp šioje programoje nustatytų bendrųjų reikalavimų aktualizuotiems kultūros objektams paminėtinas efektyvus **viešosios infrastruktūros resursų panaudojimo užtikrinimas, kultūros paslaugų koncentravimo ir tinklaveikos didinimas**. Galimi būdai tai padaryti – savivaldybių viešosios infrastruktūros optimizavimas, į aktualizuotą kultūros objektą perkeliant iki tol kituose pastatuose veikusias viešojo sektoriaus įstaigas ar tam tikras jų funkcijas, bendrų veiklų ir (ar) paslaugų su kitais regione, Lietuvoje ar Europoje esančiais objektais, renginiais, kultūros ar visuomeninėmis organizacijomis plėtojimas, kompleksinių kultūros paslaugų viename kultūros objekte teikimas, galimai vykdomas skirtingų įstaigų ar organizacijų, tarpusavyje koordinuojančių veiklas ir bendradarbiaujančių jas vykdančių²⁴.

¹⁷ ES Žalioji knyga „Kultūros ir kūrybos sektorių potencialo išlaisvinimas“ (KOM(2010) 183 galutinis).

¹⁸ Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija „Europa 2020“ (Komisijos komunikatas KOM(2010) 2020 galutinis).

¹⁹ Nauja kultūros ir kūrybos sektorių bendroji programa „Kūrybiška Europa“ (2014–2020) (Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui KOM(2011) 786 galutinis).

²⁰ Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ (patvirtinta LR Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015).

²¹ 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programa (patvirtinta LR Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482).

²² 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programa.

²³ Lietuvos kultūros politikos kaitos gairės (patvirtintos LR Seimo 2010 m. birželio 30 d. nutarimu Nr. XI-977).

²⁴ Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programa (patvirtinta LR kultūros ministro 2014 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. IV-708).

1.3. Gyventojų įsitraukimo į kultūrinę veiklą didinimas

Kultūros prieinamumo didinimas

Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“, siekiant kurti sumanią visuomenę, keliamas siekis skatinti visuomenės dalyvavimą kultūros procesuose²⁵. Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programoje iškeliami siekiai pritaikyti kultūros objektus skatinant aktyvesnį visuomenės dalyvavimą kultūros veiklose, užtikrinant **kultūros prieinamumą ir aktualumą didesnei visuomenės daliai, įtraukiant kuo įvairesnes visuomenės grupes** ir skleisti informaciją apie kultūros paveldo vertę ir reikšmę, didinti kultūros paveldo objektų žinomumą, populiarumą, užtikrinti objektų prieinamumą, atvirumą visuomenei ir lankytojams²⁶. Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programoje pabrėžiama, kad vienas būdų, kuriais aktualizuotas kultūros objektas gali kurti ekonominę vertę visuomenei, yra jo pritaikymas kultūrinei veiklai, užtikrinant teikiamų kultūros paslaugų ir produktų kokybę, prieinamumą, patrauklumą visuomenei, siekiant sudominti ir įtraukti kuo didesnę visuomenės dalį ir kuo įvairesnes tikslines grupes į kultūrinį gyvenimą, išlaikyti esamus ir sukurti papildomus lankytojų ir dalyvių srautus²⁷. Siekiant 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos 1 prioriteto „Visuomenės ugdymas, mokslas ir kultūra“ tikslo „Skatinti kūrybiškumą, verslumą ir lyderystę“ keliamas uždavinys skatinti dalyvavimą kultūrinėje veikloje. Siekiant ugdyti bendrąjį gyventojų kūrybiškumą ir didinti kultūros pasiūlą bei paklausą, skatinamas įvairus gyventojų įsitraukimas į kultūrinę veiklą – tiek kuriant kultūros paklausą, tiek patiems tampant kultūros reiškinių kūrėjais, tiek taikant lanksčius įsitraukimo būdus²⁸.

Kultūros daugiadimensiškumo didinimas

Remiantis Lietuvos Respublikos partnerystės sutartimi (2014–2020 m.), bus siekiama užtikrinti, kad visi restauruoti ir aktualizuoti kultūros paveldo objektai būtų užpildyti **ekonomine, socialine, edukacine ir / arba kultūrine veikla**²⁹. Siekiant 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontalaus prioriteto „Kultūra“ tikslo „Stiprinti visuomenės kultūrinę tapatybę, didinti visuomenės kūrybingumą, bendruomeniškumą ir pilietiškumą“, keliamas uždavinys pritaikyti kultūros paveldą **visuomenės ugdymo, jos kultūrinės tapatybės stiprinimo, kultūrinio ir pažintinio turizmo poreikiams**³⁰.

Siekiant 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos 3 prioriteto „Ekonominiam augimui palanki aplinka“ tikslo „Sukurti tvarią ir efektyvią ekonominę infrastruktūrą“, išreiškiamas lūkestis išsaugoti, atnaujinti ir, jeigu įmanoma, pritaikyti **turizmo** reikmėms Lietuvos kultūros paveldą. Pabrėžiamas poreikis diversifikuoti turizmo paslaugų vartotojų ratą ir didinti šalies turizmo paslaugų

²⁵ Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ (patvirtinta LR Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015).

²⁶ Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programa (patvirtinta LR kultūros ministro 2014 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. IV-708).

²⁷ Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programa (patvirtinta LR kultūros ministro 2014 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. IV-708).

²⁸ 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programa (patvirtinta LR Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482).

²⁹ Lietuvos Respublikos partnerystės sutartis (2014–2020 m.).

³⁰ 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programa (patvirtinta LR Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482).

paklausą plėtojant turizmo infrastruktūrą, gerinant jos kokybę, didinant konkurencingumą³¹. Tarp Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programoje keliamų bendrųjų reikalavimų objektų aktualizavimui išskirta objekto visuomenei kuriama ekonominė vertė, kuri gali pasireikšti, *inter alia*, dėl objekto padidėjusiu miesto ar regiono patrauklumu turistams³². 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos intervencijos pagal investicinį prioritetą „Kultūros ir gamtos paveldo apsauga, propagavimas ir vystymas“ bus nukreiptos į kultūros ir gamtos paveldo aktualumo, lankomumo ir žinomumą didinimą³³. Regionų kultūros plėtros 2012–2020 metų programoje pabrėžiamas siekis išsaugoti ir aktualizuoti regionų kultūros paveldą stiprinant vietos kultūrinę savastį ir skatinant **kultūrinį turizmą**³⁴. Kauno regiono plėtros plane iki 2020 metų po I prioritetu „Naujoji ekonomika“ keliamas tikslas siekti, kad Kauno regionas taptų **tarptautinio ir vietinio turizmo** bei įvairiapusiškų poilsio paslaugų centru. Šiam tikslui pasiekti numatoma, *inter alia*, vystyti turizmo paslaugų infrastruktūrą, užtikrinant teikiamų turizmo paslaugų visapusiškumą ir gerinant paslaugų kokybę, bei stiprinti turizmo informacinę sistemą ir aktyviai vykdyti rinkodarą³⁵.

Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programoje, kaip vienas iš bendrųjų reikalavimų aktualizuotiems kultūros objektams, minimas objekto tarnavimas **visuomenės edukacijos bei mokymosi visą gyvenimą funkcijoms**. Kaip galimi to pavyzdžiai išskiriami neformalaus ugdymo programų vaikams, jaunimui ir suaugusiems, bendrų programų su formaliojo švietimo įstaigomis, informacinio ir medijų raštingumo programų įvairioms gyventojų grupėms įgyvendinimas kultūros objektuose³⁶. Siekiant 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontalaus prioriteto „Kultūra“ tikslo „Stiprinti visuomenės kultūrinę tapatybę, didinti visuomenės kūrybingumą, bendruomeniškumą ir pilietiškumą“, numatomas poreikis stiprinti kultūros ir švietimo įstaigų (muziejų, bibliotekų, meno veiklą vykdančių centrų ir kitų) galimybes teikti **formalaus ir neformalaus ugdymo** paslaugas³⁷.

Socialinės atskirties mažinimas

Išskirtinis dėmesys aktualiuose strateginiuose dokumentuose skiriamas kultūros prieinamumo didinimui kaip būdai skatinti **labiau pažeidžiamų visuomenės grupių socialinę įtrauktį**. Programoje „Kūrybiška Europa“ teigiama, kad atskirų socialinių grupių įtraukimas į kultūros paslaugų vartojimą gali padidinti socialinę sanglaudą³⁸. Lietuvos Respublikos partnerystės sutartyje (2014–2020 m.) pabrėžiamas poreikis spręsti tam tikrų teritorijų ekonomines ir socialines problemas efektyviai išnaudojant ekonominį teritorijos potencialą, įskaitant kultūros išteklius. Dokumente

³¹ Ten pat.

³² Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programa (patvirtinta LR kultūros ministro 2014 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. IV-708).

³³ 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programa.

³⁴ Regionų kultūros plėtros 2012–2020 metų programa (patvirtinta LR kultūros ministro 2011 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. IV-639).

³⁵ Kauno regiono plėtros planas iki 2020 metų (patvirtintas Kauno regiono plėtros tarybos 2010 m. gegužės 25 d. sprendimu Nr.1).

³⁶ Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programa (patvirtinta LR kultūros ministro 2014 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. IV-708).

³⁷ 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programa (patvirtinta LR Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482).

³⁸ Nauja kultūros ir kūrybos sektorių bendroji programa „Kūrybiška Europa“ (2014–2020) (Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui KOM(2011) 786 galutinis).

teigiama, kad didinant kultūros paslaugų kokybę ir prieinamumą sukuriama aktyvaus dalyvavimo sąlygos, skatinamas bendruomeniškumas ir socialinė atsakomybė, ugdomi socialiai pažeidžiamų grupių socializacijos įgūdžiai ir motyvacija integruotis į pilnavertį socialinį ir ekonominį gyvenimą³⁹. Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programoje, kaip vienas iš bendrųjų reikalavimų aktualizuotiems kultūros objektams, išskiriamas objekto tarnavimas socialinės įtraukties funkcijoms. Tai siūloma daryti, pavyzdžiui, kultūros objektuose vykdant veiklas, skirtas pritraukti socialinės atskirties visuomenės grupių narius⁴⁰.

Siekiant 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos 1 prioriteto „Visuomenės ugdymas, mokslas ir kultūra“ tikslo „Skatinti kūrybiškumą, verslumą ir lyderystę“, raginama remti naujoviškas socialines ir kultūrines (įskaitant kolektyvinės kūrybos) iniciatyvas, susijusias su miestų mikrorajonuose ir regionuose gyvenančių, **socialinę atskirtį patiriančių ar kitų specifinių gyventojų grupių įtraukimu į kultūros kūrimą ir sklaidą**. Siekiant programos horizontalaus prioriteto „Kultūra“ tikslo „Stiprinti visuomenės kultūrinę tapatybę, didinti visuomenės kūrybingumą, bendruomeniškumą ir pilietiškumą“, numatoma skatinti dalyvavimą kultūrinėje veikloje, bendruomenių kultūrinį aktyvumą ir integraciją, pavyzdžiui, remiant visuomeninių organizacijų iniciatyvas ir bendradarbiavimą su kultūros įstaigomis bei panaudojant esamą infrastruktūrą plėtojant sociokultūrines paslaugas bendruomenėse⁴¹. 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programoje numatoma, kad, siekiant tematinio tikslo „Socialinės įtraukties skatinimas ir kova su skurdu bei diskriminacija“, investicijos bus skirtos **socialinei infrastruktūrai, kuria prisidedama prie socialinės įtraukties skatinimo** suteikiant geresnę prieigą prie socialinių, kultūrinių ir rekreacinių paslaugų⁴².

1.4. Regioninė dimensija

Remiantis aktualių strateginių dokumentų nuostatomis, kaip horizontalią kultūros plėtros kryptį galima išskirti kultūros plėtrą regioniniu lygmeniu. ES Žaliojoje knygoje (2010) teigiama, kad **kūrybiškumas ir inovacijos** turi stiprų regioninį matmenį. Kultūros ir kūrybos sektoriai gali padėti pakelti nuosmukį patiriančios vietos ekonomikos lygį, atsirasti naujoms ūkio šakoms, kurti naujas darbo vietas ir didinti vietovės konkurencingumą. Jie taip gali prisidėti prie regionų ir miestų patrauklumo, kuris priklauso nuo tokių veiksnių, kaip kultūros infrastruktūros kokybė ar kultūrinių bendruomenių gyvybingumas. Todėl kultūros ir kūrybos sektorius pirmiausia reikėtų vystyti vietos ir regiono lygmeniu, atsižvelgiant į konkrečios vietovės ypatumus ir vietos išteklius⁴³.

Kultūros plėtra regioniniu lygmeniu didele dalimi planuojama vykdyti pagal aukščiau pateiktas vertikalias kultūros plėtros kryptis. Regionų kultūros plėtros 2012–2020 metų programoje, siekiant tikslo „Skatinti tarptautinį, tarpregioninį, tarpinstitucinį bendradarbiavimą, sudarant sąlygas panaudoti kultūros procesus šalies ekonominei ir socialinei pažangai“, keliama į **kultūros sektoriaus**

³⁹ Lietuvos Respublikos partnerystės sutartis (2014–2020 m.).

⁴⁰ Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programa (patvirtinta LR kultūros ministro 2014 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. ĮV-708).

⁴¹ 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programa (patvirtinta LR Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482).

⁴² 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programa.

⁴³ ES Žalioji knyga „Kultūros ir kūrybos sektorių potencialo išlaisvinimas“ (KOM(2010) 183 galutinis).

partnerystę su kitais sektoriais orientuoti uždaviniai – skatinti regionų vietos kultūros plėtros, kultūrinio turizmo, švietimo, socialinių paslaugų integruotą teikimą, efektyviai išnaudojant vietos infrastruktūrą, skatinti regionų vietos kultūros išteklius išnaudojančias ekonomines veiklas, jų klasterizaciją ir sąveiką su kultūrine veikla.

Siekiant tikslo „Gerinti kultūrinės aplinkos ir paslaugų kokybę, prieinamumą regionuose, didinti jų patrauklumą vietos gyventojams, atvykstantiems svečiams ir turistams“, keliamas uždavinys **išsaugoti ir aktualizuoti regionų kultūros paveldą** stiprinant vietos kultūrinę savastį ir skatinant kultūrinį turizmą. Šiam programos tikslui įgyvendinti taip pat keliami uždaviniai, nukreipti į **kultūros paslaugų kokybės gerinimą**: gerinti kultūros tinklų (išteklių) išsidėstymą pagal aiškiai apibrėžtus kiekybinius ir kokybinius kriterijus regionuose, jų valdymo kokybę ir prieinamumą regionuose; užtikrinti efektyvų kultūros įstaigų valdymą, tobulinant kultūros srities teisinį reguliavimą ir finansavimo viešojo ir privataus sektorių lėšomis sąlygas; sukurti veiksmingą kultūros specialistų tęstinio mokymo ir atestavimo sistemą.

Gyventojų įsitraukimo į kultūrinę veiklą didinimo siekis atspindi programos tikslui „Skatinti regionines kultūros iniciatyvas ir kūrybinę raišką, didinant socialinį ir kultūrinį kapitalą regionuose, plėtojant bendruomeniškumą, pilietiškumą bei socialinę sanglaudą“ įgyvendinti skirtame uždavinyje – sudaryti regionuose vienodas sąlygas žmogui ir įvairioms visuomenės grupėms dalyvauti kultūrinėje veikloje, ugdyti kultūrinį ir socialinį kapitalą, plėtojant kultūrinės savasties gyvybingumą, kultūros formų naujumą ir įvairovę⁴⁴.

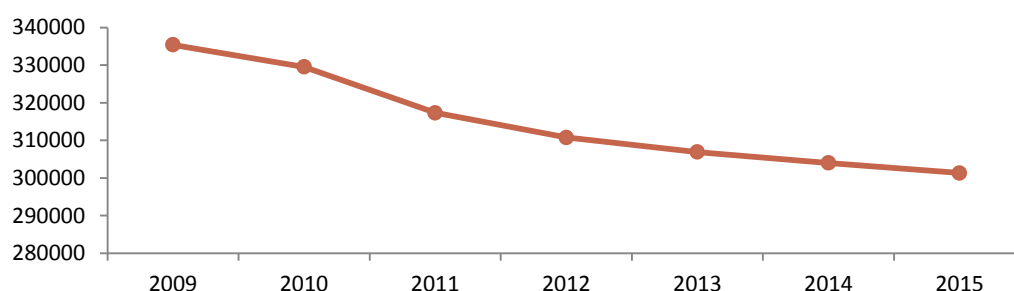
⁴⁴ Regionų kultūros plėtros 2012–2020 metų programa (patvirtinta LR kultūros ministro 2011 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. ĮV-639).

2. KULTŪROS SEKTORIAUS KONTEKSTAS: APLINKA IR IŠTEKLIAI⁴⁵

2.1. Socialinė aplinka

Demografinė situacija

2015 metų pradžioje Kauno miesto savivaldybėje gyveno 301 296 gyventojai⁴⁶, iš jų – 43,9 proc. vyrų ir 56,1 moterų. Moterų ir vyrų skaičių santykis yra šiek tiek didesnis nei vidutiniškai Lietuvoje ir kituose didžiuosiuose miestuose. Bendras gyventojų skaičius 2009–2015 metais nuosekliai mažėjo ir per analizuojamą laikotarpį sumažėjo 10,2 proc. Kauno rajone šiuo laikotarpiu gyventojų skaičius, priešingai, padidėjo, tačiau augimas yra nežymus (1 proc.) ir nesukuria pagrindo teigti, kad miesto gyventojai keliasi gyventi į rajoną.

1 paveikslas. Kauno miesto savivaldybės gyventojų skaičiaus kaita 2009–2015 metais

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Gyventojų skaičiaus mažėjimo tendencijos būdingos visiems didiesiems Lietuvos miestams, išskyrus sostinei. Visgi reikia pastebėti, kad Kauno miesto savivaldybėje gyventojų skaičius mažėja kiek sparčiau nei vidutiniškai šalyje ir kituose didžiuosiuose šalies miestuose.

Gyventojų skaičiaus mažėjimą lemia tiek neigiama natūrali gyventojų kaita, tiek emigracija. Gimstamumas Kaune mažėja greičiau nei vidutiniškai Lietuvoje ir kituose didžiuosiuose miestuose. Bendrasis gimstamumo rodiklis tūkstančiui gyventojų 2013 metais Kaune siekė 9,9 ir buvo mažesnis nei šalies (10,1) ir kitų miestų, išskyrus Panevėžio, rodikliai. Lyginant mirtingumo rodiklį su kitų miestų rodikliais, reikšmingo skirtumo nėra.

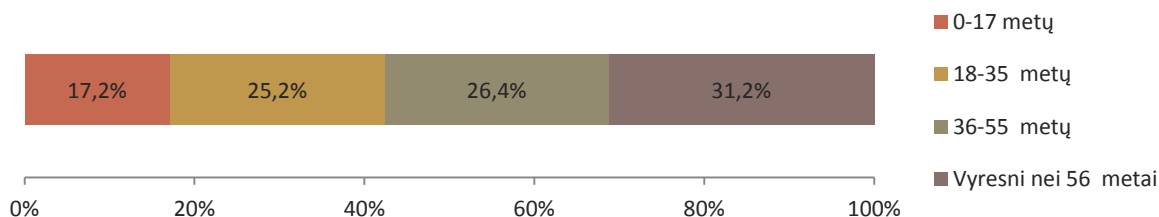
Kaip ir visoje šalyje, šiuo laikotarpiu vyko intensyvi emigracija – iš viso 2009–2013 metais iš Kauno išvyko 54 tūkst. asmenų. Intensyviausiai emigracija vyko 2010–2011 metais. Neto migracijos rodiklis yra neigiamas, tačiau tokios tendencijos būdingos visiems miestams, išskyrus Vilniui, kurio rodiklis paskutiniaisiais metais buvo teigiamas.

Nors bendras gyventojų skaičius mažėja, tačiau Kaunas išlieka tankiausiai apgyvendintu miestu – gyventojų tankumas 2014 metais siekė 1936,4 gyv. / km² ir buvo gerokai didesnis nei kituose didžiuosiuose miestuose, įskaitant ir Vilnių (1345,9 gyv. / km²).

⁴⁵ Atliekant analizę buvo naudojami naujausi prieinami statistikos duomenys

⁴⁶ Remiantis išankstiniais Lietuvos statistikos departamento duomenimis

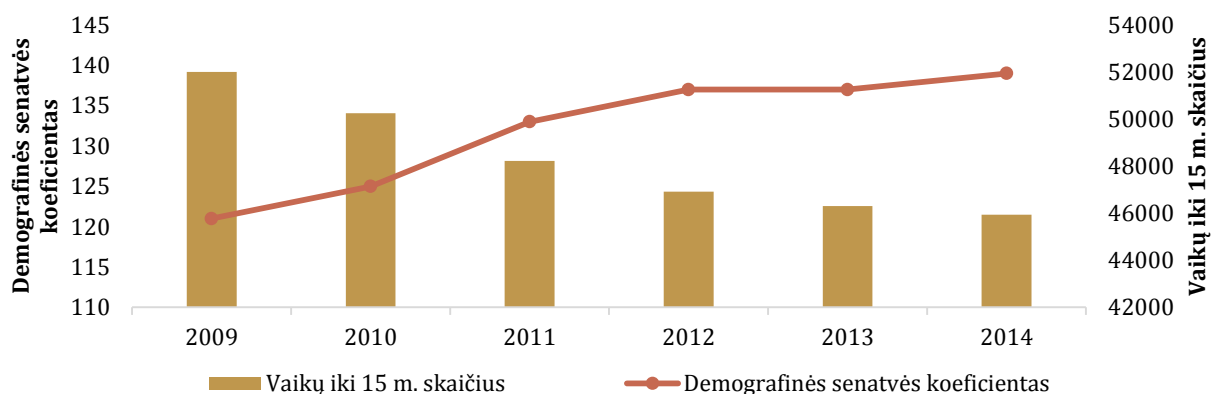
Analizuojant gyventojų struktūros duomenis (2 paveikslas), pastebima gana ryški visuomenės senėjimo tendencija. Kaunas iš kitų miestų išsiskiria santykinai didesne asmenų virš 56 metų ir mažesne vaikų iki 18 metų dalimi bendroje gyventojų struktūroje. Nuo 2009–2015 metų laikotarpiu vaikų iki 17 metų skaičius sumažėjo 14,9 proc., o vyresnių nei 56 metų amžiaus asmenų skaičius išaugo 2,4 proc. Nors kituose miestuose vaikų skaičius taip pat mažėjo, tik lėtesniu tempu, tačiau vyresnio amžiaus asmenų skaičiaus augimas buvo reikšmingesnis. Pensinio amžiaus (vyresnių nei 65 metų) asmenų dalis (19,9 proc.) Kauno mieste taip pat yra santykinai šiek tiek didesnė nei vidutiniškai šalyje (18,7 proc.) ir kituose miestuose, išskyrus Panevėžį (20,1 proc.).

2 paveikslas. Kauno miesto gyventojų struktūra pagal amžių, proc. 2015 m. pradžioje

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Gyventojų senėjimo tendenciją mieste patvirtina ir demografinės senatvės koeficientas (3 paveikslas), kuris parodo, kiek vyresnių nei 60 metų asmenų tenka 100 vaikų iki 15 metų. Kauno miesto demografinio senėjimo koeficientas visu analizuojamu laikotarpiu augo ir yra aukštesnis nei šalies ir kitų miestų (išskyrus Panevėžio) rodikliai.

3 paveikslas. Demografinės senatvės koeficiento ir vaikų iki 15 m. skaičiaus dinamika 2009-2014 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Kita vertus, greta nepalankių visuomenės senėjimo tendencijų, Kauno miesto savivaldybės gyventojų struktūroje pastebimas teigiamas aspektas – santykinai didesnė jaunų asmenų (18–35 metų) dalis (25,2 proc.), kuri yra didesnė nei bendrai šalyje (23,5 proc.), o, lyginant su kitais miestais, nusileidžia tik Vilniui.

Darbingo amžiaus (15–64 metų) asmenų dalis 2015 metų pradžioje siekė 65,8 proc. nuo visų Kauno miesto gyventojų ir nesiskyrė nuo šalies ir kitiems miestams būdingų proporcijų. Kaip ir visoje šalyje,

Kauno miesto savivaldybėje mažėjo darbingo amžiaus asmenų – ši gyventojų grupė nuo 2009 metų sumažėjo 14,7 proc.

Gyventojų dalyvavimas bendruomeninėje veikloje

Anksčiau atliktų tyrimų rezultatai rodo, kad dideliuose miestuose bendruomeninė veikla įprastai yra mažiau intensyvi nei mažesniuose miestuose ar kaimo vietovėse, kur bendruomenių organizacijų koncentracija yra didžiausia. Didiesiems šalies miestams būdingas mažas bendruomenių organizacijų tankis, kuris neviršija 4 bendruomenių organizacijų 10 tūkst. gyventojų, o kai kuriais atvejais nesiekia net 1 bendruomeninės organizacijos 20 tūkst. gyventojų. Kauno miestas šiuo požiūriu niekuo neišsiskiria iš bendrų tendencijų, būdingų didiesiems šalies miestams.⁴⁷

Kultūrinių ir kūrybinių industrijų specialistų rengimas

Kultūrinių ir kūrybinių industrijų specialistai Kaune ruošiami 91 programoje, tarp kurių 57 yra universitetinės studijų programos (34 programų absolventai įgyja bakalauro laipsnį, 23 – magistro laipsnį). Dar 15 programų siūlo kolegijos, kurių absolventams suteikiamas profesinio bakalauro laipsnis. Iš 19 su kultūrinėmis ir kūrybinėmis industrijomis susijusių mokymo programų gali rinktis planuojantys mokytis profesinio rengimo įstaigose.

2014 – 2020 kultūrinių ir kūrybinių industrijų plėtros strategijos projekte kultūrinės ir kūrybinės industrijos dalijamos į penkias kategorijas: kultūros paveldas, menas, medijos, dizainas ir taikomoji kūryba. Analizuojant Kaune siūlomas studijų ir mokymo programas pagal šias kategorijas matoma, kad daugiausia, atitinkamai 22 ir 21 studijų ir mokymo programos, rengia specialistus, priskiriamus meno ir medijų sritims. Taikomosios kūrybos kategorijai priskiriamos 17, dizaino sričiai – 16 studijų ir mokymo programų, šiek tiek mažiau – 13 programų priskiriama kultūros paveldo sričiai.

Šiose programose mokosi apie 4575 asmenis. Daugiausia specialistų paruošiama medijų ir taikomosios kūrybos kryptų programose. Mažiausiai – kultūros paveldo srityje. Detalus kasmet studijuojančių ir besimokančių Kauno švietimo įstaigose bei kasmetinis absolventų pasiskirstymas pagal kultūrinių ir kūrybinių industrijų kategorijas pateikiamas 1 lentelėje.

1 lentelė. Studijuojančių ir besimokančių Kauno švietimo įstaigose bei kasmetinis šių programų absolventų pasiskirstymas pagal kultūrinių ir kūrybinių industrijų kategorijas

Kultūrinių ir kūrybinių industrijų kategorija	Bendras studijuojančiųjų skaičius	Preliminarus absolventų skaičius kasmet
Kultūros paveldo kryptis	305	112
Meno kryptis	603	218
Medijų kryptis	1541	466
Dizaino kryptis	725	216
Taikomosios kūrybos kryptis	1401	456

Šaltinis: sudaryta BGI Consulting, naudojant AIKOS ir švietimo įstaigų oficialių tinklapių duomenis

⁴⁷ UAB „BGI Consulting“, *Bendruomeninių organizacijų ir bendruomenių centrų veiklos ir galimybių plėtojimo tyrimas* (užsakovas – LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija), 2011.

Nors tikėtina, kad dalis šių asmenų persidengia, t. y. magistro programose studijuoja tie patys bakalauro laipsnį universitete ar profesinio bakalauro laipsnį kolegijoje įgiję asmenys, dalis baigusių profesinio rengimo mokymo programą galimai stoja į koleginės ar universitetinės studijas, taip pat tikėtina, kad dalis besimokančių dėl vieno ar kitų priežasčių mokslų nebaigia, tačiau, net įvertinus šiuos veiksnius, Kauno mieste kasmet paruošiama apie 1200 kultūrinių ir kūrybinių industrijų specialistų.

Tokia kvalifikuoto žmogiškojo kapitalo pasiūla sudaro palankias sąlygas inovatyvioms kultūrinėms ir kūrybinėms veikloms Kauno mieste vystyti. Palanku ir tai, kad šių specialistų gebėjimai apima ne tik skirtingas kultūrinių ir kūrybinių industrijų kategorijas, tačiau ir įvairius kultūrinių ir kūrybinių industrijų vystymo lygmenis – nuo idėjų kūrimo, mokslinių tyrimų ir žinių šioje srityje generavimo iki labai techninio šių žinių taikymo specifinėse srityse.

Nusikalstamumas

Statistika rodo kiek prastesnę nusikalstamumo situaciją Kauno miesto savivaldybėje nei bendrai šalyje, tačiau geresnę nei kai kuriuose miestuose, pavyzdžiui, Klaipėdoje ar Vilniuje. Užregistruotų nusikaltimų skaičius tūkstančiui gyventojų 2013 metais buvo 2868, šis rodiklis 2009–2012 metų laikotarpiu mažėjo, tačiau 2013 metais išaugo. Nepilnamečių padarytų nusikaltimų skaičius 2013 metais buvo mažiausias per visą laikotarpį ir mažėjo sparčiau nei vidutiniškai šalyje ar kituose miestuose (išskyrus Šiaulius). Pagal ištirtų nusikaltimų dalį Kaunas taip pat atsiliko nuo šalies vidurkio.

2.2. Ekonominė aplinka

Bendrieji ekonominiai rodikliai

Kauno regione sukurtas BVP to meto kainomis 2013 metais siekė 6880,6 mln. EUR ir sudarė penktadalį (19,7 proc.) viso šalyje sukurto BVP. Nuo 2009 iki 2013 metų BVP Kauno regione išaugo daugiau nei bendrai šalyje ir kituose didžiųjų miestų regionuose. Regione sukurtas BVP, tenkantis vienam gyventojui, 2013 metais siekė 11,7 mln. EUR ir nesiskyrė nuo šalies vidurkio.

Tiesioginės užsienio investicijos Kauno miesto savivaldybėje 2010–2012 metais augo, tačiau 2013 metais sumažėjo. Absoliučia verte tiesioginės užsienio investicijos buvo didesnės tik sostinėje, tačiau, lyginant tiesioginių užsienio investicijų (TUI) vienam gyventojui apimtis 2013 metais, Kaunas (3171 EUR) nusileido ne tik Vilniaus miestui, kur TUI buvo didesnės daugiau nei 4,5 karto ir siekė 15460 EUR, bet ir Klaipėdai (4046 EUR). 2012 metų pabaigoje Kauno regione didžiausia TUI dalis buvo skirta apdirbamajai gamybai (50,6 proc.), o pagrindiniai užsienio investuotojai buvo iš Kanados, Vokietijos ir Rusijos.

Verslo situacija

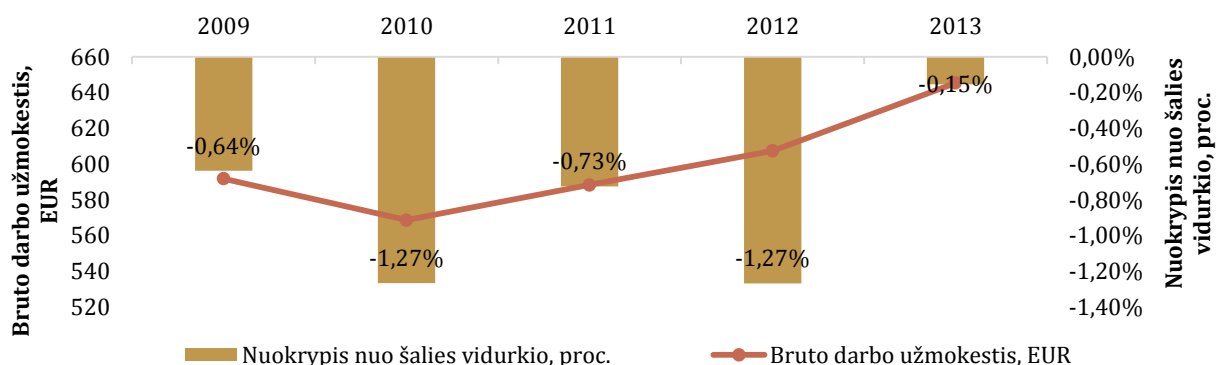
Pagrindiniai rodikliai, nusakantys verslo situaciją – bendras įmonių skaičius ir įmonių skaičius, tenkantis 1000 gyventojui. 2015 metų pradžioje Kauno miesto savivaldybėje veikė 12914 ūkio subjektų (iš jų 10662 smulkaus ir vidutinio verslo subjektai). Pastaraisiais metais veikiančių ūkio subjektų skaičius Kaune augo sparčiau nei kituose miestuose, išskyrus Vilniuje. 2015 metais pagal

veikiančių ūkio subjektų skaičių tūkstančiui gyventojų Kauno miesto savivaldybė (42,9) gerokai lenkia šalies vidurkį (31,8) ir kitus miestus. Didesnis rodiklis fiksuojamas tik Vilniuje (61,0). Tai rodo gana aukštą verslumo lygį. Pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, 2014 metų pradžioje dauguma Kauno miesto savivaldybėje veikusių ūkio subjektų veiklą vykdė didmeninės ir mažmeninės prekybos, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto (27,1 proc.) bei kitose aptarnavimo srityse (12,9 proc.).

Darbo rinka

Ekonomikos nuosmukio metu išaugęs registruoto nedarbo lygis paskutiniaisiais metais mažėjo ir nuo 13,9 proc. 2010 metais nukrito iki 8,2 proc. 2014 metais. Visu analizuojamu laikotarpiu nedarbo lygis buvo mažesnis nei vidutiniškai šalyje, tačiau didesnis nei kitų didžiųjų miestų, išskyrus Panevėžio, savivaldybėse. Užimtųjų skaičius ekonomikos nuosmukio metu taip pat mažėjo, tačiau santykinai mažiau nei vidutiniškai šalyje, o 2013 metais jau viršijo 2009 metų lygį. Sparčiau užimtųjų skaičius augo tik Vilniaus mieste.

Vidutinis bruto darbo užmokestis Kauno mieste (4 paveikslas) visu analizuojamu laikotarpiu buvo mažesnis nei vidutinis šalies darbo užmokestis, maždaug 7–8 proc. mažesnis nei Klaipėdoje ir apie 16 proc. mažesnis nei Vilniuje. 2013 metais vidutinis bruto darbo užmokestis Kaune siekė 645,3 EUR ir beveik prilygo šalies vidurkiui (646,3 EUR), tačiau išliko mažesnis nei Vilniuje ir Klaipėdoje.

4 paveikslas. Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis Kauno miesto savivaldybėje ir nuokrypis nuo šalies vidurkio (EUR)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Apibendrinimas

- Gyventojų Kauno mieste mažėja sparčiau nei kituose didžiuosiuose miestuose.
- Kaunas yra tankiausiai apgyvendintas miestas – jame gyventojų tankumas netgi didesnis nei sostinės.
- Miesto visuomenė sensta – mažėja vaikų, daugėja vyresnio amžiaus asmenų. Nepaisant to, jaunų suaugusiųjų asmenų (18–35 m.) dalis vis dar yra santykinai didesnė.
- Kauno mieste įsikūrusios šalies mastu svarbios aukštosios mokyklos turi didelį potencialą pritraukti į miestą jaunos žmones.
- Kauno regione BVP auga sparčiau nei šalyje ir kituose didžiųjų miestų regionuose.
- Kauno miestui būdingas aukštesnis verslumo lygis.

- Vidutinis darbo užmokestis Kauno mieste prilygsta vidutiniam šalies darbo užmokesčiui, tačiau yra mažesnis nei Vilniuje ir Klaipėdoje.

2.3. Kultūrinis ir gamtinis paveldas

Kauno miestas pasižymi labai savitu gamtiniu ir kultūriniu kraštovaizdžiu, kurį didele dalimi lemia unikali miesto padėtis didžiausių Lietuvos upių – Nemuno ir Neries – santakoje. Upių šlaituose ir slėniuose išsidėsčiusios istoriškai svarbios urbanistinės ir architektūrinės struktūros. Nuo viršutinės terasos atsiveria atviri plotai ir apatinės terasos panoramos.

Kauno miesto savivaldybės saugomų teritorijų tinklą sudaro Kauno marių regioninis parkas (plotas savivaldybės teritorijoje – 777,90 ha), 17 draustinių (bendras plotas savivaldybės teritorijoje – 1043,57 ha), 10 buveinių apsaugai svarbių teritorijų (bendras plotas savivaldybės teritorijoje – 1126,43 ha), 1 paukščių apsaugai svarbi teritorija (plotas savivaldybės teritorijoje – 558,46 ha) ir 9 gamtos paveldo objektai⁴⁸.

Kauno miesto savivaldybėje yra 1556 kultūros vertybės, iš jų – 1185 nekilnojamieji kultūros paveldo objektai, 80 kompleksų ir 8 vietovės. Dar 9 objektai paskelbti saugomais savivaldybės. Kultūros vertybių skaičiumi Kaunas nusileidžia tik Vilniaus miestui ir turi dvigubai daugiau vertybių nei Klaipėda, Šiauliai ir Panevėžys kartu sudėjus. Be to, Kaunas pasižymi didžiausia nekilnojamųjų kultūros vertybių koncentracija šalyje – 7,55 vertybės viename kvadratiname kilometre (2 lentelė)⁴⁹.

2 lentelė. Kultūros vertybių skaičius ir tankumas savivaldybėse

	Savivaldybės				
	Vilniaus m.	Kauno m.	Klaipėdos m.	Šiaulių m.	Panevėžio m.
Kultūros vertybių, iš jų	4557	1556	437	117	253
nekilnojamųjų, iš jų	2731	1185	426	116	220
kompleksų	185	80	46	11	14
vietovių	13	8	3	0	1
Teritorija, km²	401	157	98	81	50
Nekilnojamųjų kultūros vertybių skaičius viename km²	6,81	7,55	4,35	1,43	5

Šaltinis: Kultūros vertybių registras, Statistikos departamentas

⁴⁸ Valstybės kadastro duomenys, prieinami adresu: <http://stk.vstt.lt>

⁴⁹ Kultūros vertybių registro duomenys (2015 m. balandžio 1 d.), prieinami adresu: <http://kvr.kpd.lt/heritage/>.

Didžiausios kultūros paveldo objektų – statinių ir statinių kompleksų – sankaupos yra Senamiestyje, Naujamiestyje ir Žaliakalnyje. Būtent šie miesto rajonai yra reikšmingiausi kultūrinio turizmo⁵⁰ ir kūrybinių industrijų⁵¹ požiūriu.

Kaip svarbiausi kultūros paveldo objektai, formuojantys Kauno miesto identitetą, bendrajame plane išskiriami šie: Kauno rotušė, Perkūno namas, Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų (Vytauto Didžiojo) bažnyčia, Kauno Kristaus Prisikėlimo bazilika, Kauno šv. apaštalų Petro ir Povilo arkikatedra bazilika, Centrinis paštas, Kauno Vytauto Didžiojo karo muziejus, Pažaislio vienuolyno kompleksas, Kauno pilis, Kauno Šv. arkangelo Mykolo (Igulos) bažnyčia, Istorinė LR Prezidentūra, S. Dariaus ir S. Girėno (Aleksoto) aerodromas, Ažuolynas, Lietuvos zoologijos sodas, VDU Kauno botanikos sodas, A. Mickevičiaus slėnis, buvę tarpukario svarbūs administraciniai pastatai, įvairios memorialinės vietos bei pastatai ir kt.⁵² Be aukščiau nurodytų kultūros paveldo objektų, kultūrinio turizmo plėtrai taip pat nemažą reikšmę turi daug kitų sakralinių ir visuomenės paskirties objektų – Šv. Pranciškaus Ksavero bažnyčia ir Jėzuitų vienuolyno kompleksas, Šv. Jurgio kankinio bažnyčia ir Bernardinų vienuolyno kompleksas, Šv. Gertrūdės bažnyčia, Šv. Kryžiaus bažnyčios ir karmelitų vienuolyno ansamblis, Dievo kūno bažnyčia ir Dominikonų vienuolyno ansamblis, buvusios Evangelikų liuteronų bažnyčios ir namų kompleksas, Šv. Mikalojaus bažnyčia, Kauno totorių mečetė, buvęs Lietuvos banko pastatas, Kauno igulos karininkų ramovės rūmai, buvę Pramonės, Prekybos ir Amatų rūmai (dab. Kauno apskrities viešosios bibliotekos dalis), Kauno sporto halė, Tyrimų laboratorija (dab. KTU Chemijos fakultetas), seniausias veikiantis kino teatras „Romuva“, taip pat – daugybė paveldo pastatuose įsikūrusių muziejų ir teatrų bei Žaliakalnio ir Aleksoto funikulieriai⁵³. Architektūrinę miesto aplinką ženkliai praturtina nemažai istorinių gyvenamųjų namų (įtrauktų į Kultūros paveldo vertybių registrą) sudarančių istorinį Senamiesčio, Naujamiesčio bei Žaliakalnio gatvių bei kvartalų užstatymą.

Kaunas yra pagrindinis su Hanzos sąjungos veikla siejamas šalies miestas. Hanzos pirkliai Kaunas pradėjo dominti po 1408 m., kai Vytautas suteikė miestui Magdeburgo teises. 1441 m. dabartiniame Perkūno name buvo įkurta Hanzos pirklių (Dancigo, dabar vadinamo Gdansku) kontora (faktorija), visą šimtmetį buvusi svarbiausiu prekybos ir prekių tranzito centru Lietuvoje. Šiandien Kaunas yra vienintelis šalies miestas, priklausantis „naujamajai“ Hanzos sąjungai, kurios tikslas – stiprinti istoriniais prekybos ryšiais siejamų miestų bendradarbiavimą ir populiarinti bendrą Hanzos sąjungos paveldą. Kasmet rengiama viduramžių šventė „Hanza Kaunas“ yra vienas iš populiariausių tradicinių Kauno miesto renginių.

Be jau seniai pripažintų istorinių statinių ir jų kompleksų pastaruoju metu ypatingas dėmesys skiriamas Kauno tvirtovei ir tarpukario (1918-1940 m.) architektūrai. Kauno tvirtovė – geriausiai Europoje išlikusi XIX a. pab. – XX a. pradžios Rusijos fortifikacijos mokyklą atstovaujanti gynybinių, gyvenamųjų, infrastruktūros, ūkio ir administracinių pastatų visuma (oficialiai tvirtovės negalima priskirti kompleksams, nes neįmanoma nustatyti vieningos teritorijos). Kauno tvirtovė įtraukta į tarptautinį Europos turistinį maršrutą „Baltic Forts Route“. Tvirtovės VII ir IX fortuose veikia muziejai. Planuojama tvarkyti ir visuomenės reikmėms pritaikyti dalį kitų tvirtovės objektų.

⁵⁰ UAB „EIP Kaunas“, *Kauno turizmo infrastruktūros plėtros studija* (užsakovas – Kauno miesto savivaldybės administracija), 2012.

⁵¹ Kauno regiono plėtros agentūra, *Kauno regiono kūrybinių industrijų plėtros veiksmų planas*, 2011.

⁵² Kauno miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas. Aiškinamasis raštas. 5 tomas. Sprendiniai. Kaunas, 2013

⁵³ Remiantis UAB „EIP Kaunas“, *Kauno turizmo infrastruktūros plėtros studija* (užsakovas – Kauno miesto savivaldybės administracija), 2012.

Kauno tarpukario palikimas svarbus tuo, kad per sąlyginai trumpą laikotarpį mieste buvo sukurta XX a. pirmosios pusės valstybės sostinei būtina fizinė, ekonominė, socialinė, politinė bei kultūrinė infrastruktūra. Sparčiai modernėjantis miestas tapo svarbi platesnių Europos modernizacijos procesų, vykusių iki II-ojo pasaulinio karo, sudėtinė dalis. Būdamas laikinąja sostine Kaunas tapo politikos, verslo, mokslo, kultūros, medicinos, sporto ir švietimo centru, kurtos įvairios valstybės funkcionavimui būtinos institucijos. Inteligentija intensyviai dirbo steigdama draugijas. Kauno siekis būti europiniu miestu suformavo miesto mentalinį identitetą bei fizinį veidą, kuris atpažįstamas to meto architektūrinio paveldo objektuose plačiai pasklidusiame visame mieste (didžioji dalis koncentruojasi Naujamiestyje ir Žaliakalnyje). Dėl savitos tarptautinių modernizmo tendencijų bei tautiškumo idėjų interpretacijos, subtilaus mastelio bei darnios sąveikos su išskirtine miesto gamtine aplinka (upės bei jų šlaitai) šis paveldas yra unikalus ne tik Lietuvoje, bet ir tarp kitų Europos šalių miestų. Šiandien šis fizinis ir dvasinis palikimas yra svarbi miesto legendos bei kultūrinio tapatumo dalis bei tuo pat metu ir visai valstybei reikšmingas liudijimas apie moderniosios Lietuvos valstybingumo formavimąsi. Šio laikotarpio palikimas yra vertinamas tyrėjų, lietuvių ir anglų kalbomis pristatomas „Architektūros ir urbanistikos tyrimų centro“ tinklapyje (tarpukaris.autc.lt), leidinyje „Kaunas 1918-2015. Architektūros gidas“ (leidykla „Lapas“, 2015 m.). 2015 metų kovo mėn. Europos komisija oficialiai patvirtino suteikianti tarpukario modernizmo architektūra garsėjančiam Kaunui Europos paveldo ženklą⁵⁴. Tai turėtų prisidėti prie Kauno tarptautinio žinomumo ir paskatinti kultūrinio turizmo bei kūrybinių industrijų plėtrą mieste.

Nuo XVII a. Kaunas buvo svarbus regioninis žydų centras. Ir šiandien mieste gausu šios tragiško likimo bendruomenės atminimo ženklų. Mieste yra viena iš Lietuvoje iki šiol veikiančių vos dviejų sinagogų, taip pat – dar kelios neveikiančios. Kauno istorinėse ir veikiančiose žydų kapinėse palaidota nemažai Lietuvoje ir pasaulyje garsių asmenybių. Taip pat negalima pamiršti ir masinių žudynių vietų – Kauno geto Vilijampolėje, Kauno tvirtovės IV, VII ir IX fortų, „Lietūkio“ garažo.

Fizinį Kauno miesto veidą reikšmingai pakeitė sovietinė epocha. Sukūrus galingą statybų industriją buvo pastatyti ištisi gyvenamieji rajonai, stambūs pramonės mazgai: 1960 m. iškilo Kauno HES, suformavusi Kauno marias, 1964 m. pradėta vystyti daugiau nei 20 gamyklų sujungusi šiaurietinė miesto dalis, kuri 1974 m. buvo įvertinta SSRS Ministrų tarybos premija. Drastiškai augo ir gyventojų skaičius (1939 m. Kaune gyveno maždaug 155 tūkst. gyventojų, 1989 m. bemaž 420 tūkst.). Šio laikotarpio fizinis ir nematerialus palikimas (pavyzdžiui, atmintis apie Romą Kalantą) reikšmingai papildo miesto urbanistinį bei kultūrinį turinį, o svarbiausieji objektai gali būti panaudoti kaip kultūrinio turizmo ištekliai. Iš potencialiausių šiuo laikmečiu sukurtų objektų paminėtini IX forto memorialas ir muziejus, postmodernistinė M. Žilinsko galerija, Kauno HES kompleksas, KTU studentų miestelis. Vietiniame lygmenyje gali būti įdomūs Geležinkelio stoties rūmai, S.Dariaus ir S.Girėno vardo stadionas, Kauno paveikslų galerija, VDU centriniai rūmai (buvę Politinio švietimo namai). Miestui savitumo suteikė suformuotas pėsčiųjų bulvaras, kurį sudarė Laisvės al. (nuo 1982 m.) ir Vilniaus g. (nuo 1985 m.), pagrindine ašimi jungęs Vytauto parką su senamiesčiu, bei ją kertanti ašis – S.Daukanto g., kuri jungė Žaliakalnio šlaitą, naująjį miesto kompozicinį centrą – Vienybės aikštę – bei Nemuno salą.

⁵⁴ Europos paveldo ženklas – tai Europos Sąjungos iniciatyva, kuria siekiama pažymėti atrinktų paveldo vietų istorinę ir kultūrinę svarbą Europai ir Europos Sąjungos kūrimui. Tarpvyriausybinių Europos paveldo ženklo iniciatyva buvo pradėta 2006 m. Grenadoje, Ispanijoje. Šio ženklo vertė siejama su švietėjiška veikla, paveldo vietų bendradarbiavimu dalijantis patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais (plačiau žr.: http://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/actions/heritage-label/index_en.htm).

Dar viena reikšminga kultūros paveldo objektų grupė Kaune – senieji mediniai pastatai, kurie pastaruosius keletą metų sulaukia ypač didelio tyrinėtojų ir entuziastų dėmesio: 1995 m. atlikti pirmieji išsamūs tyrimai (akademikas Algimantas Miškinis ir architektė Nijolė Steponaitytė); 2008 m. išleistas fotografijų albumas „Medinis Kaunas“ (fotografas Andrius Surgailis ir VDU prof. dr. Nijolė Lukšionytė), 2011 m. pradėta kurti profesionali Kauno miesto medinės architektūros duomenų bazė „Archimedė“ ir tinklalapis (www.archimede.lt), vykdomi įvairūs moksliniai tiriamieji projektai, rengiamos viešos diskusijos, apdovanojimai, konsultuojami medinių pastatų savininkai.

Kultūros paveldas daro didelę įtaką miesto įvaizdžiui. Kūrybingas jo panaudojimas kultūros, švietimo, turizmo ir kitiems visuomenės poreikiams gali užtikrinti tų paveldo objektų išsaugojimą ateities kartoms bei reikšmingai praturtinti miesto kultūrinį gyvenimą ir švietimo bei turizmo galimybes. Tai patvirtina ir tyrimai: 2012 metais atliktos turistų apklausos duomenimis, svarbiausių lankomų objektų sąrašė dominuoja būtent kultūros paveldo objektai – rotušė, senamiestis, pilis, Kauno kaimynystėje esantis Lietuvos liaudies buities muziejus ir Pažaislio vienuolyno ansamblis. Kita vertus, kultūros paveldo objektų prieinamumas ir, juo labiau, būklė buvo tarp blogiausiai vertinamų Kauno miesto turizmo infrastruktūros ir paslaugų pasiūlos, kokybės ir prieinamumo aspektų⁵⁵.

Per keletą pastarųjų metų Kauno mieste įgyvendinta arba įgyvendinama nemažai kultūros paveldo tvarkybos projektų. Kita vertus, apleistų ir netvarkomų nekilnojamųjų paveldo objektų, ypač medinių, būklė išlieka opi problema. Dažnai šie objektai neturi savininkų arba pastarieji nėra finansiškai pajėgūs, o kartais tiesiog neturi reikalingų žinių ir požiūrio, reikalingo siekiant restauruoti tokius pastatus pagal griežtus paveldosaugos reikalavimus.

Apibendrinimas

- Kaunas pasižymi labai savitu kraštovaizdžiu, nulemtu unikalių gamtinių sąlygų: miestas įsikūręs didžiausių Lietuvos upių – Nemuno ir Neries – santakoje, istorinėje miesto dalyje architektūrinį miestovaizdį organiškai papildė vaizdingi šlaitai.
- Mieste yra platus saugomų teritorijų tinklas.
- Ypatingos, nacionalinės reikšmės laikytinas senjojo miesto sluoksnis, jungiantis gotikos bei baroko meno pavyzdžius; Kauno gubernijos tvirtovė ir su ja susiję pastatai bei miesto infrastruktūros elementai; ir laikinosios sostinės materialaus bei nematerialaus palikimo sluoksnis, sulaukęs įvertinimo Europos paveldo ženklu.
- Kaune yra didžiausia Lietuvoje kultūros paveldo objektų koncentracija. Kita vertus, didelė dalis kultūros paveldo pastatų yra prastai prižiūrimi, jų būklė blogėja, o paveldo priežiūrai reikia daug lėšų. Todėl kultūros vertybių gausa yra ir miesto stiprybė, ir silpnybė. Be to, paveldo panaudojimas miesto visuomenės kultūriniams-educaciniams poreikiams tenkinti bei kultūrinio turizmo ir kūrybinių industrijų plėtrai atveria naujas galimybes. Nepaisant to, tolesnis paveldo nykimas yra ir nuolatinė grėsmė.

⁵⁵ Ten pat.

2.4. Viešosios erdvės

Kitose šios studijos dalyse pateikta Kauno miesto renginių analizė rodo, kad didelė dalis renginių vyksta ne tik kultūros įstaigų įprastose uždaroje patalpose – teatruose, muziejuose, galerijose, bibliotekose, bet ir kaip viešosios erdvės tarnaujančiuose iškiliausiuose miesto architektūros paveldo pastatuose ar jų prieigose (pavyzdžiui bažnyčios, Pažaislio vienuolynas, Kauno pilis), Senamiesčio ir Naujamiesčio kiemuose (pavyzdžiui, Ryšių istorijos muziejaus kiemas, kiemeliai prie Nacionalinio Kauno dramos teatro), soduose ir parkuose (pavyzdžiui, Maironio lietuvių literatūros muziejaus sodelis, Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelis, Istorinės Prezidentūros sodelis, Muzikinio teatro sodelis, Botanikos sodas), miesto gatvėse ir aikštėse (pavyzdžiui, Laisvės alėja, Vilniaus gatvė, Rotušės aikštė) ar specialiai masiniams renginiams pritaikytose lauko estradose ir amfiteatruose (pavyzdžiui, Dainų slėnis Ažuolyne, Amfiteatras Senojoje Nemuno prieplaukoje. Dideli renginiai taip pat organizuojami S. Dariaus ir S. Girėno aerodrome, Nemuno ir Neries santakoje, Kauno sporto halėje, „Žalgirio“ arenoje.

Be aukščiau minėtų jau įprastomis tampančių viešųjų erdvių, Kaune taip pat ieškoma ir alternatyvių vietų. Pavyzdžiui, siekiant priartėti prie auditorijos, renginiai organizuojami „miegamųjų rajonų“ kiemuose (pavyzdžiui, „Poezijos pavasaris“) ar požeminėje perėjoje (pavyzdžiui, Kauno gatvės meno festivalis „Nykoka“) arba, kviečiant iš naujo atrasti savo miestą, inicijuojami kultūriniai projektai miestiečių primirštose vietose (pavyzdžiui, „Kinas mieste, miestas kine“ renginiai Sąjungos aikštėje Vilijampolėje; Jaunimo menų festivalis „Be stogo“ ant Kauko laiptų Žaliakalnyje).

Kauno miesto savivaldybės strateginio plėtros plano iki 2022 m. projekte numatyta vystyti Senamiestį, kaip pavyzdinę kultūringo laisvalaikio praleidimo zoną (priemonė 1.1.1.4.1), tvarkyti Laisvės alėjos aplinką (grindinys, pastatų fasada, apšvietimas, apželdinimas, parkavimo vietos ir kt. (priemonė 1.1.1.4.2), sukurti „Pelėdų“ kalno kultūros ir turizmo klasterį, sutvarkyti Ažuolyno parką, modernizuoti Dainų slėnį, įrengti šlovės alėją Lietuvos sportui prie S.Dariaus ir S.Girėno stadiono, pritaikyti poilsiui, kultūrai ir turizmui Aleksoto apžvalgos aikštelę ir Santakos parką (priemonė 1.2.2.5), išplėtoti infrastruktūrą Nemuno saloje (priemonė 2.2.2.4). Visa tai reikšmingai pagerins sąlygas kultūros renginių organizatoriams ir paskatins gyventojų bei turistų naudojimąsi miesto viešosiomis erdvėmis.

Savivaldybės pastangas plėtoti miesto centrinės dalies fizinę infrastruktūrą prasmingai papildė Kauno centro pėsčiųjų zonos ir senamiesčio kultūrinės ir kūrybinės erdvės kūrimo skatinimo projektų dalinio finansavimo programa. Manytume, kad ši programa turėtų būti tęsiama. Be to, svarstytinės galimybės inicijuoti naujas panašias programas kitose miesto vietose bei rajonuose esančių viešųjų erdvių gaivinimui ir „įveiklinimui“.

Šiam tikslui galėtų būti pasitelkiamos smulkiosios urbanistinės erdvės (nedideli viešieji mazgai). Ypatingas dėmesys atkreiptinas į Kauno naujamiesčiui būdingus vidinius kiemus. Dėl specifinės urbanistinės situacijos vidinės kvartalų dalys istoriškai pasižymėjo unikaliomis viešų ir privačių veiklų jungtimis. Šią tradiciją būtų prasminga tęsti. Tikslingai vystant vidinių kvartalų kaip viešųjų erdvių/ kultūros židinių koncepciją, Kaunas pasinaudotų galimybe sujungti urbanistinį savitumą ir kultūrinę infrastruktūrą. Ypatingą dėmesį reikėtų atkreipti ir į Kauno geografinę situaciją – miestas išsidėstęs slėnyje, dvejose (aukštutinėje ir žemutinėje) terasose. Šių terasų jungties taškai (laiptai, funikulieriai) taip pat yra kultūriniais procesams potencialiai naudotinos vietos. Vystant viešųjų kultūros erdvių tinklą atkreiptinas dėmesys į tolygų jų pasiskirstymą žemėlapyje. Siektina sukurti strategiją, kurioje miestas būtų sujungiamas į aktualių viešųjų vietų tinklą atskirus traukos taškus susiejant patogiomis jungtimis (žaliaisiais koridoriais, dviračių takais ir pan.). Tokiu būdu kultūrinių procesų ir viešųjų

erdvių infrastruktūros kūrimas taptų viena iš esminių sąlygų kuriant socialiai patrauklų ir patogų miestą.

Apibendrinimas

- Kauno mieste – platus kultūriniais renginiams naudojamų viešųjų erdvių tinklas bei didelė tokių vietų įvairovė. Renginiai organizuojami architektūros paveldo pastatuose ir jų prieigose, Senamiesčio ir Naujamiesčio kiemuose, soduose ir parkuose, miesto gatvėse ir aikštėse, lauko estradose ir kt.
- Be įprastų masinių renginių vietų Kaune nuolatos ieškoma ir alternatyvių dar neišmėgintų arba miestiečių jau primirštų erdvių. Tokiu būdu, priartėjama prie auditorijos, sužadinamas miestiečių nostalgijos jausmas, paskatinamos miesto tapatybės paieškos, atrandamos originalios meno išraiškos formos.
- Kauno miesto savivaldybės strateginiame plėtros plane numatyta toliau vystyti Senamiestį, kaip pavyzdinę kultūringo laisvalaikio praleidimo zoną, sutvarkyti Laisvės alėjos aplinką, Ažuolyno ir Santakos parkus, modernizuoti Dainų slėnį, išplėtoti infrastruktūrą Nemuno saloje ir vystyti eilę kitų viešųjų erdvių. Tokiu būdu, kultūros reiškiniams pritaikytų miesto viešųjų erdvių tinklas artimiausiu metu dar labiau plėsis – tiek kiekybiškai, tiek kokybiškai.
- Ateityje tikslinga siekti tolygesnio viešųjų erdvių išsidėstymo miesto žemėlapyje, formuoti patogias jungtis tarp atskirų miesto rajonų ir viešųjų erdvių bei toliau tęsti praktiką skirti dalinį finansavimą projektams, nukreiptiems į sukurtos ir/ar atnaujintos fizinės infrastruktūros „įveiklinimą“.

3. SAVIVALDYBĖS FUNKCIJOS KULTŪROS POLITIKOS SRITYJE

LR vietos savivaldos įstatyme⁵⁶ nustatyta, kad viena iš savivaldybių savarankiškųjų funkcijų yra „gyventojų bendrosios kultūros ugdymas ir etnokultūros puoselėjimas (dalyvavimas kultūros plėtros projektuose, muziejų, teatrų, kultūros centrų ir kitų kultūros įstaigų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas, likvidavimas ir jų veiklos priežiūra, savivaldybių viešųjų bibliotekų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas ir jų veiklos priežiūra).

Savivaldybės funkcijoms priskirtose srityse, savivaldybė yra atsakinga už viešųjų paslaugų – tarp jų ir kultūros srityje – teikimą gyventojams, administruoja ir užtikrina viešųjų paslaugų teikimą gyventojams nustatydamą šių paslaugų teikimo būdą, taisykles ir režimą, steigdama paslaugas teikiančias įstaigas arba pasirinkdama kitus, jau veikiančius viešųjų paslaugų teikėjus. Be to, savivaldybė turi užtikrinti, kad viešosios paslaugos būtų prieinamos visiems – jomis galėtų naudotis visi savivaldybės gyventojai ir kad jos būtų teikiamos nuolat.⁵⁷

Kauno miesto savivaldybės asignavimai poilsiui, kultūrai, religijai (pagal biudžeto asignavimų funkcinę klasifikaciją) yra didžiausi tarp visų Lietuvos savivaldybių. 2014 metais jie sudarė beveik 10 mln. eurų. Kultūrai skirta suma 2014 metais sudarė 5,9 mln. eurų.

Išlaidų poilsiui, kultūrai ir religijai dalis Kauno miesto savivaldybės asignavimų struktūroje sudarė 4,2 proc. nuo bendro biudžeto, o būtent kultūrai – 2,5 proc. Iš 5 didžiausių pagal gyventojų skaičių savivaldybių duomenų peržiūros matyti, kad didesnių pagal gyventojų skaičių savivaldybių asignavimai kultūrai ir susijusioms sritims sudaro mažesnę dalį bendrame biudžete. Vilniaus miesto savivaldybės asignavimai kultūrai 2014 metais sudarė 2,2 proc., o Klaipėdos ir Panevėžio savivaldybių – net 7,7 ir 7,5 proc. Kauno miesto savivaldybė atitinka šią tendenciją.

3 lentelė. Savivaldybių biudžeto asignavimai (faktiniai) poilsiui, kultūrai ir religijai 2014 metais

Savivaldybės pavadinimas	Asignavimai poilsiui, kultūrai ir religijai, EUR	Dalis nuo bendro biudžeto
Vilniaus miesto	8.140.350	2,2 proc.
Kauno miesto	9.866.920 ⁵⁸	4,2 proc.
Klaipėdos miesto	9.195.030	7,7 proc.
Šiaulių miesto	2.850.411	3,7 proc.
Panevėžio miesto	5.089.608	7,5 proc.

Šaltiniai: sudaryta studijos rengėjų, remiantis savivaldybių biudžetų vykdymo ataskaitomis už 2014 metus

Kultūros politikos strateginio lygmens sprendimus formuoja ir priima **Kauno miesto savivaldybės Taryba**, o jos sudarytas **Švietimo ir kultūros komitetas** preliminarai nagrinėja Tarybai teikiamus klausimus ir teikia pasiūlymus ir išvadas šioje srityje. Už kultūros politikos įgyvendinimą savivaldybėje atsakingas **Kultūros ir turizmo plėtros skyrius**, pavaldus Kauno miesto savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir turizmo plėtros reikalų valdybai. Skyriaus tikslai kultūros srityje

⁵⁶ Nr. I-533, patvirtintas 1994 m. liepos 7 d.

⁵⁷ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533

⁵⁸ Kultūrai tekusi suma sudarė 5.920.703 eurus arba 2,5 proc. nuo bendro biudžeto.

yra: (1) įgyvendinti valstybės ir savivaldybės kultūros politiką savivaldybėje; (2) kuruoti ir koordinuoti miesto kultūrinę veiklą; (3) didinti miesto konkurencingumą kuriant ir įgyvendinant kultūros ir turizmo plėtros strategiją, skatinant verslumą, turizmą⁵⁹.

Kultūros ir turizmo plėtros skyrius, vykdydamas jam pavestus tikslus ir uždavinius, realizuoja savivaldybės savarankiškąją funkciją kultūros srityje:

- **Kultūros paslaugas teikiančių įstaigų priežiūra.** Savivaldybė, būdama kultūros srities biudžetinių ir viešųjų įstaigų steigėja (savininkė) arba viena iš steigėjų (dalininkė), vykdo šių įstaigų veiklos priežiūrą – derina veiklos programas, analizuoja įstaigų veiklą. Savivaldybei priklauso tokios kultūros srities įstaigos kaip kultūros centrai, muziejai, bibliotekos, koncertinės įstaigos.
- **Rinkodara.** Savivaldybė rengia vykdo miesto kultūros, meno ir turizmo informacijos sklaidą šalyje ir užsienyje, plėtoja miesto ryšius.
- **Miesto renginių organizavimas.** Savivaldybė inicijuoja ir koordinuoja įvairių – valstybinių, kalendorinių, miesto ir kitų – švenčių, renginių organizavimą.
- **Kultūros ir meno premijų bei stipendijų administravimas.** Savivaldybė steigia ir skiria kultūros ir meno premijas bei stipendijas. Teikiama Bernardo Brazdžionio literatūros premija, Justino Vienožinskio premija, Maironio premija, Kultūros ir meno premija bei Kultūros ir meno stipendija.
- **Programų rengimas ir finansavimas.** Savivaldybė rengia ir finansuoja bendras kultūros ir meno, savivaldybės kultūros plėtros programas, planuoja lėšas, kurių reikia programoms įgyvendinti, koordinuoja programų įgyvendinimą.

Savivaldybė finansuoja 7 kultūros programas, kurių finansavimas 2015 metais sudaro 808,891 eurus. Programų lėšomis skatinami tiek jaunieji menininkai, tiek ir profesionaliojo meno kūrėjai. Taip pat patvirtinta programa mėgėjų menui dalinai finansuoti. Didžiausias finansavimas tarp savivaldybės kultūros programų skiriamas pagrindiniams Kauno miesto kultūros renginiams, Kauno miesto savivaldybės viešosioms įstaigoms bei visuomeninės paskirties objektų pritaikymo gyventojų bendrajai kultūrai puoselėjimo programai.

4 lentelė. Kauno miesto savivaldybės kultūros programos ir jų finansavimas 2015 metams

Programos pavadinimas	Sąmata, EUR	Atrinktų projektų/organizacijų skaičius
Jaunųjų menininkų skatinimo programa	11.585	14
Kauno centro pėsčiųjų zonos ir senamiesčio kultūrinės ir kūrybinės erdvės kūrimo skatinimo projektų dalinio finansavimo programa	23.170	12
Kauno miesto savivaldybės viešųjų įstaigų dalyvavimo ugdant bendrąją gyventojų kultūrą programa	209.554	9
Mėgėjų meno projektų dalinio finansavimo programa	23.170	32
Pagrindinių Kauno miesto kultūros renginių dalinio finansavimo programa	273.658	27

⁵⁹ Kauno miesto savivaldybės administracijos švietimo, kultūros ir turizmo plėtros reikalų valdybos Kultūros ir turizmo plėtros skyriaus nuostatai, patvirtinti Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2014 m. rugpjūčio 7 d. įsakymu Nr. A-2147

Profesionaliojo meno projektų dalinio finansavimo programa	34.754	22
Visuomeninės paskirties objektų pritaikymo gyventojų bendrajai kultūrai puoselėti programa	233.000	11
Viso	808.891	127

Šaltiniai: sudaryta studijos rengėjų, remiantis Kauno miesto savivaldybės tarybos patvirtintomis programų sąmatomis

Savivaldybėje taip pat **veikia Kultūros ir meno taryba** – patariamoji Savivaldybės tarybos įsteigta institucija, kuri atlieka eksperto ir konsultanto funkcijas vykdant kultūros politiką savivaldybėje. Kultūros ir meno taryba analizuoja kultūros būklę savivaldybėje ir teikia pasiūlymus strateginiame lygmenyje, pavyzdžiui, kultūros programų įgyvendinimui, kultūros plėtros kryptių išskyrimui ir t. t., bei įgyvendinimo lygmenyje, pavyzdžiui, kultūros srities įstaigų veiklos tobulinimui, premijų skyrimui ir t. t.⁶⁰ Kultūros ir meno tarybos išvados ir pasiūlymai yra rekomendacinio pobūdžio.

Tarp visų viešųjų paslaugų kultūros paslaugos gyventojų vertinamos⁶¹ geriausiai. Net ir prasčiausiai vertinama kultūros paslauga, įvertinta aukštais balais. Taip pat gyventojai 2014 metais visų vertintų paslaugų atžvilgiu pateikia geresnius įvertinimus nei 2013 metais. Atliktos apklausos autoriai atkreipia dėmesį, kad naudojimasis kultūros paslaugomis paprastai vyksta maloniame šventiniame kontekste nei, pavyzdžiui, medicininės paslaugos, todėl malonus paslaugos kontekstas iš dalies subjektyviai persikelia ir į išsakomus respondentų vertinimus.

⁶⁰ Kauno miesto savivaldybės kultūros ir meno tarybos nuostatai, patvirtinta Kauno miesto savivaldybės tarybos 2011 m. sausio 20 d. sprendimu Nr. T-4

⁶¹ Kauno miesto gyventojų nuomonės tyrimo viešųjų paslaugų vartotojų pasitenkinimo indekso nustatymas, prof. habil. dr. Gediminas Merkys, doc. dr. Rūta Brazienė, 2014

4. KULTŪROS ĮSTAIGOS

4.1. Bibliotekos

4.1.1. Bibliotekų tinklas Kauno mieste

Kauno mieste veikia savivaldybės Vinco Kudirkos viešoji biblioteka (Kauno miesto VKVB) su 29 teritoriniais padaliniais, taip pat Kauno apskrities viešoji biblioteka, aukštųjų mokyklų (universitetų ir kolegijų) bei jų fakultetų bibliotekos, bendrojo lavinimo mokyklų ir profesinių mokyklų bibliotekos, Lietuvos aklųjų bibliotekos Kauno filialas. Kauno mieste veikiančių bibliotekų sąrašas pateiktas prieduose (žr. 2 priedas, lentelėje „Bibliotekų tinklas“).

4.1.2. Kauno miesto savivaldybės bibliotekos ištekliai

Fondas

Remiantis Kauno miesto bibliotekos 2013 metų veiklos ataskaita, 2013 m. gruodžio 31 d. bibliotekos ir jos padalinių fondą sudarė 60580 pavadinimų 585584 fizinių vienetų dokumentų. Vertinant pagal fondų fizinių vienetų dokumentų skaičių, tai – didžiausia savivaldybės viešoji biblioteka šalyje.

Dėl komplektavimo lėšų mažėjimo bei knygų brangimo nurašomų knygų dalis pastaraisiais metais buvo didesnė nei gauta naujų dokumentų. 2013 metais, palyginus su 2012 metais, bibliotekos ir jos padalinių dokumentų fondas sumažėjo 6530 fizinių vienetų.

Grožinės literatūros fondą sudaro 371197 fizinių vienetų (63,39 proc. viso dokumentų fondo), šakinės literatūros fonde sukomplektuota 214387 fizinių vienetų (36,61 proc. viso dokumentų fondo).

Finansavimas

2013 metais Kauno miesto VKVB finansavimas sudarė 1,2 mln. eurų. Daugiau nei 90 proc. Kauno miesto VKVB finansavimo, kaip ir kitose didžiųjų miestų savivaldybių bibliotekose, sudarė biudžetinės lėšos (savivaldybės ir valstybės). 2013 metais Kauno miesto VKVB daugiau nei kitų miestų viešosios bibliotekos pritraukė programų / projektų (grantų) finansavimo (3 priedas). Remiantis LR kultūros ministerijos tyrimu, kuriame buvo nagrinėta 15 įvairaus dydžio savivaldybių viešųjų bibliotekų, Kauno miesto VKVB 2011 metais buvo antra pagal pritraukiamas kitas nei steigėjo finansavimas lėšas. Tai rodo, kad gebėjimas pritraukti papildomas lėšas (grantus) iš programų / projektų yra ilgalaikė bibliotekos kompetencija. Ši kryptis toliau turi būti palaikoma ir stiprinama.

Vienam gyventojui tenkanti savivaldybės viešosios bibliotekos metinių išlaidų (taip pat ir finansavimo) dalis Kaune sudarė 4,02 eurus. Lyginant skirtingus šalies miestus, didžiausia išlaidų dalis vienam gyventojui teko Klaipėdoje ir Panevėžyje, mažiausia – Vilniuje. Šiuo požiūriu galima teigti, kad Kauno miesto VKVB išlaidos vienam gyventojui yra panašios, kaip ir kituose didžiuosiuose miestuose. Tačiau, vertinant pagal vienam apsilankymui tenkančias išlaidas, pastarosios Kaune yra kiek didesnės nei kitose savivaldybėse, nors iš esmės visose savivaldybėse panašios (5 lentelė).

5 lentelė. Savivaldybių viešųjų bibliotekų metinės išlaidos eurai vidutiniškai vienam gyventojui ir vienam apsilankymui

Miestas	Vidutinės išlaidos vienam gyventojui	Vidutinės išlaidos vienam apsilankymui
Vilnius	2,79	1,87
Kaunas	4,02	2,19
Klaipėda	4,58	1,82
Šiauliai	3,80	2,11
Panevėžys	4,43	2,04

Šaltiniai: sudaryta studijos rengėjų, remiantis įstaigų 2013 metų bibliotekų veiklos ataskaitomis

Darbuotojai

Remiantis Kauno miesto VKVB ataskaita už 2013 metus, bibliotekos darbuotojų etatų skaičius buvo 153. Jose dirbo 147 darbuotojai.

Darbo užmokesčio sąnaudos 2013 metais savivaldybių viešųjų bibliotekų biudžetuose vidutiniškai sudarė apie tris ketvirtadalius visų išlaidų. Kaune jos taip pat sudarė panašią dalį (76 proc.).

Bibliotekoje dirbo 114 profesionalių bibliotekininkų. Vienam bibliotekininkui per metus vidutiniškai teko 4847 apsilankymai. Tai yra mažesnis apsilankymų skaičius nei kitose didžiųjų miestų savivaldybėse. Palyginimui, Vilniuje vienam profesionaliam bibliotekininkui per metus vidutiniškai teko 7168 apsilankymai, Klaipėdoje – 6901, Panevėžyje ir Šiauliuose – nežymiai daugiau nei Kaune, atitinkamai 4931 ir 5106. Visgi mažesnis rodiklis Kaune verčia apsvarstyti keletą dalykų: pirma, kaip galima padidinti naudojimąsi bibliotekos paslaugomis ir apsilankymų skaičių, antra, ar profesionalių bibliotekininkų skaičius yra optimalus (tai, savo ruožtu, siejasi su tankiu bibliotekos tinklu).

Padaliniai

Kauno miesto VKVB turi didžiausią padalinių tinklą tarp visų didžiųjų miestų savivaldybių (6 lentelė) ir gerokai lenkia netgi Vilniaus miestą (19 padalinių). Atsižvelgiant į bendrą Kauno miesto gyventojų skaičių, Kauno miesto VKVB vienam padaliniui vidutiniškai tenka 10390 gyventojų. Palyginimas su kitų didžiųjų miestų savivaldybių bibliotekų padaliniais tenkančiu savivaldybės gyventojų skaičiumi rodo, kad Kauno miesto VKVB šis skaičius – mažiausias. Tai signalizuoja apie pernelyg tankų Kauno miesto VKVB padalinių tinklą. Apie 16 proc. daugiau gyventojų vienam padaliniui tenka Klaipėdoje, apie 44 proc. daugiau gyventojų – Šiaulių miesto savivaldybės viešajai bibliotekai. O Vilniaus miesto savivaldybės centrinės bibliotekos padaliniui tenka beveik trigubai daugiau gyventojų negu Kaune.

6 lentelė. Vidutinis vienam savivaldybių viešųjų bibliotekų padaliniui tenkančių gyventojų skaičius

Miestas	Savivaldybės bibliotekos pavadinimas	Teritorinių padalinių skaičius	Vidutinis vienam padaliniui tenkančių gyventojų skaičius
Vilnius	Vilnius miesto savivaldybės centrinė biblioteka	19	28561
Kaunas	Kauno miesto savivaldybės Vinco Kudirkos viešoji biblioteka	29	10390
Klaipėda	Klaipėdos miesto savivaldybės viešoji biblioteka	13	12009
Šiauliai	Šiaulių miesto savivaldybės viešoji biblioteka	7	14946
Panevėžys	Panevėžio miesto savivaldybės viešoji biblioteka	6	15870

Šaltiniai: sudaryta studijos rengėjų, remiantis savivaldybių viešųjų bibliotekų internetinių puslapių ir Lietuvos statistikos departamento informacija

Norint įvertinti, ar viešųjų bibliotekų padalinių tinklas atrodo tinkamas, taip pat galima pasiremti LR bibliotekų įstatymo rekomendacijomis. LR bibliotekų įstatymo 10 straipsnis numato, kad užtikrinant gyventojams bibliotekos paslaugų prieinamumą savivaldybės teritorijoje, savivaldybės viešosios bibliotekos filialai miestuose paprastai steigiami vidutiniškai 20–30 tūkst. gyventojų. Mažesnis nei įstatymu rekomenduojamas vidutinis gyventojų skaičius, tenkantis vienam bibliotekos padaliniui, rodo, kad Kauno miesto savivaldybėje (taip pat ir kitose savivaldybėse) yra padalinių, kurie neatitinka šios rekomendacijos.

Kalbant apie tinklą, svarbus aspektas yra padalinių patalpų būklė. Bibliotekos pastatas yra viešųjų paslaugų kokybės sąlyga, jo erdvės turi būti atviros visuomenei, patrauklios, patogios ir sudarančios tinkamas sąlygas įvairiai bibliotekos veiklai⁶². Tik 3 Kauno miesto VKVB padaliniai įkurti patalpose, kurios buvo specialiai suprojektuotos bibliotekos veiklai, tačiau net ir šios patalpos nebeatitinka šiuolaikinių poreikių: Berželio padalinys suprojektuotas 1976 m., Girstupio padalinys – 1972 m., Šančių – 1939 m. Tik retais atvejais kitai paskirčiai statyti pastatai, pavyzdžiui, Senamiesčio padalinys, buvo sėkmingai pritaikyti bibliotekų veiklai⁶³. Be to, Kaune išlaikomas didelis bibliotekų tinklas su mažais padaliniais. Nesiėmus tinklo pertvarkos padalinių materialinė būklė blogės, patalpų išlaikymas bus neefektyvus ir brangus, o nepatraukli aplinka nemotyvuos darbuotojų ir bibliotekos lankytojų. Uždarius / reorganizavus dalį neperspektyvių bibliotekos padalinių, sutaupytos lėšos turėtų būti panaudojamos bibliotekos padalinių materialinės būklės ir darbo sąlygų gerinimui, paslaugų kokybės didinimui bei naujų padalinių atidarymui. Sprendimas atsisakyti neperspektyvių padalinių ir atidaryti 2–3 naujai suprojektuotas bibliotekas (apie 500 m²) daugiafunkciuose centruose iš esmės pakeistų bibliotekų „veidą“ ir atvertų naujus veiklos horizontus.

4.1.3. Kauno miesto savivaldybės bibliotekos veikla

Paslaugos

Remiantis LR kultūros ministerija⁶⁴, šiandieninių bibliotekų paslaugas visuomenei galima sugrupuoti į tris grupes:

- tradicines paslaugas, kurių pagrindinis tikslas – išsaugoti rašytinį paveldą ir skatinti skaitymą, sudaryti sąlygas visuomenės savišvietai ir savikūrai, ugdyti kūrybingumą bei vaizduotę;
- elektroninės bibliotekos paslaugas, kurios apima kultūros paveldo skaitmeninimą, skaitmeninės vietos informacijos duomenų bazių kūrimą (organizavimą, įtraukiant suinteresuotas bendruomenes), gyventojų informacinės kompetencijos ugdymą ir kitas elektroninėmis priemonėmis teikiamas bibliotekų paslaugas;
- viešosios erdvės (bendruomenės centro) paslaugas, skatinančias gyventojus bendrauti, dalyvauti pilietiniuose ir edukaciniuose renginiuose, inicijuoti projektus, savarankiškai formuoti nuomones ir jomis dalintis.

⁶² Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programa (patvirtinta LR kultūros ministro 2014 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. IV-708)

⁶³ Kauno miesto VKVB pateikta informacija

⁶⁴ <http://www.lrkmlt/go.php/lit/Bibliotekos>

Kauno miesto VKVB misija – tenkinti Kauno bendruomenės informacinius poreikius, plėtojant paslaugas, užtikrinančias informacinius poreikius ir skatinant bendruomenės aktyvų dalyvavimą globalioje žinių visuomenėje. Tuo tikslu biblioteka:

- kaupia ir saugoja dokumentus įvairiomis formomis bei užtikrina prieigą prie informacijos;
- diegia modernias informacijos ir komunikacijos technologijas;
- formuoja visą gyvenimą trunkančio mokymosi aplinką ir ugdo informacinio raštingumo įgūdžius;
- plėtoja bendradarbiavimą tarp bibliotekų ir tarpinstitucinį bendradarbiavimą;
- nuolat ugdo personalo kompetencijas⁶⁵.

Kauno miesto VKVB vienu svarbiausių savo uždavinių įvardija tradicinių ir naujų paslaugų įvairovės plėtrą, teikiamų paslaugų kokybės gerinimą, bibliotekos patalpų estetiškos aplinkos, kuri atitiktų laikmečio dvasią, gerinimą, personalo profesinio pasirengimo žinių visuomenėje užtikrinimą. Biblioteka plėtodama viešąsias, sociokultūrines erdves 2013 metais prioritetu laikė darbą su vietos bendruomenėmis: bendruomenės skaitymo skatinimą, vietos bendruomenių informacijos kaupimą ir sklaidą, visų socialinių grupių informacinių poreikių tenkinimą, socialinės atskirties mažinimą, informacinės bendruomenės kūrimą, kultūrinių renginių miesto bendruomenei organizavimą, kultūros paveldo puoselėjimą ir jo sklaidą⁶⁶.

Renginių organizavimo kryptys Kauno miesto VKVB: valstybinių švenčių, atminimo dienų paminėjimai, savivaldos ir gyventojų susitikimai, vaikų vasaros stovyklos prie bibliotekos, skaitymo ugdymo skatinimo programa, susitikimai su rašytojais, įdomiais žmonėmis, pagyvenusiu žmonių mėnesio renginiai, istoriniai, etnografiniai renginiai, parodų atidarymai, įvairios šventės, jubiliejai, raiškos darbų parodos, dailės darbų parodos, kūrybinių dirbtuvių organizavimas, spaudinių parodos⁶⁷.

Remiantis Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programa, ribotas vienos bibliotekos galimybes aprūpinti gyventojus informacija galėtų pagerinti efektyviai veikianti tarpbibliotekinio skolinimo paslaugų sistema, lanksčios vartotojų aptarnavimo formos, kaip knygų rezervavimas, kilnojamų bibliotekų ir panašios paslaugos. Šiuo metu šios priemonės Lietuvos bibliotekų sistemoje išnaudojamos nepakankamai. Ši programa akcentuoja būtinybę skatinti bendradarbiavimą, ypač tarp toje pačioje vietovėje veikiančių, toms pačioms ir skirtingoms administracinėms struktūroms priklausančių bibliotekų, pavyzdžiui, savivaldybių viešųjų ir mokyklų bibliotekų, savivaldybių ir apskričių viešųjų bibliotekų, miesto ir rajono savivaldybių viešųjų bibliotekų, veikiančių tame pačiame mieste ir kitų⁶⁸.

Minėta programa akcentuoja, kad šalies bibliotekos turi efektyviau naudoti informacines ir ryšių technologijas (IRT) naujų paslaugų kūrimui arba tradicinių paslaugų patrauklumo didinimui (virtualios parodos, renginių transliavimas internetu, regiono lankytinų objektų virtualus žemėlapis ir

⁶⁵ Oficiali Kauno miesto savivaldybės Vinco Kudirkos viešosios bibliotekos internetinė svetainė, prieinama: <http://www.kaunas.mvb.lt/index.php/lt/home-apie-statusas.html>

⁶⁶ Kauno miesto savivaldybės Vinco Kudirkos viešosios bibliotekos 2013 metų ataskaita

⁶⁷ Kauno miesto savivaldybės Vinco Kudirkos viešosios bibliotekos 2013 metų ataskaita

⁶⁸ Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programa

pan.), tokiu būdu sudarant sąlygas platesnei kultūros paslaugų sklaidai bei pritaikant jas specialiųjų poreikių žmonėms⁶⁹.

Svarstytinios galimybės labiau plėtoti bibliotekos nuotoline paslauga. Šiuo metu neįgaliesiems asmenims leidiniai gali būti pristatomi į namus. Verta pagalvoti apie šios paslaugos išplėtimą. Pavyzdžiui, Jungtinėse Amerikos Valstijose (JAV) taikoma mokama paslauga, suteikianti galimybę visiems norintiems užsisakyti knygas į namus⁷⁰. Tokia paslauga, kai už nedidelį mokestį galima užsisakyti knygos pristatymą į namus ar kitą nurodytą vietą (darbovietę, pašto punktą, prekybos centrą), būtų inovatyvi Kauno miesto VKVB paslauga. Elektroninė prekyba tampa vis populiareesnė ir patogesnė, todėl tikėtina, kad įmanoma surasti knygų pristatymo į namus paslaugos vartotojų segmentą ir realizavimo modelį. Toks socialinis ar komercinis projektas galėtų būti įdomus AB Lietuvos paštui ar kuriam iš prekybos tinklų.

Vartotojai ir lankomumas

Reikia pažymėti, kad Kauno miesto gyventojų apklausos duomenimis⁷¹ Kauno miesto VKVB ir jos padalinių teikiamos paslaugos gyventojų įvertintos geriausiai tarp visų analizuotų viešųjų paslaugų. Geriau gyventojai įvertino tik miesto renginių organizavimo kokybę ir jų įvairovę. Be to, lyginant su 2013 metais gyventojų vertinimai bibliotekos paslaugų atžvilgiu taip pat yra gerėjančios.

2013 metais Kauno miesto VKVB turėjo 41217 vartotojų. Tai – antras didžiausias vartotojų skaičius po Vilniaus miesto. Šie vartotojai 2013 metais apsilankė daugiau nei pusę milijono kartų. Vartotojams buvo išduota daugiau nei 1 mln. dokumentų fizinių vienetų. Pastarasis – taip pat antras rodiklis Lietuvoje po Vilniaus miesto savivaldybės.

Kauno miesto VKVB vartotojais yra 13,7 proc. miesto gyventojų. Panašią vartotojų dalį turi ir kitos didžiųjų miestų savivaldybių viešosios bibliotekos. Daugiausiai – 14,5 proc. Klaipėdoje, mažiausiai – 10,3 proc. Vilniuje. Paskatinančiai nuteikia Klaipėdos miesto savivaldybės veiklos analizės ataskaitoje atskleistas požiūris, kad „86 procentai – yra potencialūs bibliotekos vartotojai, tik mes dar neišsiaiškinome jų informacinių poreikių ir nesukūrėme jiems reikalingų paslaugų“⁷². Savivaldybės viešajai bibliotekai svarbu toliau plėtoti darbą su vietos bendruomenėmis, skatinti skaitymą.

Veiklos apimtis taip pat iliustruoja rodiklis „vidutinė dokumentų išduotis vienam gyventojui“. Remiantis šiuo santykiniu rodikliu, daugiausia dokumentų išduoda Klaipėdos miesto savivaldybės viešoji biblioteka. Kaune vienam gyventojui tenka 3,3 išduodamų dokumentų ir tai šiek tiek nusileidžia vidurkiui – 3,5.

Pagal vartotojų apsilankymus situacija savivaldybėse gana panaši. Visgi Kaune vartotojai bibliotekoje ir jos padaliniuose lankosi šiek tiek rečiau nei kitų didžiųjų miestų savivaldybių viešosiose bibliotekose. Kauno ir kitų didžiųjų Lietuvos miestų savivaldybių viešųjų bibliotekų vartotojai ir lankomumas pateikti lentelėje.

⁶⁹ Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programa

⁷⁰ Pavyzdžiui, <http://www.missoulapubliclibrary.org/home-delivery-program> arba <http://www.lib.washington.edu/ill>

⁷¹ Kauno miesto gyventojų nuomonės tyrimo viešųjų paslaugų vartotojų pasitenkinimo indekso nustatymas, prof. habil. dr. Gediminas Merkys, doc. dr. Rūta Brazienė, 2014

⁷² Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos veiklos analizė 2013 metais.

7 lentelė. Savivaldybių viešųjų bibliotekų vartotojai ir lankomumas atsižvelgiant į gyventojų skaičių

Savivaldybės viešoji biblioteka	Vartotojų skaičius	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojų (apsilankymų) skaičius	Vartotojų dalis nuo bendro gyventojų skaičiaus	Vidutinė dokumentų išduotis vienam gyventojui	Vidutinis apsilankymų skaičius vienam gyventojui	Vidutinis apsilankymų skaičius vienam vartotojui
Vilniaus	55969	1370050	810051	10,3 proc.	2,5	1,5	14,5
Kauno	41217	1008448	552575	13,7 proc.	3,3	1,8	13,4
Klaipėdos	22578	690509	393378	14,5 proc.	4,4	2,5	17,4
Šiaulių	11332	354966	188942	10,8 proc.	3,4	1,8	16,7
Panevėžio	12600	370305	207126	13,2 proc.	3,9	2,2	16,4
Vidutiniškai	28739	758856	430414	12,5 proc.	3,5	2,0	15,7

Šaltiniai: sudaryta studijos rengėjų, remiantis Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos pateikta statistika

Kauno miesto VKVB besimokantys vartotojai įvairiuose mokymo lygiuose sudaro 44,9 proc. vartotojų, dirbantys samdomąjį darbą – 29,5 proc., kiti vartotojai – 25,6 proc. Beveik 60 proc. besimokančiųjų vartotojų sudaro 1–8 klasių mokiniai, 9–12 klasių mokiniai sudaro apie ketvirtadalį besimokančiųjų vartotojų, beveik 17 proc. – aukštųjų mokyklų bei kolegijų studentai, iki 2 proc. – profesinio mokymo mokiniai. Vaikai sudaro 26,2 proc. visų bibliotekos vartotojų⁷³.

Remiantis 2013 m. bibliotekos ataskaita, Kauno miesto savivaldybės Vinco Kudirkos viešojoje bibliotekoje ir padaliniuose ataskaitiniais metais organizuoti 836 renginiai, iš kurių – 556 parodos. Renginiuose 2013 metais apsilankė 7514 lankytojų⁷⁴.

Savivaldybių viešųjų bibliotekų veiklos efektyvumas palygintas naudojant santykinius rodiklius, kuriuose atsižvelgiama į etatų skaičių. Šiuo požiūriu Kauno, Šiaulių ir Panevėžio savivaldybių viešosios bibliotekos patenka į mažiau efektyvių viešųjų bibliotekų grupę (8 lentelė).

8 lentelė. Savivaldybių viešųjų bibliotekų vartotojai ir lankomumas atsižvelgiant į etatų skaičių

Savivaldybės viešoji biblioteka	Etatų skaičius	Vidutinis lankytojų (apsilankymų) skaičius vienam etatui	Vidutinė dokumentų išduotis vienam etatui
Vilniaus	140 ⁷⁵	5786	9786
Kauno	153	3612	6591
Klaipėdos	75,25	5228	9176
Šiaulių	53 ⁷⁶	3565	6697
Panevėžio	59	3511	6276
Vidutiniškai	96	4340	7705

Šaltiniai: sudaryta rengėjų, remiantis Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos pateikta statistika

⁷³ Kauno miesto savivaldybės Vinco Kudirkos viešosios bibliotekos 2013 metų ataskaita

⁷⁴ Dalyviai skaičiuojami tik didžiuosiuose renginiuose. Pavyzdžiui, jeigu bibliotekoje parengta teminė paroda, kurioje eksponuojami dokumentai ir taip atskleidžiamas bibliotekos fondas, lankytojų skaičius nenurodomas.

⁷⁵ Darbuotojų skaičius (etatų skaičiaus informacija nėra prieinama)

⁷⁶ Darbuotojų skaičius (etatų skaičiaus informacija nėra prieinama)

Apibendrinimas

Kauno miesto Vinco Kudirkos viešosios bibliotekos teikiamos paslaugos 2014 metais gyventojų įvertintos geriausiai tarp visų analizuotų viešųjų paslaugų Kauno mieste.

Fizinių vienetų dokumentų skaičiumi tai yra didžiausia savivaldybės viešoji biblioteka Lietuvoje. Biblioteka taip pat turi didžiausią ir tankiausią padalinių tinklą (29 teritoriniai padaliniai) tarp visų didžiųjų miestų savivaldybių bibliotekų (skaičiuojant 1000 gyventojų). Viena vertus, platus bibliotekos padalinių tinklas padeda palaikyti bendradarbiavimą su vietos bendruomenėmis, kita vertus, besikeičiantis gyventojų mobilumas sudaro prielaidas kokybiškai aptarnauti vartotojus ir su mažesniu, bet geresnės kokybės teritorinių padalinių tinklu. Juolab, kad kai kurie bibliotekos padaliniai aptarnauja labai mažai vartotojų.

Absoliuti dauguma bibliotekos padalinių įkurti patalpose, kurios buvo suprojektuotos ne bibliotekos veiklai. Dalies padalinių prasta patalpų būklė nemotyvuoja darbuotojų ir vartotojų. Nesiėmus įstaigų tinklo pertvarkos, padalinių materialinė būklė blogės, patalpų išlaikymas bus neefektyvus ir brangus.

Siūloma uždaryti neperspektyvius bibliotekos padalinius, o sutaupytos lėšos turėtų būti panaudojamos bibliotekos padalinių materialinės būklės, darbo sąlygų gerinimui, paslaugų kokybės didinimui, naujų padalinių atidarymui daugiafunkčiuose centruose. Sprendimas atsisakyti neperspektyvių padalinių ir atidaryti 2–3 naujai suprojektuotus bibliotekos padalinius (apie 500 m²) daugiafunkčiuose centruose iš esmės pakeistų bibliotekos „veidą“ ir atvertų naujus veiklos horizontus.

Svarstytinos galimybės labiau plėtoti bibliotekos nuotolines paslaugas. Pavyzdžiui, JAV taikoma mokama paslauga, suteikianti galimybę visiems norintiems užsisakyti knygas į namus. Tokia paslauga, kai už nedidelį mokestį galima užsisakyti knygos pristatymą į namus ar kitą nurodytą vietą (darbovietę, pašto punktą, prekybos centrą), būtų inovatyvi Kauno miesto VKVB paslauga.

4.2. Muziejai ir meno galerijos

4.2.1. Muziejų tinklas Kauno mieste

Kauno mieste veikia 63, o skaičiuojant su padaliniais – net 82 muziejai⁷⁷. Be savivaldybės išlaikomo 5 padalinius vienijančio Kauno miesto muziejaus, mieste taip pat veikia Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus (10 padalinių), 6 respublikiniai muziejai (iš viso – 12 padalinių), 30 mokyklų muziejų ir 25 kiti muziejai (privatūs, aukštųjų mokyklų ir kt.). Taigi, Kaunas turi didžiausią šalyje muziejų tinklą (9 lentelė). Palyginimui, Vilniaus mieste veikia 48 muziejai (69 padaliniai). Be to, nors Lietuvoje tokio pobūdžio institucijos nėra laikomos muziejais, kai kuriuose pasaulio regionuose (pavyzdžiui, Šiaurės Amerikos šalyse ir Australijoje) prie muziejų priskiriami ir zoologijos sodai. Kaune veikia vienintelis valstybinis Lietuvos zoologijos sodas (įsteigtas 1938 m.)

⁷⁷ Lietuvos muziejų internetinis puslapis www.muziejai.lt.

9 lentelė. Muziejų tinklas Kauno mieste

Nr.	Muziejai	Nr.	Padaliniai
NACIONALINIAI			
1	Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus	1	Pagrindinis pastatas - M. K. Čiurlionio dailės galerija
		2	Mykolo Žilinsko dailės galerija
		3	Kauno paveikslų galerija
		4	Istorinė LR Prezidentūra
		5	Velnių muziejus
		6	Keramikos muziejus
		7	Adelės ir Pauliaus Galaunių namai
		8	A. Žmuidzinavičiaus kūrinių ir rinkinių muziejus
		9	Liudo Truikio ir Marijonos Rakauskaitės memorialinis muziejus
		10	Juozo Zikaro memorialinis muziejus
RESPUBLIKINIAI			
1	Kauno IX forto muziejus		
2	Kauno Tado Ivanausko zoologijos muziejus		
3	Lietuvos aviacijos muziejus		
4	Lietuvos švietimo istorijos muziejus		
5	Maironio lietuvių literatūros muziejus	1	Pagrindinis pastatas
		2	Balio ir Vandos Sruogų namai-muziejus
		3	Juozo Grušo memorialinis muziejus
		4	Juozo Tumo-Vaižganto memorialinis muziejus
		5	Salomėjos Nėries memorialinis muziejus
		6	Vaikų literatūros muziejus
6	Vytauto Didžiojo karo muziejus	1	Pagrindinis pastatas
		2	Naujausiųjų laikų karybos istorijos skyriaus padalinys Pogrindžio spaustuvė „ab“
SAVIVALDYBĖS			
1	Kauno miesto muziejus	1	Pagrindinis pastatas
		2	Juozo Gruodžio memorialinis muziejus
		3	Kauno pilis
		4	M. ir K. Petrauskų lietuvių muzikos muziejus
		5	Povilo Stulgos lietuvių tautinės muzikos instrumentų muziejus
KITI			
1	Lietuvos sporto muziejus		
2	Lietuvos medicinos ir farmacijos istorijos muziejus (LSMU)		
3	Rezistencijos ir tremties muziejus		
4	Anatomijos muziejus (LSMU)		
5	Lietuvos banko ir pinigų istorijos ekspozicija Kaune (Pinigų muziejus)		
6	Perkūno namas (UAB "Mūsų odisėja")		
7	„Stumbro“ muziejus (AB "Stumbras")		
8	Ryšių istorijos muziejus (AB "Teo Lt")		
9	Kauno arkivyskupijos muziejus		
10	Kauno lėlių teatro muziejus (Kauno valstybinis lėlių teatras)		
11	Aleksandro Stulginskio universiteto muziejus		
12	Kauno technologijos universiteto muziejus		
13	Lietuvos šaulių sąjungos muziejus		
14	Pažaislio vienuolyno muziejinė ekspozicija		
15	Suaugusiųjų švietimo Lietuvoje istorijos muziejus (Suaugusiųjų švietimo centras)		
16	S. ir S. Lozoraičių muziejus (VDU)		
17	A. Astrausko ortopedijos amato muziejus (VšĮ)		

Nr.	Muziejai	Nr.	Padaliniai
18	Kauno tvirtovės VII fortas (VšĮ "Karo paveldo centras")		
19	Prezidento Valdo Adamkaus biblioteka-muziejus (VšĮ)		
20	Atominis bunkeris		
21	Brangakmenių (Gemologijos) muziejus		
22	Visuomeninis Tarptautinės policijos asociacijos Lietuvos skyriaus Kauno poskyrio muziejus		
23	Muziejus neregiamas (Šv. Mykolo Arkangelo (Igulos) bažnyčios (soboras) rūšiai)		
24	Sugiharos namai		
25	Lietuvos istorinių transporto priemonių išsaugojimo asociacijos "Retromobile" Istorinės, karinės technikos muziejus		
	Mokyklų muziejai (30)		

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų

Iš Kaune veikiančių muziejų ataskaitas Kultūros ministerijai teikia Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus, visi respublikiniai muziejai, Kauno miesto muziejus, Lietuvos sporto muziejus bei Lietuvos medicinos ir farmacijos istorijos muziejus. Todėl tolesnė Kauno muziejų tinklo analizė remiasi tik minėtų muziejų duomenimis. Papildomai Kauno miesto muziejaus veiklos duomenys lyginami su kitų didžiųjų Lietuvos miestų – Vilniaus, Klaipėdos ir Panevėžio – savivaldybių išlaikomų muziejų duomenimis⁷⁸. Analizei buvo naudoti naujausi prieinami duomenys, atspindintys 2014 ir ankstesnių metų situaciją⁷⁹.

Kauno miesto muziejus

Kauno miesto muziejus (*toliau – KMM*) – savivaldybės išlaikoma biudžetinė įstaiga, kurios pagrindiniai tikslai yra derinti muziejinių vertybių ir iškiliausių Kauno istorijos ir kultūros asmenybių memorialinio palikimo kaupimą ir saugojimą su komunikacija, informacijos visuomenei teikimu ir jos švietimu, susieti kultūros paveldo apsaugą su gyventojų kultūros poreikiais ir kultūros paslaugų teikimu, saugoti ir puoselėti Kauno miesto ir jo apylinkių istorijos ir kultūros tapatumą bei jį aktualizuoti, skatinti Kauno miesto istorijos ir kultūros atvirumą, plėtoti informacinę visuomenę.

Nors KMM atkurtas dar 2005 metais, dabartinė jo struktūra suformuota tik 2013 m. rugpjūčio 30 d., kai prie Kauno miesto muziejaus, tuo metu turėjusio ekspozicijas pagrindiniame pastate (M. Valančiaus g. 6), Tremties ir rezistencijos ekspozicijoje (Vytauto pr. 46) ir Kauno pilyje⁸⁰, buvo prijungti kiti Kauno miesto savivaldybės išlaikomi muziejai – Povilo Stulgos lietuvių tautinės muzikos instrumentų muziejus bei M. ir K. Petrauskų lietuvių muzikos muziejus su padaliniu J. Gruodžio memorialiniu muziejumi. Kaip nurodoma M. ir K. Petrauskų lietuvių muzikos muziejaus ir Povilo Stulgos lietuvių tautinės muzikos instrumentų muziejaus reorganizavimo, prijungiant juos prie Kauno

⁷⁸ Šiaulių miesto savivaldybėje nėra savivaldybės muziejaus. Šiaulių „Aušros“ muziejus – respublikinis.

⁷⁹ Kitų muziejų 2014 metų ataskaitos dar nėra apibendrintos, todėl duomenys dar nėra prieinami. Taip pat nuo 2013 metų muziejų ataskaitos forma buvo reikšmingai susiaurinta, todėl kai kuriems rodikliams įvertinti buvo naudojami ir ankstesnių metų duomenys.

⁸⁰ Ekspozicija Kauno pilyje veikia nuo 2011 metų.

miesto muziejaus, sąlygų apraše⁸¹, pagrindinis reorganizavimo tikslas – optimizuoti biudžetinių kultūros įstaigų tinklą, mažinti valdymo išlaidas, racionaliau ir veiksmingiau naudoti materialiuosius ir finansinius išteklius.

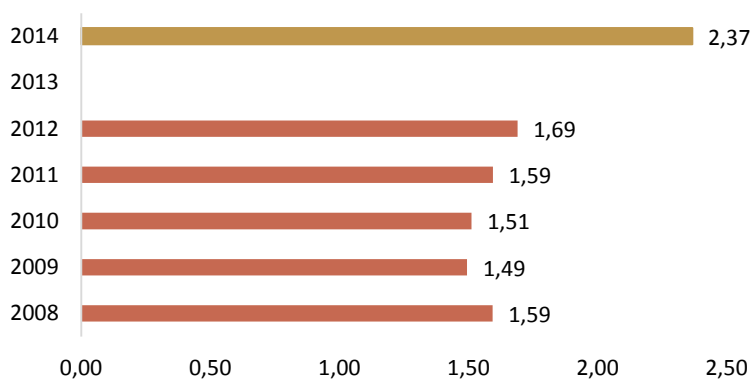
4.2.2. Kauno miesto savivaldybės muziejaus ištekliai

Rinkinys

2014 metų duomenimis Kauno miesto muziejaus rinkinį sudaro 68338 eksponatai, o jų skaičius paskutiniaisiais metais sparčiai augo: pavyzdžiui, 2013 metais įsigyti 5523, o 2014 metais – 5095 eksponatai. Natūralu, kad dar palyginus jaunam muziejui naujų eksponatų įsigijimas yra vienas iš veiklos prioritetų: 2013 metais KMM įsigijo daugiausiai eksponatų iš visų Kaune veikiančių ir kitų didžiųjų šalies miestų savivaldybių muziejų. Kita vertus, eksponatų inventorinimas ir skaitmeninimas šiame muziejuje vyksta daug lėčiau: 2014 metais suinventorinti 1968 eksponatai (arba 2,6 karto mažiau nei įsigyta), o suskaitmenintų eksponatų skaičius siekia vos 845 (arba 1,2 proc. muziejaus rinkinio). Pagal suinventorizuotą ir suskaitmenintą rinkinio dalį 2013 metų duomenimis KMM atsilieka tiek nuo kitų Kaune veikiančių muziejų, tiek nuo kitų didmiesčių savivaldybių muziejų (4 priedas, lentelė „Muziejų rinkiniai (2013 metais)“).

Finansavimas

Iki pertvarkos Kauno miesto savivaldybė visų muziejų išlaikymui kasmet skirdavo apie 1,5–1,7 mln. Lt. (4 priedas, lentelė „Kauno miesto savivaldybės muziejų finansavimas (steigėjo asignavimai), Lt“). 2014 metais, t. y. po muziejų sujungimo, KMM skirti steigėjo asignavimai siekė 2.366.847 Lt, arba 40 proc. daugiau nei iki pertvarkos (5 paveikslas).

5 paveikslas. Steigėjo asignavimai Kauno miesto savivaldybės muziejams 2008–2012 ir 2014 metais⁸², mln. Lt.

Šaltiniai: sudaryta rengėjų, remiantis 2008–2014 metų muziejų ataskaitomis

⁸¹ Patvirtintas Kauno miesto savivaldybės tarybos 2013 m. balandžio 18 d. sprendimu Nr. T-236

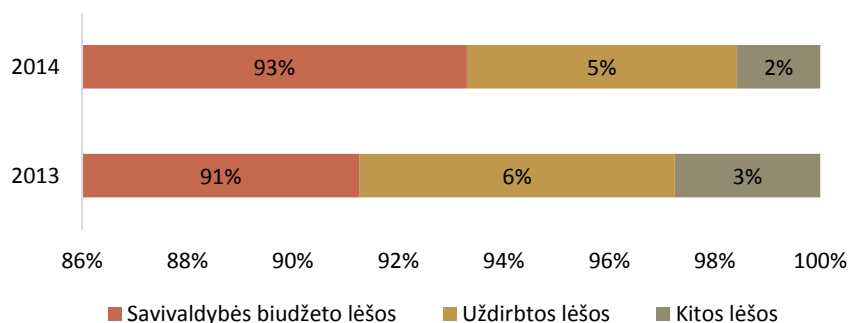
⁸² 2013 metų duomenys nėra tinkami lyginamajai analizei, kadangi Kauno miesto muziejus perėmė Povilo Stulgos lietuvių tautinės muzikos instrumentų muziejaus ir M. ir K. Petrauskų lietuvių muzikos muziejaus valdymą tik 2013 m. rugpjūčio mėn. Taigi, KMM finansavimo sumoje atsispindi kitų dviejų muziejų finansavimas, skirtas tik rugsėjo-gruodžio mėn. Iki tol šie muziejai veikė kaip atskiros biudžetinės įstaigos, tačiau 2014 m. ataskaitų Kultūros ministerijai už 2013 m. jos jau nebepateikė.

Toks finansavimo padidėjimas gali būti aiškinamas tuo, kad 2008–2012 metais muziejų finansavimas dėl ekonominės krizės nebuvo didinamas tiek, kad jis atitiktų augančius muziejų poreikius. 2012 metų gruodį ir 2014 metų rugsėjį buvo padidinta minimali mėnesinė alga (didelės dalies KMM darbuotojų darbo užmokestis yra būtent toks), o nuo 2014 metų vidurio kultūros ir meno darbuotojams skiriamas darbo užmokestis buvo dar padidintas dviem baziniais atlyginimais. Kita vertus, KMM darbuotojų atlyginimai didėjo ir dėl to, kad sujungus muziejus KMM buvo suteikta II kategorija. Taigi, vertinti, ar pavyko pasiekti muziejų reorganizavimo tikslą – sumažinti muziejų valdymo išlaidas, kol kas dar yra per anksti. Kita vertus, atsižvelgiant į tai, kad po muziejų reorganizacijos Kauno miesto savivaldybės muziejuose sumažėjo darbuotojų, nepertvarkius muziejų, jų finansavimas būtų didėjęs dar labiau.

Dėl savo nekomercinio pobūdžio muziejai negali išsilaikyti be biudžetinio finansavimo. Kita vertus, muziejų steigėjai pagrįstai nori, kad steigėjo lėšos sudarytų kiek galima mažesnę muziejaus biudžeto dalį ir atitinkamai kuo daugiau pajamų muziejus gautų už vartotojams teikiamas paslaugas.

2012 metais Kauno miesto savivaldybės asignavimai muziejams absoliučiais skaičiais buvo didžiausi tarp Lietuvos didmiesčių ir sudarė apie 91 proc. viso savivaldybės išlaikomų muziejų finansavimo. Muziejų gautos lėšos už suteiktas paslaugas siekė vos kiek daugiau nei 4 proc. Pajamų už paslaugas dalis Kauno miesto savivaldybės muziejuose buvo mažesnė už didžiųjų miestų savivaldybių muziejų vidurkį, o steigėjo asignavimų dalis – didesnė tiek už didžiųjų miestų savivaldybių muziejų, tiek ir už Kaune veikiančių muziejų vidurkį (4 priedas, lentelė „Kaune veikiančių ir kitų didžiųjų Lietuvos miestų savivaldybių muziejų finansavimas (2012 metais)“). Taigi, manytina, kad muziejų pertvarka buvo tikslinga ir įvykdyta laiku.

Kita vertus, kol kas pažangos šiuo požiūriu nepastebima: savivaldybės asignavimai 2013 metais siekė 91 proc., 2014 – 93 proc. Muziejaus uždirbtų lėšų (už muziejaus paslaugas) dalis augo nežymiai ir nepastoviai (atitinkamai apie 6 proc. ir 5 proc.), o kitos pajamos, tarp jų rėmėjų ir įvairių fondų lėšos siekė vos 2-3 proc. (6 paveikslas).

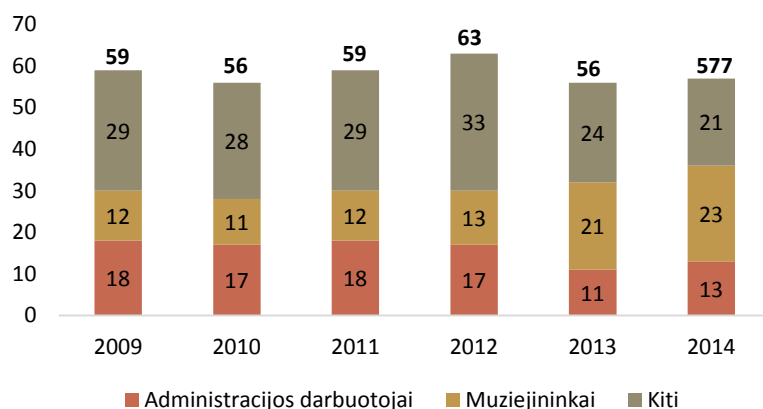
6 paveikslas. Kauno miesto muziejaus 2013 ir 2014 metais gautų lėšų pasiskirstymas pagal šaltinius

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2013 ir 2014 metų Kauno miesto muziejaus vadovo ataskaitomis

Darbuotojai

Daugiau nei du trečdalius (apie 70 proc.) Kauno miesto savivaldybės muziejų išlaidų 2012 metais sudarė darbuotojų darbo užmokestis. 2009–2011 metais muziejaus darbuotojų skaičius svyravo tarp 56 ir 59, o 2012 metais šoktelėjo iki 63. 2013 metais muziejaus darbuotojų skaičius ir struktūra reikšmingai pasikeitė – įgyvendinus muziejų reorganizaciją, darbuotojų skaičius sumažėjo 11 proc., o administracijos darbuotojų ir muziejininkų santykis pasikeitė nuo 17/13 iki 11/21. Šiuo metu Kauno

miesto muziejuje yra įsteigta 60 etatų, dirba 57 darbuotojai. Iš jų – 13 administracijos darbuotojų, 23 muziejininkai (kūrybiniai darbuotojai) ir 21 kiti (techniniai) darbuotojai (7 paveikslas).

7 paveikslas. Kauno miesto savivaldybės muziejų darbuotojų skaičius

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, 2008–2014 metų muziejų ataskaitomis

Nepaisant to, kad po reorganizacijos KMM darbuotojų skaičius sumažėjo, pagal darbuotojų skaičių KMM pirmauja tarp didžiųjų miestų savivaldybių muziejų (4 priedas, lentelė „Kaune veikiančių ir Lietuvos didžiųjų miestų savivaldybių muziejų darbuotojai (2013 metais)“). Visgi, 2014 metų veiklos rezultatai rodo, kad muziejų reorganizacija padėjo pasiekti teigiamų pokyčių. Pirma, sumažėjo bendras darbuotojų skaičius, kas leidžia sutaupyti lėšas skirti atlyginimų padidinimui arba ekspozicijų atnaujinimui. Didesni atlyginimai, savo ruožtu, leis pritraukti aukštesnę kvalifikaciją turinčių darbuotojų. Antra, sumažėjo administracijos darbuotojų ir padidėjo muziejininkų skaičius, dėl ko, tikėtina, pagerėjo ekspozicijų kokybė ir lankytojų aptarnavimas.

Pastatai / ekspozicijos

2014 metų duomenimis KMM veiklą vykdo 11-oje pastatų, kurių bendras plotas – 3439 m². Iš jų 1545 m² – muziejaus parodoms ir ekspozicijoms skirtas plotas. Pagal muziejaus pastatų skaičių 2013 metais KMM buvo didžiausias tarp savivaldybių muziejų ir ketvirtas Kauno mieste, o pagal ekspozicijų plotą – 2 tarp savivaldybių muziejų ir tik 8 – Kauno mieste (4 priedas, lentelė „Kaune veikiančių ir Lietuvos didžiųjų miestų savivaldybių muziejų patalpos (2013 metais)“). Taigi, darytina išvada, kad KMM ekspozicijų tinklą sudaro daug santykinai mažų ekspozicijų. Tai iš dalies paaiškina faktą, kad KMM pagal darbuotojų skaičių yra didžiausias iš savivaldybių muziejų, kadangi atskiruose pastatuose įsikūrusioms ekspozicijoms prižiūrėti reikalingas tam tikras minimalus skaičius darbuotojų. Kauno miesto muziejaus ekspozicijų sąrašas pateiktas prieduose (žr. 4 priedas lentelėje „Kauno miesto muziejaus ekspozicijos“).

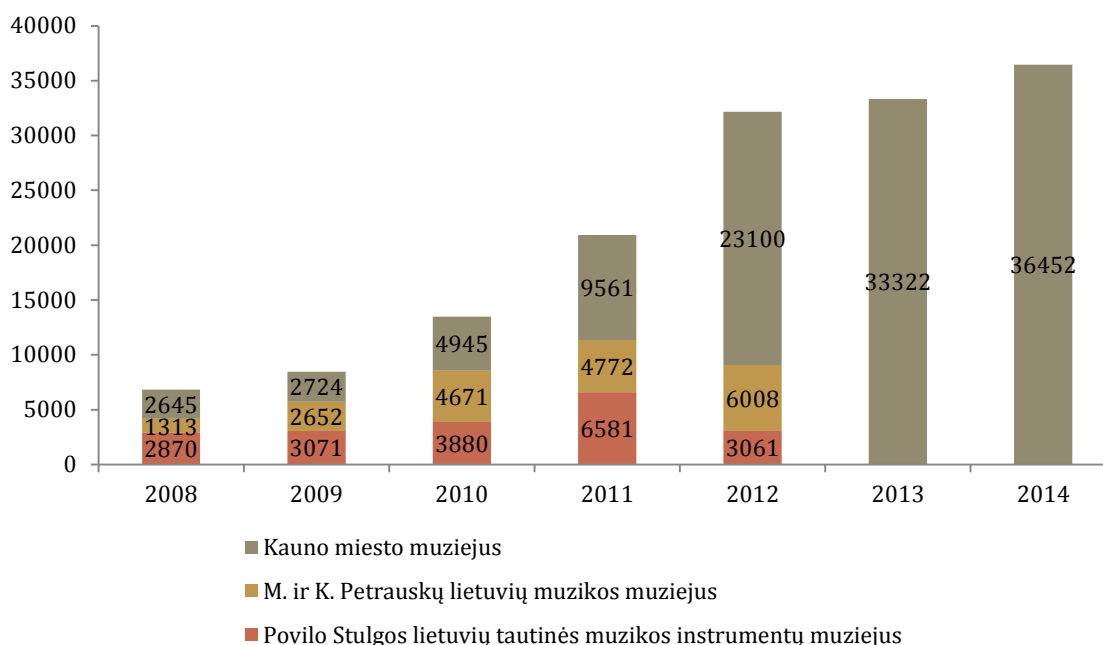
4.2.3. Kauno miesto savivaldybės muziejaus veikla

Paslaugos

Pagrindinės muziejų paslaugos yra muziejų lankymas, parodų (realių ir virtualių) bei kultūrinių renginių organizavimas, edukacinių užsiėmimų vedimas, muziejaus rinkinius pristatančių ir muziejų populiarinančių leidinių leidyba. 2013 metais KMM pagal sukurtų edukacinių užsiėmimų temų skaičių pirmavo tarp didžiųjų miestų savivaldybių muziejų, o pagal muziejaus renginių skaičių, realių ir virtualių parodų skaičių bei išleistų leidinių skaičių nusileido tik Vilniaus miesto savivaldybės muziejams (4 priedas, lentelė „Kaune veikiančių ir Lietuvos didžiųjų miestų savivaldybių muziejų veiklos (2013 metais)“).

Vartotojai ir lankomumas

Kauno miesto savivaldybės išlaikomų muziejų lankomumas nuo 2008 metų kasmet auga ir 2014 metais siekė 36452 (8 paveikslas), o tarp didžiųjų miestų savivaldybių muziejų Kaunas 2013 m. nusileido tik Vilniui.

8 paveikslas. Kauno miesto savivaldybės muziejų lankytojų skaičius 2008–2014 metais, tūkst.

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2008–2014 metų muziejų ataskaitomis

Kita vertus, tarp mieste veikiančių muziejų KMM 2013 metais buvo tik šeštas (33322 apsilankymai). Be to, pastebėtina, kad beveik du trečdalius KMM lankytojų sudaro vien tik Kauno pilies lankytojai⁸³, o kiti muziejaus padaliniai nėra labai lankomi. Taip pat paminėtina, kad net ir lankomiausias muziejus

⁸³ 2013 metais Kauno pilyje fiksuota 21515 apsilankymų.

Kauno mieste – Nacionalinis M. K. Čiurlionio muziejus – 2013 metais tarp Lietuvos muziejų buvo tik šeštas (140.664 apsilankymai)⁸⁴.

KMM internetinė svetainė taip pat nepasižymi dideliu populiarumu, o per paskutinius metus svetainės lankytojų skaičius sumažėjo dvigubai – nuo 20814 lankytojų 2013 metais iki 10068 lankytojų 2014 metais. Kaip vieną trūkumų galima išskirti internetinėje svetainėje pateiktos informacijos fragmentaciją – muziejaus padaliniai pristatomi pagal atskirus „pjūvius“, pavyzdžiui, ekspozicijas, edukacinius užsiėmimus, renginius ir kita.

Vienintelė sritis, kur KMM sekėsi palyginus geriau, yra edukaciniai užsiėmimai: 2013 metais KMM sulaukė daugiau edukacinių užsiėmimų dalyvių nei Vilniaus miesto savivaldybės muziejai, bet mažiau nei Mažosios Lietuvos istorijos muziejus⁸⁵ (4 priedas, lentelė „Kaune veikiančių ir Lietuvos didžiųjų miestų savivaldybių muziejų lankymas (2013 metais)“).

Sunku vertinti, kokia Kauno miesto gyventojų dalis naudojasi KMM paslaugomis, nežinant, kurią muziejaus lankytojų dalį sudaro miesto svečiai ir kaip dažnai muziejuje lankosi vietos gyventojai. Artimiausias rodiklis, leidžiantis labai apytiksliai analizuoti KMM paslaugų skverbtį, yra apsilankymų muziejuje skaičius, tenkantis 100 savivaldybės gyventojų. Pagal šį rodiklį KMM šiek tiek lenkia Vilniaus miesto savivaldybės muziejus (atitinkamai 10,35 ir 8,49 apsilankymai), tačiau nusileidžia Panevėžio ir Klaipėdos muziejams. Be to, jeigu darytume prielaidą, kad Kauno pilyje daugiausiai lankosi miesto svečiai, o kituose muziejaus padaliniuose dažnesni vietiniai gyventojai, ir todėl neskaiciuotume Kauno pilies lankytojų, aukščiau analizuoto rodiklio reikšmė būtų ženkliai blogesnė.

Įvertinant mažą lankytojų susidomėjimą kai kuriais muziejaus padaliniais, būtina peržiūrėti jų misiją, viziją bei paslaugas. Taip pat galima svarstyti mažinti jų darbo dienų skaičių per savaitę arba ieškoti galimybių pasidalinti jų išlaikymo našta su kitais visuomenės nariais – rėmėjais, savanoriais, kitomis viešojo sektoriaus ir (arba) nevyriausybinėmis organizacijomis ir pan., kartu užtikrinant, kad nesumažės muziejaus veiklos standartai.

Pagal savivaldybės išlaidas muziejams, tenkančias vienam gyventojui, Kauno miestas atsilieka nuo Klaipėdos ir Panevėžio miestų. Tai galėtų būti pagrindimas didinti investicijas į muziejus. Kita vertus, muziejų tinklas jau dabar yra didžiausias, todėl papildomos investicijos turėtų būti skiriamos muziejų kokybinei plėtrai, siekiant pagerinti paslaugų kokybę ir atitinkamai didinti muziejų galimybes patiems generuoti pajamas.

Santykiniai rodikliai

Skirtingų muziejų ir atskirų savivaldybių muziejinės veiklos efektyvumo palyginimui tinkamiausi išvestiniai rodikliai, parodantys muziejams skiriamų asignavimų dydžio, darbuotojų skaičiaus, apsilankymų skaičiaus ir savivaldybės gyventojų skaičiaus santykį:

- steigėjų asignavimų dydis, tenkantis vienam savivaldybės gyventojui;
- steigėjų asignavimų dydis, tenkantis vienam apsilankymui;
- apsilankymų muziejuje skaičius per metus, tenkantis vienam darbuotojui;

⁸⁴ Palyginimui, 2012 m. Nacionalinio M. K. Čiurlionio muziejaus lankytojų skaičius siekė tik 121.111, o 2014 m. – 128.580. Taigi, 2013 metai šiam muziejui buvo išskirtinai sėkmingi.

⁸⁵ 2014 metais edukacinių užsiėmimų dalyvių skaičius išaugo 43 proc. (nuo 7595 dalyvių 2013 metais iki 10901 dalyvių 2014 metais).

- apsilankymų muziejuje skaičius, tenkantis 100 savivaldybės gyventojų.

Pagal visus šiuos rodiklius Kaunas užima tarpinę vietą tarp Vilniaus ir kitų, mažesnių miestų – Klaipėdos ir Panevėžio, o atotrūkis tarp Vilniaus ir Kauno nėra labai didelis (4 priedas, lentelė „Lietuvos didžiųjų miestų savivaldybių muziejų santykiniai rodikliai (2012 metai)“).

10 lentelė. Lietuvos didžiųjų miestų savivaldybių muziejų santykiniai rodikliai (2012 metai)

	Muziejaus finansavimas, tenkantis vienam miesto gyventojui (Lt)	Muziejaus finansavimas, tenkantis vienam apsilankymui (Lt)	Apsilankymų muziejuje skaičius per metus, tenkantis vienam darbuotojui	Apsilankymų muziejuje skaičius tenkantis 100 savivaldybės gyventojų
Vilniaus savivaldybės muziejai: memorialiniai	2,72	57,57	667,05	4,73
VŠĮ "Lietuvos energetikos muziejus"	0,37	9,71	1513,00	3,77
Vilniaus m. savivaldybės muziejai, iš viso	3,09	36,35	887,00	8,49
M. ir K. Petrauskų lietuvių muzikos muziejus	1,32	68,18	353,41	1,93
Povilo Stulgos lietuvių tautinės muzikos instrumentų muziejus	1,81	183,72	145,76	0,98
Kauno miesto muziejus	2,31	31,09	924,00	7,43
Kauno m. savivaldybės muziejai, iš viso	5,44	52,54	510,62	10,35
Mažosios Lietuvos istorijos muziejus	8,13	61,24	506,31	13,28
Panevėžio kraštotyros muziejus	8,34	45,21	518,83	18,44

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2013 metų muziejų ataskaitomis

Kita vertus, pagal aukščiau minėtus santykinius rodiklius iš didžiųjų miestų savivaldybių išlaikomų muziejų labai išsiskiria VŠĮ „Lietuvos energetikos muziejus“, kas rodo, kad tiek Kauno miesto muziejus, tiek kitų didmiesčių biudžetiniai muziejai kaštų ir rezultatų požiūriu galėtų veikti kur kas efektyviau. Pavyzdžiui, muziejaus finansavimas, tenkantis vienam apsilankymui 2012 m. Kauno miesto muziejuose vidutiniškai buvo 52,54 Lt, o Lietuvos energetikos muziejuje – 9,71 Lt. Apsilankymų muziejuje skaičius per metus, tenkantis vienam darbuotojui, atitinkamai buvo 510,62 ir 1513. Todėl planuojant Kauno miesto savivaldybės muziejų plėtrą, siūlytume gerai išanalizuoti Lietuvos energetikos muziejaus patirtį ir įvertinti jo sėkmės faktorius, kurie, mūsų manymu, yra didelės patalpos, leidžiančios sutelkti visą ar didžiąją dalį muziejaus veiklos viename pastate, strategiškai patogi vieta mieste, patraukli tematika, šiuolaikiškas ekspozicijų dizainas, panaudotos technologijos bei galimybė lankytojams liesti eksponatus ar specialiai tam skirtus įrenginius.

4.2.4. Meno galerijos

Reikšmingą ekspozicinių erdvių bei su parodomis ir menine veikla susijusių renginių dalį sudaro privačios ar įvairių organizacijų galerijos. Kaune aktyviai veikia kelių tipų galerijos (projektinė ir visuomeninė veikla, parodos). **Gildijų galerijos**, iš kurių ryškiausią įtaką miesto kultūriniam gyvenimui daro Lietuvos fotomenininkų sąjungos Kauno skyriaus galerija (kaunasgallery.lt) ir Dailininkų sąjungos galerija „Meno parkas“ (<http://www.menoparkas.lt/en/>). Pastarosios ne tik pristato lokalius meno kūrėjus, tačiau išplėtė ir tarptautinių parodų tinklą. **Komercinės galerijos** tokios kaip „Parko galerija“ (<http://parkogalerija.lt/>), galerija „Balta“ (<http://www.galerijabalta.lt/>) ar galerija „Aukso pjūvis“ (<http://auksopjuvis.lt/>), sietinos su ekonominių potencialą turinčių kūrybinių industrijų segmentu bei miesto kultūrinės atmosferos kūrimu (pavyzdžiui, galerija „Balta“ reguliariai puošia Kauno senamiesčio erdves žiemos šventėms). **Nekomercinio, alternatyvaus meno galerijas** ryškiausiai atstovauja galerija „Post“ (<https://www.facebook.com/pages/POST/636148859739094>), kuri aktyviai veikia ne tik kaip meno galerija, tačiau ir kaip plačiai suvoktų meninių bei edukacinių renginių vieta (šiulaikinio meno mugės „Vilnius Art'14“ žiūrovai galeriją „Post“ pripažino geriausia galerija). Galerijoms būdingą veiklą vykdo ir kai kurios **mieste veikiančios institucijos**. Šiame segmente neabejotinas lyderis VDU menų galerija „101“ (<http://www.galerija101.lt/>), kuri jų rengiamose nekomercinio meno parodose kviečia dalyvauti menininkus ne tik iš Lietuvos, bet ir iš užsienio. Tam tikrą potencialą turi ir kitos institucijos, kaip antai, Kauno apskrities viešoji biblioteka, kuri savo patalpose rengia vietinio ir regioninio lygmens menininkų parodas. Nors galerijos veikia kaip nuo savivaldybės nepriklausantis kultūros lauko veikėjas, tačiau siekiant reikšmingesnių tarpsektorinio kultūrinio bendradarbiavimo rezultatų būtina atkreipti dėmesį, kad muziejuose vykdomos veiklos (visų pirma, edukacinės) galėtų atrasti naujų sąveikos formų su privačių galerijų segmentu, tokiu būdu sukuriant sinergijos efektą šiame segmente.

Apibendrinimas

- Kaunas turi didžiausią šalyje muziejų tinklą. Miestas gali didžiuotis tarptautinės reikšmės M. K. Čiurlionio kūrybos kolekcija ir net keliais Lietuvoje pagrindiniais ar netgi vieninteliais pagal tematiką muziejais. Kita vertus, Kauno mieste veikiančios muziejai negali pasigirti dideliu populiarumu.
- Savivaldybės išlaikomas Kauno miesto muziejus yra darbuotojų ir pastatų skaičiumi didžiausias bei eksponatų skaičiumi sparčiausiai augantis, bet kartu ir didžiausią steigėjo finansavimą (absoliučiais skaičiais) gaunantis, Lietuvos savivaldybių muziejus. Šie rodikliai ir mažas muziejaus lankomumas (muziejuje per metus apsilanko iki 10 proc. Kauno miesto gyventojų) nulemia, kad vienas apsilankymas muziejuje reikalauja santykinai didelių žmogiškųjų ir finansinių išteklių.
- 2013 m. įgyvendinus Kauno miesto savivaldybės muziejų reorganizaciją (sujungimą), sumažėjo bendras ir administracijos darbuotojų skaičius bei padidėjo muziejininkų skaičius. Nors kol kas negalima teigti, kad pavyko sumažinti muziejų valdymo išlaidas, kadangi darbuotojų skaičiaus mažinimas sutapo su jų atlyginimų didinimu, vis dėl to akivaizdu, kad savivaldybei nepertvarkius muziejų, o valstybei pakėlus kultūros darbuotojų atlyginimus, lešų poreikis Kauno miesto muziejaus išlaikymui būtų didėjęs dar labiau.
- Siekiant didinti Kauno miesto muziejaus veiklos efektyvumą, būtina peržiūrėti mažiausiai lankomų muziejaus padalinių misiją, viziją bei paslaugas. Taip pat galima svarstyti mažinti jų

darbo dienų skaičių per savaitę ir/arba ieškoti galimybių pasidalinti jų išlaikymo našta su kitais visuomenės nariais – rėmėjais, savanoriais, kitomis viešojo sektoriaus ir/arba nevyriausybėmis organizacijomis ir pan.

- Besibaigiant Kauno miesto muziejaus centrinio padalinio patalpų nuomos sutarties terminui, būtina rasti jam naują tinkamą vietą. Tai yra gera proga iš esmės atnaujinti muziejaus koncepciją ir priimti sprendimus, kurie ilgalaikėje perspektyvoje teigiamai įtakotų muziejaus veiklos efektyvumą. Kaip rodo efektyviausiai veikiančių Lietuvos savivaldybių muziejų patirtis, jų pagrindiniai sėkmės faktoriai yra didelės patalpos, leidžiančios sutelkti visą ar didžiąją dalį muziejaus veiklos viename pastate, centrinė vieta miesto žemėlapyje, patraukli tema ir jos pristatymo priemonės, interaktyvumas bei šiuolaikinių technologijų taikymas.

4.3. Teatrai

4.3.1. Teatrų ir teatrinių įstaigų tinklas Kauno mieste

Kauno mieste aktyviai veikia didelė įvairovė teatrų, užsiimančių tiek profesionaliu, tiek mėgėjų scenos menu, ir su teatru susijusią veiklą vykdančių įstaigų (2 priedas. *Kauno miesto bibliotekų, teatrų ir kino įstaigų tinklai*).

Profesionalūs teatrai – Kauno valstybinis muzikinis teatras, Kauno valstybinis lėlių teatras, Nacionalinis Kauno dramos teatras (valstybės biudžetinės įstaigos), Kauno kamerinis teatras, Kauno šokio teatras „Aura“ (savivaldybės biudžetinės įstaigos), Kauno mažasis teatras (viešojo įstaiga, kurios steigėja yra Kauno miesto savivaldybė), Vytauto Didžiojo universiteto teatras, „Mens Publica“, „Laimingi Žmonės“, „Bravo teatras“, „Teatro klubas“ (viešosios įstaigos). Mieste veikia ir **mėgėjų teatrai** – pavyzdžiui, Kazio Binkio teatras, neoklasikinio šokio teatras „Releve“ (asociacijos).

Su teatru susijusia veiklą taip pat vykdo **neformalaus ugdymo švietimo įstaigos** – lėlių teatras „Nykštukas“ (viešojo įstaiga), vaikų ir jaunimo teatras „Vilkolakis“ (savivaldybės biudžetinė įstaiga), vaikų šokio teatras „Gijelė“, vaikų dainos ir šokio teatras „Vaidilutė“ (asociacijos) ir kitos **teatrinės įstaigos** – „Teatro projektai“ (2014 metais suteiktas profesionalaus teatro statusas) ir „Mano teatras“ (viešosios įstaigos, kurių dalininkė yra Kauno miesto savivaldybė).

Toliau pateikiamoje analizėje pagrindinis dėmesys skiriamas savivaldybės teatrams (Kauno kameriniam teatrui (*toliau – Kameriniam teatrui*), Kauno šokio teatrui „Aura“ (*toliau – „Aurai“*) ir Kauno mažajam teatrui (*toliau – Mažajam teatrui*)) ir teatrinėms įstaigoms („Teatro projektai“ ir „Mano teatras“).

Savivaldybės teatrai

- Kauno kamerinis teatras
- Kauno mažasis teatras
- Kauno šokio teatras „Aura“

Savivaldybės teatrinės įstaigos

- „Teatro projektai“
- „Mano teatras“

Nacionalinis Kauno dramos teatras, Kauno valstybinis muzikinis teatras ir Kauno valstybinis lėlių teatras tiek spektaklių, tiek žiūrovų skaičiumi sėkmingai konkuruoja su atitinkamų žanrų nacionaliniais ir valstybiniais teatrais kituose Lietuvos miestuose (*5 priedas. Teatrų rodikliai*). Be to, Nacionalinis Kauno dramos teatras ir Kauno valstybinis muzikinis teatras gyventojų ir turistų buvo įvertinti kaip svarbūs objektai turizmo vystymui Kauno mieste (dramos teatro svarba įvertinta 4,17, o muzikinio – 4,39 balais iš 5)⁸⁶.

Kamerinis teatras ir **Mažasis teatras** – profesionalūs repertuariniai teatrai, kuriantys ir rodantys įvairaus žanro spektaklius tiek suaugusiems, tiek vaikams. Tarp Kamerinio teatro veiklos tikslų – siekis formuoti ir pristatyti visuomenei šiuolaikinio dramos teatro tendencijas ir kryptis bei ugdyti ir tenkinti visuomenės poreikį profesionaliam dramos teatro menui⁸⁷. Mažajo teatro misija apima siekį plėtoti dramos teatro meną, formuojant įvairiapusišką aukšto meninio lygio teatro repertuarą ir sudarant sąlygas geriausių teatro kūrėjų talento raiškai⁸⁸. „**Aura**“ – profesionalus modernaus ir šiuolaikinio šokio teatras, keliantis tikslus saugoti, kurti ir plėtoti šiuolaikinio šokio žanro tradicijas, pristatyti visuomenei naujausias šokio tendencijas ir kryptis bei ugdyti ir tenkinti visuomenės poreikį profesionaliam šiuolaikinio šokio menui⁸⁹. Šis teatras ne tik stato šokio spektaklius, bet ir kasmet organizuoja tarptautinį šokio festivalį „Aura“ bei kaupia medžiagą apie Lietuvos modernaus šokio istoriją.

Teatrinė įstaiga „**Teatro projektai**“ kelia tikslą skatinti profesionalaus meno sklaidą, propaguoti teatro meną Lietuvoje ir užsienyje, rengti meno festivalius, plėtoti naujas raiškos formas. Ši įstaiga užsiima ne tik spektaklių kūrimu ir viešu rodymu, bet ir kitų renginių bei edukacinių programų organizavimu⁹⁰. „**Mano teatras**“ – teatro mokyklėlė, veikianti Nacionalinio Kauno dramos teatro patalpose. Jos veiklos pagrindą sudaro neformalus vaikų švietimas pasitelkiant teatro meną. Teatro mokyklėlėje vaikai ne tik ugdomi, bet ir gauna galimybę kartu su pedagogais vaidinti spektakliuose, dalyvauti įvairiuose renginiuose ir bendruose edukaciniuose projektuose su Nacionaliniu Kauno dramos teatru⁹¹.

4.3.2. Kauno miesto savivaldybės teatrų ir teatrinų įstaigų ištekliai

Finansavimas

Didžiausias finansavimas iš savivaldybės biudžeto 2012 ir 2013 metais teko Kameriniam teatrui, atitinkamai 226 tūkst. ir 253 tūkst. eurų. Kartu su kitomis lėšomis bendras Kamerinio teatro biudžetas 2013 metais sudarė 313 tūkst. eurų. „Auros“ biudžetas 2013 metais sudarė 364 tūkst. eurų. Mažajam teatrui tiek 2012, tiek ir 2013 metais iš savivaldybės biudžeto buvo skirta 23 tūkst. eurų, o bendras teatro finansavimas sudarė 65 tūkst. eurų.

⁸⁶ UAB „EIP Kaunas“, *Kauno turizmo infrastruktūros plėtros studija* (užsakovas – Kauno miesto savivaldybės administracija), 2012.

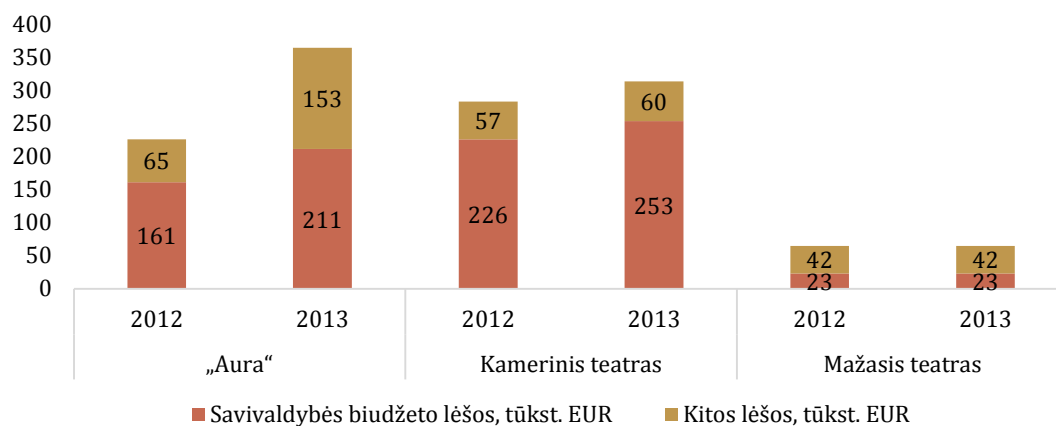
⁸⁷ Oficialus Kauno kamerinio teatro internetinis puslapis, prieinamas <http://www.kamerinisteatras.lt/>

⁸⁸ Oficialus VŠĮ Kauno mažojo teatro internetinis puslapis, prieinamas www.mazasisteatras.lt

⁸⁹ Oficialus Kauno šokio teatro „Aura“ internetinis puslapis, prieinamas www.aura.lt

⁹⁰ Oficialus VŠĮ „Teatro projektai“ internetinis puslapis, prieinamas <http://www.teatroprojektai.lt/>

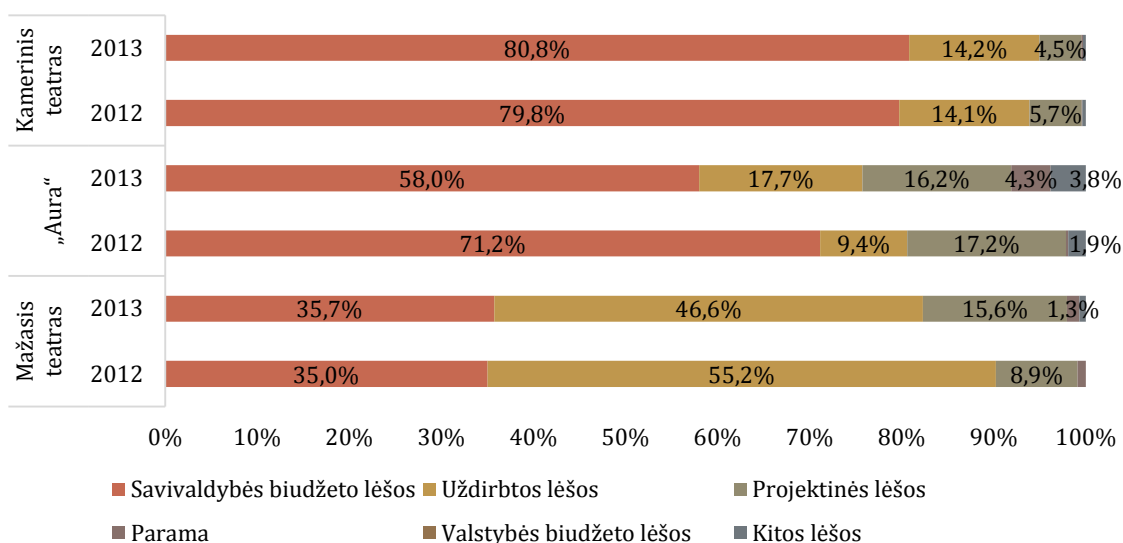
⁹¹ Oficialus VŠĮ „Mano teatras“ internetinis puslapis, prieinamas <http://www.manoteatras.eu/>

9 paveikslas. Kauno miesto savivaldybės teatrų biudžetai 2012 ir 2013 metais

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis įstaigų vadovų ataskaitomis už 2012 ir 2013 metus

Savivaldybės biudžetinių įstaigų – Kamerinio teatro ir „Auros“ – 2012 ir 2013 metų biudžetų pagrindą sudarė savivaldybės biudžeto lėšos, kitos lėšos (tarp jų uždirbtos už parduotus bilietus) vidutiniškai siekė apie 30 proc. metinio biudžeto. Viešosios įstaigos – Mažosio teatro – analizuojamų metų biudžetuose savivaldybės biudžeto lėšos sudarė apie trečdalį metinio biudžeto, o pagrindinis finansavimo šaltinis buvo uždirbtos lėšos už parduotus bilietus ir lėšos iš projektinės veiklos.

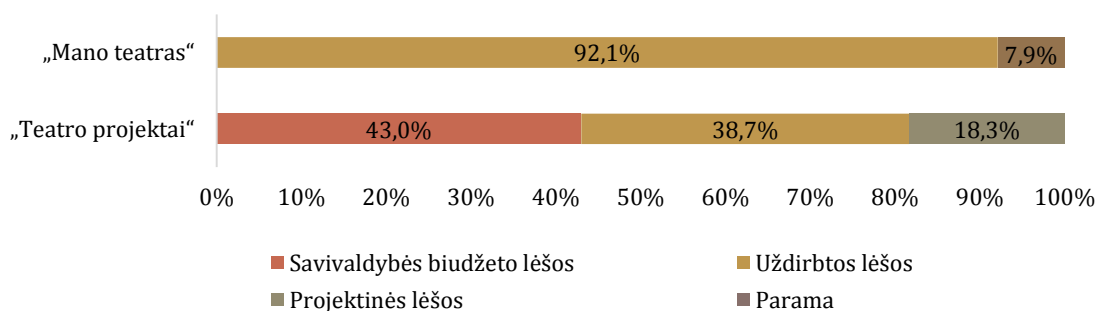
10 paveikslas. Kauno savivaldybės teatrų 2012 ir 2013 metais gautų lėšų pasiskirstymas pagal šaltinius

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis įstaigų vadovų ataskaitomis už 2012 ir 2013 metus

Be savivaldybės skiriamų ir pačių uždirbtų lėšų, Kauno miesto savivaldybės teatrai taip pat gali gauti finansavimą iš kitų šaltinių – paramos lėšų, projektams vykdyti skirtų įvairių fondų lėšų bei kitų. Paramos lėšos sudarė itin menką dalį (iki kelių procentų) savivaldybės teatrų 2012 ir 2013 metų biudžetų. Reikšmingesnis finansavimo šaltinis – konkretiems projektams vykdyti skirtos lėšos, gautos iš LR kultūros rėmimo fondo ar kitų fondų. Pastarosios gali tapti svarbiu papildomu teatrų veiklos finansavimo šaltiniu. Intensyviausiai ir efektyviausiai projektinę veiklą vykdė „Aura“. 2011–2013 metais finansavimas suteiktas daugiau nei 85 proc. įstaigos teiktų paraiškų atveju. Kasmet šis teatras

įgyvendina 6–7 projektus, kurių metu įsitraukia į bendradarbiavimą ir su kitų sričių menininkais. Kamerinis teatras kasmet įgyvendina vidutiniškai 4-5 projektus ir pritrauktos lėšos sudaro apie 5 proc. įstaigos biudžeto. Mažą teatro biudžete projektinės lėšos 2013 metais siekė 15,6 proc. metinio biudžeto.

Teatrinės įstaigos „Mano teatras“ didžiąją dalį (virš 92 proc.) 2013 metų biudžeto sudarė uždirbtos lėšos (11 paveikslas). Savivaldybės biudžeto lėšų ši įstaiga analizuojamais metais negavo, nes nedalyvavo konkurse kultūros projektų daliniam finansavimui gauti. Likusią dalį „Mano teatro“ biudžeto sudarė finansinės paramos lėšos. „Teatro projektų“ 2013 metų biudžetą sudarė savivaldybės biudžeto lėšos (43 proc.), uždirbtos lėšos (virš 38 proc.) ir projektinės⁹² lėšos (18 proc.)⁹³.

11 paveikslas. Kauno savivaldybės teatrinė įstaiga 2013 metais gautų lėšų pasiskirstymas pagal šaltinius

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis įstaigų vadovų ataskaitomis už 2013 metus⁹⁴

Darbuotojai

Iš savivaldybės teatrų daugiausiai nuolatinių (pagal etatus įdarbintų) darbuotojų (27) turi Kamerinis teatras. Iš pastarųjų daugiau kaip 62 proc. sudaro kūrybiniai darbuotojai. Šios įstaigos vadovo ataskaitose už 2012 ir 2013 metus įvardijamas kvalifikuoto personalo trūkumas, dėl kurio aktorių grupė laikoma per maža.

2012–2013 metais „Auroje“ dirbo 15–16 darbuotojų, iš kurių daugiau kaip pusė – kūrybiniai darbuotojai. Tačiau nuolatinių šio teatro darbuotojų yra tik 2, likusieji įdarbinami lanksčiai – pagal terminuotas sutartis. 2013 metais prie šio teatro buvo prijungtas reorganizuotas Kauno pantomimos ir plastikos teatras, todėl šokio teatro etatų sąrašas padidėjo 6 kūrybinių darbuotojų etatais. Nepaisant to, pagal šiuos etatus kol kas nebuvo įdarbinta papildomų darbuotojų. Viena to priežasčių – tai, kad 2014 metų darbo užmokesčio fondas buvo išnaudotas Kauno pantomimos ir plastikos teatro darbuotojų darbo užmokesčiui ir išeitinėms kompensacijoms išmokėti. Šios įstaigos vadovo ataskaitose už 2012 ir 2013 metus kaip vienas iš teatro patiriamų iššūkių išskirtas profesionalių šokėjų trūkumas⁹⁵.

⁹² Siekiant palyginamumo tarp analizuojamų įstaigų, „Teatro projektų“ atveju prie projektinių lėšų nebuvo įskaičiuotos savivaldybės biudžeto lėšos, kurios viešosioms įstaigoms faktiškai yra skiriamos projektiniu pagrindu.

⁹³ Remiantis VŠĮ „Teatro projektų“ vadovo ataskaitomis už 2012 ir 2013 metus ir VŠĮ „Mano teatras“ vadovo ataskaita už 2013 metus.

⁹⁴ VŠĮ „Mano teatro“ įstaigos vadovo ataskaita už 2012 metus buvo neprieinama, todėl, siekiant palyginamumo tarp įstaigų, analizuoti tik 2013 metų teatrinė įstaiga biudžetai.

⁹⁵ Kauno šokio teatro „Aura“ atstovų pateikta informacija.

Mažajame teatre 2012–2013 metais dirbo 5 nuolatiniai darbuotojai. Kiti buvo įdarbinami laikinai – pagal atlikėjų ir autorines sutartis. Remiantis anksčiau atliktais tyrimais, toks lankstus įdarbinimo būdas gali padėti efektyviau valdyti išlaidas kūrybinio personalo darbo užmokesčiui⁹⁶.

„Mano teatre“ 2013 metais pagal etatus buvo įdarbinti 6, o „Teatro projektuose“ – 2 darbuotojai. Pastarosios įstaigos vadovo ataskaitose už 2012 ir 2013 metus teigiama, kad ši teatrinė įstaiga stokoja žmogiškųjų išteklių motyvavimo priemonių. 2014 metų įstaigos veiklos programoje darbuotojų, gebančių kompetentingai atlikti savo užduotis, trūkumas išskiriamas kaip didžiausias iššūkis siekiant vystyti platesnę kūrybinę veiklą⁹⁷.

Infrastruktūra

Kauno savivaldybės teatrai ir teatrinės įstaigos patiria problemas, susijusias su teatro ir susijusiai veiklai reikalingos infrastruktūros ir įrangos trūkumu. Vieni dažniausių iššūkių, atskleidžiamų analizuotų įstaigų vadovų ataskaitose, yra prasta ar nepakankamai gera pastatų ir patalpų būklė bei erdvių ir patalpų įstaigos veiklai trūkumas. Pavyzdžiui, „Aura“ neturi pakankamo dydžio scenos aikštelės, todėl didesniems pasirodymams šis teatras turi nuomotis patalpas. Tai sukuria papildomas finansines sąnaudas, apsunkina pasirodymų organizavimą (kadangi reikia derinti savo renginius su kitų teatrų repertuarais) ir, vadovų nuomone, tai trukdo formuotis šio teatro lankymo tradicijai, nes žiūrovas su „Auros“ veikla negali tapatinti konkrečios erdvės⁹⁸.

Kitos įstaigos taip pat stokoja tam tikrų erdvių ir patalpų (pavyzdžiui, scenai, koncertinei salei, sandėliavimui). Pabrėžiama ir nepakankama arba pasenusi materialinė ir techninė bazė (pavyzdžiui, baldai ir įranga). Remiantis Mažojo teatro vadovo ataskaita už 2013 metus, teatras nesugeba pats apsirūpinti materialinės ir techninės bazės atnaujinimu ar papildymu, nes net ir papildomai pritrauktos lėšos pirmiausia yra skiriamos kūrybinei bei organizacinei veiklai⁹⁹. Mažojo teatro 2013–2014 metų sezono kūrybinės veiklos įgyvendinimo ataskaitoje kaip vienas galimų infrastruktūros atnaujinimo finansavimo šaltinių išskiriami rėmėjai, kuriuos teatras savarankiškai bando pritraukti¹⁰⁰.

4.3.3. Kauno miesto savivaldybės teatrų veikla

Renginių skaičius

Iš analizuotų Kauno savivaldybės teatrų daugiausiai renginių kasmet suorganizuoja Kamerinis teatras, kiek mažiau – Mažasis teatras (*12 paveikslas*). Daugiau nei 90 proc. tiek Kamerinio teatro, tiek Mažojo teatro renginių organizuojama Kauno mieste. Kamerinio teatro spektaklių skaičius 2009–2013 metais nežymiai svyravo. Analizuojamu laikotarpiu stebimas Mažojo teatro renginių skaičiaus mažėjimas. Pastarasis ypač ženklus 2013 metais, kai buvo suorganizuota net 32 renginiais mažiau nei 2012

⁹⁶ UAB „Nacionalinių projektų rengimas“, *Kauno miesto kultūros sektoriaus įtaka regiono savitumui* (užsakovas – Kauno miesto savivaldybės administracija), 2012.

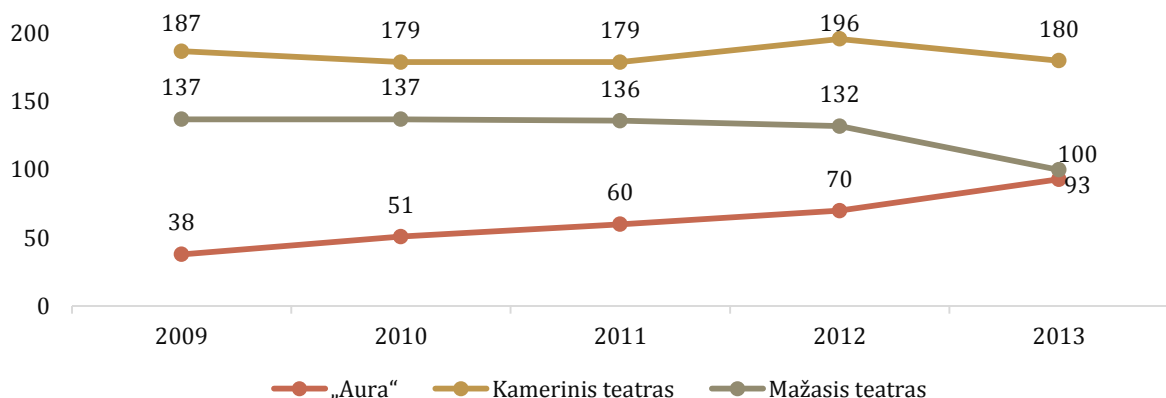
⁹⁷ Remiantis Kauno kamerinio teatro, Kauno šokio teatro „Aura“, VšĮ Kauno mažojo teatro, VšĮ „Teatro projektų“ vadovų ataskaitomis už 2012 ir 2013 metus ir VšĮ „Mano teatras“ vadovo ataskaita už 2013 metus.

⁹⁸ Kauno šokio teatro „Aura“ atstovų pateikta informacija.

⁹⁹ Remiantis Kauno kamerinio teatro, Kauno šokio teatro „Aura“, VšĮ Kauno mažojo teatro, VšĮ „Teatro projektų“ vadovų ataskaitomis už 2012 ir 2013 metus ir VšĮ „Mano teatras“ vadovo ataskaita už 2013 metus.

¹⁰⁰ VšĮ Kauno mažojo teatro 2013–2014 metų sezono kūrybinės veiklos įgyvendinimo ataskaita.

metais. Remiantis šios įstaigos vadovo ataskaitomis už 2012 ir 2013 metus, spektaklių skaičiaus sumažėjimas siejamas su nepakankamu finansavimu, gaunamu iš savivaldybės biudžeto. Remiantis Mažono teatro 2013–2014 metų sezono kūrybinės veiklos įgyvendinimo ataskaita, siekdama uždirbti papildomų lėšų, įstaiga intensyviau spektaklių sklaidą regionuose.

12 paveikslas. Kauno savivaldybės teatrų renginių skaičiaus kitimas 2009–2013 metais

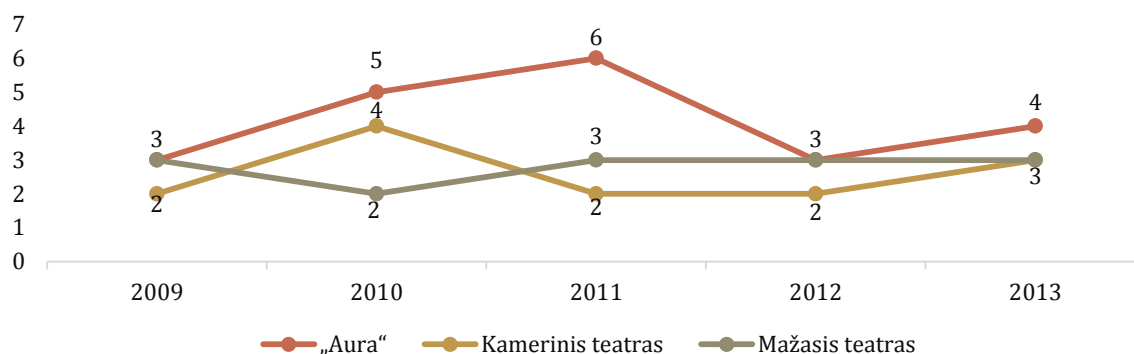
Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis įstaigų vadovų ataskaitomis už 2012 ir 2013 metus bei UAB „Nacionalinių projektų rengimas“ 2012 metais parengta tiriamąja galimybių studija „Kauno miesto kultūros sektoriaus įtaka regiono savitumui“ (užsakovas – Kauno miesto savivaldybės administracija)

„Aura“ suorganizuoja mažiau renginių nei kiti minėti repertuariniai dramos teatrai, nes didelė dalis (arti pusė) šio teatro pasirodymų vyksta ne Kauno mieste, o kituose Lietuvos miestuose bei užsienyje. Šokio teatro gastrolės reikalauja santykinai daugiau finansinių ir kitų išteklių. Remiantis „Auros“ vadovo ataskaitomis už 2012 ir 2013 metus, galimybes suorganizuoti daugiau renginių Kauno mieste riboja pasirodymams reikalingo pobūdžio ir dydžio scenos trūkumas. Visgi 2009–2013 metų laikotarpiu fiksuojamas gana tolygus šios įstaigos renginių skaičiaus augimas. Be to, be šokio spektaklių, „Aura“ taip pat organizuoja ir kitus renginius, tarp kurių – kasmetinis tarptautinis šokio festivalis „Aura“.

Anksčiau atliktame tyrime nustatyta, kad vienas svarbiausių barjerų, ribojančių gyventojų lankymąsi teatre, yra pasenę teatrų repertuarai¹⁰¹. Dėl to, siekdami palaikyti stabilų teatro renginių lankomumą, teatrai turi stengtis reguliariai atnaujinti savo renginių repertuarą pristatydami spektaklių ir kitų renginių premjeras. Nors „Aura“ kasmet suorganizuoja santykinai mažiau renginių nei kiti savivaldybės teatrai, 2009–2013 metų laikotarpiu šis teatras pristatė daugiausiai premjerų (vidutiniškai 4) (13 paveikslas). Kamerinis teatras ir Mažasis teatras kasmet paruošdavo vidutiniškai po 2–3 premjeras¹⁰².

¹⁰¹ Socialinių tyrimų institutas, *Regionų kultūros būklės tyrimas* (užsakovas – LR kultūros ministerija), 2009, 128.

¹⁰² Remiantis Kauno kamerinio teatro, Kauno šokio teatro „Aura“ ir VšĮ Kauno mažojo teatro vadovų ataskaitomis už 2012 ir 2013 metus bei UAB „Nacionalinių projektų rengimas“ 2012 metais parengta tiriamąja galimybių studija „Kauno miesto kultūros sektoriaus įtaka regiono savitumui“ (užsakovas – Kauno miesto savivaldybės administracija).

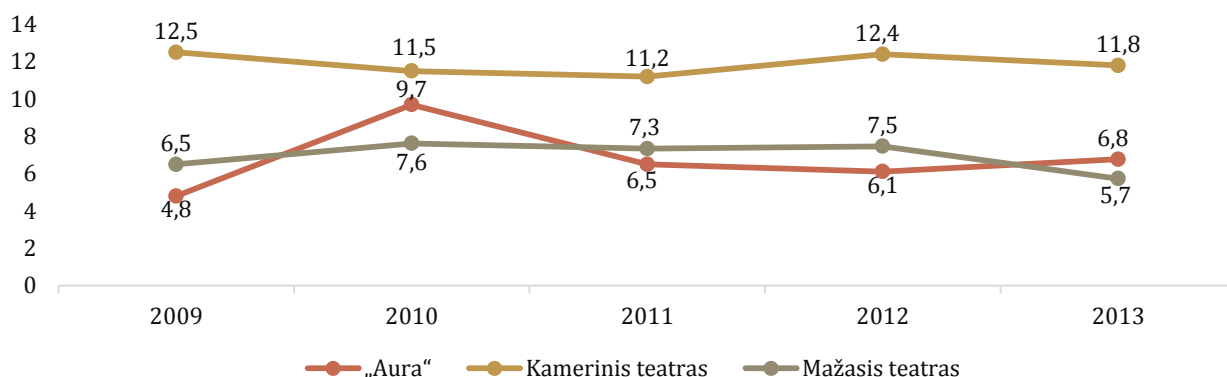
13 paveikslas. Premjerų skaičiaus Kauno savivaldybės teatruose kitimas 2009–2013 metais

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis įstaigų vadovų ataskaitomis už 2012 ir 2013 metus bei UAB „Nacionalinių projektų rengimas“ 2012 metais parengta tiriamąja galimybių studija „Kauno miesto kultūros sektoriaus įtaka regiono savitumui“ (užsakovas – Kauno miesto savivaldybės administracija)

Žiūrovų skaičius

Daugiausiai žiūrovų apsilanko Kameriniame teatre, savo pasirodymus organizuojančiame 98 vietų salėje (14 paveikslas). 2009–2013 metais jo lankytojų skaičius buvo stabilus. 1,5–2 kartus mažiau žiūrovų turi Mažasis teatras, turintis mažesnę – 60 vietų – salę. 2013 metais stebimas ženklesnis šio teatro lankytojų skaičiaus kritimas. Remiantis Mažąjo teatro vadovo ataskaita už 2013 metus, mažesnis žiūrovų skaičius sietinas su nepakankamo savivaldybės skiriamo finansavimo ribojamomis galimybėmis į teatro veiklą įtraukti profesionalius, įvairesnius kūrėjus bei reklamuotis komerciniuose reklaminiuose plotuose. Lyginant su kitais analizuojamais savivaldybės teatrais, „Aura“ sulaukia santykinai mažiau žiūrovų, išskyrus 2010 ir 2013 metais, kai savo lankytojų skaičiumi lenkė Mažąjį teatrą. Remiantis šios įstaigos vadovo ataskaita už 2013 metus, nepakankamai didelį teatro žiūrovų skaičių sąlygoja nuolatinės vietos teatro renginiams stoka. Nepaisant to, pastaruosius keletą metų „Auros“ žiūrovų skaičius buvo gana stabilus¹⁰³.

¹⁰³ Remiantis Kauno kamerinio teatro, Kauno šokio teatro „Aura“ ir VšĮ Kauno mažojo teatro vadovų ataskaitomis už 2012 ir 2013 metus, UAB „Nacionalinių projektų rengimas“ 2012 metais parengta tiriamąja galimybių studija „Kauno miesto kultūros sektoriaus įtaka regiono savitumui“ (užsakovas – Kauno miesto savivaldybės administracija) ir oficialiais Kauno kamerinio teatro ir VšĮ Kauno mažojo teatro internetiniais puslapiais.

14 paveikslas. Lankytojų skaičiaus Kauno savivaldybės teatruose kitimas 2009–2013 metais

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis įstaigų vadovų ataskaitomis už 2012 ir 2013 metus bei UAB „Nacionalinių projektų rengimas“ 2012 metais parengta tiriamąja galimybių studija „Kauno miesto kultūros sektoriaus įtaka regiono savitumui“ (užsakovas – Kauno miesto savivaldybės administracija)

Edukacinė veikla

Remiantis Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programa, aktualizuoti – t. y. pritaikyti šiuolaikinės visuomenės ir vietos bendruomenės poreikiams – teatrai turėtų įgyvendinti įvairesnius projektus, įskaitant edukacines veiklas¹⁰⁴. „Aura“ 2012 ir 2013 metais įgyvendino po 14 veiklų pagal 4 edukacines programas. Šio teatro edukacinės veiklos nukreiptos į plačiosios visuomenės švietimą ir ugdymą. Pastaruoju metu „Aura“ aktyviau išitraukė į jaunimo edukaciją, kuria siekia ugdyti jaunąją meno vartotoją¹⁰⁵. Mažasis teatras tiek 2012, tiek 2013 metais įvykdė po 3 veiklas pagal 3 edukacines programas, skirtas įvairioms gyventojų grupėms (įskaitant jaunimą ir vyresnio amžiaus žmones). Iš savivaldybės teatrų mažiausiai edukacine veikla užsiima Kamerinis teatras, kuris 2012 metais neįgyvendino nė vienos edukacinės programos, o 2013 metais įvykdė 2 veiklas pagal 1 edukacinę programą¹⁰⁶.

Apibendrinimas

Kauno mieste aktyviai veikia didelė įvairovė teatrų, užsiimančių tiek profesionaliu, tiek mėgėjų scenos menu, ir su teatru susijusią veiklą vykdančių įstaigų.

Savivaldybės biudžetinių įstaigų finansavimo pagrindą sudaro savivaldybės biudžeto lėšos, o viešųjų įstaigų pagrindinis finansavimo šaltinis – uždirtos lėšos už parduotus bilietus ir lėšos iš projektinės veiklos. Kai kurie savivaldybės teatrai ir teatrinės įstaigos aktyviai vykdo projektinę veiklą ir tokiu būdu pritraukia papildomas lėšas iš alternatyvių finansavimo šaltinių.

Dalis savivaldybės teatrų ir teatrinų įstaigų patiria kvalifikuoto personalo, ypač kūrybinių darbuotojų, trūkumą. Beveik visi savivaldybės teatrai ir teatrinės įstaigos patiria problemas, susijusias su prasta ar

¹⁰⁴ Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programa, patvirtinta LR kultūros ministro 2014 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. IV-708.

¹⁰⁵ Kauno šokio teatro „Aura“ atstovų pateikta informacija.

¹⁰⁶ Remiantis Kauno kamerinio teatro, Kauno šokio teatro „Aura“ ir VšĮ Kauno mažojo teatro vadovų ataskaitomis už 2012 ir 2013 metus.

nepakankamai gera pastatų ir patalpų būkle, erdvių ir patalpų trūkumu, reikalingos infrastruktūros ir įrangos trūkumu.

Savivaldybės teatrų veiklos ir plėtros galimybes labiausiai riboja įvairių išteklių (finansinių, materialinių ir žmogiškųjų) nepakankamumas. Tam, kad būtų sudaromos sąlygos savivaldybės teatrams geriau išnaudoti turimą potencialą ir veikti efektyviau, būtina spręsti minėtas problemas telkiant įstaigų valdymą ir resursus. Siekiant tai padaryti, rekomenduotina įgyvendinti bent vieną iš šių pertvarkų:

- **Vadybos komandos suformavimas.** Siekiant efektyviau panaudoti turimus resursus ir spręsti savivaldybės teatrų žmogiškųjų išteklių stokos iššūkius, būtų pravartu įsteigti bendrą teatrų vadybos komandą visiems trimis teatrams. Ši komanda būtų atsakinga už administracines-organizacines funkcijas, tokias, kaip infrastruktūros valdymas, marketingas, renginių organizavimas ir koordinavimas ir pan. Tokio pobūdžio funkcijų perleidimas bendrai komandai suteiktų teatrams galimybę pagrindinį dėmesį skirti svarbiausiai savo veiklai – kūrybai. Toks modelis ne tik padėtų efektyviau organizuoti savivaldybės teatrų veiklą, bet ir per veiklos sinergiją padidintų jų žinomumą visuomenėje bei konkurencingumą.
- **Organizacijų konsolidacija.** Galimos dvi tokios organizacinės pertvarkos alternatyvos. Viena vertus, būtų galima sujungti to paties žanro teatrus (Kamerinį ir Mažąjį) į vieną savivaldybės dramos teatrą. Kita vertus, būtų galima sujungti visus savivaldybės teatrus į vieną savivaldybės teatrą, turintį padalinius (pavyzdžiui, dramos ir šokio). Tai padėtų optimizuoti savivaldybės teatrų veiklą. Visiškai sujungtas valdymas leistų efektyviau naudoti turimus resursus ir sumažinti valdymo kaštus. Kūrybos veikla liktų nepakitusi. Organizacijų konsolidacija 2012 metais atlikta reorganizavus 3 koncertines įstaigas – muzikos ansamblį „**Ainiai**“, pučiamųjų instrumentų orkestrą „**Ažuolynas**“ ir **Kauno bigbendą** – ir jas sujungus į vieną koncertinę įstaigą „Kauno santaka“.

4.4. Kino įstaigos

4.4.1. Kino įstaigų tinklas Kauno mieste

Kauno mieste aktyviai veikia 4 kino įstaigos (2 priedas. *Kauno miesto bibliotekų, teatrų ir kino įstaigų tinklai, lentelė „Kino įstaigų tinklas“*). Iš jų 1 yra savivaldybės biudžetinė įstaiga (Kino teatras „Romuva“), 1 – viešoji įstaiga, kurios steigėja / dalininkė yra savivaldybė (VŠĮ Kauno kino studija), 2 – privačios įmonės (kino teatrai „Cinamon“ ir „Forum Cinemas“). Išskirtinai nekomercinio kino rodymu užsiima ir M. Žilinsko dailės galerija, kurioje įrengta kino salė.

Kino teatras „Romuva“ (*toliau – „Romuva“*) – 1939 metais pastatytas ir vienintelis iš visų tarpukariu gyvavusių Kauno miesto kino teatrų išlikęs bei savo pagrindines funkcijas išsaugojęs kino teatras. 1995 metais reorganizavusi istorinį kino teatrą Kauno miesto savivaldybė uždarosios akcinės bendrovės forma įsteigė kino teatrą „Romuva“. 2007 metais kino teatro veikla buvo sustabdyta, 2011 metais – vėl atnaujinta. 2013 metais uždaroji akcinė bendrovė (UAB) buvo reorganizuota į viešąją įstaigą (VŠĮ), o 2015 m. balandžio 1 d. pertvarkyta į savivaldybės biudžetinę įstaigą. 2013 metais kino teatras „Romuva“ buvo paskelbtas Valstybės kultūros paveldo objektu.

Tarp pagrindinių „Romuvos“ veiklos tikslų įvardijamas siekis pristatyti, puoselėti ir plėtoti profesionalų kino ir vaizdo meną, jų procesus, tradicijas ir paveldą, taip pat – ugdyti, formuoti ir tenkinti visuomenės poreikį kino ir vaizdo menui, kinematografijos paveldui bei aktyviam kultūriniam laisvalaikiui. Siekdama šių tikslų įstaiga užsiima ne tik kino teatrams įprastine veikla – kino filmų rodymu bei Lietuvos, Europos ir kitų pasaulio šalių kinematografijos pristatymu, bet ir įvairiomis alternatyviomis, tarpdisciplininėmis veiklomis – įvairių žanrų renginių (įskaitant koncertus, spektaklius, festivalius, parodas, dirbtuves, seminarus, edukacines programas) organizavimu ir koordinavimu¹⁰⁷. Kino teatro veikloje didelė svarba teikiama nekomercinio kino plėtrai ir Lietuvos kino, autorių, kūrėjų populiarinimui. „Romuvos“ veikla orientuota į įvairių amžiaus grupių ir kultūrinių poreikių vartotojus. Plačiausią kino teatro lankytojų ratą sudaro moksleiviai, studentai ir vyresnio amžiaus Kauno miesto gyventojai, besidomintys autoriniu kinu ir aktyviu kultūriniu laisvalaikiu¹⁰⁸.

Be „Romuvos“, Kauno mieste taip pat veikia du prekybos ir pramogų centruose įsikūrę privatūs kino teatrai „Cinamon“ ir „Forum Cinemas“, orientuoti daugiausia į komercinio kino žiūrovus. Nepaisant to, abu kino teatrai taip pat siūlo alternatyvas nekomercinio kino mėgėjams. „Cinamon“ į savo repertuarą įtraukia ir ne holivudinius filmus¹⁰⁹, o „Forum Cinemas“ nemažai dėmesio skiria nekomerciniam Europos ir kitų šalių kinui bei rodo nekomercinių kino festivalių filmus¹¹⁰. Išskirtinai nekomercinio kino rodymu užsiima ir M. Žilinsko dailės galerija, kur įrengtoje kino salėje rodomi įvairaus žanro ir tematikos nekomerciniai filmai, organizuojamos nekomercinių kino festivalių filmų peržiūros.

Kauno kino studija (toliau – *Kino studija*) įkurta 2011 metais. Pagrindinis jos tikslas – vystyti, populiarinti kino industriją Kauno mieste, įtraukiant jaunuosius filmų kūrėjus į kino kūrimo procesą. Siekdama išsikeltų tikslų Kino studija administruoja užsienio ir Lietuvos kino projektus, kuria scenarijus, formuoja kūrybines ir technines grupes, vykdo filmavimo vietų, partnerių ir investuotojų, dekoracijų, rekvizito, grimo priemonių paiešką, formuoja rinkodaros ir viešinimo strategijas, vykdo aktorių atrankas¹¹¹. Anksčiau Kino studijos veiklai buvo keliami kiek kitokie tikslai – pavyzdžiui, kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų gamyba, garso įrašymas ir muzikos įrašų leidyba, garso, vaizdo ir kompiuterinių laikmenų tiražavimas ir platinimas¹¹². Dėl ribotų finansinių ir kitų išteklių įstaigos veiklos strategija buvo pakoreguota.

4.4.2. Kauno miesto savivaldybės kino įstaigų ištekliai

Finansavimas

Išanalizavus „Romuvos“ vadovo ataskaitas už 2013 ir 2014 metus matyti, kad šiai įstaigai skiriamos savivaldybės biudžeto lėšos paskutiniaisiais metais tiek absoliučia, tiek santykinė išraiška reikšmingai išaugo (15 paveikslas). 2014 metais Kauno miesto savivaldybė „Romuvai“ skyrė 3 kartus daugiau lėšų negu 2013 metais. Savivaldybės lėšų dalis šios įstaigos biudžete analizuojamu laikotarpiu išaugo

¹⁰⁷ Remiantis „Romuva“ vadovo ataskaita už 2014 metus.

¹⁰⁸ Kino teatro „Romuva“ atstovų pateikta informacija.

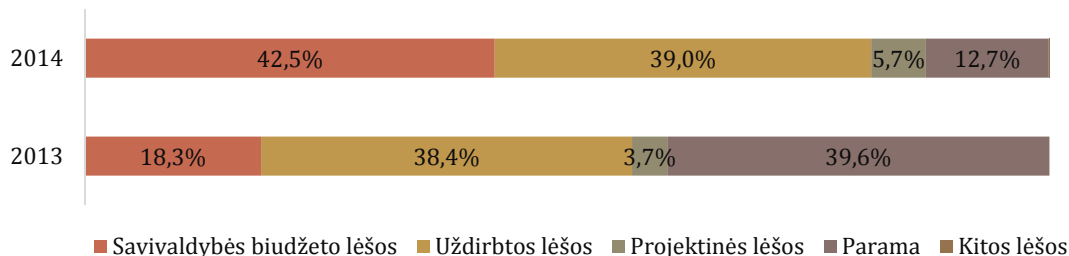
¹⁰⁹ Oficiali kino teatro „Cinamon“ interneto svetainė, prieinama: <http://www.cinamonkinas.lt/info/apie-cinamon>.

¹¹⁰ Oficiali kino teatro „Forum Cinemas“ interneto svetainė, prieinama: <http://www.forumcinemas.lt/About/Kaunas/>.

¹¹¹ Remiantis VŠĮ Kauno kino studijos vadovo ataskaita už 2013 metus.

¹¹² Remiantis VŠĮ Kauno kino studijos vadovo ataskaita už 2012 metus.

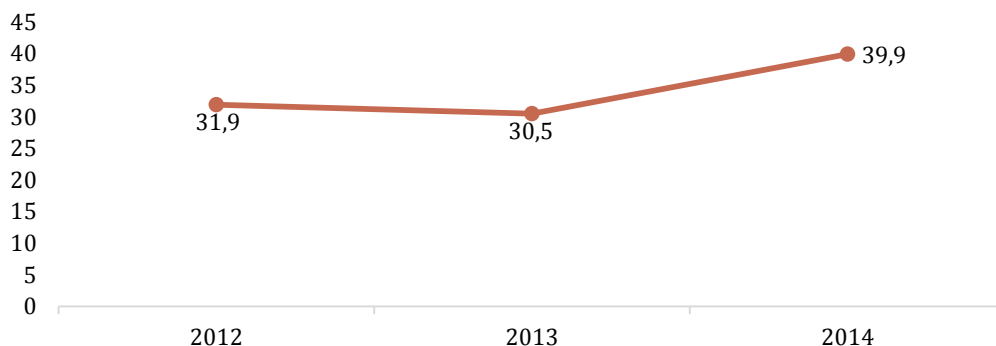
daugiau nei 2 kartus. Tai sietina su 2013 metų viduryje įvykusia kino teatro reorganizacija iš uždarnosios akcinės bendrovės į viešąją įstaigą¹¹³. Ženkliai išaugęs savivaldybės biudžeto finansavimas padėjo pagerinti įstaigos finansinę situaciją – sumažinti skolas kreditoriams, darbuotojams ir pan.¹¹⁴

15 paveikslas. Kino teatro „Romuva“ 2013 ir 2014 metų biudžetų lėšų pasiskirstymas pagal šaltinius

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis įstaigos vadovo ataskaitomis už 2013 ir 2014 metus

Kitas svarbus kino teatro finansavimo šaltinis – įstaigos iš savo veiklos (kino filmų demonstravimo, renginių organizavimo bei salės nuomos¹¹⁵) uždirbtos lėšos (16 paveikslas). 2012–2014 metų laikotarpiu „Romuvos“ uždirbtų lėšų apimtis buvo santykinai stabili. 2013 metais kino teatras uždirbo apie 1 tūkst. EUR mažiau nei 2012 metais, tačiau 2014 metais uždirbtų lėšų apimtis išaugo daugiau nei 9 tūkst. EUR, lyginant su 2013 metais¹¹⁶. Tai susiję su tuo, kad 2014 metais parduota 64 proc. daugiau bilietų, lyginant su 2013 metais¹¹⁷.

16 paveikslas. Kino teatro „Romuva“ 2012–2014 metais uždirbtos lėšos, tūkst. EUR

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis įstaigos vadovo ataskaitomis už 2012, 2013 ir 2014 metus

Daugiau kaip trečdalį 2013 metų kino teatro biudžeto sudarė paramos lėšos. Tai sietina su tuo, jog 2013 metais kino teatrą reorganizavus iš UAB į VŠĮ, „Romuvai“ suteiktas Paramos gavėjo statusas, suteikęs galimybę gauti papildomų pajamų. Tiesa, paramos lėšų dalis kino teatro biudžete 2014 metais

¹¹³ Remiantis „Romuva“ vadovo ataskaitomis už 2013 ir 2014 metus.

¹¹⁴ Kino teatro „Romuva“ atstovų pateikta informacija.

¹¹⁵ Remiantis „Romuva“ vadovo ataskaita už 2012 metus.

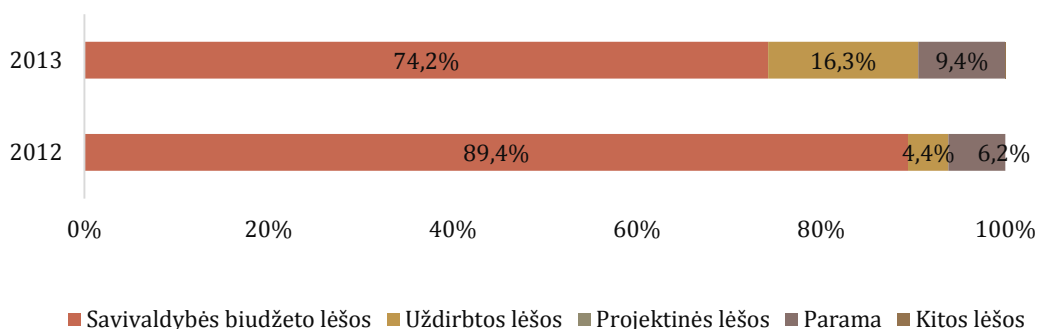
¹¹⁶ Remiantis „Romuva“ vadovo ataskaitomis už 2013 ir 2014 metus.

¹¹⁷ Kino teatro „Romuva“ atstovų pateikta informacija.

lyginant su 2013 metais sumažėjo daugiau nei tris kartus. Absoliučia išraiška 2014 metais paramos lėšų apimtis sumažėjo daugiau nei dvigubai, lyginant su 2013 metais.

Analizuojamu laikotarpiu dvigubai išaugo iš LR kultūros rėmimo fondo ir kitų fondų gautos lėšos projektams vykdyti. Jų dalis „Romuvos“ biudžete išaugo daugiau nei pusantro karto¹¹⁸. Prie to prisidėjo ir 2013 metų kino teatro reorganizacija. „Romuvos“ vadovo ataskaitoje už 2012 metus teigta, jog uždarnosios akcinės bendrovės forma riboja kino teatro galimybes gauti Europos Sąjungos ir Lietuvos fondų bei institucijų paramą¹¹⁹. Įstaigos vadovo ataskaitoje už 2014 metus pabrėžta, kad dėl ženkliai išaugusių projektinių lėšų „Romuvos“ biudžete kino teatras turėjo galimybę sukurti tęstines edukacines veiklas¹²⁰.

Išanalizavus Kino studijos vadovo ataskaitas už 2012 ir 2013 metus matyti, kad didžiausią dalį įstaigos 2012 ir 2013 metų biudžetų sudaro savivaldybės biudžeto lėšos (atitinkamai 74 ir 89 proc.) (17 paveikslas). 2013 metais savivaldybės finansavimas absoliučia išraiška sumažėjo kiek daugiau nei 5 proc., tačiau šių lėšų dalis įstaigos biudžete sumažėjo apie 17 proc. Tai sąlygojo ženkliai (daugiau nei trigubai) išaugusi iš Kino studijos veiklos uždirbtų lėšų dalis. Absoliučia išraiška 2013 metais Kino studija uždirbo 4 kartus daugiau nei 2012 metais. Likusią dalį įstaigos biudžeto analizuojamu laikotarpiu sudarė paramos lėšos, kurios 2013 metais padidėjo daugiau nei pusantro karto ir įstaigos biudžete sudarė keliais procentiniais punktais didesnę dalį.

17 paveikslas. Kauno kino studijos 2012 ir 2013 metų biudžetų lėšų pasiskirstymas pagal šaltinius

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis įstaigos vadovo ataskaitomis už 2012 ir 2013 metus

Darbuotojai

2013 metais „Romuvoje“ dirbo 9, 2014 metais – 10 darbuotojų¹²¹, tačiau nė vienas jų nedirbo visu etatu. Daugumai kino teatro darbuotojų tenka derinti darbą „Romuvoje“ su kitomis veiklomis ir darbais¹²². Tai, kad „Romuvos“ veiklą organizuojantys darbuotojai yra ribojami trumpesnių darbo valandų ir būtinybės derinti skirtingas veiklas, trukdo pasiekti geriausių įmanomų įstaigos veiklos

¹¹⁸ Remiantis „Romuva“ vadovo ataskaitomis už 2013 ir 2014 metus.

¹¹⁹ Remiantis „Romuva“ vadovo ataskaita už 2012 metus.

¹²⁰ Remiantis „Romuva“ vadovo ataskaita už 2014 metus.

¹²¹ Remiantis „Romuva“ vadovo ataskaitomis už 2013 ir 2014 metus.

¹²² Kino teatro „Romuva“ atstovų pateikta informacija.

rezultatų¹²³. Nepaisant to, artimiausiu metu planuojama spręsti šią problemą didinant kai kuriuos etatus¹²⁴.

Kauno kino studijoje 2012 metais dirbo 9, 2013 metais – 8 darbuotojai, nors etatų buvo atitinkamai 4 ir 4,35. Tai reiškia, kad dauguma darbuotojų kino studijoje dirbo nevisu etatu.

Infrastruktūra

Kino teatras „Romuva“ yra įsikūręs miesto centre, gyventojams gerai žinomoje istorinėje vietoje, todėl jo teikiamos paslaugos yra lengvai prieinamos. „Romuvos“ architektūrinės erdvės išimtinai pritaikytos kino filmų demonstravimui bei renginiams. Žiūrovų salėje įrengtos naujos kėdės, užtikrinančios lankytojų komfortą renginių metu.

Nepaisant to, „Romuva“ susiduria su tam tikromis infrastruktūros problemomis. Viena didžiausių – esamos šildymo sistemos neefektyvumas ir, savo ruožtu, modernios šildymo sistemos trūkumas. Tai riboja galimybes kino teatre organizuoti didesnius renginius (koncertus, konferencijas, filmų festivalius, vaikų spektaklius ir pan.), kurie galėtų tapti nuolatiniu „Romuvos“ pajamų šaltiniu. Taip pat kino teatro vadovai išreiškė poreikį renovuoti pastato infrastuktūrą, tačiau kultūrinio paveldo statusas sąlygoja santykinai didesnes investicijas kino teatro pastatų renovavimui.

Dar viena opi problema – pasenusi „Romuvos“ techninė bazė, ypač filmų demonstravimo įranga, kuri apriboja galimybes rodyti naujausius filmus, plėsti repertuarą ir, savo ruožtu, mažina lankytojų srautus bei pajamas¹²⁵. Be jau išvardytų iššūkių, kino teatro atstovai mato poreikį įrengti dar vieną, mažiau vietų turinčią kino salę, kurią būtų galima pritaikyti mažesnę auditoriją turintiems renginiams (pavyzdžiui, moksleivių edukacijai)¹²⁶.

Kino teatro „Romuva“ patalpose panaudos sutarties pagrindu yra įsikūrusi ir Kino studija. Šios įstaigos vadovo ataskaitoje už 2012 metus kaip viena iš problemų buvo iškelta neracionali patalpų nuoma, tačiau ataskaitoje už 2013 metus užfiksuota, kad ši problema buvo išspręsta sumažinus nuomojamų patalpų kiekį¹²⁷.

4.4.3. Kauno miesto savivaldybės kino įstaigų veikla

Renginių ir lankytojų skaičius

2014 metais kino teatras „Romuva“ suorganizavo maždaug penktadaliu mažiau renginių (kino seansų ir kt.) (2013 metais – 643, 2014 metais – 508), tačiau sulaukė ženkliai (daugiau kaip pusantro karto) didesnio lankytojų skaičiaus (2013 metais – 12550, 2014 metais – 20990). Tai – reikšmingas pasiekimas, ypač turint omenyje, kad „Romuva“ disponuoja mažesniu biudžetu nei komerciniai kino

¹²³ Remiantis „Romuva“ vadovo ataskaita už 2014 metus.

¹²⁴ Kino teatro „Romuva“ atstovų pateikta informacija.

¹²⁵ Remiantis „Romuva“ vadovo ataskaitomis už 2012, 2013 ir 2014 metus.

¹²⁶ Kino teatro „Romuva“ atstovų pateikta informacija.

¹²⁷ Remiantis VŠĮ Kauno kino studijos vadovo ataskaitomis už 2012 ir 2013 metus.

teatrai, todėl turi ribotas reklamos galimybes. Virš 90 proc. „Romuvos“ renginių – kino seansai, likusią dalį sudaro kiti renginiai (spektakliai, koncertai, festivaliai, parodos, konferencijos ir pan.)¹²⁸.

2012 metais Kino studija suorganizavo 8 renginius, 2013 metais – 9, iš kurių 7 – spektakliai. Įstaigos vadovo ataskaitose pabrėžiama, kad kino menas reikalauja itin daug finansinių išteklių, dėl to susidurta su dideliais iššūkiais per trumpą laiką su santykinai nedidelėmis lėšomis įgyvendinti kino projektus. Atsižvelgiant į šias problemas, Kino studijos veiklos pobūdis buvo pakeistas. Vietoje kino filmų kūrimo pasirinktos kitos, mažiau finansinių išteklių reikalaujančios veiklos, didžiausią dėmesį skiriant kino projektų kuravimui ir koordinavimui (scenarijų vystymui, kūrybinių ir techninių grupių formavimui, filmavimo vietų, partnerių ir investuotojų, dekoracijų, rekvizito, grimo priemonių paieškai, rinkodaros ir viešinimo strategijų formavimui, aktorių atrankai ir pan.)¹²⁹.

Projektinė ir edukacinė veikla

2014 metais kino teatras „Romuva“ pateikė dvigubai daugiau paraiškų projektinėms lėšoms gauti, tačiau laimėjo tokį patį skaičių konkursų (2), kaip ir 2013 metais.

„Romuva“ aktyviai užsiima edukacine veikla, nukreipta į įvairias amžiaus grupes. Pavyzdžiui, kino teatre aktyviai vykdoma kino edukacija rodant tiek mokomuosius filmus vaikams, tiek dokumentinius filmus suaugusiems. 2012 metais, dar iki reorganizacijos, „Romuva“ į savo veiklą įtraukė pažeidžiamas visuomenės grupes, atstovaujamas Lietuvos senjorų sąjungos, Lietuvos neįgaliųjų draugijos ir Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos. 2014 metais kino teatras pradėjo aktyviau bendradarbiauti su Kauno miesto švietimo įstaigomis organizuodamas edukacinius užsiėmimus vaikams. 2013 ir 2014 metais įstaiga įgyvendino atitinkamai 19 veiklų pagal 3 edukacines programas ir 41 veiklas pagal 2 edukacines programas¹³⁰.

Kino studija 2012 ir 2013 metais pateikė atitinkamai 3 ir 4 paraiškas projektinėms lėšoms gauti, tačiau nelaimėjo nė vieno konkurso.

2011–2012 metais Kino studija vykdė įvairias edukacines veiklas, daugiausiai orientuotas į akademinį jaunimą ir jaunuosius kūrėjus. Organizuotos edukacinės ir kūrybinės veiklos įvairių Kauno miesto universitetų studentams, kursai jauniems kūrėjams, paskaitos apie kino kūrimą bei praktiniai užsiėmimai vaikams ir jaunimui, studentams suteikta galimybė Kino studijoje atlikti profesinę praktiką. 2013 metais Kino studijoje įgyvendintos 4 edukacinės programos¹³¹.

Kauno miesto savivaldybės kino įstaigų išteklių ir veiklos analizė atskleidė skirtumus tarp analizuotų įstaigų veiklos efektyvumo. Kino teatro „Romuva“ istorinė reikšmė miesto gyventojams, aiški veiklos vizija ir organizaciniai pokyčiai prisideda prie sėkmingo šios įstaigos funkcionavimo. Kino studija dėl aiškos veiklos vizijos ir išteklių stokos susiduria su įvairiais sunkumais, užkertančiais kelią efektyviai įstaigos veiklai. Siekiant išspręsti šią problemą, rekomenduotina įgyvendinti organizacinius Kino studijos pokyčius. Vienas būdų – prijungti Kino studiją prie kino teatro „Romuva“, kurio patalpose ji ir dabar veikia. Būtina aiškiai apibrėžti Kino studijos veiklos strategiją. Siūlytina atsisakyti pernelyg daug sąnaudų reikalaujančių ir nepelningų (pavyzdžiui, kino filmų ir vaizdo klipų kūrimo) ir su kitų įstaigų vykdomomis besidubliuojančių (pavyzdžiui, spektaklių kūrimo) veiklų. Vietoje to rekomenduotina

¹²⁸ Remiantis „Romuva“ vadovo ataskaitomis už 2013 ir 2014 metus.

¹²⁹ Remiantis VŠĮ Kauno kino studijos vadovo ataskaitomis už 2012 ir 2013 metus.

¹³⁰ Remiantis „Romuva“ vadovo ataskaitomis už 2012, 2013 ir 2014 metus.

¹³¹ Remiantis VŠĮ Kauno kino studijos vadovo ataskaitomis už 2012 ir 2013 metus.

kryptingai vystyti šiuo metu perspektyvią kino projektų administravimo veiklą, veikiant kaip kino biurui. Tokiu būdu Kino studija galėtų prisidėti prie kino pramonės vystymo teikdama paslaugas Lietuvos ir užsienio filmų kūrėjams (pavyzdžiui, administruojant filmavimo vietas, formuojant kūrybines ir technines grupes, vykdant aktorių atranką ir pan.).

Apibendrinimas

Kino teatro „Romuva“ įgytas kultūros paveldo objekto statusas ir istorinis žinomumas Kauno miesto gyventojams yra palankus šios įstaigos, kaip vieno iš miesto kultūros centrų, įvaizdžio formavimui. Kino teatro geografinė padėtis yra palanki siekiant pritraukti į organizuojamus renginius didelius miesto gyventojų ir miesto svečių srautus. Aiškiai orientuodamasis į nekomercinio kino sklaidą kino teatras „Romuva“ gali pateikti stiprią alternatyvą privatiems, komerciniams kino teatrams. Be kino seansų, jis taip pat siūlo didelę įvairovę kitokių renginių, skirtų skirtingoms tikslinėms auditorijoms. Ženkliai išaugusi kino teatro „Romuva“ iš savo veiklos uždirbtų lėšų dalis pastaraisiais metais rodo išaugusią šios įstaigos siūlomo kultūrinio produkto paklausą.

Kino studija dėl aiškos veiklos vizijos ir išteklių stokos susiduria su įvairiais sunkumais, užkertančiais kelią efektyviai įstaigos veiklai. Siekiant išspręsti šią problemą, rekomenduotina įgyvendinti organizacinius Kino studijos pokyčius. Vienas būdų – prijungti Kino studiją prie kino teatro „Romuva“, kurio patalpose ji ir dabar veikia. Būtina aiškiai apibrėžti Kino studijos veiklos strategiją. Siūlytina atsisakyti pernelyg daug sąnaudų reikalaujančių (pavyzdžiui, kino filmų ir vaizdo klipų kūrimo) ir su kitų įstaigų vykdomomis besidubliuojančių (pavyzdžiui, spektaklių kūrimo) veiklų. Vietoje to rekomenduotina kryptingai vystyti šiuo metu perspektyvią kino projektų administravimo veiklą, veikiant kaip kino biurui. Tokiu būdu Kino studija galėtų prisidėti prie kino pramonės vystymo teikdama paslaugas Lietuvos ir užsienio filmų kūrėjams (pavyzdžiui, administruojant filmavimo vietas, formuojant kūrybines ir technines grupes, vykdant aktorių atranką ir pan.).

4.5. Kultūros centrai ir Kauno menininkų namai

4.5.1. Įstaigų tinklas Kauno mieste

Kauno mieste veikia 2 Kauno miesto savivaldybės įsteigti kultūros centrai – biudžetinė įstaiga Kauno kultūros centras „**Tautos namai**“ (toliau – KKC „Tautos namai“) bei VŠĮ „**Girstučio**“ **kultūros ir sporto centras** (toliau – „Girstučio“ kultūros ir sporto centras“ Mieste taip pat kultūros paslaugas teikia **Kauno menininkų namai**, veikia **VŠĮ Kauno įvairių tautų kultūrų centras**, kurio dalininkai – Lietuvos Respublikos kultūros ministerija ir Kauno miesto savivaldybė.

Remiantis Lietuvos liaudies kultūros centro renkamais duomenimis apie kultūros centrų veiklą, kituose didžiuosiuose šalies miestuose veikia panašus kultūros centrų skaičius, išskyrus Vilnių, kur veikia 6 kultūros centrai (taip pat 1 padalinys).

Savivaldybės įstaigos

Kaune veikiančios kultūros paslaugas teikiančios įstaigos užtikrina tiek mėgėjų, tiek profesionalaus meno sklaidą.

KKC „Tautos namai“ tikslas – plėtoti kultūrinę, šviečiamąją, edukacinę ir informacinę veiklą, inicijuoti, rengti ir įgyvendinti kultūros bei meno projektus, tenkinti viešuosius socialinius ir kultūrinius bendruomenės poreikius, veikiant socialinėje, kultūros, švietimo bei sporto srityse ir teikiant šių sričių paslaugas visuomenės nariams. Dabartinę teisinę formą kultūros centras įgijo 2008 metais, kuomet buvo pertvarkytas iš viešosios į biudžetinę savivaldybės įstaigą.

„Girstučio“ kultūros ir sporto centras yra savivaldybės viešoji įstaiga, kuri nuomoja patalpas ir sudaro galimybes organizuoti koncertus, spektaklius ir kitus kultūrinius renginius kauniečiams ir miesto svečiams. Įstaigos tikslas – propaguoti profesionalų teatro, muzikos, šokio, dailės meną, skatinti mėgėjų meną, ieškoti naujų turiningo laisvalaikio praleidimo, gyventojų tarpusavio bendravimo formų, atsižvelgiant į skirtingas amžiaus, pomėgių ir išsilavinimo grupes.

Savivaldybės biudžetinė įstaiga Kauno menininkų namai siekia pristatyti ir propaguoti profesionalų meną, profesionaliojo meno tradicijas ir kultūrą, sudaryti sąlygas jauniems ir pripažintiems Lietuvos ir pasaulio menininkams pristatyti savo kūrybą bei ugdyti ir tenkinti visuomenės poreikį profesionaliajam menui, kultūrai ir saviraiškai.

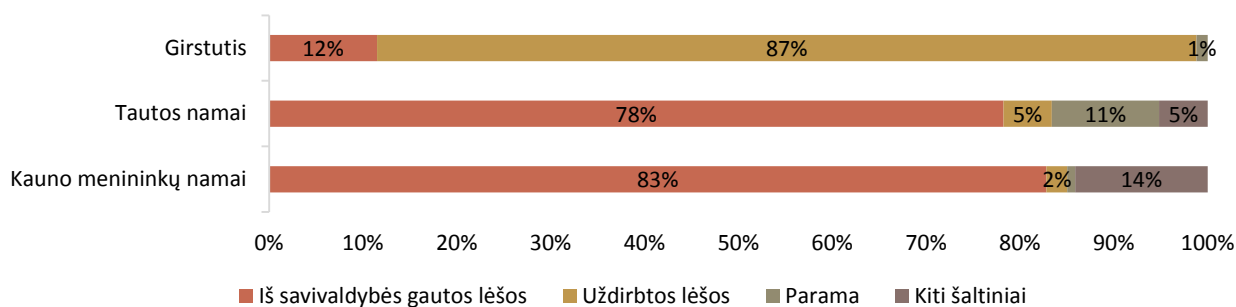
VšĮ Kauno įvairių tautų kultūrų centro veiklos tikslai – sudaryti sąlygas tautinių kultūrų pažinimui, tautinių mažumų savitumo išsaugojimui, jų kultūrinei veiklai, meninei saviraiškai, siekti visaverčio tautinių mažumų integravimosi į miesto gyvenimą, puoselėti gyventojų tautinę toleranciją ir daugiataučio įvairių kultūrų miesto tradicijas.

4.5.2. Kauno miesto savivaldybės kultūros centrų ir Kauno menininkų namų ištekliai

Finansavimas

Kultūros centrų nemažą finansavimo dalį sudaro steigėjo lėšos. Didžiąją KKC „Tautos namai“ ir Kauno menininkų namai biudžeto dalį sudaro savivaldybės skiriamas finansavimas. KKC „Tautos namai“ 2012 ir 2013 metais iš Kauno miesto savivaldybės gautos lėšos sudarė kiek daugiau nei tris ketvirtadalius viso įstaigos biudžeto, o įstaigos uždirbtos lėšos - keletą procentų. Tokią biudžeto struktūrą lemia įstaigos veiklos forma ir pobūdis. Analogiškai susideda Kauno menininkų namų biudžeto struktūra pagal finansavimo šaltinius.

„Girstučio“ kultūros ir sporto centro biudžeto struktūra pagal finansavimo šaltinius atrodo priešingai – didžiausią finansavimo dalį sudaro būtent įstaigos uždirbtos lėšos (87 proc.), o steigėjo skirti asignavimai sudaro 12 proc. Tokias kultūros ir sporto centro biudžeto proporcijas pagal finansavimo šaltinius lemia centro vykdomos veiklos pobūdis.

18 paveikslas. Kultūros centrų ir Kauno menininkų namų biudžetų struktūra 2013 metais, proc.

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis įstaigų vadovų 2013 metų ataskaitomis

Lyginant apibendrintus kultūros centrų biudžeto struktūros rodiklius pagal didžiuosius Lietuvos miestus, pastebima, kad steigėjo skirtų lėšų ir kitų gautų lėšų santykis Kauno miesto atveju yra vienas mažiausių, mažesnis santykis fiksuojamas tik Šiauliuose. Reikšmingai didesnis šis rodiklis yra Vilniuje, tai reiškia, kad kitos nei steigėjo skirtos lėšos sudaro mažą dalį kultūros centrų biudžetų struktūroje.

Darbuotojai

Reikšmingų darbuotojų skaičiaus pokyčių Kauno kultūros centruose pastaraisiais metais nebuvo: KKC „Tautos namai“ darbuotojų skaičius 2012–2013 metų laikotarpiu sumažėjo nuo 35 iki 30, o „Girstučio“ kultūros ir sporto centre svyravo apie 20. Kauno menininkų namų darbuotojų skaičius nekito ir 2012–2013 metais siekė 15 darbuotojų.

Kūrybinių darbuotojų skaičius KKC „Tautos namai“ ir Kauno menininkų namuose sudaro apie pusę visų darbuotojų, o „Girstučio“ kultūros ir sporto centre dirba daugiausia techniniai ir administraciniai darbuotojai, kūrybinių – tik keletas. Tai lemia skirtumus tarp įstaigų lyginant įstaigų biudžeto ir etatų santykius. 2013 metais KKC „Tautos namai“ atveju vienam etatui teko daugiausiai, t. y. 31078,60 EUR (107308,20 Lt), „Girstučio“ kultūros ir sporto centro atveju – 12249,31 EUR (42 294,43 Lt), t. y. 2,5 karto mažiau, Kauno menininkų namų atveju – 14992,78 EUR (51767,07 Lt).

4.5.3. Kauno miesto savivaldybės kultūros centrų ir Kauno menininkų namų veikla

Paslaugos

Kultūros centrų teikiamos paslaugos susijusios tiek su profesionaliojo meno, tiek su mėgėjų meno sklaida. Kultūros centrai organizuoja įvairaus pobūdžio renginius, mėgėjų meno kolektyvus, būrelius, sudaro sąlygas profesionalaus meno sklaidai. Kauno mieste veikiančių kultūros centrų veiklos sritys skiriasi: KKC „Tautos namai“ daugiausia organizuoja mėgėjų meno kolektyvų veiklą, įvairius renginius, edukacinius užsiėmimus, o „Girstučio“ kultūros ir sporto centras sudaro sąlygas profesionalaus meno renginiams ir veikloms. Kauno menininkų namų veikla išimtinai orientuota į profesionaliojo meno sklaidą.

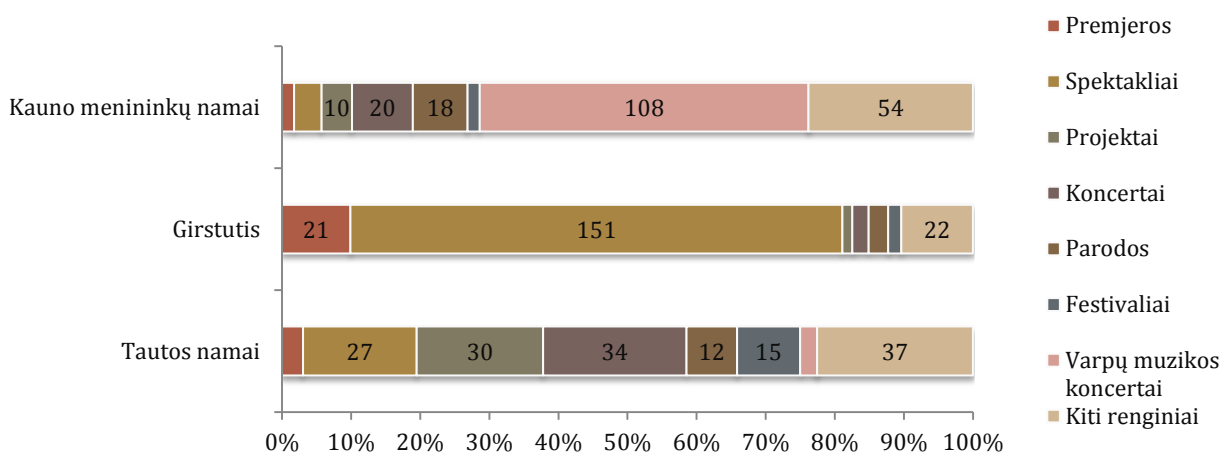
KKC „Tautos namai“ 2013 metų pabaigoje veikė 11 mėgėjų meno kolektyvų – chorai, šokių kolektyvai, teatras. Be to, kultūros centre veikė 4 būreliai ir studijos. Pastaraisiais metais centre veikiančių

kolektyvų skaičius buvo stabilus, o centre įsikūrusių būrelių ir studijų skaičius išaugo nuo 1 iki 4. Kultūros centras taip pat vykdo edukacinę veiklą, 2013 metais vykdytų edukacinių programų skaičius siekė 29, o tai yra 3 kartus daugiau nei 2012 metais. Kultūros centras per metus organizuoja virš 100 renginių – 2013 metais renginių skaičius siekė 164, t. y. trečdaliu daugiau nei 2012 metais. Daugiausia buvo organizuojama spektaklių, projektų ir koncertų. Be to, kultūros centras organizuoja ir platesnio masto viešus renginius, tokius, kaip valstybinių švenčių ar atmintinų datų paminėjimą viešosiose miesto erdvėse, miesto šventes ir t. t.

„Girstučio“ kultūros ir sporto centras daugiausia sudaro sąlygas vykdyti profesionalaus meno renginius. 2013 metais centre buvo suorganizuoti 212 renginių, iš kurių didžioji dalis – spektakliai (151). Centras taip pat organizuoja tradicinius renginius – festivalį „Lietuvos teatrų pavasaris“, įvairias visuomenines šventes, tokias, kaip Žolinių šventė, ir pan.

Kauno menininkų namai vykdo profesionalaus meno sklaidą ir per metus suorganizuoja apie 200 skirtingų renginių – daugiausia varpų muzikos koncertų, spektaklių, koncertų.

Kauno kultūros centrų ir Kauno menininkų namų 2013 metais organizuotų renginių Kaune skaičius ir pasiskirstymas pagal renginio tipą grafiškai pavaizduotas paveiksle žemiau.

19 paveikslas. Kauno kultūros centrų ir Kauno menininkų namų 2013 metais organizuotų renginių Kaune skaičius ir pasiskirstymas pagal renginio tipą

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2013 metų įstaigų vadovų ataskaitomis

Kultūros centrų ir Kauno menininkų namų teikiamos paslaugos ir vykdomi plataus spektro renginiai tenkina skirtingus miesto visuomenės poreikius – KKC „Tautos namai“ sudaro sąlygas mėgėjų meno vystymui, o „Girstučio“ kultūros ir sporto centras ir Kauno menininkų namai užtikrina profesionalaus meno sklaidą.

Lyginant su kitais miestais, 2013 metais Kauno miesto kultūros centruose veikusių meno mėgėjų skaičius buvo mažiausias, atitinkamai mažesnis buvo meno mėgėjų kolektyvų koncertų, spektaklių skaičius. Tačiau lyginant profesionaliojo meno renginių, vykdomų miesto kultūros centrų, skaičių, 2013 metais Kaunas (175 renginiai) atsidūrė antroje vietoje po Vilniaus (348 renginiai) ir gerokai pralenkė kitus Lietuvos miestus.

Vartotojai

Kultūros centrų lankytojų skaičius pastaraisiais metais šiek tiek išaugo. Skirtingas Kauno miesto kultūros centrų veiklos pobūdis lemia skirtingus centrų lankytojų srautus. 2013 metais KKC „Tautos namai“ renginiuose apsilankė 405 tūkst., o „Girstučio“ kultūros ir sporto centre – 94,7 tūkst. lankytojai. Ženkliai didesnę KKC „Tautos namų“ lankytojų srautą lemia šio kultūros centro organizuojami plataus masto miesto renginiai. Didžiausią kultūros centrų lankytojų dalį sudaro nemokamų renginių viešosiose vietose dalyviai ir žiūrovai – KKC „Tautos namų“ atveju tokie lankytojai 2013 metais siekė 394,7 tūkst., o „Girstučio“ kultūros ir sporto centro atveju – 84 tūkst. Daugumą KKC „Tautos namų“ lankytojų ir mėgėjų meno kolektyvų dalyvių sudaro vyresnio amžiaus asmenys.

Kauno menininkų namų lankytojų skaičius, lyginant su kultūros centrų lankytojų skaičiumi, yra gerokai mažesnis ir 2013 metais tesiekė 11 tūkst. Tokių lankytojų skaičiaus skirtumą lemia įstaigos veiklos ir renginių pobūdis.

Apibendrinti visų mieste veikiančių kultūros centrų rodikliai atskleidžia, kad mėgėjų meno kolektyvų koncertų ir spektaklių lankytojų skaičius Kauno kultūros centruose yra mažesnis nei kituose miestuose, išskyrus Panevėžį. Kita vertus, tai galima paaiškinti tuo, kad veikiančių mėgėjų meno kolektyvų skaičius Kauno kultūros centruose ir jų vykdomų renginių skaičius yra mažesnis nei kituose miestuose. Tačiau Kaunui būdingas aukštesnis profesionalaus meno renginių lankytojų skaičius, kuris yra reikšmingai didesnis nei kituose miestuose, didesnis lankytojų srautas sulaukiamas tik Vilniuje.

Santykiniai rodikliai

- mėgėjų meno kolektyvų dalyvių skaičius, tenkantis 1000 gyventojų;
- mėgėjų meno kolektyvų koncertų, spektaklių skaičius (KC ir išvykose), tenkantis 1000 gyventojų;
- mėgėjų meno kolektyvų dalyvių skaičius, tenkantis vienam įstaigos etatui;
- profesionalaus meno renginių lankytojų skaičius, tenkantis vienam įstaigos etatui;
- profesionalaus meno renginių lankytojų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų;
- visų renginių lankytojų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų;
- kitų nei steigėjo finansavimas įstaigų pajamose;
- biudžeto ir etatų santykis.

Lyginant santykinius rodiklius, susijusius su mėgėjų meno vykdymu, Kauno kultūros centrai pasižymi prastesniais rodikliais – mažas Kauno kultūros centruose veikiančių mėgėjų meno kolektyvų skaičius ir santykinai žemesnis mėgėjų meno lankomumas, lyginant su kitais didžiais miestais. Tačiau, lyginant pritrauktą lankytojų skaičius profesionalaus meno renginiuose, Kaunui būdingi santykinai geresni rodikliai – santykinai didesnis profesionalaus meno lankytojų skaičius kultūros centruose tenka 1000 gyventojų, lyginant su kitais miestais. Tai rodo įstaigų veiklos patrauklumą lankytojams.

Apibendrinimas

Kauno mieste veikiantys kultūros centrai ir Kauno menininkų namai teikia skirtingas kultūros paslaugas – sudaro galimybes užtikrinti tiek mėgėjų, tiek profesionalaus meno sklaidą bei tenkina skirtingus gyventojų kultūrinius poreikius. Įstaigų organizuojami renginiai, ypač viešieji miesto renginiai, sulaukia didelio miesto gyventojų dėmesio ir teigiamo lankytojų vertinimo. Visgi, ateityje lankytojų skaičius gali reikšmingai sumažėti, kadangi dauguma įstaigų lankytojų ir dalyvių yra

vyresnio amžiaus, o jaunos ir vidutinio amžiaus asmenis pritraukti sudėtinga. Šiuo metu veikiančių kultūros centrų tinklas mieste yra optimalus ir nėra poreikio jį pertvarkyti ar reorganizuoti, tačiau siekiant išvengti drastiško dalyvių ir lankytojų mažėjimo ateityje, būtina į įstaigų organizuojamas veiklas pritraukti daugiau moksleivių, studentų, jaunimo.

4.6. Koncertinės įstaigos

4.6.1. Koncertinių įstaigų tinklas Kauno mieste

Profesionalios muzikos pristatymo visuomenei paslaugas Kaune teikia 3 koncertinės įstaigos: **Kauno valstybinė filharmonija**, **Kauno miesto simfoninis orkestras** ir koncertinė įstaiga „**Kauno santaka**“. Pastarųjų dviejų steigėjas yra miesto savivaldybė, o Kauno valstybinės filharmonijos – LR kultūros ministerija. Lyginant su kitais miestais, platesnis koncertinių įstaigų tinklas yra tik sostinėje.

Savivaldybės koncertinės įstaigos

Koncertinė įstaiga „Kauno santaka“ įsteigta 2012 metais reorganizavus 3 koncertines įstaigas – muzikos ansamblį „**Ainiai**“, pučiamųjų instrumentų orkestrą „**Ažuolynas**“ ir **Kauno bigbendą** – ir jas sujungus į vieną koncertinę įstaigą. Įstaigos veiklos tikslas – puoselėti, kurti ir plėtoti profesionaliosios muzikos atlikimo pučiamaisiais ir tautiniais instrumentais, džiazos muzikos atlikimo kultūrą ir tradicijas, kūrybiškai perteikti muzikos kultūros vertybes, sudaryti sąlygas jauniems ir pripažintiems muzikos atlikėjams, jų kolektyvams dalyvauti įstaigos kūrybinėje veikloje, ugdyti ir tenkinti muzikinės kultūros poreikį visuomenėje.

Kauno miesto simfoninio orkestro tikslas – puoselėti, plėtoti aukščiausio lygio muzikos meno kultūrą, pristatant koncertines programas, užtikrinant aukštą meninę atlikimo kokybę. Orkestras buvo pertvarkytas iš Kauno kamerinio orkestro Kauno miesto savivaldybės tarybos sprendimu 2005 m.

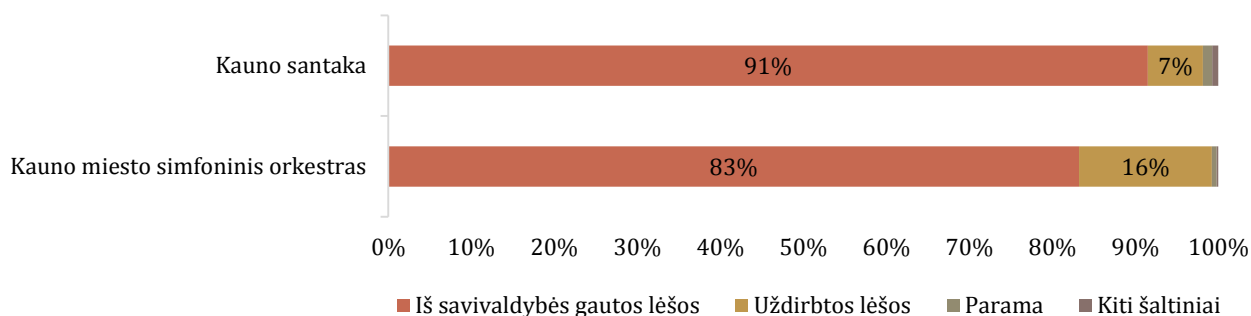
Kitos koncertinės įstaigos

Kauno valstybinės filharmonijos steigėjas yra LR kultūros ministerija. Filharmonijos tikslas – aukščiausiu meniniu lygiu pristatyti nacionalinės muzikinės kultūros laimėjimus, puoselėti ir kurti nacionalinio profesionalaus muzikos meno kultūrą ir tradicijas, kūrybiškai perteikti pasaulio muzikinės kultūros vertybes, ugdyti, formuoti ir tenkinti visuomenės poreikį profesionaliajam muzikos menui, muzikinei kultūrai.

4.6.2. Kauno miesto savivaldybės koncertinių įstaigų ištekliai

Finansavimas

Savivaldybės koncertinės įstaigos reikšmingai priklauso nuo savivaldybės skiriamo finansavimo, kadangi įstaigų didžiąją biudžeto dalį sudaro iš steigėjo, t. y. savivaldybės, gaunamas finansavimas, likusią dalį – uždirtos lėšos. Įstaigų gaunama parama sudaro vos 1 proc.

20 paveikslas. Kauno miesto savivaldybės koncertinių įstaigų biudžetų struktūra 2013 metais, proc.

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2013 metų įstaigų vadovų ataskaitomis

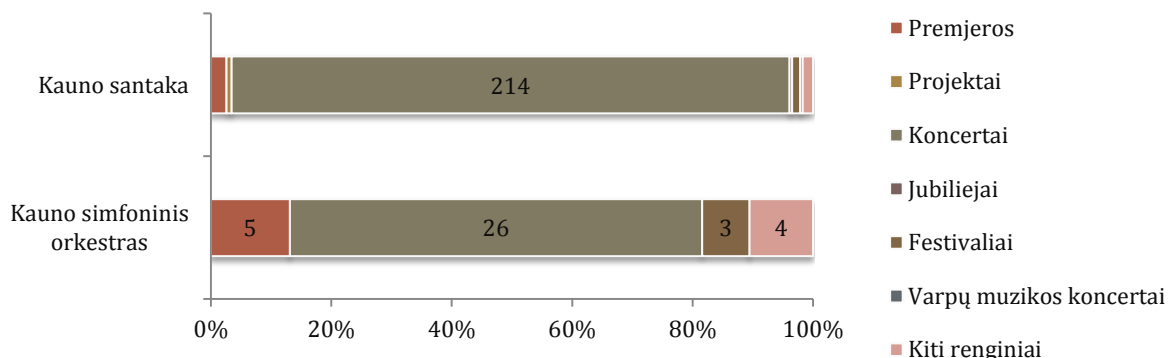
Darbuotojai

Darbuotojų skaičius koncertinėse įstaigose pastaraisiais metais nežymiai augo. Koncertinės įstaigos „Kauno santaka“ darbuotojų skaičius padidėjo nuo 75 darbuotojų 2012 metų pradžios iki 81 2013 metų pabaigoje. Kauno simfoniniame orkestre kito nežymiai (išaugo tik 1 darbuotoju). Didžiąją daugumą Kauno koncertinių įstaigų darbuotojų sudaro kūrybiniai darbuotojai – kiek daugiau nei keturis penktadalius visų darbuotojų simfoniniame orkestre ir „Kauno santakoje“. Tik Kauno valstybinėje filharmonijoje administracinis ir techninis personalas sudaro kiek didesnę dalį – beveik trečdalį.

4.6.3. Kauno miesto savivaldybės koncertinių įstaigų veikla

Paslaugos

Kauno koncertinių įstaigų paslaugos – profesionalios aukščiausio lygio muzikos pristatymas. Pastaraisiais metais Kauno koncertinių įstaigų organizuotų renginių skaičius Kaune augo. Itin reikšmingai didėjo „Kauno santakos“ renginių skaičius – nuo 40 renginių 2012 metais iki 231 renginio 2013 metais. Kauno simfoninis orkestro surengtų renginių skaičius kito nežymiai - 2012 metais surengė 33, o 2013 – 29 renginius. Kauno valstybinėje filharmonijoje 2013 metais vyko 213 viešų pasirodymų. Greta pasirodymų ir renginių Kauno mieste, koncertinės įstaigos taip pat rengė pasirodymus kituose šalies miestuose ir užsienyje. Kauno koncertinių įstaigų 2013 metais organizuoti renginiai grafiškai pavaizduoti žemiau esančiame paveiksle.

21 paveikslas. Kauno koncertinių įstaigų 2013 metais organizuoti renginiai Kaune ir jų skaičius pagal renginio tipą

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2013 metų įstaigų vadovų ataskaitomis

Koncertinės įstaigos – Kauno valstybinė filharmonija ir „Kauno santaka“ – taip pat vykdo edukacinę veiklą ir rengia edukacines programas. 2013 metais šios įstaigos įgyvendino atitinkamai po 12 ir 48 edukacines programas.

Vartotojai

Pastaraisiais metais išaugus koncertinių įstaigų vykdytų renginių skaičiui, atitinkamai, ūgtelėjo ir renginių dalyvių skaičius. Kauno simfoninio orkestro renginiai 2013 metais sulaukė 31,6 tūkst. lankytojų, iš kurių 27,5 tūkst. sudaro dalyviai ir žiūrovai nemokamuose renginiuose viešose erdvėse. „Kauno santakos“ renginių lankytojų skaičius 2012–2013 metų laikotarpiu išaugo kone dvigubai ir siekė 51,8 tūkst. Tai nulėmė ženkliai išaugęs organizuotų renginių skaičius. Visgi didžioji dalis šių lankytojų – nemokamų renginių viešosiose vietose dalyviai ir žiūrovai (50 tūkst.).

Kauno valstybinėje filharmonijoje 2013 metais vyko iš viso 144 koncertai. Lyginant su kitomis valstybinėmis koncertinėmis įstaigomis, daugiau koncertų vyko tik Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje (175).

Koncertinių įstaigų santykiniai rodikliai pateikti 7 priede.

Apibendrinimas

Mieste iš viso veikia 3 koncertinės įstaigos, viena iš jų yra valstybinė, o kitų dviejų steigėjas yra savivaldybė. Įstaigos užtikrina profesionalios aukščiausio lygio muzikos pristatymą. Įstaigos turi gana ribotas galimybes pritraukti naujus atlikėjus ir darbuotojus, o organizuojamuose renginiuose dominuoja vyresnio amžiaus asmenys. Koncertinių įstaigų tinklo reorganizacija jau buvo įvykdyta – 2012 m. reorganizavus 3 koncertines įstaigas – muzikos ansamblį „Ainiai“, pučiamųjų instrumentų orkestrą „Ažuolynas“ ir Kauno bigbendą – įsteigta viena koncertinė įstaiga „Kauno santaka“, todėl šiuo metu nėra poreikio tolimesnei tinklo pertvarkai.

5. KITI KULTŪROS REIŠKINIAI

5.1. Kauno miesto renginiai

Kauno miesto kultūrinis gyvenimas pasižymi ypač intensyviu renginių tvarkaraščiu, gana didele renginių įvairove bei aukšta kokybe. Tai atsiskleidė tiek studijos rengimo metu organizuotose viešosiose diskusijose, tiek anksčiau atliktose miesto gyventojų ir turistų apklausose.

Kultūros renginių pasiūla yra ketvirtas iš labiausiai turistų vertinamų Kauno miesto patrauklumo aspektų po maitinimo paslaugų pasiūlos ir kokybės bei gidų paslaugų¹³². Leidinyje „2015 metų Kauno renginių kalendorius“ pristatomi 35 tradiciniai miesto renginiai. Kauno miesto savivaldybės administracijos Kultūros ir turizmo plėtros skyriaus koordinuojamų ir kuruojamų 2015 metų renginių sąrašas – 43 valstybinės šventės, istorinės sukaktys, kalendorinės šventės ir kitokie miesto renginiai¹³³. Pagal penkias Kauno miesto savivaldybės dalinai finansuojamų kultūros projektų programas¹³⁴, kurių bendra vertė – 366337 eurų, 2015 m. numatyta suteikti dalinį finansavimą daugiau kaip 50-iai renginių. Tokiu būdu Kauno miesto renginių 2015 m. ilgajame sąrašas yra virš 100 renginių¹³⁵. Iš jų apie 32 proc. – tarptautiniai ir apie 12 proc. – šalies masto renginiai (*8 priedas*). Būtina pastebėti, kad į šį sąrašą nebuvo traukiami Kauno mieste veikiančių kultūros įstaigų reguliarūs renginiai, tokie kaip muziejų organizuojamos parodos bei edukaciniai užsiėmimai ar teatrų spektakliai. Be to, sąrašas minimi renginiai yra labai skirtingi savo dydžiu ir menine verte.

Pagal žanrą, neskaitant valstybinių švenčių, atmintinų dienų, istorinių asmenybių ir įvykių minėjimų bei įvairių tarptautinių organizacijų paskelbtų dienų, Kaune dominuoja muzikiniai renginiai (apie 30 proc. visų renginių), o tarp jų klasikinės instrumentinės muzikos (apie 35 proc. muzikinių renginių), folkloro (apie 19 proc. muzikinių renginių), chorinės muzikos (apie 16 proc. muzikinių renginių), kiek mažiau džiazas ir šiuolaikinės muzikos (po apytiksliai 10 proc. muzikinių renginių) renginiai. Nors kitų meno rūšių – teatro, šokio, kino, fotografijos, literatūros, vaizduojamųjų menų, gatvės meno ir kt. – renginiai skaičiumi toli gražu neprilygsta muzikiniams renginiams, vis dėlto, reikia pastebėti, kad miesto renginių įvairovė yra gana didelė. Tą patvirtina ir gyventojų apklausa – kultūrinių renginių įvairovę Kauno mieste 2014 m. teigiamai vertino 79,80 proc. apklaustų kauniečių¹³⁶. Be to, pastebima ryški gerėjimo tendencija – teigiamų vertinimų pokytis palyginus su 2013 m. sudarė net 12,2 proc. punkto. Kita vertus, matyt dėl informacijos trūkumo ir nepakankamai aktyvios rinkodaros, apklausti

¹³² UAB „EIP Kaunas“, *Kauno turizmo infrastruktūros plėtros studija* (užsakovas – Kauno miesto savivaldybės administracija), 2012.

¹³³ Kauno miesto savivaldybės administracijos Kultūros ir turizmo plėtros skyriaus koordinuojamų ir kuruojamų 2015 metų renginių sąrašas, patvirtintas Kultūros ir turizmo plėtros skyriaus vedėjo 2015 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. 69-1.

¹³⁴ Pagrindinių 2013–2015 metų Kauno miesto kultūros renginių organizavimo ir dalinio finansavimo programa; Profesionaliojo meno projektų dalinio finansavimo programa; Mėgėjų meno projektų dalinio finansavimo programa; Jaunųjų menininkų skatinimo programa ir Kauno centro pėsčiųjų zonos ir Senamiesčio kultūrinės ir kūrybinės erdvės kūrimo skatinimo projektų dalinio finansavimo programa, patvirtintos Kauno miesto savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 5 d. sprendimais atitinkamai Nr. T-90, T-91, T-92, T-93 ir T-94.

¹³⁵ Į sąrašą nebuvo traukiami Kauno mieste veikiančių kultūros įstaigų reguliarūs renginiai, tokie kaip muziejų organizuojami renginiai ar teatrų spektakliai.

¹³⁶ Kauno miesto gyventojų nuomonės tyrimo viešųjų paslaugų vartotojų patenkinimo indekso nustatymas, prof. habil. dr. Gediminas Merkys, doc. dr. Rūta Brazienė, 2014

turistai renginių įvairovę vertina prasčiau nei renginių gausą¹³⁷. Todėl manytume, tikslinga ir toliau tęsti tą praktiką, kai skiriant dalinį finansavimą, didelis dėmesys skiriamas renginio originalumui, inovatyvumui ir matomumui. Tokiu būdu Kaune jau yra atsiradęs ne vienas miesto kultūrinį gyvenimą pakeitęs ar pagyvinęs renginys.

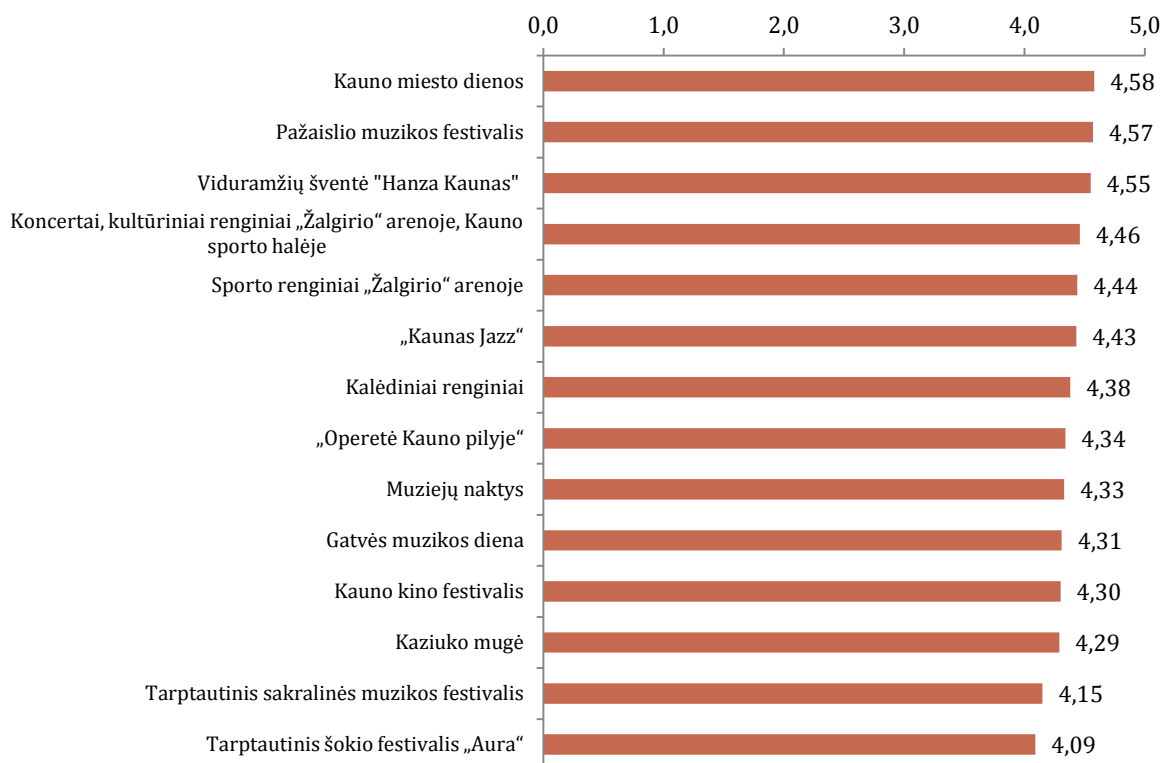
Duomenų apie renginių lankomumą bei lankytojų pasitenkinimą nėra daug. 2012 metais atliktos turistų apklausos rezultatai parodė, kad net 57,1 proc. respondentų viešėdami mieste laisvalaikį leidžia dalyvaudami kultūriniuose renginiuose. 2014 m. tradicinių renginių (Kauno miesto diena, Šv. Kalėdų renginiai, Kazimiero mugė ir kt.) organizavimo kokybę teigiamai vertino net 81,4 proc. apklaustų Kauno miesto gyventojų (plg. 2013 m. – 70 proc.) ir tai buvo geriausias vartotojų pasitenkinimo rodiklis tarp visų vertintų viešųjų paslaugų Kauno mieste¹³⁸. Per praėjusius metus taip pat labai pagerėjo valstybinės reikšmės renginių organizavimo kokybės vertinimas: 2013 m. teigiamai vertinantys respondentai sudarė vos 58,2 proc., o 2014 m. – net 72,4 proc.¹³⁹

Remiantis 2012 metais atliktomis gyventojų ir turistų apklausomis, populiariausi Kauno miesto renginiai yra Kauno miesto dienos, Pažaislio muzikos festivalis, Viduramžių šventė „Hanza Kaunas“, „Kaunas Jazz“ ir „Operetė Kauno pilyje“ (22 paveikslas, 23 paveikslas, 24 paveikslas).

¹³⁷ UAB „EIP Kaunas“, *Kauno turizmo infrastruktūros plėtros studija* (užsakovas – Kauno miesto savivaldybės administracija), 2012.

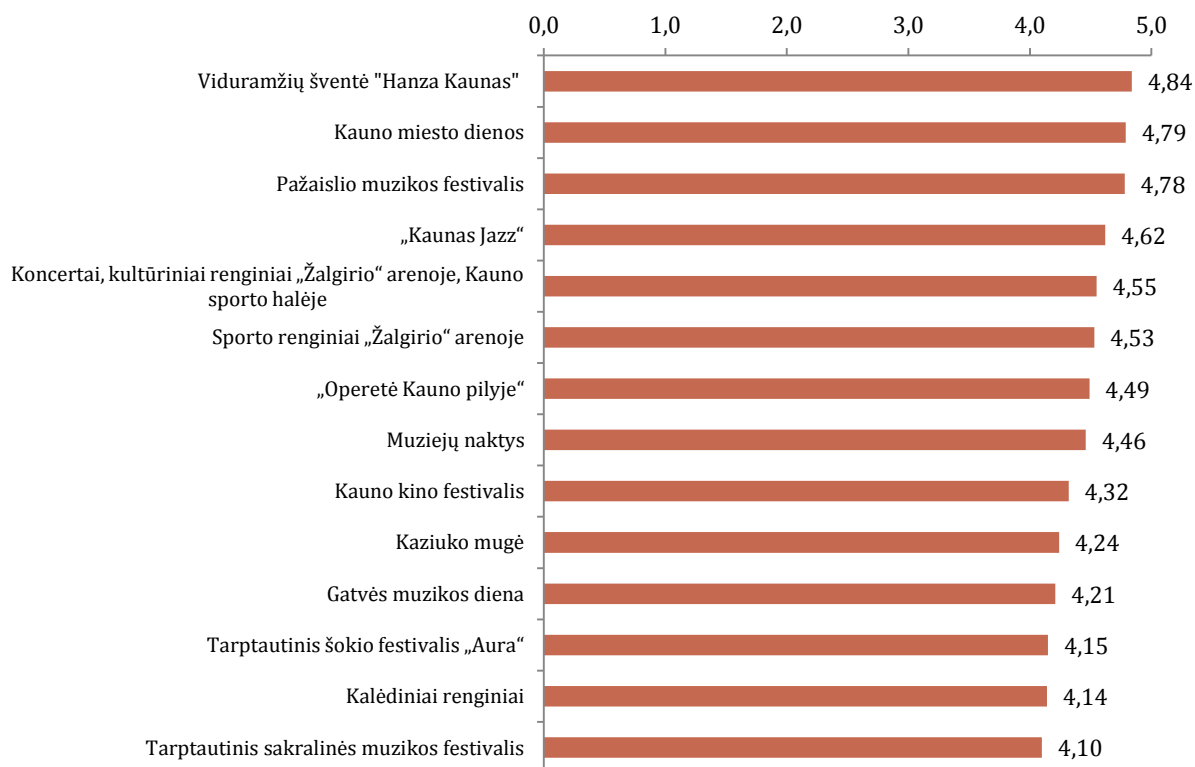
¹³⁸ Kauno miesto gyventojų nuomonės tyrimo viešųjų paslaugų vartotojų pasitenkinimo indekso nustatymas, prof. habil. dr. Gediminas Merkys, doc. dr. Rūta Brazienė, 2014

¹³⁹ Pastarąjį vertinimo „šuo“ apklaus vykdytojai iš dalies sieja su tuo, kad „naujų geopolitinių iššūkių ir grėsmių akivaizdoje tokie simboliai kaip valstybinės šventės galimai įgauna naują reikšmę ir gilesnę vertybinę potekstę.“ Kauno miesto gyventojų nuomonės tyrimo viešųjų paslaugų vartotojų pasitenkinimo indekso nustatymas, prof. habil. dr. Gediminas Merkys, doc. dr. Rūta Brazienė, 2014

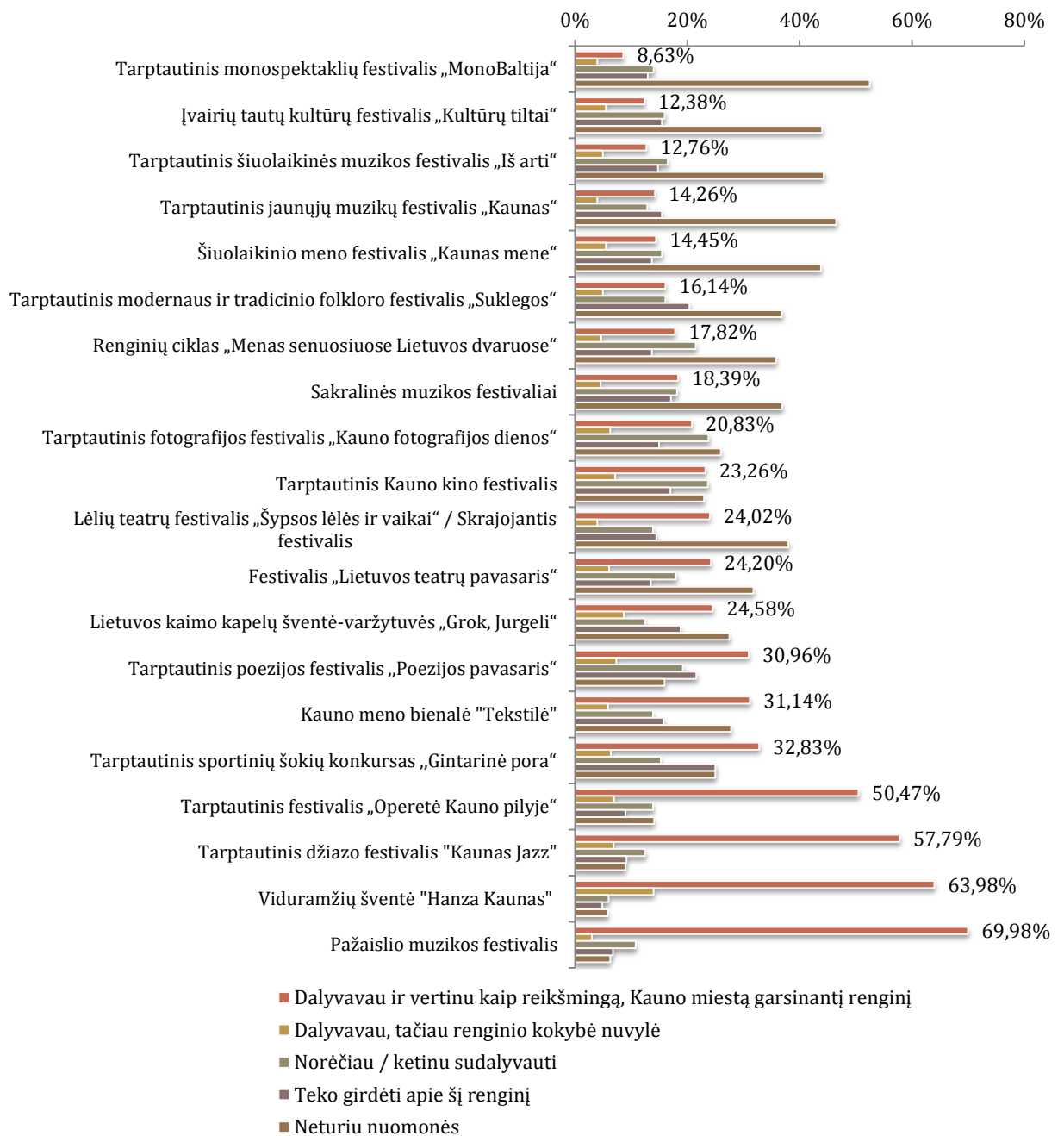
22 paveikslas. Kauno miesto renginių svarbos turizmui vertinimas (turistų nuomonė)

Šaltinis: UAB „EIP Kaunas“, Kauno turizmo infrastruktūros plėtros studija (užsakovas – Kauno miesto savivaldybės administracija), 2012.

23 paveikslas. Kauno miesto renginių svarbos turizmui vertinimas (gyventojų nuomonė)

Šaltinis: UAB „EIP Kaunas“, Kauno turizmo infrastruktūros plėtros studija (užsakovas – Kauno miesto savivaldybės administracija), 2012.

24 paveikslas. Kauno mieste vykstančių kultūros renginių reikšmingumo vertinimas

Šaltinis: UAB „Nacionalinių projektų rengimas“ „Kauno miesto kultūros sektoriaus įtaka regiono savitumui“ (užsakovas – Kauno miesto savivaldybės administracija), 2012.

Studijos rengimo metu organizuotų viešųjų diskusijų dalyviai kaip labiausiai Kauno miestą reprezentuojančius renginius nurodė šiuos:

- Tarptautinis džiazo festivalis „Kaunas Jazz“;
- Viduramžių šventė „Hanza Kaunas“;
- Kauno meno bienalė „Textile“;
- Dizaino savaitė Kaune;

- Fotomeno festivalis „Kaunas Photo“;
- Tarptautinis šokio festivalis „Aura“;
- Tarptautinis lėlių teatrų festivalis „Šypsos lėlės ir vaikai“;
- Tarptautinis Kauno kino festivalis;
- Pažaislio muzikos festivalis;
- Kalėdų eglutės įžiebimo ir Kalėdų miestelio atidarymo šventė;
- Gatvės meno festivalis „Nykoka“;
- Tarptautinė akvarelės bienalė „Baltijos tiltai“;
- Kompozitorių E. Griego ir M. K. Čiurlionio festivalis;
- Įvairios Senamiesčio atgaivinimo iniciatyvos.

Remiantis viešųjų diskusijų metu surinkta, taip pat apklausose bei tyrimuose pateikta informacija, galima išskirti svarbiausius su renginių organizavimu Kauno mieste susijusius iššūkius bei galimus jų sprendimo būdus:

- Turistai nėra tiek patenkinti Kauno miesto kultūros renginių įvairove, kiek jų gausa. Daugeliu atvejų miesto svečiams nepakanka informacijos apie mieste vykstančius renginius¹⁴⁰.
- Savivaldybės finansavimas yra išskaidomas dideliu skaičiui smulkių renginių, o skiriamo dalinio finansavimo sumos dažnai yra labai mažos. Dėl to neretai nukenčia renginių apimtis ir kokybė, negaunama planuotos gražos. Galimas sprendimas – skirti didesnę finansavimą mažesniai renginių skaičiui, pavyzdžiui pirmenybę teikiant tarpdisciplininiais (įvairias meno šakas apimantiems) meno projektams bei visuomenės jau pripažintiems renginiams¹⁴¹.
- Pavieniams, nedidelio visuomenės dėmesio sulaukiantiems renginiams sunku pritraukti privačių rėmėjų lėšas¹⁴².
- Dėl nepakankamo viešinimo dalis renginių tampa prieinami tik nedidelei visuomenės daliai¹⁴³.
- Renginių organizatoriai dažnai susiduria su iššūkiu didelės konkurencijos sąlygomis pritraukti didelės renginių pasiūlos „išpaikintus“ lankytojus, ypač jaunimą ir moksleivius¹⁴⁴.
- Mieste trūksta centralizuotos informacinės platformos, kurioje būtų pateikiama išsami ir aktuali informacija apie miesto renginius. Būtų pravartu turėti elektroninį renginių kalendorių¹⁴⁵.

¹⁴⁰ UAB „EIP Kaunas“, *Kauno turizmo infrastruktūros plėtros studija* (užsakovas – Kauno miesto savivaldybės administracija), 2012.

¹⁴¹ UAB „Nacionalinių projektų rengimas“, *Kauno miesto kultūros sektoriaus įtaka regiono savitumui* (užsakovas – Kauno miesto savivaldybės administracija), 2012.

¹⁴² Ten pat.

¹⁴³ Ten pat.

¹⁴⁴ Viešųjų diskusijų metu surinkta informacija.

¹⁴⁵ Ten pat.

- Didesnę sinergiją ir koordinaciją tarp skirtingų renginių organizatorių galėtų pagerinti sostinės VŠĮ „Vilniaus festivaliai“ pavyzdžiu įsteigta organizacija.

5.2. Kūrybinės industrijos

Pagal 2010 m. Europos Komisijos užimtumo ataskaitą, kūrybinės industrijos sudaro 3,3 proc. ES BVP, įdarbina 3 proc. darbo jėgos ir yra dinamiškiausias sektorius ES.¹⁴⁶ Europos konkurencingumo ataskaita akcentuoja, kad kūrybinės industrijos yra ne tik novatoriškos savo pačių tikslams, bet taip pat skatina inovacijas ir nekūrybiškose industrijose¹⁴⁷. Šios industrijos svarbios ne tik dėl pačių sukuriama produkto, bet ir dėl įtakos kitoms industrijoms, taip pat miestui ir bendruomenėms.

Remiantis Kūrybinių industrijų skatinimo ir plėtros strategija¹⁴⁸ (2007), kūrybinėms industrijoms Lietuvoje priskirtina amatai, architektūra, dizainas, kinas ir videomenas, leidyba, vaizduojamasis, taikomasis menas, muzika, programinė įranga ir kompiuterinės paslaugos, radijo ir televizijos programų kūrimas ir transliacija, reklama, scenos menai ir kitos sritys, kuriose jungiasi kultūros bei ūkinės veiklos aspektai.

Bandymai suskaičiuoti, kiek įmonių ir savarankiškai veikiančių asmenų priklauso kūrybinėms industrijoms, susiduria su sunkumais. Kauno regiono plėtros agentūros rengtame „Kauno regiono kūrybinių industrijų plėtros veiksmų plane“¹⁴⁹ įvardijama problema, kad formalusis kūrybinių industrijų veiklų išvardijimas nesutampa su Lietuvoje registruojamų komercinių veiklų sąrašu (su EVRK veiklų klasifikatoriumi), o komercinės ir nekomercinės veiklos kartais būna neatsiejamai susipynę. Yra ir kitos statistinės problemos, dėl kurių kūrybinių industrijų sektoriaus matavimai yra netikslūs. Visgi, Kauno regiono plėtros agentūros nuomone¹⁵⁰, kūrybinių industrijų sektoriui priskiriama (2007 metų duomenimis) apie 5 proc. Kauno apskrityje veikiančių ūkio subjektų. Šie subjektai apima ne tik įmones, bet ir pagal individualią veiklą, autorines sutartis bei patentus veikiančius asmenis, kadangi tokie subjektai statistikoje priskiriami prie įmonių, kuriose dirba 0-4 darbuotojai.

Tikėtina, kad Kauno mieste kūrybinių industrijų dalis didesnė nei kitose Kauno apskrities savivaldybėse, nes pagal veiklos pobūdį šios įmonės labiau telkiasi Kauno miesto teritorijoje. Be to, įvairiuose šaltiniuose¹⁵¹ nurodoma, kad kūrybinių industrijų sektorius auga sparčiau nei vidutiniškai kiti sektoriai. Atsižvelgiant į visas šias išvardintas aplinkybes, tikėtina, kad kūrybinių industrijų sektorius Kauno mieste 2014 metais sudarė apie 10 proc. veikiančių ūkio subjektų.

Didžiausia apyvarta kūrybinių industrijų sektoriuje Kaune pasiekta architektūros ir inžinerijos veikloje, reklamos, leidybos ir programinės įrangos kūrimo srityje.¹⁵²

¹⁴⁶ Kūrybinis augimas, Politikos rekomendacijos ataskaita. Creative Growth (Interreg IVC)

¹⁴⁷ Europos konkurencingumo ataskaita, 2010, <http://bit.ly/8Yv4wG>

¹⁴⁸ Kūrybinių industrijų skatinimo ir plėtros strategija (patvirtinta LR kultūros ministro 2007 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. ĮV-217).

¹⁴⁹ Kauno regiono kūrybinių industrijų plėtros veiksmų planas, Kauno regiono plėtros agentūra, 2011

¹⁵⁰ Kauno regiono kūrybinių industrijų plėtros veiksmų planas, Kauno regiono plėtros agentūra, 2011

¹⁵¹ Kūrybinis augimas, Politikos rekomendacijos ataskaita. Creative Growth (Interreg IVC)

¹⁵² Kauno regiono kūrybinių industrijų plėtros veiksmų planas, Kauno regiono plėtros agentūra, 2011

Remiantis studijomis „Kūrybinių industrijų žemėlapis (socialinė, ekonominė analizė) Kauno regione“ bei „Kūrybinių industrijų klasterių plėtros Kauno regione galimybių studija“, šiuo metu Kauno mieste išvelgiami Senamiesčio ir Laivės alėjos kūrybinių industrijų klasteriai. Taip pat šių studijų autoriai įvardija besiformuojantį klasterį Aleksote, kurio svarbiausias akcentas – Kauno menų fabrikas „Potiomkinas“.¹⁵³

Šiame kontekste taip pat atkreiptinas dėmesys į 2015 metais duris atvėrusį bendradarbystės centrą „Talent Garden Kaunas“. Tai privačiomis lėšomis įgyvendinama iniciatyva, kuria siekiama suburti kūrybinių industrijų sferoje dirbančius žmones po vienu stogu. Laisvai samdomiems kūrybinių industrijų profesionalams ir šioje srityje veikiančioms įmonėms siūloma 370 kv. m. erdvė su visiškai įrengta darbo vietų infrastruktūra, susitikimų kambariais ir renginių zona. Be to, rezidentai turi galimybę dalyvauti įvairiuose renginiuose ir gauna įvairias kitas paslaugas, padedančias vykdyti veiklą. Šiuo metu „Talent Garden Kaunas“ patalpose dirba daugiau nei 50 kūrybinių industrijų specialistų, veikiančių dizaino, fotografijos, architektūros ir kitose srityse.¹⁵⁴

Prie kūrybinių industrijų sektoriaus plėtros artimiausiu metu prisidės ir VŠĮ „Artkomas“ kartu su Kauno miesto savivaldybe vystomas Kauno menų inkubatorius. Inkubatoriuje bus įrengtos galerijos, garso įrašų, foto, stiklo, naujųjų medijų studijos, biurai kultūros operatoriams ir kita infrastruktūra, kuria inkubatoriaus rezidentai galės naudotis lengvatinėmis sąlygomis.¹⁵⁵ Menų inkubatoriai Lietuvoje yra gana nauja sritis, todėl svarbu dėmesingai vertinti vykstančius procesus, o įgytą patirtį panaudoti vystant panašią infrastruktūrą. Be to, Kauno menų inkubatorius vystomas bendradarbiaujant viešajam –savivaldybei – ir privačiam sektoriui, todėl svarbus aktyvus viešojo intereso atstovavimas ir palankių veiklos sąlygų augantiems kūrėjams (ypač jaunimui) užtikrinimas inkubatoriuje.

Projektinio bendradarbiavimo forma tikslinga remti ir kitas iniciatyvas, kurios padeda Kauno mieste išlaikyti kuriantį jaunimą ir pritraukti naujų kūrėjų. Kaunui tokios iniciatyvos ypač aktualios, atsižvelgiant į tai, kad Kauno aukštasis ir profesines mokyklas kasmet baigia apie 1200 absolventų, besimokiusių kultūros ir kūrybinių industrijų specialybėse.

Kūrybinių industrijų strategijos įgyvendinimą turi lydėti aiški komunikacijos kampanija, parodanti politikams, verslo bendruomenei ir gyventojams kūrybinių industrijų svarbą. Svarbios „minkštosios“ priemonės, nukreiptos į mokymą, sąmoningumo didinimą ir tinklų kūrimą. Siekiant, kad Kauno mieste būtų palanki aplinka kūrybinių industrijų vystymuisi, į savivaldos politikos (tarp jų ir kultūros politikos) formavimą svarbu įtraukti kūrybinių industrijų sektoriaus atstovus ir skatinti jų dalyvavimą.¹⁵⁶

¹⁵³ Kauno regiono kūrybinių industrijų plėtros veiksmų planas, Kauno regiono plėtros agentūra, 2011

¹⁵⁴ Parengta remiantis <http://kaunas.talentgarden.org/> ir TAG Kaunas vadovo Artūro Bulotos pateikta informacija.

¹⁵⁵ Parengta remiantis VŠĮ „Artkomas“ vadovo Olego Darčanovo pateikta informacija

¹⁵⁶ Kūrybinis augimas, Politikos rekomendacijos ataskaita. Creative Growth (Interreg IVC)

5.3. Menininkų rezidencijos

Menininkų rezidencijos sudaro sąlygas tarpkultūriniam ir tarpsektoriniam bendradarbiavimui, sudarant galimybę (t. y. suteikiant gyvenamąjį ir kūrybinį plotą) Lietuvos ir užsienio kultūros ir meno kūrėjams tam tikrą laiką užsiimti kūryba, susipažinti su vietos kultūra ir bendradarbiauti su kitais kūrėjais bei vietos bendruomene. Remiantis Europos Komisijos Atviro koordinavimo metodo ekspertų darbo grupės parengtu rekomendacijų dokumentu „Dėl menininkų rezidencijų“¹⁵⁷, išskiriamos šios menininkų rezidencijų naudos:

- Priimančios bendruomenės kultūrinis tobulėjimas;
- Menininkų profesinis tobulėjimas;
- Ekonominė nauda menininkui, priimančiai organizacijai ir regionui;
- Priimančios organizacijos ir susijusios bendruomenės organizacinių gebėjimų stiprėjimas;
- Miesto ir regiono žinomumo didėjimas.

Aktyvesnis menininkų rezidencijų programų skatinimas prisidėtų prie Kauno miesto tarptautinio žinomumo, padėtų vystyti tarptautinius ryšius ir projektus, dėl kurių, tikėtina, tiek kultūrinė, tiek ekonominė nauda miestui. Atsižvelgiant į tai, kad Kauno mieste ypač stipri akademinio jaunimo dimensija ir kasmet po studijų veiklos pasaulį papildo apie 1200 kultūrinių ir kūrybinių sričių absolventų, menininkų rezidencijos gali būti vienas iš tų veiksnių, kurie sudaro galimybes jauniems kūrėjams užmegzti tarptautinius ryšius ir įsilieti į tarptautinį bendradarbiavimą.

Yra keletas menininkų rezidencijų programų įgyvendinimo pavyzdžių, tačiau menininkų rezidencijų programos Kauno mieste turėtų būti vykdomos aktyviau.

Kauno fotomenininkų sąjungos Kauno skyrius nuo 2012 metų kasmet organizuoja Kauno fotografijos galerijos meno rezidencijas. 2014 metų rezidencijų programoje dalyvavo 9 menininkai iš JAV, Didžiosios Britanijos, Vokietijos ir kitų užsienio šalių.¹⁵⁸

2014 metais VšĮ „Artkomas“ organizavo tarptautinę vizualiųjų menų rezidenciją Kaune, įgyvendinamą Europos Sąjungos finansuojamo projekto „CreArt“. Rezidencijoje dalyvavo šeši užsienio valstybių menininkai.¹⁵⁹

VšĮ „Tekstilinių ir dailininkų gildija“ (Galerija „Balta“) sudaro sąlygas Lietuvos ir užsienio vizualiųjų ir taikomųjų menų, tekstilės, dizaino, dailės istorijos, teorijos ir kritikos profesionalams, kuratoriams ir kultūros vadybininkams dalyvauti menininkų rezidencijų programoje. Patalpos, kuriose įrengtos rezidencijos, yra 130 m² ploto su bendru plotu studijai. Rezidencijų trukmė nuo 1 iki 2 mėnesių.¹⁶⁰

¹⁵⁷ Policy Handbook on Artists' Residencies, Open method of coordination (OMC) working group of EU Member States experts on artists' residencies, 2014

¹⁵⁸ <http://kaunasgallery.lt/rezidencijos/>

¹⁵⁹ <http://www.menasdvaruose.lt/remigijus-venckus-nuo-kasdienio-reginio-fiksavimo-iki-vidines-patirties-sudirginimo/>

¹⁶⁰ <http://www.galerijabalta.lt/apie-mus/meno-rezidencija-lietuvoje/>

5.4. Bendruomenių veikla

Anksčiau atliktų tyrimų rezultatai rodo, kad dideliuose miestuose bendruomeninė veikla įprastai yra mažiau intensyvi nei mažesniuose miestuose ar kaimo vietovėse, kur bendruomenių organizacijų koncentracija yra didžiausia tiek kiekybine, tiek gyventojų įtraukties prasme. Didiesiems šalies miestams būdingas mažas bendruomenių organizacijų tankis, kuris neviršija 4 bendruomenių organizacijų 10 tūkst.

Bendruomeninėmis organizacijomis laikomos organizacijos, kurios įsteigtos ir vienija gyvenamosios vietovės gyventojus, o jų tikslas – įgyvendinti interesus, susijusius su gyvenimu kaimynystėje (LR vietos savivaldos įstatymas Nr. I-533, patvirtintas 1994 m. liepos 7 d.).

gyventojų, o kai kuriais atvejais nesiekia net 1 bendruomeninės organizacijos 20 tūkst. gyventojų. Kauno miestas šiuo požiūriu neišsiskiria iš bendrų tendencijų, būdingų didiesiems šalies miestams.¹⁶¹

Kauno mieste veikia apie 40 bendruomenių organizacijų.¹⁶² Iš visų miesto bendruomenių organizacijų aktyviai veiklą vykdo maždaug pusė, t. y. apie 20. Jos veikia kaip daugiavertės organizacijos – vykdo plataus spektro vienijamai ir atstovaujamai bendruomenei aktualias veiklas, bendradarbiauja su kitomis institucijomis, įskaitant ir valdžios institucijas, ir atstovauja gyventojų interesus, sprendžia bendruomenės problemas. Miesto bendruomenių organizacijų vykdomas veiklas galima suskirstyti į keletą pagrindinių sričių:

- **Renginių, švenčių organizavimas.** Bendruomenės organizacijos organizuoja socialinius, kultūrinius ir sporto renginius, tradicines ir valstybines šventes, siekia sudaryti galimybes bei paskatinti bendruomenės narius aktyviai dalyvauti bendruomenės gyvenime.
- **Gyvenamosios aplinkos gerinimas.** Organizacijos įgyvendina iniciatyvas, kuriomis sutvarkomi ar įrengiami įvairūs bendruomenės aplinkos infrastruktūros elementai, pavyzdžiui, vaikų žaidimo aikštelės, lauko treniruokliai, taip pat organizuoja talkas aplinkai tvarkyti.
- **Interesų atstovavimas valdžios institucijose.** Bendruomenių organizacijos gali teikti siūlymus ir pastabas savivaldybėms bendruomenei aktualiais klausimais.
- **Socialinių paslaugų teikimas** – organizuojamas vaikų ir jaunimo laisvalaikio užimtumas, edukacinės veiklos, pagalba seniems žmonėms.

Bendruomenių organizacijų vykdomos veiklos atskleidžia organizacijų daugiavertumą. Visgi bendruomenės didžiausią dėmesį organizacijos skiria pirmajai veiklai – renginių, švenčių organizavimui. Remiantis anksčiau atliktu tyrimu, renginių ir švenčių organizavimas yra viena pagrindinių bendruomenių organizacijų veiklų – ją vykdo 3/4 bendruomenių organizacijų šalyje¹⁶³.

Tai patvirtina ir Kauno miesto bendruomenių organizacijų vykdoma projektinė veikla. 2014 m. projektinė veikla, finansuota iš miesto savivaldybės lėšų pagal programą „Bendruomenės Kaunui“, daugiausia buvo orientuota į socialinius, kultūrinius renginius (71 iš 152 vykdytų veiklų), kurie pritraukė 39,4 tūkst. dalyvių. Tarp jų – ne tik bendruomenių organizacijų nariai, bet ir kiti miesto

¹⁶¹ *Bendruomeninių organizacijų ir bendruomenių centrų veiklos ir galimybių plėtojimo tyrimas*, atliko UAB „BGI Consulting“, užsakovas – LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija, 2011

¹⁶² Remiantis Kauno miesto savivaldybės interneto svetainėje pateikiama informacija

¹⁶³ *Bendruomeninių organizacijų ir bendruomenių centrų veiklos ir galimybių plėtojimo tyrimas*, atliko UAB „BGI Consulting“, užsakovas – LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija, 2011

gyventojai, nepriklausantys bendruomenių organizacijoms.¹⁶⁴ Gana didelis lankytojų skaičius rodo, kad gyventojams tokie renginiai yra aktualūs ir įdomūs.

11 lentelė. Kauno miesto bendruomenių centrų projektinė veikla ir dalyvių skaičius jose 2014 m.

Veiklos	Veiklų skaičius	Dalyvių skaičius
Renginiai (kultūriniai, socialiniai-kultūriniai)	71	39365
Sporto renginiai (žygiai, turnyrai, sveikatingumo užsiėmimai)	36	1123
Ekskursijos, išvykos	14	531
Talkos	9	786
Seminarai, paskaitos	5	120
Klubinė veikla	10	470
Kita	7	33
IŠ VISO	152	42428

Šaltinis: Kauno miesto bendruomenių centrų ir bendruomeninių organizacijų projektų, finansuotų iš Kauno miesto savivaldybės biudžeto 2014 m., veiklos analizė

Minėta miesto savivaldybės finansuojama bendruomenių organizacijoms skirta programa sudaro galimybes bendruomenių organizacijoms plėtoti savo veiklą ir vystyti projektus, kuriems pačių bendruomenių turimas finansavimas gali būti nepakankamas, todėl ateityje svarbu užtikrinti panašių programų bendruomenėms finansavimą.

Greta tradicinių renginių ir švenčių organizavimo kai kurios bendruomenės vykdo dar aktyvesnę veiklą kultūros srityje. Pavyzdžiui, Aleksoto bendruomenės centre veikia mėgėjų meno kolektyvas – liaudiškos muzikos ansamblis „Svirbė“, kuris aktyviai dalyvauja ne tik bendruomenės, bet ir miesto renginiuose ir šventėse.

Žemųjų Šančių bendruomenė yra puikus pavyzdys, kaip platesnės kultūros veiklos gali būti realizuotos bendruomenėje. Bendruomenėje veikia atvira veiklų platforma – Šančių kioskas. Tai yra vieša bendruomenės erdvė, skirta dalyvauti, bendrauti, plėtoti idėjas ir jas realizuoti, joje siekiama pritraukti dalyvauti ne tik vietos gyventojus, bet ir menininkus. Platformoje vykdomi renginiai, kūrybinės dirbtuvės. Kaip tarptautinio meno ir kultūros projekto „Miesto tyrimai: viešumo patirtys“ dalį bendruomenė taip pat vykdė kultūros projektą „Šančiai – draugiška zona“. Tokiu būdu buvo siekiama atkreipti dėmesį į nedideles miesto bendruomenes, jų kultūrą. Bendruomenės veikla – puikus pavyzdys kaip galima sutelkti bendruomenę, įtraukti gyventojus į kultūrines veiklas, o įgyvendinant jas kartu pagerinti bendruomenės aplinką.

Be to, kai kurios bendruomenės organizacijos aktyviai bendradarbiauja su bibliotekomis ir vykdo veiklą bibliotekos patalpose. Viena jų – bendruomenės centras „Žaliakalnio aušra“, kuris kartu su biblioteka rengia bendrus projektus, sociokultūrines veiklas, tokiais kaip kūrybinės vaikų stovyklos organizavimas. Bendruomenės centro ir bibliotekos bendradarbiavimas sudaro galimybes optimizuoti

¹⁶⁴ Kauno miesto bendruomenių centrų ir bendruomeninių organizacijų projektų, finansuotų iš Kauno miesto savivaldybės biudžeto 2014 m., veiklos analizė

įstaigų veiklą ir teikti platesnes paslaugas gyventojams. Tikslinga sudaryti sąlygas bei skatinti ir kitas bendruomenių organizacijas naudotis viešąja infrastruktūra, pavyzdžiui, bibliotekų patalpomis, bei skatinti įstaigų bendradarbiavimą.

Apibendrinant galima pastebėti, kad kultūrinės veiklos yra aktualios gyventojams, o bendruomenių organizacijos turi potencialą teikti įvairias – tarp jų ir kultūrinės – paslaugas ir plėsti jau teikiamų paslaugų asortimentą bei įtraukti daugiau gyventojų į kultūrinį gyvenimą.

5.5. Kūrybinės sąjungos

Kai kurios šalyje veikiančios meno sričių kūrybinės sąjungos – meno kūrėjų asociacijos ir organizacijos – turi teritorinius padalinius, skyrius, veikiančius Kauno mieste. Mieste veikia šių kūrybinių sąjungų ir organizacijų skyriai:

Kūrybinės sąjungos
vienija tam tikros srities
meno profesionalus,
atstovauja ir gina jų
interesus bei siekia skatinti
meno sklaidą.

- **Lietuvos dailininkų sąjungos Kauno skyrius** vienija profesionalius dailininkus ir dailėtyrininkus. Skyrius aktyviai dalyvauja skleidžiant profesionalųjį dailės meną – rengia, kuruoja dailės renginius, parodas, organizuoja kūrybines programas, bendradarbiauja su kitomis meno institucijomis.
- **Lietuvos fotomenininkų sąjungos Kauno skyrius** buria fotografus profesionalus. Organizacija rengia fotomeno parodas, leidžia įvairius leidinius, organizuoja menininkų rezidencijas.
- **Lietuvos architektų sąjungos Kauno skyrius** vienija diplomuotus architektus. Organizacija siekia skatinti profesionalios architektūros sklaidą, įvairovę, ugdyti architektūrinę kultūrą.
- **Lietuvos rašytojų sąjungos Kauno skyrius** vienija profesionalius prozininkus, poetus, dramaturgus, vertėjus, literatūros kritikus ir mokslininkus ir siekia skatinti literatūros kūrybą, įvairovę ir sklaidą, ugdyti gimtąją kalbą, puoselėti tautinį savitumą. Organizacija organizuoja poezijos ir kitus renginius.
- **Lietuvos kompozitorių sąjungos Kauno skyrius** vienija profesionalius Lietuvos kompozitorius ir muzikologus bei siekia skleisti profesionalią muziką šalyje ir užsienyje. Skyrius organizuoja koncertus ir įvairius festivalius, vienas jų - šiuolaikinės muzikos festivalis "Iš arti" Kaune.
- **Lietuvos teatro sąjungos Kauno skyrius** vienija profesionalius teatro meno kūrybinius darbuotojus. Skyrius organizuoja kūrybos vakarus, renginius.
- **Lietuvos žurnalistų sąjungos Kauno apskrities skyrius** vienija žurnalistus profesionalus. Skyrius organizuoja parodas, knygų ir leidinių aptarimus, įvairius renginius.
- **Lietuvos tautodailininkų sąjungos Kauno bendrija** buria etninės dailės ir tradicinių amatų puoselėtojus. Organizacija rengia parodas, organizuoja įvairias kūrybines veiklas ir užsiėmimus gyventojams.
- **Kauno meno kūrėjų asociacija** – vienijanti miesto architektų, dailininkų, fotomenininkų, kompozitorių, rašytojų, teatralų, tautodailininkų ir žurnalistų organizacijas.

Kaune veikiantys kūrybinių sąjungų skyriai vienija miesto profesionalaus meno bei kultūros atstovus ir prisideda prie profesionaliojo meno vystymo ir sklaidos pristatydami profesionalųjį meną gyventojams įvairių kultūros ir meno renginių, festivalių metu.

Kauno mieste taip pat veikia mėgėjų meno sąjungos. Viena jų – **Lietuvos chorų sąjungos Kauno skyrius**, vienijantis choro meno kolektyvus. Sąjunga vienija chorų dalyvius, vadovus, pedagogus ir kitus darbuotojus, jos tikslas – puoselėti choro meną, šalies chorinės kultūros tradicijas. Sąjungos padalinys Kaune siekia koordinuoti mieste veikiančių chorų veiklą, organizuoti bendras chorų veiklas. Sąjunga vienija nemažai vaikų ir moksleivių, moterų, vyrų bei mišrių miesto chorų, kurie aktyviai dalyvauja ir koncertuoja miesto bei šalies renginiuose bei šventėse. Dar viena mieste veikianti mėgėjų meno sąjunga – tai **Kauno choreografų asociacija „Terpsichorė“**.

6. KULTŪROS SEKTORIAUS STIPRYBĖS, SILPNYBĖS, GALIMYBĖS IR GRĖSMĖS (SSGG)

Kultūros sektoriaus SSGG reziumuoja esamos situacijos analizės rezultatus. Atskirose lentelėse pateikiami bendrai kultūros sektoriui ir konkretiems kultūros įstaigų tipams taikytinos stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės.

SSGG rezultatais remiamasi formuojant Kauno miesto kultūros plėtros strategines kryptis ir priemones.

6.1. Stiprybės

Eil. Nr.	Sritis	STIPRYBĖS
1.	Bendra	Tarp visų viešųjų paslaugų kultūros paslaugos gyventojų vertinamos geriausiai.
2.	Bendra	Kaunas pasižymi labai savitu kraštovaizdžiu, nulemtu unikalių gamtinių sąlygų: miestas įsikūręs didžiausių Lietuvos upių – Nemuno ir Neries – santakoje, istorinėje miesto dalyje architektūrinį miestovaizdį organiškai papildo vaizdingi šlaitai.
3.	Bendra	Ypatingos, nacionalinės reikšmės senojo miesto sluoksnis, jungiantis gotikos bei baroko meno pavyzdžius; Kauno gubernijos tvirtovė ir su ja susiję pastatai bei miesto infrastruktūros elementai; ir laikinosios sostinės materialaus bei nematerialaus palikimo sluoksnis, sulaukęs įvertinimo Europos paveldo ženklu.
4.	Bendra	Kaune yra didžiausia Lietuvoje kultūros paveldo objektų koncentracija.
5.	Bendra	Kauno mieste organizuojama daug ir įvairių festivalių, jie konkurencingi nacionaliniu ir tarptautiniu mastu.
6.	Bendra	Aktyvi įvairaus pobūdžio kultūrinių renginių organizavimo veikla
7.	Bendra	Dalis miesto kultūrinių veiklų finansuojama per kultūros (dalinio) finansavimo programas, tokiu būdu skatinant sveiką konkurenciją tarp kultūros srities veikėjų ir orientaciją į konkrečius rezultatus.
8.	Biblioteka	Labai geri gyventojų bibliotekos ir jos padalinių teikiamų paslaugų vertinimai.
9.	Biblioteka	Didelis profesionalių bibliotekininkų skaičius (gali virsti silpnybe, jeigu tinkamai nepanaudojamas).
10.	Biblioteka	Didžiausia savivaldybės viešoji biblioteka Lietuvoje pagal fondų fizinių vienetų dokumentų skaičių.
11.	Muziejai	Didžiausias Lietuvoje muziejų tinklas, tarp jų 1 nacionalinis ir 6 respublikiniai muziejai.

12.	Muziejai	Didžiausia M. K. Čiurlionio kūrybos kolekcija, turinti tarptautinę reikšmę.
13.	Muziejai	Net keli pagal savo tematiką pagrindiniai (ar net vieninteliai) šalyje muziejai, pavyzdžiui, Vytauto Didžiojo karo muziejus, Tado Ivanausko Zoologijos muziejus, Zoologijos sodas, (Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus padalinys - Velnių muziejus.
14.	Muziejai	Atliktas savivaldybės išlaikomų muziejų valdymo sujungimas.
15.	Muziejai	Sparčiausiai augantis muziejinis rinkinys Kauno mieste ir tarp kitų didžiųjų miestų savivaldybės muziejų.
16.	Muziejai	Stabilus, augantis KMM finansavimas iš savivaldybės biudžeto
17.	Muziejai	Renovuota dalis KMM pastatų, atnaujinta dalis ekspozicijų
18.	Muziejai	Didelė edukacinių užsiėmimų temų pasiūla ir didelis edukacinių užsiėmimų dalyvių skaičius
19.	Teatrai	Kauno miesto teatrai pasižymi žanrų ir tikslinių auditorijų įvairove.
20.	Teatrai	Kauno mieste veikiantys teatrai suteikia galimybę ne tik pasyviai stebėti scenos meną, bet ir aktyviai dalyvauti jo kūrime.
21.	Teatrai	VŠĮ „Kauno mažasis teatras“ ir VŠĮ „Teatro projektai“ apie pusę viso biudžeto sudaro uždirbtos lėšos.
22.	Teatrai	Kauno šokio teatras „Aura“ ir VŠĮ „Kauno mažasis teatras“, siekdami efektyviai valdyti turimas lėšas, taiko lanksčius kūrybinių darbuotojų įdarbinimo būdus, kas iš dalies leidžia spręsti personalo trūkumo problemas
23.	Kinas	Kino teatras „Romuva“ aiškiai orientuojasi į nekomercinio kino sklaidą. Tokiu būdu vykdoma visuomenės edukacija bei surandama niša konkuruojant su komerciniu kinu.
24.	Kinas	Kino teatras „Romuva“ be kino seansų siūlo įvairius kitus renginius, sudarančius apie 10 proc. visų įstaigos per metus suorganizuojamų renginių.
25.	Kinas	Kino teatras „Romuva“ aktyviai vykdo edukacines veiklas, kurių didelė dalis skirta jaunajai auditorijai.
26.	Kinas	Kino teatras „Romuva“ paskelbtas kultūros paveldo objektu, turi istorinę reikšmę Kauno miesto gyventojams.
27.	Kinas	Kino teatro „Romuva“ iš savo veiklos uždirbtų lėšų dalis pastaraisiais metais ženkliai išaugo.
28.	Kinas	Patogi kino teatro „Romuva“ geografinė padėtis Kauno mieste yra palanki siekiant pritraukti į organizuojamus renginius didelius miesto gyventojų ir miesto svečių srautus.
29.	Kultūros centrai	Įstaigų organizuojami viešieji miesto renginiai pritraukia didelius lankytojų srautus
30.	Kultūros centrai	Lankytojai teigiamai vertina „Tautos namų“ organizuojamus renginius
31.	Koncertinės įstaigos	Atliktas trijų koncertinių įstaigų valdymo sujungimas

6.2. Silpnybės

Eil. Nr.	Sritis	SILPNYBĖS
1.	Bendra	Didelė dalis kultūros paveldo pastatų yra prastai prižiūrimi, jų būklė blogėja, o paveldo priežiūrai reikia daug lėšų.
2.	Bendra	Nepakankamas bendradarbiavimas tarp kultūros paslaugų teikėjų
3.	Bendra	Kultūros paslaugų fragmentacija: platus bibliotekų ir muziejų tinklas su daug mažų padalinių, dalis jų veikia neefektyviai.
4.	Bendra	Didelė dalis įstaigų ar jų padalinių patiria problemas, susijusias su prasta infrastruktūros būkle ir įrangos trūkumu, kas riboja veiklos galimybes.
5.	Bendra	Kultūros įstaigų personalo senėjimas ir sudėtingas jaunimo pritraukimas, kvalifikuotų kūrybinių darbuotojų trūkumas.
6.	Bendra	Maži darbo užmokesčiai lemia, kad sunku pritraukti kvalifikuotus darbuotojus
7.	Bendra	Nepakankamas dėmesys vartotojų bei potencialių vartotojų tyrimams ir įstaigų veiklos vertinimams.
8.	Bendra	Ribotos galimybės išsiskleisti naujoms kūrybinėms iniciatyvoms.
9.	Bendra	Finansinių išteklių ir vadybinių gebėjimų trūkumas riboja Kauno miesto kultūros įstaigų galimybes reklamuoti savo veiklą komerciniuose reklamos plotuose.
10.	Bendra	Trūksta inovatyvių rinkodaros priemonių. Nevykdoma bendra rinkodara, trūksta bendrų informacinių kanalų
11.	Biblioteka	Kauno miesto Vinco Kudirkos viešosios bibliotekos vidutinis vienas padalinis tenkantis gyventojų skaičius yra mažiausias tarp visų didžiųjų miestų savivaldybių. Kai kurie padaliniai aptarnauja labai mažai vartotojų, tinklas per platus.
12.	Biblioteka	Bibliotekos paslaugomis naudojasi tik 13,7 proc. miesto gyventojų (panaši dalis kaip ir kitose didžiųjų miestų savivaldybėse)
13.	Biblioteka	Mažesnis veiklos efektyvumas nei kitose didžiųjų miestų savivaldybių viešosiose bibliotekose (vertinant pagal rodiklius vienas etatui)
14.	Biblioteka	Dalies padalinių prasta patalpų būklė nemotyvuoja darbuotojų ir vartotojų
15.	Biblioteka	Absoliuti dauguma bibliotekos padalinių įkurti patalpose, kurios buvo suprojektuotos ne bibliotekos veiklai
16.	Muziejai	Kauno mieste nėra dideliu populiarumu pasižyminčio muziejaus (tarp Lietuvos Top-10 labiausiai lankomų muziejų patenka tik Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus, tačiau ir jis pagal lankomumą yra tik šeštas šalyje)
17.	Muziejai	Ekspонатų inventorinimas ir rinkinio skaitmeninimas gerokai atsilieka nuo rinkinio augimo tempų

18.	Muziejai	Ekspozicijų tinklą sudaro daug santykinai mažų padalinių, išsidėsčiusių skirtinguose pastatuose
19.	Muziejai	KMM pagrindinė ekspozicija (M. Valančiaus g.) įsikūrusi nuomojamose patalpose; baigiasi sutarties terminas.
20.	Muziejai	Išskaidyto padalinių ir ekspozicijų tinklo bei mažo muziejaus lankomumo sąlygotas blogas muziejaus darbuotojų ir apsilankymų per metus santykis
21.	Muziejai	Nėra galimybių muziejuje organizuoti didesnio masto kultūrinių renginių (mažos patalpos)
22.	Muziejai	Mažas KMM padalinių lankomumas, išskyrus Kauno pilį (KMM per metus apsilanko iki 10 proc. Kauno miesto gyventojų).
23.	Muziejai	Svetainė internete nepatogi ir nepatraukli vartotojui, mažai lankoma, neskatinanti naudotis muziejaus paslaugomis
24.	Teatrai	Kauno mieste savo veiklą koncentruojančiuose repertuariniuose Kauno miesto municipaliniuose teatruose pastaraisiais metais pastebimas gana ženklus žiūrovų skaičiaus sumažėjimas.
25.	Kinas	Dėl lėšų trūkumo darbo užmokesčio fondui kino teatro „Romuva“ ir Kauno kino studijos darbuotojai dirba nevisu etatu, todėl turi derinti skirtingas veiklas.
26.	Kinas	Kino teatro „Romuva“ infrastruktūrai reikalinga renovacija, tačiau dėl kultūros paveldo objekto statuso ji yra santykinai brangesnė.
27.	Kinas	Kauno kino studija stokoja finansinių išteklių kino filmų kūrimui.
28.	Kultūros centrai	Trūksta finansavimo naujų mėgėjų meno kolektyvų steigimui ir veikiančių veiklos plėtrai.
29.	Kultūros centrai	Didelė dalis „Tautos namų“ renginių lankytojų ir kolektyvų dalyvių – vyresnio amžiaus asmenys. Sunkiai pritraukiami vidutinio amžiaus lankytojai.
30.	Koncertinės įstaigos	Ribotos galimybės pritraukti naujus atlikėjus ir darbuotojus.
31.	Koncertinės įstaigos	Įstaigų renginiuose dominuoja vyresnio amžiaus lankytojai. Sunkiai pritraukiami vidutinio amžiaus lankytojai

6.3. Galimybės

Eil. Nr.	Sritis	GALIMYBĖS
1.	Bendra	Kauno miesto kultūrinio identiteto formavimas, remiantis šiomis tematinėmis ašimis: senojo miesto paveldas (jungiantis gotikos ir baroko meną); Kauno gubernijos tvirtovės paveldas; laikinoji sostinė ir M. K. Čiurlionio kūryba; rezistencija sovietinės okupacijos laikotarpiu, šiuolaikinė kūryba.
2.	Bendra	Glaudesnė vertikali ir horizontali partnerystė formuojant kultūros politiką ir teikiant kultūros paslaugas
3.	Bendra	Didesnė miestiečių įtrauktis į kultūrinį gyvenimą tiek kultūros politikos planavimo lygmenyje, tiek dalyvavimo kultūros veiklose lygmenyje
4.	Bendra	Kasmet mokslus Kaune baigia apie 1200 kultūros ir kūrybinių industrijų specialybių absolventų. Aktyvus Kauno aukštosios ir profesinės mokyklose kultūrinių ir kūrybinių industrijų srityje baigusių absolventų įdarbinimas miesto kultūriniame gyvenime sudarytų palankias sąlygas kultūros srities procesų suaktyvėjimui ir nuolatiniam vystymuisi.
5.	Bendra	Finansavimo pagal kultūros (dalinio) finansavimo programas didinimas ir naujų programų kūrimas.
6.	Bendra	Viešųjų erdvių ir infrastruktūros (įskaitant kultūros paveldą) pritaikymas kultūros veiklai, kūrybinėms industrijoms ir kultūriniam turizmui.
7.	Bendra	Tikslingai vystant vidinių kvartalų kaip viešųjų erdvių / kultūros židinių koncepciją, Kaunas pasinaudotų galimybe susieti urbanistinį savitumą ir kultūrinę infrastruktūrą.
8.	Bendra	Viešųjų kultūros erdvių susiejimas marketingo priemonėmis (pavyzdžiui, kultūros elektroninis žemėlapis) ir urbanistinės infrastruktūros jungtimis (žaliaisiais koridoriais, dviračių takais ir pan.)
9.	Bendra	Didelis paveldo objektų skaičius Kaune sudaro palankų istorinį kontekstą kultūrinių veiklų vykdymui
10.	Bendra	Kauno kultūrą vienijantys reiškiniai (Kaunas – Lietuvos kultūros sostinė, „Lietuvos šimtmečio“ programa, Europos kultūros sostinė 2022) ir jų teikiamos galimybės suvienyti miestiečius ir kultūros paslaugų teikėjus bei įgyvendinti reikalingus pokyčius.
11.	Bendra	Aktyvesnis menininkų rezidencijų panaudojimas didinant miesto tarptautiškumą ir patrauklumą kūrėjams.
12.	Bendra	Projektinio bendradarbiavimo forma prisidėti prie įvairių kūrybinių industrijų iniciatyvų, padedančių Kauno mieste išlaikyti ir pritraukti kuriantį jaunimą.
13.	Bendra	Naujų kultūrinių iniciatyvų skatinimas vykdant mentorystės programas
14.	Bendra	Bendruomenių organizacijos turi potencialą teikti įvairias – tarp jų ir kultūrinės – paslaugas ir plėsti jau teikiamų paslaugų asortimentą bei įtraukti daugiau gyventojų į kultūrinį užimtumą.

15.	Bendra	Labiau įsitraukdamos į alternatyvias (pavyzdžiui, edukacines) veiklas Kauno miesto kultūros įstaigos miesto gyvenime gali atlikti įvairesnes (ne tik kultūrinės, bet ir, pavyzdžiui, socialinės) funkcijas bei pritraukti įvairesnę auditoriją
16.	Bendra	Didesnis dėmesys socialiai pažeidžiamoms grupėms
17.	Bendra	Į jauniausius miesto gyventojus orientuotos kultūros įstaigų veiklos gali prisidėti prie Kauno miesto kultūros vartotojų ugdymo ir paklausos kultūriniais reiškiniais didinimo.
18.	Bendra	Lankstūs įdarbinimo būdai gali padėti efektyviau valdyti išlaidas, skirtas personalo darbo užmokesčiui.
19.	Bendra	Projektinės lėšos gali tapti reikšmingesniu alternatyviu vykdomos veiklos finansavimo šaltiniu.
20.	Bendra	Efektyvesnis informacinių ir ryšių technologijų (IRT) naudojimas naujų paslaugų kūrimui arba tradicinių paslaugų patrauklumo didinimui, tokiu būdu sudarant sąlygas platesnei kultūros paslaugų sklaidai bei pritaikant jas specialiųjų poreikių žmonėms.
21.	Biblioteka	Uždarius / reorganizavus dalį bibliotekos padalinių sutaupytos lėšos gali būti panaudojamos bibliotekos padalinių materialinės būklės, darbo sąlygų gerinimui, paslaugų kokybės didinimui, naujų padalinių atidarymui daugiafunkciose centruose.
22.	Biblioteka	Geri bibliotekų ir bendruomeninių organizacijų bendradarbiavimo pavyzdžiai skatina dar aktyviau vystyti bibliotekų padalinių bendradarbiavimą su vietos bendruomene.
23.	Biblioteka	Paslaugų, teikiamų nuotoliniu būdu, plėtra (pavyzdžiui, mokamas knygų pristatymas paštu į pageidaujamą vietą - namus, darbovietę, pašto skyrių, prekybos centrą ir kt.)
24.	Muziejai	Didinti KMM žinomumą pasitelkiant socialinius tinklus ir kitas šiuolaikines informacines priemones
25.	Muziejai	Muziejaus centrinio padalinio perkėlimas į pakankamai dideles ir muziejaus veiklai pritaikytas patalpas (galimai kaip daugiafunkcinio centro dalis)
26.	Muziejai	Nevyriausybinių organizacijų ir savanorių pasitelkimas, ypač mažai lankomų KMM padalinių valdymui ir paslaugų teikimui
27.	Muziejai	Muziejų aktyvesnis bendradarbiavimas (visų pirma, edukacinėse veiklose) su privačių galerijų segmentu.
28.	Teatrai	Teatrų valdymo konsolidavimas turėtų leisti efektyviau išnaudoti finansinį ir kūrybinį potencialą.
29.	Teatrai	Galimybė įsitraukti į scenos meno kūrimą dalyvaujant Kauno miesto teatrų veikloje gali prisidėti prie miesto gyventojų saviraiškos puoselėjimo ir didinti bendrą pasitenkinimą gyvenimu Kauno mieste
30.	Teatrai	Aukštas Kauno miesto valstybinių teatrų konkurencingumas šalies mastu gali padėti pritraukti daugiau miesto svečių ir tokiu būdu populiarinti Kauno miesto kultūrą.
31.	Teatrai	Naujų lankytojų, ypač ikimokyklinio amžiaus, moksleivių ir jaunimo pritraukimas vykdant edukacines programas.
32.	Kinas	Aiškiai orientuodamasis į nekomercinio kino sklaidą kino teatras „Romuva“ gali pateikti stiprią alternatyvą privatiems, komerciniams kino teatrams.

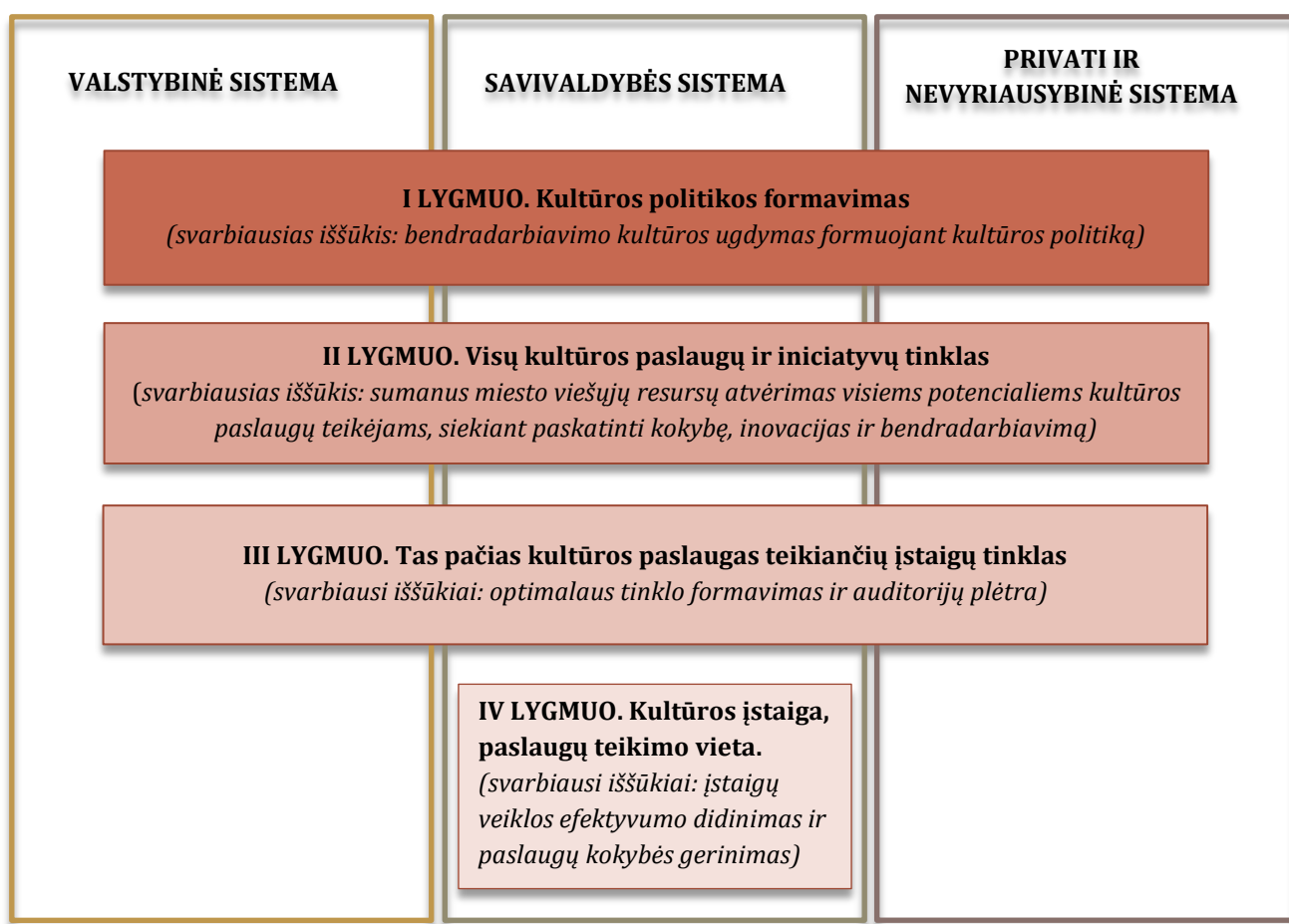
33.	Kinas	Kino teatro „Romuva“ įgytas kultūros paveldo objekto statusas ir istorinis žinomumas Kauno miesto gyventojams yra palankus šios įstaigos, kaip vieno iš miesto kultūros centrų, įvaizdžio formavimui.
34.	Kinas	Kino centro aktyviau vystoma kino projektų administravimo veikla (kino biuro veikla), teikiant paslaugas Lietuvos ir užsienio filmų kūrėjams (pavyzdžiui, administruojant filmavimo vietas, formuojant kūrybines ir technines grupes, vykdant aktorių atranką ir pan.).
35.	Kinas	Ženkliai išaugusi kino teatro „Romuva“ iš savo veiklos uždirbtų lėšų dalis pastaraisiais metais rodo, kad įstaigos siūlomo kultūrinio produkto paklausa yra išaugusi ir tikėtinai augs ateityje.
36.	Kultūros centrai	Didinti moksleivių, studentų ir jaunimo dalyvavimą įstaigų organizuojamose veiklose.

6.4. Grėsmės

Eil. Nr.	Sritis	GRĖSMĖS
1.	Bendra	Infrastruktūros, materialinės ir techninės bazės nepakankamumas trukdys suteikti kokybišką kultūros produktą miestiečiams ir svečiams
2.	Bendra	Žmogiškųjų išteklių, ypač kvalifikuotų, pritraukimo į kultūros įstaigas sunkumai mažins veiklos kokybę ir paslaugų patrauklumą vartotojams
3.	Bendra	Nesugebėjimas Kaune išlaikyti kultūrinių ir kūrybinių industrijų specialybių absolventų
4.	Bendra	Tolesnis kultūros paveldo nykimas.
5.	Biblioteka	Nesiėmus įstaigų tinklo pertvarkos, padalinių materialinė būklė blogės, patalpų išlaikymas bus neefektyvus ir brangus, o prastos darbo sąlygos nemotyvuos darbuotojų. Visa tai nebus patrauklu lankytojiui.
6.	Biblioteka	Fondo mažėjimas dėl didesnio dokumentų nurašymo nei naujų gavimo
7.	Biblioteka	Lėšų, kurios būtų sutaupytos dėl tinklo optimizavimo, panaudojimas kitoms sritims nei bibliotekos veikla ar kultūra
8.	Muziejus	Mažėjantis muziejaus svetainės internete lankytojų skaičius gali signalizuoti apie mažėjantį susidomėjimą muziejaus paslaugomis
9.	Muziejus	Neatnaujinus ekspozicijų, menkai taikant inovatyvius metodus ir technologijas bei negerinant paslaugų kokybės, gali nustoti augti arba pradėti mažėti bendras ir pakartotinių apsilankymų skaičius.
10.	Muziejus	Didėjant darbuotojų užmokesčiui ir proporcingai neaugant KMM lankomumui, santykiniai rodikliai gali blogėti.
11.	Teatrai	Ribotos Kauno miesto municipalinių teatrų galimybės reklamuotis komerciniuose reklamos plotuose gali sumažinti šių įstaigų konkurencingumą.
12.	Kinas	Ribotos kino teatro „Romuva“ reklamos galimybės gali trukdyti sėkmingai konkuruoti su privačiais kino teatrais. Atsižvelgiant į tai, kad pastarieji užsiima ir nekomercinių filmų rodymu, kino teatras „Romuva“ gali prarasti dalį žiūrovų.
13.	Kinas	Kino teatro „Romuva“ ir Kauno kino studijos darbuotojų darbas nevisu etatu ir poreikis derinti skirtingas veiklas gali trukdyti pasiekti didžiausią galimą įstaigų veiklos efektyvumą.
14.	Kultūros centrai	Šiuo metu dauguma mėgėjų meno kolektyvų dalyvių yra vyresnio amžiaus asmenys, todėl nepritraukus jaunų asmenų, ateityje gali drastiškai sumažėti dalyvių skaičius

7. KAUNO Miesto kultūros plėtros strateginės kryptys ir priemonės

Formuojant Kauno miesto kultūros plėtros strategines kryptis ir priemones, buvo taikytas sisteminis požiūris, implikuojantis, kad galvojama apie atskirų sistemos elementų tarpusavio sąryšius. Taip pat dominuoja aiški kultūros politikos planavimo ir paslaugų teikimo vertikalė. T. y. strateginės kryptys ir priemonės apima nuo kultūros politikos formavimo iki pakeitimų įstaigos ir paslaugos teikimo vietos lygmenyje. Kiekviename lygmenyje yra tam tikri svarbiausi iššūkiai, kurie grupuojami ir formuluojami į prioritetus, tikslus ir uždavinius.

25 paveikslas. Kultūros politikos strateginių kryptių ir priemonių formavimo koncepcija

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų

Pradėjus rengti galimybių studiją, strateginio plano ir jo priemonių formavimas jau buvo pasistūmėjęs, todėl svarbu užtikrinti suderinamumą tarp galimybių studijos ekspertų pasiūlymų ir naujojo strateginio plano sprendinių. Suderinamumas tarp šių dviejų dokumentų realizuotas priemonių lygmenyje. Naujojo strateginio plano uždavinių „1.2.1. Didinti kultūros paslaugų kokybę ir prieinamumą“ bei „1.2.2. Plėtoti viešąją kultūros infrastruktūrą“ priemonės siūlomose kultūros plėtros strateginėse kryptyse pažymėtos tamsiai žalia spalva ir numeriu iš strateginio plano.

Kauno miesto kultūros vizija suformuota atsižvelgiant į bendrąją Kauno miesto viziją, suformuotą naujame strateginiame plane. Kauno miesto vizija – tvarus ir pilietiškas miestas, pažangaus verslo ir inovacijų lyderis, modernios ir įtraukiančios kultūros centras, besimokančių ir laimingų žmonių namai.

Kauno miesto kultūros vizija – modernios ir įtraukiančios kultūros centras, besimokančių ir laimingų žmonių namai.

Siūlomą kultūros plėtros strategiją sudaro trys prioritetai:

1. Bendradarbiavimo kultūros stiprinimas;
2. Didesnis savivaldybės galimybių atvėrimas visiems kultūros paslaugų teikėjams ir kultūrinių iniciatyvų palaikymas;
3. Kultūros paslaugų kokybės ir prieinamumo didinimas.

Prioritetus sudaro tikslai, uždaviniai ir priemonės. Taikoma ši nomenklatūra:

1. Prioritetas

1.1. Tikslas

1.1.1. Uždavinys

1.1.1.1. Priemonė

12 lentelė. Kultūros politikos strateginės kryptys ir priemonės

Eil. nr.	Priemonės pavadinimas	Rodikliai
1.	Bendradarbiavimo kultūros stiprinimas	
1.1.	Daugiau galimybių dialogui ir bendrų kultūros politikos sprendimų vystymui	
1.1.1.	Nuolatinių savivaldybės kultūros srities darbo grupių, savivaldybės tarybos, kultūros ir meno tarybos, strateginio planavimo komiteto veiklos efektyvumo, matomumo ir tarpusavio koordinavimo didinimas	
1.1.2.	Inovatyvių, bendradarbiavimo kultūrą stiprinančių praktikų diegimas	
1.1.2.1.	Kasmetinis kultūros forumas	Renginių skaičius – 1 per metus; dalyvių skaičius renginyje; atstovaujамų organizacijų skaičius.
1.1.2.2.	Idėjų pašto, nominacijų ir apdovanojimų organizavimas	Renginių skaičius; atrinktų idėjų skaičius; nominacijų skaičius; apdovanotų asmenų/organizacijų skaičius.
1.1.2.3.	Išvažiuojamųjų mokymų ir kūrybinių dirbtuvių organizavimas	Renginių skaičius; dalyvių skaičius; atstovaujамų organizacijų skaičius.
2.	Didesnis miesto viešųjų resursų atvėrimas visiems kultūros paslaugų teikėjams ir kultūrinių iniciatyvų palaikymas	
2.1.	Didesnis miesto viešųjų resursų atvėrimas visiems kultūros paslaugų teikėjams	
2.1.1.	Kultūros projektų (dalinio) finansavimo ir jo prieinamumo didinimas	

2.1.1.1.	Esamų kultūros projektų dalinio finansavimo programų įgyvendinimas (1.2.1.1) ir finansavimo joms didinimas	Programų skaičius per metus; programų metinis finansavimas, finansuotų projektų/organizacijų skaičius; programoms tenkanti dalis nuo bendro finansavimo kultūrai.
2.1.1.2.	Naujų kultūros projektų (dalinio) finansavimo programų kūrimas (pavyzdžiui, menininkų rezidencijų (dalinio) finansavimo programa) ¹⁶⁵	Naujų programų skaičius; naujų programų metinis finansavimas; finansuotų projektų/organizacijų skaičius.
2.1.1.3.	Kultūros projektų (dalinio) finansavimo programų stebėseną, rezultatų ir poveikio vertinimas	Stebėsenos ataskaita – 1 per metus; Rezultatų ir poveikio ataskaita – 1 dviejų metų laikotarpiui.
2.1.2.	Viešųjų erdvių ir infrastruktūros pritaikymas kultūros veiklai	
2.1.2.1.	Visuomeninės paskirties objektų / pastatų (visų pirma, paveldo) pritaikymas bendrajai gyventojų kultūrai puoselėti (1.2.2.3)	Objektų/pastatų, pritaikytų bendrajai gyventojų kultūrai puoselėti, skaičius (tarp jų paveldo objektų/pastatų skaičius).
2.1.2.2.	Kauno miesto viešųjų erdvių pritaikymas kultūros veiklai ¹⁶⁶	Viešųjų erdvių, pritaikytų kultūros veiklai, skaičius.
2.1.2.3.	Menų inkubatorių vystymas, atsižvelgiant į besikeičiantį poreikį, įskaitant Kauno menų inkubatoriaus (VŠĮ „Artkomas“) veiklos priežiūrą ir palankių sąlygų augantiems kūrėjams užtikrinimą ¹⁶⁷	Menų inkubatorių skaičius; inkubatorių rezidentų skaičius; darbuotojų skaičius rezidentų organizacijose; jaunųjų menininkų (iki 35 metų) dalis nuo visų rezidentų.
2.2.	Miesto kultūrinių iniciatyvų palaikymas	
2.2.1.	Vykdyti bendras rinkodaros priemones	
2.2.1.1.	Profesionalios informacijos apie miesto kultūrinius išteklius ir jame vykstančius renginius sklaidos Lietuvoje ir užsienyje rengimas ir jos įtraukimas į bendrą miesto rinkodaros programą (1.2.1.7)	Parengta ir į bendrą miesto rinkodaros planą įtraukta profesionalios informacijos apie miesto kultūrinius išteklius ir jame vykstančius renginius sklaidos strategija, numatytos ir vykdomos priemonės
2.2.1.2.	Kauno miesto kultūros elektroninio žemėlapiu parengimas (programa išmaniesiems telefonams,	Parengtas Kauno miesto kultūros

¹⁶⁵ Susijusi su strateginio plano priemone „Naujų koncertų ir scenos menų, konferencijų, parodinių, ekspozicinių erdvių infrastruktūros, kūrybinių industrijų, rezidencijų ir klasterių plėtra“ (1.2.2.2)

¹⁶⁶ Susijusi su strateginio plano priemone „Kauno m. viešųjų erdvių pritaikymo ir panaudojimo kultūros ir turizmo reikmėms strategija: „Pelėdų“ kalno kultūros ir turizmo parko sukūrimas, Ažuolyno aktyvaus poilsio ir kultūros parko sutvarkymas, Aleksoto apžvalgos aikštelės, Kauno Santakos parko pritaikymas poilsiui, kultūrai ir turizmui“ (1.2.2.5)

¹⁶⁷ Susijusi su strateginio plano priemone „Naujų koncertų ir scenos menų, konferencijų, parodinių, ekspozicinių erdvių infrastruktūros, kūrybinių industrijų, rezidencijų ir klasterių plėtra“ (1.2.2.2)

	planšetiniams kompiuteriams ir kitiems nešiojamiesiems prietaisams) (1.2.1.8)	elektroninis žemėlapis
2.2.2.	Teikti metodinę pagalbą naujoms kultūrinėms iniciatyvoms	
2.2.2.1.	Sukurti ir vykdyti mentorystės programą	Programų skaičius – 1; mentorių skaičius, ugdytinių skaičius, programos partnerių skaičius.
3.	Kultūros paslaugų kokybės ir prieinamumo didinimas	
3.1.	Kultūros įstaigų tinklo optimizavimas ir bendrų miesto kultūros projektų įgyvendinimas	
3.1.1.	Optimizuoti kultūros įstaigų tinklą	
3.1.1.1.	Daugiafunkcinių centrų, kuriuose veiktų kultūros įstaigos, kūrimas ¹⁶⁸	Daugiafunkcinių centrų skaičius; daugiafunkcinių centrų paslaugų gavėjų skaičius per metus.
3.1.1.2.	Neperspektyvių Kauno miesto Vinco Kudirkos viešosios bibliotekos padalinių uždarymas ir naujų padalinių atidarymas daugiafunkčiuose centruose ¹⁶⁹	Uždarytų padalinių skaičius; daugiafunkčiuose centruose atidarytų padalinių skaičius; vartotojų skaičius.
3.1.1.3.	Blogiausių lankytojų skaičiaus ir išlaikymo sąnaudų santykiu pasižyminčių Kauno miesto muziejaus padalinių misijos, vizijos, paslaugų darbo laiko ir valdymo peržiūrėjimas bei pertvarka ¹⁷⁰	Pertvarkytų muziejaus padalinių skaičius; lankytojų skaičiaus per metus ir išlaikymo sąnaudų (darbuotojų skaičiaus) santykio pokytis.
3.1.1.4.	Savivaldybės teatrų valdymo pertvarka suformuojant bendrą teatrų vadybos komandą arba atliekant organizacijų konsolidaciją ¹⁷¹	Žiūrovų skaičius; valdymo sąnaudos.
3.1.1.5.	Kino studijos integracija į Kino teatro „Romuva“ administracinę struktūrą ¹⁷²	Uždirbtos lėšos; valdymo sąnaudos.
3.1.2.	Rengti ir įgyvendinti bendras miesto kultūros programas ir projektus	
3.1.2.1.	Projekto „Kaunas-Lietuvos kultūros sostinė“ įgyvendinimas: „Lietuvos šimtmečio“ programos rengimas, paraiškos Kultūros ministerijai teikimas (1.2.1.2)	Parengta „Lietuvos šimtmečio“ programa ir pateikta paraiška; Kaunas 2018 m. – Lietuvos kultūros sostinė.
3.1.2.2.	Dalyvavimas ES iniciatyvoje – „Europos kultūros sostinė 2022“: Rengiamas darbų planas ir teikiama paraiška ES programai „Europos kultūros sostinė“ (1.2.1.3)	Parengtas planas, pateikta paraiška; Kaunas 2022 m. – Europos kultūros sostinė;
3.1.2.3.	Pagrindinių Kauno miesto kultūros renginių	Parengta programa; finansuojamų

¹⁶⁸ Susijusi su strateginio plano priemone „Daugiafunkčių bendruomenių centrų (namų) seniūnijose plėtra“ (2.5.2.1)

¹⁶⁹ Detalesnė informacija pateikiama skyriaus „4.1 Bibliotekos“ apibendrinime

¹⁷⁰ Detalesnė informacija pateikiama skyriaus „4.2 Muziejai ir meno galerijos“ apibendrinime

¹⁷¹ Detalesnė informacija pateikiama skyriaus „4.3 Teatrai“ apibendrinime

¹⁷² Detalesnė informacija pateikiama skyriaus „4.4 Kino įstaigos“ apibendrinime

	organizavimo ir dalinio finansavimo programa (1.2.1.4)	renginių skaičius, finansavimo šaltiniai.
3.1.2.4.	Idėjos „Kaunas – Kalėdų sostinė“ realizavimas (1.2.1.5)	Parengta ir realizuota kalėdinių renginių ir šventinio miesto papuošimo koncepcija.
3.1.2.5.	Darnus Kauno miesto kultūros renginių vystymas (1.2.1.9)	Kasmet rengiami ir įgyvendinami pagrindinių Kauno m. renginių planai; Kuruojamų / koordinuojamų Kauno m. kultūros renginių skaičius.
3.2.	Savivaldybės kultūros įstaigų veiklos efektyvumo didinimas	
3.2.1.	Gerinti savivaldybės kultūros įstaigų vadybą	
3.2.1.1.	Reguliarus kultūros produkto tyrimų ir vartotojų apklausų vykdymas	Tyrimų ir apklausų skaičius.
3.2.1.2.	Įstaigų veiklos vidinis ir išorinis vertinimas	Įstaigų, kuriuose atliktas veiklos vidinis ir išorinis vertinimas skaičius; įgyvendintų vertinimo rekomendacijų dalis (įstaigos lygmeniu). ¹⁷³
3.2.1.3.	Personalo politikos peržiūra ir darbuotojų motyvavimo ir gebėjimų didinimo priemonių įgyvendinimas	Vidutinis darbo užmokestis kultūros įstaigose; vartotojų skaičius vienam etatui (įstaigos lygmeniu); renginių lankytojų skaičius vienam etatui (įstaigos lygmeniu); įstaigos paslaugomis patenkintų lankytojų/dalyvių dalis nuo visų įstaigos lankytojų/dalyvių (įstaigos lygmeniu). ¹⁷⁴
3.2.1.4.	Inovatyvių rinkodaros sprendimų diegimas	Inovatyvių rinkodaros priemonių skaičius.
3.2.2.	Atnaujinti savivaldybės kultūros įstaigų infrastruktūrą ir veiklos priemones	
3.2.2.1.	Kultūros įstaigų veiklos priemonių modernizacija (1.2.1.6)	Parengtas ir įgyvendintas Kultūros įstaigų veiklos priemonių modernizavimo planas
3.2.2.2.	Kultūros įstaigų pastatų atnaujinimas ir renovacija ¹⁷⁵	Atnaujintų ir renovuotų pastatų skaičius; plotas; atnaujintų pastatų

¹⁷³ Pasirenkant įstaigų veiklos vertinimo rodiklius, siūlome remtis LR kultūros ministerijos užsakymu parengtomis rekomendacijomis „Kultūros ir kūrybinių paslaugų savivaldybių kultūros įstaigose tyrimas“; prieinama internete www.lrkm.lt (teisinė informacija > tyrimai ir analizės)

¹⁷⁴ Pasirenkant įstaigų veiklos vertinimo rodiklius, siūlome remtis LR kultūros ministerijos užsakymu parengtomis rekomendacijomis „Kultūros ir kūrybinių paslaugų savivaldybių kultūros įstaigose tyrimas“; prieinama internete www.lrkm.lt (teisinė informacija > tyrimai ir analizės).

¹⁷⁵ Susijusi su strateginio plano priemone „Kultūros infrastruktūros efektyvaus panaudojimo didinimas, optimizuojant įstaigų tinklą, atnaujinant, renovuojant įstaigų pastatus“ (1.2.2.4)

		dalis.
3.2.2.3.	Kauno miesto muziejaus (centrinės ekspozicijos) perkėlimas į naujas patalpas, pritaikytas muziejinei veiklai (1.2.2.1)	Įsigytas ar išnuomotas ir muziejaus veiklai pritaikytas pastatas;

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų

PRIEDAI

1 priedas. Kultūros plėtros kryptis nustatančių strateginių dokumentų sąrašas

Dokumento tipas	Dokumento pavadinimas
Europos Sąjungos	Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija „Europa 2020“ (Komisijos komunikatas KOM(2010) 2020 galutinis)
	Nauja kultūros ir kūrybos sektorių bendroji programa „Kūrybiška Europa“ (2014–2020) (Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui KOM(2011) 786 galutinis)
	ES Žalioji knyga „Kultūros ir kūrybos sektorių potencialo išlaisvinimas“ (KOM(2010) 183 galutinis)
Nacionalinis	Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ (patvirtinta LR Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015)
	2014–2020 metų nacionalinės pažangos programa (patvirtinta LR Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482)
	Lietuvos kultūros politikos kaitos gairės (patvirtintos LR Seimo 2010 m. birželio 30 d. nutarimu Nr. XI-977)
	Regionų kultūros plėtros 2012–2020 metų programa (patvirtinta LR kultūros ministro 2011 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. IV-639)
	Kūrybinių industrijų skatinimo ir plėtros strategija (patvirtinta LR kultūros ministro 2007 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. IV-217)
	2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programa
	Lietuvos Respublikos partnerystės sutartis (2014–2020 m.)
	Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programa (patvirtinta LR kultūros ministro 2014 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. IV-708)
Regioninis	Kauno regiono plėtros planas iki 2020 metų (patvirtintas Kauno regiono plėtros tarybos 2010 m. gegužės 25 d. sprendimu Nr.1)

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų

2 priedas. Kauno miesto bibliotekų, teatrų ir kino įstaigų tinklai

Bibliotekų tinklas

Bibliotekos pavadinimas	Teritorinių padalinių skaičius	Savininkas / savininko teises įgyvendina
Kauno miesto savivaldybės Vinco Kudirkos viešoji biblioteka	29	Kauno miesto savivaldybė / Kauno miesto savivaldybės taryba
Kauno apskrities viešoji biblioteka	0	Valstybė / LR kultūros ministerija
KTU biblioteka	4 (fakultetų bibliotekos)	KTU
VDU biblioteka	4 (fakultetų bibliotekos)	VDU
LSMU biblioteka ir informacijos centras	0	LSMU
Lietuvos sporto universiteto biblioteka	0	LSU
VU Kauno humanitarinio fakulteto biblioteka	0	VU
ISM Vadybos ir ekonomikos universiteto biblioteka	0	ISM
Kolegijų bibliotekos: Kauno kolegija, Kauno technikos kolegija, Kolpingo kolegija, Šv. Ignaco Lojolos kolegija, V. A. Graičiūno aukštoji vadybos mokykla, Vilniaus kooperacijos kolegija (Kauno skyriaus biblioteka)	Fakultetų bibliotekos	Kolegijos
Bendrojo lavinimo mokyklų ir profesinių mokyklų bibliotekos	-	-
Lietuvos aklyjų bibliotekos Kauno filialas	-	LR kultūros ministerija

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų

Teatrų tinklas

Nr.	Pavadinimas	Statusas
TEATRAI		
NACIONALINIS		
1	Nacionalinis Kauno dramos teatras	Valstybės biudžetinė įstaiga
VALSTYBINIAI		
2	Kauno valstybinis lėlių teatras	Valstybės biudžetinė įstaiga
3	Kauno valstybinis muzikinis teatras	
SAVIVALDYBĖS		
4	Kauno kamerinis teatras	Savivaldybės biudžetinė įstaiga
5	Kauno šokio teatras „Aura“	
6	VšĮ Kauno mažasis teatras	Viešoji įstaiga, kurios steigėja yra savivaldybė
KITI		
7	Vytauto didžiojo universiteto teatras	Viešoji įstaiga
8	„Teatro klubas“ (VšĮ „Dvimiesčio Kulka“)	
9	VšĮ „Bravo teatras“	
10	VšĮ „Laimingi Žmonės“	
11	VšĮ „Mens Publica“	
12	Kauno Kazio Binkio Teatras	Asociacija
13	Neoklasikinio šokio teatras „Releve“	
TEATRINĖS ĮSTAIGOS		
7	Kauno lėlių teatras „Nykštukas“ (VšĮ „Loretos studija“)	Viešoji įstaiga
8	Kauno vaikų šokių teatras „Gijelė“	Asociacija
9	Vaikų dainos ir šokio teatras „Vaidilutė“	
10	Kauno vaikų ir jaunimo teatras „Vilkolakis“	Savivaldybės biudžetinė įstaiga
11	VšĮ „Teatro projektai“	Viešoji įstaiga, kurios dalininkė yra savivaldybė
12	VšĮ „Mano teatras“	

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų

Kino įstaigų tinklas

Nr.	Pavadinimas	Statusas
SAVIVALDYBĖS		
1	Kino teatras „Romuva“	Savivaldybės biudžetinė įstaiga
2	VšĮ Kauno kino studija	Viešoji įstaiga, kurios dalininkė yra savivaldybė
PRIVAČIOS		
3	„Cinamon“ (UAB „Cinamon Operations“)	Uždaroji akcinė bendrovė
4	„Forum Cinemas“ (UAB „Forum Cinemas“)	

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų

3 priedas. Bibliotekų rodikliai

Savivaldybių viešųjų bibliotekų finansavimas ir išlaidos (2013 metais)

Savivaldybės viešoji biblioteka	Visas finansavimas	Biudžetas (steigėjas, valstybė)	Mokamos paslaugos	Parama ir dovanotos knygos	Programos / projektai	Visos išlaidos	Išlaidos darbo užmokesčiui	Išlaidos dokumentams įsigyti	Kitos išlaidos
Vilnius miesto savivaldybės centrinė biblioteka	n. d.	n. d.	n. d.	n. d.	n. d.	1515031	878389	n. d.	n. d.
Kauno miesto savivaldybės Vinco Kudirkos viešoji biblioteka	1211625	1123291	5184	463	82687	1211625	925655	109187	176784
Klaipėdos miesto savivaldybės viešoji biblioteka	622017	606841	9500	5677	0	715680	460930	86538	168211
Šiaulių miesto savivaldybės viešoji biblioteka	397967	369092	3360	7269	18246	397967	308150	38954	50862
Panevėžio miesto savivaldybės viešoji biblioteka	461912	446202	3497	860	11.353	421932	370772	n. d.	n. d.

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2013 metų bibliotekų veiklos ataskaitomis

4 priedas. Muziejų rodikliai

Muziejų rinkiniai (2013 metais)

Pavadinimas	Muziejaus rinkiniuose saugomų eksponatų skaičius iš viso	Per ataskaitinius metus įsigytų eksponatų skaičius	Suinventorintų eksponatų skaičius iš viso	Per ataskaitinius metus suinventorintų eksponatų skaičius	Suskaitmenintų eksponatų skaičius iš viso	Per ataskaitinius metus suskaitmenintų eksponatų skaičius	Suinventorintų eksponatų dalis, proc.	Suskaitmenintų eksponatų dalis, proc.
MUZIEJAI KAUNE								
Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus	455768	913	370736	3217	25848	3602	81,34	5,67
Vytauto Didžiojo karo muziejus	245704	4025	239406	1988	11906	627	97,44	4,85
Kauno IX forto muziejus	73932	930	69234	1000	6184	1500	93,65	8,36
Maironio lietuvių literatūros muziejus	287460	5123	152877	5800	1696	1396	53,18	0,59
Lietuvos aviacijos muziejus	21723	400	21451	573	2412	508	98,75	11,10
Kauno Tado Ivanausko zoologijos muziejus	250520	3007	215748	21957	1004	17	86,12	0,40
Lietuvos švietimo istorijos muziejus	54332	436	54296	611	102	102	99,93	0,19
LSMU Lietuvos medicinos ir farmacijos istorijos muziejus	26923	629	17635	629	0	0	65,50	0,00
Lietuvos sporto muziejus	7880	207	7386	200	0	0	93,73	0,00
Kauno miesto muziejus	63243	5523	19307	1256	0	0	30,53	0,00
DIDŽIŲJŲ MIESTŲ SAVIVALDYBIŲ MUZIEJAI								
B. Grincevičiūtės memorialinis butas-muziejus „Beatričės namai“	2955	31	2272	31	1374	0	76,89	46,50
Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinis butas-muziejus	3142	18	100	100	162	6	3,18	5,16
V. Mykolo Putino memorialinis butas-muziejus	5729	62	5445	52	1230	38	95,04	21,47
Literatūrinis A. Puškino muziejus	8114	27	8114	27	366	112	100,00	4,51

Marijos ir Jurgio Šlapelių namas-muziejus	23273	500	23273	500	850	500	100,00	3,65
Venclovų namai-muziejus	15702	359	8694	408	0	0	55,37	0,00
VšĮ Lietuvos energetikos muziejus	2636	377	1236	337	546	115	46,89	20,71
Iš viso Vilniaus m. sav. išlaikomi muziejai	61551	1374	49134	1455	4528	771	79,83	7,36
Mažosios Lietuvos istorijos muziejus	110755	695	41283	2345	16054	2241	37,27	14,50
Panevėžio kraštotyros muziejus	104082	3012	98241	675	5954	741	94,39	5,72

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2013 metų muziejų ataskaitomis

Kauno miesto savivaldybės muziejų finansavimas (steigėjo asignavimai), Lt

Muziejus	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Povilo Stulgos lietuvių tautinės muzikos instrumentų muziejus	562250	577070	591660	551400	562354	n. d.	0
M. ir K. Petrauskų lietuvių muzikos muziejus	567805	454200	442868	426440	409609	n. d.	0
Kauno miesto muziejus	463161	463700	477500	617000	718200	1246589	2366847
Iš viso	1593216	1494970	1512028	1594840	1690163	n. d.¹⁷⁶	2366847

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2013 metų muziejų ataskaitomis

¹⁷⁶ 2013 metų duomenys nėra tinkami lyginamajai analizei, kadangi Kauno miesto muziejus perėmė Povilo Stulgos lietuvių tautinės muzikos instrumentų muziejaus ir M. ir K. Petrauskų lietuvių muzikos muziejaus valdymą tik 2013 m. rugpjūčio mėn. Taigi, KMM finansavimo sumoje atsispindi kitų dviejų muziejų finansavimas, skirtas tik rugsėjo-gruodžio mėn. Iki tol šie muziejai veikė kaip atskiros biudžetinės įstaigos, tačiau 2014 metais ataskaitų Kultūros ministerijai už 2013 metus jos jau nebepateikė.

Kaune veikiančių ir kitų didžiųjų Lietuvos miestų savivaldybių muziejų finansavimas (2012 metais)

Pavadinimas	Gauta lėšų, Lt				
	Iš viso	Iš jų			
		Steigėjo skirti asignavimai		Lėšos už teikiamas paslaugas	
		Lt	Proc.	Lt	Proc.
MUZIEJAI KAUNO MIESTE					
Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus	9541515	5619000	58,89	584812	6,13
Vytauto Didžiojo karo muziejus	4035028,97	2813546,83	69,73	77342,64	1,92
Kauno IX forto muziejus	1864287	1415000	75,90	160285	8,60
Maironio lietuvių literatūros muziejus	5422161,27	1956100	36,08	65036	1,20
Lietuvos aviacijos muziejus	756303	685000	90,57	43676	5,77
Kauno Tado Ivanausko zoologijos muziejus	3110694	2612733	83,99	186360	5,99
Lietuvos švietimo istorijos muziejus	419051,43	332842,81	79,43	13403,5	3,20
LSMU Lietuvos medicinos ir farmacijos istorijos muziejus	501802	472510	94,16	29292	5,84
Lietuvos sporto muziejus	476514,28	473383,28	99,34	3131	0,66
M.ir K. Petrauskų lietuvių muzikos muziejus	423663,95	409608,82	96,68	4549	1,07
Povilo Stulgos lietuvių tautinės muzikos instrumentų muziejus	643292	562354	87,42	13044	2,03
Kauno miesto muziejus	792051,92	718200	90,68	58531	7,39
Kauno m. savivaldybės muziejai iš viso	1859007,87	1690162,82	90,92	76124	4,09
DIDŽIŲJŲ MIESTŲ SAVIVALDYBIŲ MUZIEJAI					
B. Grincevičiūtės memorialinis butas-muziejus "Beatričės namai"	160709	152266	94,75	0	0,00
Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinis butas-muziejus	166440	152979	91,91	0	0,00
V. Mykoliaičio-Putino memorialinis butas-muziejus	187095	178765	95,55	0	0,00
Literatūrinis A. Puškino muziejus	493840,28	387500	78,47	29740	6,02
Marijos ir Jurgio Šlapelių namas-muziejus	348300	334300	95,98	0	0,00
Venclovų namai-muziejus	226483	215189	95,01	0	0,00
VšĮ Lietuvos energetikos muziejus	542528,77	191000	35,21	168657,34	31,09
Vilniaus m. savivaldybės išlaikomi muziejai iš viso	2125396,05	1611999	75,84	198397,34	9,33
Mažosios Lietuvos istorijos muziejus	1302371	1082600	83,13	113759	8,73
Panevėžio kraštotyros muziejus	820951,13	696800	84,88	35214	4,29

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2013 metų muziejų ataskaitomis

Kaune veikiančių ir Lietuvos didžiųjų miestų savivaldybių muziejų darbuotojai (2013 metais)

Pavadinimas	Muziejaus darbuotojų skaičius iš viso	Administracijos darbuotojų skaičius	Muziejininkų skaičius	Kitų darbuotojų skaičius
MUZIEJAI KAUNO MIESTE				
Nacionalinis muziejus				
Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus	226	9	79	138
Respublikiniai muziejai				
Vytauto Didžiojo karo muziejus	91	11	47	33
Kauno IX forto muziejus	71	8	12	51

Maironio lietuvių literatūros muziejus	76	6	32	38
Lietuvos aviacijos muziejus	27	5	13	9
Kauno Tado Ivanausko zoologijos muziejus	87	3	11	73
Lietuvos švietimo istorijos muziejus	17	4	5	8
Žinybiniai muziejai				
LSMU Lietuvos medicinos ir farmacijos istorijos muziejus	24	5	8	11
Lietuvos sporto muziejus	19	6	5	8
Savivaldybės muziejus - Kauno miesto muziejus	56	11	21	24
Iš viso, Kauno mieste	694	68	233	393
KITŲ DIDŽIŲJŲ MIESTŲ SAVIVALDYBIŲ MUZIEJAI				
Vilniaus miestas				
B. Grincevičiūtės memorialinis butas-muziejus "Beatričės namai"	2	1	1	0
Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinis butas-muziejus	3	1	2	0
V. Mykoliaičio-Putino memorialinis butas-muziejus	2	1	1	0
Literatūrinis A. Puškino muziejus	13	2	2	9
Marijos ir Jurgio Šlapelių namas-muziejus	11	3	4	4
Venclovų namai-muziejus	7	3	2	2
VŠĮ Lietuvos energetikos muziejus	14	3	3	8
Iš viso Vilniaus savivaldybės muziejuose	52	14	15	23
Panevėžio miestas				
Panevėžio kraštotyros muziejus	35	5	22	8
Klaipėdos miestas				
Mažosios Lietuvos istorijos muziejus	43	6	19	18

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2013 metų muziejų ataskaitomis

Kaune veikiančių ir Lietuvos didžiųjų miestų savivaldybių muziejų patalpos (2013 metais)

Muziejus	Muziejaus patalpų plotas, kv. m.	Muziejaus parodoms ir vidaus ekspozicijoms skirtas plotas, kv. m.	Muziejaus parodoms ir vidaus ekspozicijoms skirto ploto dalis, proc.	Muziejaus pastatų skaičius
MUZIEJAI KAUNO MIESTE				
Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus	23012,70	8437,90	36,67	20
Vytauto Didžiojo karo muziejus	7488,76	3380,89	45,15	10
Kauno IX forto muziejus	12217	3426	28,04	3
Maironio lietuvių literatūros muziejus	3943	1755	44,51	9
Lietuvos aviacijos muziejus	4676	2205	47,16	13
Kauno Tado Ivanausko zoologijos muziejus	6163,23	2759,13	44,77	5
Lietuvos švietimo istorijos muziejus	1289,59	714,64	55,42	1
LSMU Lietuvos medicinos ir farmacijos istorijos muziejus	1203	486	40,40	2
Lietuvos sporto muziejus	1369,03	372,45	27,21	2
Kauno miesto muziejus	3654,50	1636,89	44,79	11
DIDŽIŲJŲ MIESTŲ SAVIVALDYBIŲ MUZIEJAI				

B. Grincevičiūtės memorialinis butas-muziejus „Beatričės namai“	70,20	29,23	41,64	0
Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinis butas-muziejus	105,95	95,8	90,42	1
V. Mykoliaičio-Putino memorialinis butas-muziejus	120,40	102,61	85,22	0
Literatūrinis A. Puškino muziejus	580,98	286,38	49,29	2
Marijos ir Jurgio Šlapelių namas-muziejus	378,20	184	48,65	1
Venclovų namai-muziejus	125,16	31,95	25,53	1
VŠĮ Lietuvos energetikos muziejus	4838	3880	80,20	3
Vilniaus m. savivaldybės išlaikomi muziejai, iš viso	6218,89	4609,97	74,13	8,00
Mažosios Lietuvos istorijos muziejus	4368,26	1574,60	36,05	8
Panevėžio kraštotyros muziejus	1921,99	794,59	41,34	9

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2013 metų muziejų ataskaitomis

Kauno miesto muziejaus ekspozicijos

Objektas, adresas	Ekspozicijos	Pastabos
Kauno miesto muziejus (pagrindinė ekspozicija), Valančiaus g. 6	„Kaunas: prieš srovę ir pasroviui“. Apžvalginė Kauno miesto istorijos ekspozicija.	Atidaryta 2015 m. sausio mėn. Patalpos nuomojamos iš Kauno arkivyskupijos, per mažos plėtoti – negalima pristatyti visuomenei ekspozicijų bei parodų įvairovės, organizuoti didesnio masto kultūrinių renginių. Kauno miesto savivaldybės strateginiame plane siūloma numatyti priemonę – 2016 m. įsigyti arba išnuomoti muziejaus veiklai pritaikytą pastatą.
Kauno pilis, Pilies g. 17	„Kauno pilies istorijos mozaika“; „Kauno pilies teismas“; „Prisiliesk prie XVII a. Kauno: nuo koklio iki puodo šukės“. Ekspozicijos, skirtos Kauno pilies istorijai	Ekspozicijos atidarytos 2012–2013 m.
Tremties ir rezistencijos ekspozicija, Vytauto pr. 46	Tremties ir rezistencijos ekspozicija	KMM nuomojo patalpas iš Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos. Pasibaigus nuomos sutarčiai nuo 2014 m. lapkričio mėn. 29 d. Tremties ir rezistencijos ekspoziciją administruoja Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga.
Kipro Petrausko memorialinis butas – M. ir K. Petrauskų lietuvių muzikos muziejus	Kipro Petrausko memorialinis butas. Eksponuojama autentiška operos solisto K. Petrausko gyvenamoji aplinka, pristatoma pastato istorija, K. Petrausko asmenybė ir kūryba.	Ekspozicija dalinai renovuota 2009 m. Ateityje planuojama renovuoti likusius 2 nerenovuotus kambarius ir juose įrengti ekspozicijas.
J. Gruodžio memorialinis muziejus, Salako g. 18	J. Gruodžio memorialinis muziejaus ekspozicija „Mano darbas taurus“. Ekspozicijoje pristatomi svarbiausi kompozitoriaus Juozo Gruodžio gyvenimo, kūrybos, pedagoginės ir profesinės veiklos momentai.	Nauja ekspozicija atidaryta 2014 m. pabaigoje.
P. Stulgos lietuvių tautinės muzikos instrumentų muziejus, L. Zamenhofo g. 12	Lietuvių ir kitų pasaulio tautų muzikos instrumentai	Nuo 2014 m. dalis ekspozicijos uždaryta remontui. Naują ekspoziciją planuojama atidaryti 2015 m. pavasarį.

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2013 metų muziejų ataskaitomis

Kaune veikiančių ir Lietuvos didžiųjų miestų savivaldybių muziejų veiklos (2013 metais)

Muziejus	Per ataskaitinius metus parengtų edukacinių užsiėmimų temų skaičius	Per ataskaitinius metus surengtų muziejaus renginių skaičius	Per ataskaitinius metus surengta muziejaus parodų		Per ataskaitinius metus surengtų virtualių parodų skaičius	Per ataskaitinius metus išleista leidinių	
			Iš viso	Iš jų tarptautinių		Rinkinį populiariausias antys leidiniai	Kiti leidiniai
MUZIEJAI KAUNO MIESTE							
Nacionalinis muziejus							
Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus	11	259	61	4	5	4	0
Respublikiniai muziejai							
Vytauto Didžiojo karo muziejus	3	10	15	0	7	1	2
Kauno IX forto muziejus	1	7	6	1	2	0	1
Maironio lietuvių literatūros muziejus	21	130	31	1	21	2	0
Lietuvos aviacijos muziejus	1	32	8	0	2	0	1
Kauno Tado Ivanausko zoologijos muziejus	6	53	14	0	0	0	3
Lietuvos švietimo istorijos muziejus	2	17	10	0	3	0	0
Žinybiniai muziejai							
LSMU Lietuvos medicinos ir farmacijos istorijos muziejus	0	8	3	0	1	0	0
Lietuvos sporto muziejus	2	40	6	0	0	0	0
Savivaldybės muziejus - Kauno miesto muziejus	15	104	59	2	7	3	0
KITŲ DIDŽIŲJŲ MIESTŲ SAVIVALDYBIŲ MUZIEJAI							
Vilniaus miestas							
B. Grincevičiūtės memorialinis butas-muziejus "Beatričės namai"	1	19	14	0	1	0	
Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinis butas-muziejus	3	14	4	0	0	0	1
V. Mykolaičio-Putino memorialinis butas-muziejus	0	14	3	0	1	2	8
Literatūrinis A. Puškino muziejus	2	18	19	2	4	0	0
Marijos ir Jurgio Šlapelių namas-muziejus	2	82	23	3	4	3	4
Venclovų namai-muziejus	0	41	3	0	1	0	0
VšĮ Lietuvos energetikos muziejus	3	59	18	3	2	1	5
Iš viso Vilniaus savivaldybės muziejuose	11	247	84	8	13	6	18
Klaipėdos miestas							
Mažosios Lietuvos istorijos muziejus	1	27	29	0	0	0	1
Panevėžio miestas							
Panevėžio kraštotyros muziejus	2	30	21	0	0	2	0

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2013 metų muziejų ataskaitomis

Kaune veikiančių ir Lietuvos didžiųjų miestų savivaldybių muziejų lankymas (2013 metais)

Muziejus	Apsilankymų muziejuje skaičius per ataskaitinius metus	Per ataskaitinius metus surengtų edukacinių užsiėmimų skaičius	Edukacinių užsiėmimų dalyvių skaičius per ataskaitinius metus	Fondų lankytojų skaičius per ataskaitinius metus	Apsilankymų muziejaus interneto svetainėje skaičius per ataskaitinius metus
MUZIEJAI KAUNO MIESTE					
<i>Nacionalinis muziejus</i>					
- Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus	140664	538	10225	390	50961
<i>Respublikiniai muziejai</i>					
Vytauto Didžiojo karo muziejus	50261	190	4226	39	0
Kauno IX forto muziejus	44848	107	1707	4	22000
Maironio lietuvių literatūros muziejus	46835	556	10647	58	114732
Lietuvos aviacijos muziejus	28975	207	4917	10	743
Kauno Tado Ivanausko zoologijos muziejus	47520	14	10000	16	0
Lietuvos švietimo istorijos muziejus	5820	182	2314	20	18701
<i>Žinybiniai muziejai</i>					
LSMU Lietuvos medicinos ir farmacijos istorijos muziejus	6730	0	0	0	0
Lietuvos sporto muziejus	3820	105	2300	32	0
Savivaldybės muziejus - Kauno miesto muziejus	33322	459	7595	12	20814
KITŲ DIDŽIŲJŲ MIESTŲ SAVIVALDYBIŲ MUZIEJAI					
<i>Vilniaus miestas</i>					
B. Grincevičiūtės memorialinis butas-muziejus "Beatričės namai"	2072	30	588	7	17400
Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinis butas-muziejus	3353	56	1110	8	17400
V. Mykolaičio-Putino memorialinis butas-muziejus	3772	33	660	9	17800
Literatūrinis A. Puškino muziejus	4730	9	360	117	17400
Marijos ir Jurgio Šlapelių namas-muziejus	10459	19	384	16	0
Venclovų namai-muziejus	2973	24	439	6	17400
VŠĮ Lietuvos energetikos muziejus	22317	175	3838	9	80440
Iš viso Vilniaus savivaldybės muziejuose	49676	346	7379	172	167840
<i>Klaipėdos miestas</i>					
Mažosios Lietuvos istorijos muziejus	23955	641	10476	90	9495
<i>Panevėžio miestas</i>					
Panevėžio kraštotyros muziejus	17111	285	5607	439	44936

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2013 metų muziejų ataskaitomis

Lietuvos didžiųjų miestų savivaldybių muziejų santykiniai rodikliai (2012 metai)

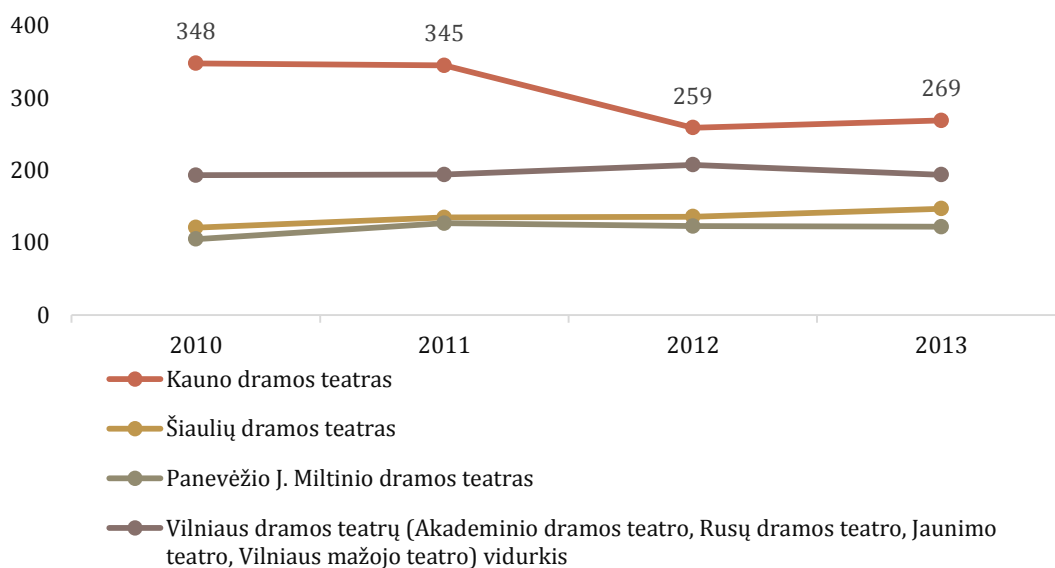
	Steigėjo asignavimai per metus (Lt)	Darbuotojų skaičius	Apsilankymų skaičius per metus	Gyventojų skaičius savivaldybėje	Muziejaus finansavimas, tenkantis vienam miesto gyventojui (Lt)	Muziejaus finansavimas, tenkantis vienam apsilankymui (Lt)	Apsilankymų muziejuje skaičius per metus, tenkantis vienam darbuotojui	Apsilankymų muziejuje skaičius tenkantis 100 savivaldybės gyventojų
Vilniaus savivaldybės muziejai: memorialiniai	1420999	37	24681	522280	2,72	57,57	667,05	4,73
VšĮ "Lietuvos energetikos muziejus"	191000	13	19669	522280	0,37	9,71	1513,00	3,77
Vilniaus m. savivaldybės muziejai, iš viso	1611999	50	44350	522280	3,09	36,35	887,00	8,49
M. ir K. Petrauskų lietuvių muzikos muziejus	409609	17	6008	310773	1,32	68,18	353,41	1,93
Povilo Stulgos lietuvių tautinės muzikos instrumentų muziejus	562354	21	3061	310773	1,81	183,72	145,76	0,98
Kauno miesto muziejus	718200	25	23100	310773	2,31	31,09	924,00	7,43
Kauno m. savivaldybės muziejai, iš viso	1690163	63	32169	310773	5,44	52,54	510,62	10,35
Mažosios Lietuvos istorijos muziejus	1302371	42	21265	160142	8,13	61,24	506,31	13,28
Panevėžio kraštotyros muziejus	820951	35	18159	98469	8,34	45,21	518,83	18,44

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2013 metų muziejų ataskaitomis

5 priedas. Teatrų rodikliai

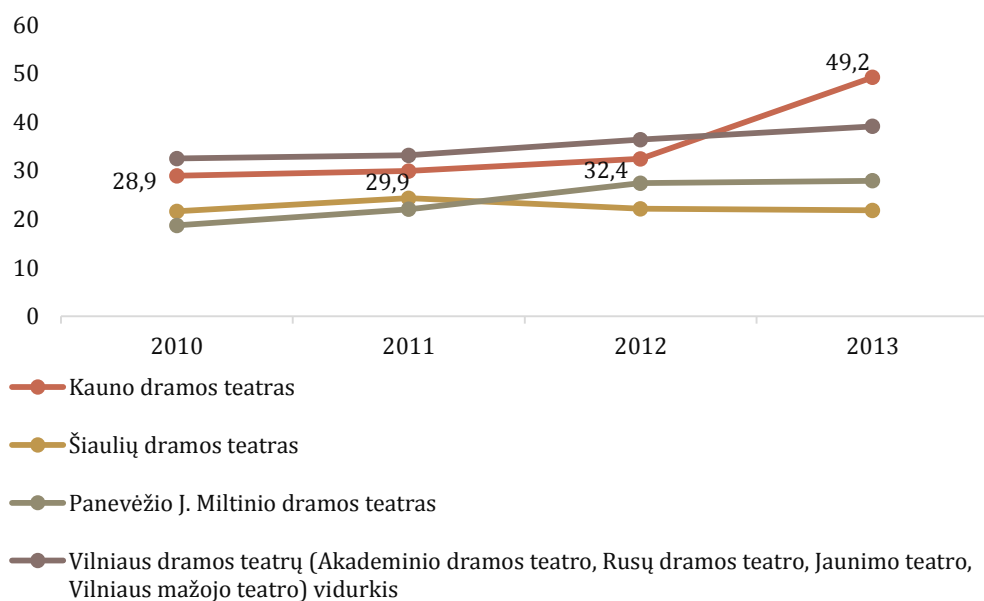
Nacionaliniai ir valstybiniai dramos teatrai

Spektaklių skaičius stacionare

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis LR kultūros ministerijos rengiamomis nacionalinių ir valstybinių teatrų veiklos ataskaitomis

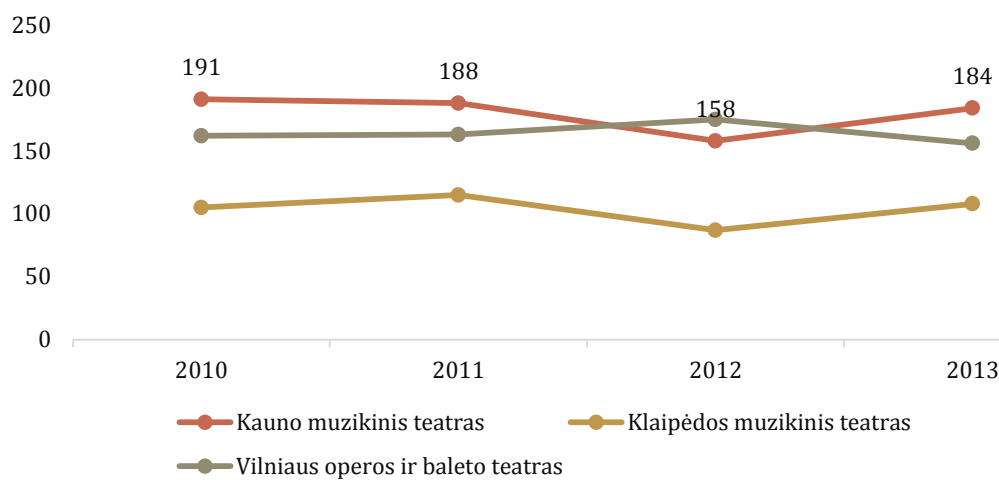
Žiūrovų skaičius stacionare (tūkst.)

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis LR kultūros ministerijos rengiamomis nacionalinių ir valstybinių teatrų veiklos ataskaitomis

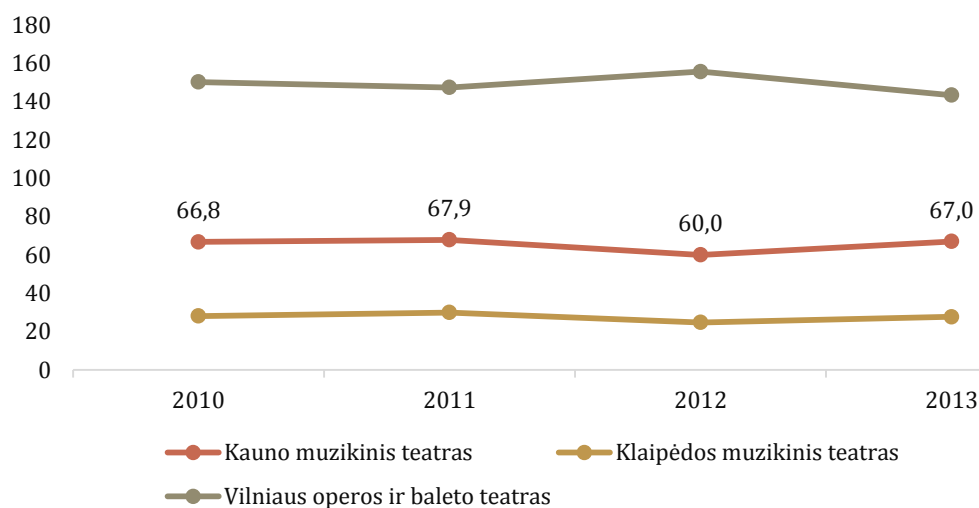
Valstybiniai muzikiniai teatrai

Spektaklių skaičius stacionare

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis LR kultūros ministerijos rengiamomis nacionalinių ir valstybinių teatrų veiklos ataskaitomis

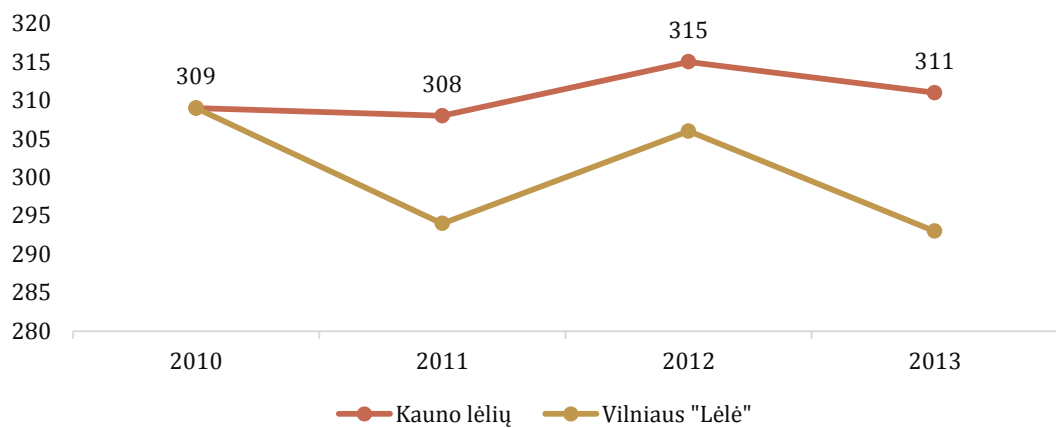
Žiūrovų skaičius stacionare (tūkst.)

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis LR kultūros ministerijos rengiamomis nacionalinių ir valstybinių teatrų veiklos ataskaitomis

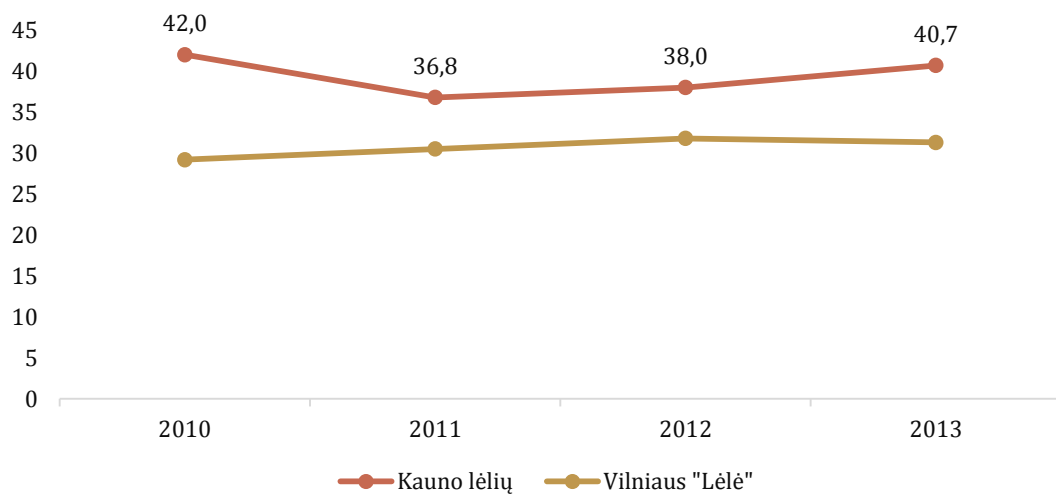
Valstybiniai lėlių teatrai

Spektaklių skaičius stacionare

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis LR kultūros ministerijos rengiamomis nacionalinių ir valstybinių teatrų veiklos ataskaitomis

Žiūrovų skaičius stacionare (tūkst.)

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis LR kultūros ministerijos rengiamomis nacionalinių ir valstybinių teatrų veiklos ataskaitomis

6 priedas. Kultūros centrų ir Kauno menininkų namų rodikliai

Kauno miesto savivaldybės kultūros centrų ir Kauno menininkų namų darbuotojų skaičius (2012 ir 2013 metai)

Pavadinimas	Metai	Darbuotojų skaičius metų pab.		Kūrybinių ir kitų (administracinių, techninių) darbuotojų santykis
		Iš viso	Iš jų kūrybiniai darbuotojai	
Tautos namai	2012	30	17	1.3
	2013	35	20	1.3
Girstutis	2012	20	2	0.1
	2013	19	1	0.1
Kauno menininkų namai	2012	15	7	0.9
	2013	15	7	0.9

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2012 ir 2013 metų įstaigų vadovų ataskaitomis

Kauno miesto savivaldybės kultūros centrų ir Kauno menininkų namų finansavimas (2012 ir 2013 metai)

Pavadinimas	Metai	Gauta lėšų, Lt ir proc.						
		Iš viso	Iš jų					
			Steigėjo skirti asignavimai		Įstaigos uždirbtos lėšos		Kitos lėšos	
			Lt	proc.	Lt	proc.	Lt	proc.
Tautos namai	2012	2732995,96	2116146,76	77,4	115663,54	4,2	501185,66	18,3
	2013	2897321,48	2266913,30	78,2	149487,90	5,2	480920,00	16,6
Girstutis	2012	776216,00	66000,00	8,5	681761,00	87,8	13455,00	1,7
	2013	782447,00	90000,00	11,5	683161,00	87,3	28455,00	3,6
Kauno menininkų namai	2012	642046	570800	88,9	21050	3,3	50196	7,8
	2013	763564,26	632524,92	82,8	16825,50	2,2	107740,67	14,1

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2012 ir 2013 metų įstaigų vadovų ataskaitomis

Kultūros centrų santykiniai rodikliai (2013 metai)

Miestas	KC skaičius	KC mėgėjų meno kolektyvų dalyvių skaičius tenkantis 1000 gyventojų	KC mėgėjų meno kolektyvų koncertų, spektaklių skaičius (KC ir išvykose) 1000 gyventojų	KC mėgėjų meno kolektyvų dalyvių skaičius 1 įstaigos etatui	Profesionalau s meno renginių lankytojų skaičius 1 įstaigos etatui	Visų renginių lankytojų skaičius 1 įstaigos etatui	Profesionalau s meno renginių lankytojų skaičius 1000 gyventojų	Visų renginių lankytojų skaičius 1000 gyventojų	Kitų nei steigėjo finansavimas lėšų dalis įstaigų biudžete, proc.	Biudžeto ir etatų santykis, Lt
Kaunas	2	1,24	0,47	8,55	4,00	2821,71	305,31	402,26	36,9	100975,04
Klaipėda	3	2,98	1,85	7,72	0,09	806,10	5,75	288,54	16,7	43037,96
Panevėžys	2	5,17	1,60	6,33	0,82	402,52	165,25	265,88	42,9	54673,93
Šiauliai	2	5,72	2,79	5,58	1,35	1255,78	275,66	866,91	29,9	27846,31
Vilnius	6	9,74	1,66	24,60	3,80	1995,25	235,70	339,88	17,1	55835,23

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis Lietuvos liaudies kultūros centro pateiktais 2013 metų kultūros centrų statistikos duomenimis

7 priedas. Koncertinių įstaigų rodikliai

Kauno miesto koncertinių įstaigų darbuotojų skaičius (2012 ir 2013 metai)

Pavadinimas	Metai	Darbuotojų skaičius metų pab.		Kūrybinių ir kitų (administracinių, techninių) darbuotojų santykis
		Iš viso	Iš jų kūrybiniai	
Kauno simfoninis orkestras	2012	75	65	6,5
	2013	77	68	7,6
Kauno santaka	2012	81	70	6,4
	2013	81	70	6,4
Kauno valstybinė filharmonija	2013	111	77	2,3

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2012 ir 2013 metų įstaigų vadovų ataskaitomis, Kauno valstybinės filharmonijos internetine svetaine

Kauno miesto koncertinių įstaigų finansavimas (2012 ir 2013 metai)

Pavadinimas	Metai	Gauta lėšų, Lt ir proc.						
		Iš viso	Iš jų					
			Steigėjo skirti asignavimai		Įstaigos uždirbtos lėšos		Kitos lėšos	
			Lt	proc.	Lt	proc.	Lt	proc.
Kauno simfoninis orkestras	2012	2050362	1736394	84,7	196061	9,6	117907,00	5,8
	2013	2238992	1877269	83,8	361548	16,1	17481,00	0,8
Kauno santaka	2012	655456,39	611642	93,3	43814	6,7	0	0,0
	2013	1609037,00	1472000	91,5	106907	6,6	30130,00	1,9

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2012 ir 2013 metų įstaigų vadovų ataskaitomis

Koncertinių įstaigų santykiniai rodikliai (2013 metai)

	Visų renginių lankytojų skaičius vienam įstaigos etatui	Visų renginių lankytojų skaičius 1000 gyventojų	Kitų nei steigėjo finansavimas lėšų dalis įstaigų pajamose, proc.	Biudžeto ir etatų santykis, litais
Kauno santaka	639	169	8.5	19,865
Kauno simfoninis orkestras	410	103	16.9	29,078

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis 2012 ir 2013 metų įstaigų vadovų ataskaitomis

8 priedas. Kauno miesto 2015 metų renginiai

Nr.	Renginys	Organizatorius/ rengėjas	Dalinis finansavimas (EUR)	Renginio vieta	Lygmuo	Žanras	Leidiny s „2015 metų Kauno renginių kalendorius“	Savivaldybės koordinuojamų ir kuruojamų 2015 metų renginių sąrašas
PAGRINDINIŲ 2013-2015 METŲ KAUNO MIESTO KULTŪROS RENGINIŲ ORGANIZAVIMO IR DALINIO FINANSAVIMO PROGRAMA 2015 M.								
	Reprezentaciniai tarptautiniai miesto renginiai							
1	Kauno meno bienalė "Textile"	VŠĮ „Kauno bienalė"	32000	Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus Kauno paveikslų galerija	Tarptautinis	Šiuolaikinis vaizduojamasis menas	taip	ne
2	Pažaislio muzikos festivalis	Viešoji įstaiga Pažaislio muzikos festivalis	52000	Pažaislio vienuolynas ir kitos miesto vietos	Tarptautinis	Klasikinė ir senoji muzika, džiazas, teatras	taip	ne
3	Tarptautinis džiaz festivalis „Kaunas Jazz“	VŠĮ „JJJAZZ“	27000	Įvairios Kauno vietos	Tarptautinis	Džiazas	taip	ne
4	Tarptautinis festivalis „Operetė Kauno pilyje“	VŠĮ „Baritonų trio"	23000	Kauno pilis	Tarptautinis	Operetė	taip	ne
5	Tarptautinis fotografijos festivalis „Kaunas Photo“	Viešoji įstaiga „Šviesos raštas“	10000	Įvairios Kauno vietos	Tarptautinis	Fotografija	taip	ne
6	Tarptautinis Kauno kino festivalis	VŠĮ „Visos mūzos"	15000	Kino teatras „Romuva“, kitos vietos	Tarptautinis	Kinas	taip	ne
7	Tarptautinis lėlių teatrų festivalis „Šypsos lėlės ir vaikai“	Kauno valstybinis lėlių teatras	11000	Įvairios Kauno vietos	Tarptautinis	Teatras	taip	ne
8	Tarptautinis meninių kultūrinių mainų projektas „Meno linija“	VŠĮ „Meno parkas	7000	Galerija „Meno parkas“	Tarptautinis	Šiuolaikinis vaizduojamasis menas	taip	ne
9	Tarptautinis modernaus ir tradicinio folkloro festivalis „Suklegos“	Kauno etninės veiklos klubas	5000	Kauno ryšių istorijos muziejus, Kauno valstybinis lėlių teatras	Tarptautinis	Folkloras	taip	ne

Nr.	Renginys	Organizatorius/ rengėjas	Dalinis finansavimas (EUR)	Renginio vieta	Lygmuo	Žanras	Leidiny s „2015 metų Kauno renginių kalendorius“	Savivaldybės koordinuojamų ir kuruojamų 2015 metų renginių sąrašas
10	Tarptautinis poezijos festivalis „Poezijos pavasaris“	Kultūros ir meno poskyris, Lietuvos rašytojų sąjungos Kauno skyrius	5000	Maironio lietuvių literatūros muziejaus sodelis, kitos Kauno miesto erdvės	Tarptautinis	Poezija	taip	taip
11	Tarptautinis šiuolaikinės muzikos festivalis „Iš arti“	VŠĮ „Iš arti“	6000	Kauno valstybinė filharmonija, kitos erdvės	Tarptautinis	šiuolaikinė instrumentinė muzika	taip	ne
12	Tarptautinis festivalis „Musica sacra“	VŠĮ "Kauno religinis muzikos centras"	4000	Kauno Šv. Pranciškaus Ksavero (jėzuitų) bažnyčia, Kauno Šv. Apaštalų Petro ir Povilo arkikatedra bazilika	Tarptautinis	Senoji ir klasikinė muzika	taip	ne
13	Tarptautinis folkloro festivalis „Atataria lamzdžiai“	Kauno tautinės kultūros centras	2500	Įvairios Kauno vietos	Tarptautinis	Folkloras	taip	ne
14	Kompozitorių M. K. Čiurlionio ir E. Grygo muzikos festivalis	Kauno valstybinė filharmonija	5000	Kauno valstybinė filharmonija	Tarptautinis	Klasikinė instrumentinė muzika	taip	ne
Miesto šventės ir ceremonijos								
15	Šventė „Hanža Kaunas“	VŠĮ „Supratimas“	5600	Senamiestis, naujamiestis, Santakos parkas, Senoji Nemuno prieplauka	Tarptautinis	Viduramžių šventė	taip	taip
16	Vyčio Kryžiaus ordino vėliavos pakėlimo ceremonija Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje	Lietuvos šaulių sąjunga	4000	Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelis	Vietinis	Kita (patriotinis ritualas)	taip	ne

Nr.	Renginys	Organizatorius/ rengėjas	Dalinis finansavimas (EUR)	Renginio vieta	Lygmuo	Žanras	Leidiny s „2015 metų Kauno renginių kalendorius“	Savivaldybės koordinuojamų ir kuruojamų 2015 metų renginių sąrašas
17	Istorinės ceremonijos Kauno senamiestyje	Viešo ji įstaiga „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės institutas“	2000	Senamiestis	Vietinis	Kita (gatvės teatras)		
Kiti svarbūs miesto renginiai								
18	Kaimo kapelių šventė- varžytuvės „Grok, Jurgeli“	Viešo ji įstaiga „Miesto šventė“	3000	Kauno sporto halė	Šalies	Kaimo kapelos	taip	ne
19	Festivalis „Lietuvos teatrų pavasaris“	„Girstučio“ kultūros ir sporto centras	6000	„Girstučio“ kultūros ir sporto centras	Šalies	Teatras	taip	ne
20	Tarptautinė šventė „Bike show“	Sporto klubas „Moderna“	1000	Įvairios Kauno vietos	Tarptautinis	Motociklai	taip	ne
21	Festivalių-konkursų ciklas „Kaunas Cantat“	Kauno klubas „Cantate domino“	3000	Kauno miesto bažnyčios, koncertinės salės ir viešosios vietos	Tarptautinis	Chorinė muzika	taip	ne
22	Dainuojamosios poezijos festivalis „Senamiesčio žiogas“	Viešo ji įstaiga „Idėjų garažas“	3558	Senamiesčio kiemeliai	Tarptautinis	Dainuojamoji poezija	taip	ne
23	Tarptautinis multimedijos meno ir muzikos festivalis „Centras“	Viešo ji įstaiga „Self-fish“	5000	Miesto centras	Šalies	Šiuolaikinė muzika ir medijos	taip	ne
24	Tarptautinis vargonų muzikos festivalis „Jubilata Deo“	VŠĮ „Muzika Festiva“	2000	Kauno miesto bažnyčios	Tarptautinis	Vargonų muzika	taip	ne
25	Tarptautinis festivalis „Menas senuosiuose Lietuvos dvaruose“	VŠĮ „Artkomas“	3000	Kauno ryšių istorijos muziejus	Tarptautinis	Šiuolaikinis vaizduojamasis menas	taip	ne
26	Studentų festivalis RAFES	Kauno technologijos universiteto studentų atstovybė	1000	KTU Telekomunikacijų ir elektronikos fakultetas	Vietinis	Studentų renignys	taip	ne
2015 METŲ KAUNO CENTRO PĖSČIŲJŲ ZONOS IR SENAMIESČIO KULTŪRINĖS IR KŪRYBINĖS ERDVĖS KŪRIMO SKATINIMO PROJEKTŲ DALINIO FINANSAVIMO PROGRAMA								

Nr.	Renginys	Organizatorius/ rengėjas	Dalinis finansavimas (EUR)	Renginio vieta	Lygmuo	Žanras	Leidiny s „2015 metų Kauno renginių kalendorius“	Savivaldybės koordinuojamų ir kuruojamų 2015 metų renginių sąrašas
27	Performanso ir gyvo meno festivalis „Creature“	Viešo ji įstaiga „Meno parkas“	2000	Centras ir senamiestis	Tarptautinis	Performanso menas	ne	ne
28	„Kauno senamiestis gyvai“	Kauno senamiesčio draugija	2500	Senamiestis	Vietinis	Kita	ne	ne
29	Pavasarinė studentų regata Kauno miesto savivaldybės mero taurei laimėti	Kauno technologijos universitetas	1000	Centras ir senamiestis	Vietinis	Studentų renginys	ne	ne
30	Gatvės muzikos diena Kaune 2015	Vilniaus universiteto Kauno humanitarinio fakulteto studentų atstovybė	1000	Centras ir senamiestis	Vietinis	Gatvės menas	ne	ne
31	„10-asis šviesos paveikslas miestui“	Kauno Valdorfo mokykla, VšĮ	300	Centras ir senamiestis	Vietinis	Kita (vaikų meninė akcija-instaliacija)	ne	ne
32	Vasaros renginių ciklas „Senamiesčio džiazas“	Kauno džiaz klubas	1500	Centras ir senamiestis	Vietinis	Džiazas	ne	ne
33	Kauno gatvės meno festivalis „Nykoka“	Viešo ji įstaiga „Idėjų garažas“	4870	Centras ir senamiestis	Vietinis	Gatvės menas	ne	ne
34	Muzikos ir saviraiškos festivalis „Rokas už laisvę“	Viešo ji įstaiga „Miesto šventė“	2500	Centras ir senamiestis	Vietinis	Roko muzika	ne	ne
35	Kalendorinė šventė „Margos Velykos“	Uždaroji akcinė bendrovė „Litart“	2500	Centras ir senamiestis	Vietinis	Kalendorinė šventė	ne	ne
36	Tarptautinis šviesos festivalis „Spalvotas Kaunas“	Uždaroji akcinė bendrovė „Scena“	2000	Centras ir senamiestis	Tarptautinis	Kita (šviesos festivalis)	ne	ne
37	„W. A. Mozart. La clemenza di Tito“	VšĮ „Arte avanti“	2000	Centras ir senamiestis	Vietinis	Klasikinė muzika	ne	ne
2015 METŲ PROFESIONALIOJO MENO PROJEKTŲ DALINIO FINANSAVIMO PROGRAMA								
38	Dešimtas is šiuolaikinės muzikos festivalis „Didelis pasaulis!“ („Sumirimas“)	VšĮ „Meno ir muzikos projektai“	900		Vietinis	Šiuolaikinė muzika ir medijos	ne	ne

Nr.	Renginys	Organizatorius/ rengėjas	Dalinis finansavimas (EUR)	Renginio vieta	Lygmuo	Žanras	Leidiny s „2015 metų Kauno renginių kalendorius“	Savivaldybės koordinuojamų ir kuruojamų 2015 metų renginių sąrašas
39	Klasikinės muzikos ciklas „Šv. Velykos ir šv. Kalėdos su klasika“	Viešo ji įstaiga Kauno religinės muzikos centras	1500		Vietinis	Klasikinė muzika	ne	ne
40	Festivalis „Nerk į teatrą“	VŠĮ „Artima kultūra“	1854		Vietinis	Teatras	ne	ne
41	Tarptautinis kamerinės muzikos festivalis „Avanti“	Vytauto Didžiojo universitetas	1000		Tarptautinis	Klasikinė muzika	ne	ne
42	„Gėlių festivalis VDU Kauno Botanikos sode“	VŠĮ „Arte Avanti“	1000	Botanikos sodas	Vietinis	Kita (gėlės)	ne	ne
43	Europos šalių kino forumas „Scanorama“	Viešo ji įstaiga „Kino aljansas“	1000		Tarptautinis	Kinas	ne	ne
2015 METŲ JAUNŲJŲ MENININKŲ SKATINIMO DALINIO FINANSAVIMO PROGRAMA								
44	Lietuvos vidurinių mokyklų (gimnazijų) mišrių chorų konkursas „Dainuok ir keliauk 2015“, skirtas M. K. Oginskio 250-sioms metinėms	Chorų ir jaunųjų dirigentų paramos fondas „Polihimnija“	700		Šalies	Chorinė muzika	ne	ne
45	Jaunųjų performanso meno kūrėjų pasirodymų vakarai	VŠĮ „Meno ir muzikos projektai“	300		Vietinis	Kita (performanso menas)	ne	ne
46	II jaunojo vargonininko konkursas	Viešo ji įstaiga Kauno religinės muzikos centras	700		Šalies	Vargonų muzikos konkursas	ne	ne
2015 METŲ MĖGĖJŲ MENO PROJEKTŲ DALINIO FINANSAVIMO PROGRAMA								
47	Festivalis „Nuo amžių greta“	Lietuvos rusų susirinkimo Kauno klubas „Nadežda“	400		Vietinis	Kita (tautinių mažumų kultūra)	ne	ne
48	Tarptautinis bočių festivalis, skirtas Lietuvos nepriklausomybės 25-mečiui	Lietuvos pensininkų sąjungos Kauno bendrija „Bočiai“	300		Tarptautinis	Folkloras	ne	ne

Nr.	Renginys	Organizatorius/ rengėjas	Dalinis finansavimas (EUR)	Renginio vieta	Lygmuo	Žanras	Leidiny s „2015 metų Kauno renginių kalendorius“	Savivaldybės koordinuojamų ir kuruojamų 2015 metų renginių sąrašas
49	Tarptautinis Kauno aukštųjų mokyklų tautinio meno festivalis „Ei, studente, sukis vėju!“	Kauno kolegija	800		Tarptautinis	Folkloras	ne	ne
50	Merginų ir moterų chorų festivalis „Ave Marija“	Kauno chorinės dainos moterų klubas „Indraja“	600		Šalies	Chorinė muzika		
51	Tarptautinis jaunųjų akordeonistų konkursas – festivalis „Asoltate“	Kauno akordeonistų draugija	500		Tarptautinis	Akordeono muzika		
52	Respublikinis mėgėjų meno festivalis „Šaknimis į tą žemę įaugę“	Viešojo įstaiga Kauno aklųjų ir silpnaregių centras	700		Šalies	Mėgėjų menas		
53	Tarptautinė tradicinė knygos šventė „Laikas gyvena knygoje“	XXVII knygos mėgėjų draugija	300		Tarptautinis	Kita (literatūra)		
54	Vaikų ir jaunimo kapelijų šventė „Jurgut, Jurgut, grok! 2015“	Viešojo įstaiga „Miesto šventė“	1500		Šalies	Folkloras		
55	X tarptautinis aukštųjų mokyklų mišrių chorų konkursas „Juventus 2015“	VŠĮ „Jaunystės choras“	2750		Tarptautinis	Chorinė muzika		
56	Armėnų kultūros dienos Kaune „Armėnija iš arčiau“	Kauno armėnų bendrija	500		Vietinis	Kita (tautinių mažumų kultūra)		
57	Kauno šokio festivalis 2015	Viešojo įstaiga „Šokio stilius“	2750		Šalies	Šokis		
	KITI RENGINIAI							
58	S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą minėjimas; Kauno aerodromo 100-metis	Kultūros ir meno poskyris, KKC „Tautos namai“		Aukštųjų Šančių Lietuvos karių kapinės; S. Dariaus ir S. Girėno aerodromas	Šalies	Istorinės datos minėjimas	taip	taip

Nr.	Renginys	Organizatorius/ rengėjas	Dalinis finansavimas (EUR)	Renginio vieta	Lygmuo	Žanras	Leidiny s „2015 metų Kauno renginių kalendorius“	Savivaldybės koordinuojamų ir kuruojamų 2015 metų renginių sąrašas
59	Kalėdų eglutės įžiebimo šventė	Kultūros ir meno poskyris, KKC „Tautos namai“		Rotušės aikštė	Vietinis	Kalendorinė šventė	taip	taip
60	Tarptautinės sportinių šokių varžybos "Gintarinė pora"	KKC „Tautos namai“		„Žalgirio“ arena	Tarptautinis	Sportinių šokių varžybos	taip	ne
61	Dizaino savaitė	Dizaino salonas "Interjero erdvė"		Įvairios Kauno vietos	Tarptautinis	Dizainas	taip	ne
62	Kauno miesto moksleivių dainų šventė	Kauno vaikų ir moksleivių laisvalaikio rūmai		Kauno dainų slėnis	Vietinis	Mėgėjų chorai, instrumentiniai ansambliai, tautiniai ir šiuolaikiniai šokiai	taip	ne
63	Kauno varpų muzikos festivalis	Asociacija "Kariljonierių gildija"		Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelis	Šalies	Varpų muzika	taip	ne
64	Kauno architektūros festivalis	Lietuvos architektų sąjungos Kauno skyrius		Įvairios Kauno vietos	Vietinis	Architektūra	taip	ne
65	Tarptautinis šokio festivalis "Aura"	Kauno šokio teatras "Aura"		Vytauto Didžiojo universiteto Didžioji salė, Kauno nacionalinis dramos teatras, BLC – verslo lyderių centras	Tarptautinis	Šiuolaikinis šokis	taip	ne
66	Tarptautinis jaunųjų atlikėjų konkursas "Kaunas Sonorum"	Kauno miesto muzikos mokyklos		Įvairios Kauno vietos	Tarptautinis	Jaunųjų pianistų, akordeonistų, styginių, pučiamųjų instrumentų ir klasikinio dainavimo atlikėjų konkursas	taip	ne
67	Tarptautinis aktualaus džiaz festivalis "VDU Jazz jungtys"	VDU Jazz jungtys		Įvairios Kauno vietos	Tarptautinis	Džiazas	taip	ne

Nr.	Renginys	Organizatorius/ rengėjas	Dalinis finansavimas (EUR)	Renginio vieta	Lygmuo	Žanras	Leidinyje „2015 metų Kauno renginių kalendorius“	Savivaldybės koordinuojamų ir kuruojamų 2015 metų renginių sąrašas
68	Laisvės gynėjų diena	Kultūros ir meno poskyris, KKC „Tautos namai“		Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelis	Vietinis	Lietuvos atmintina diena	ne	taip
69	Lietuvos Valstybės atkūrimo diena	Kultūros ir meno poskyris, KKC „Tautos namai“		Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelis,	Vietinis	Valstybinė šventė	ne	taip
70	Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena	Kultūros ir meno poskyris, KKC „Tautos namai“		Istorinės Prezidentūros sodelis	Vietinis	Valstybinė šventė	ne	taip
71	Žemės diena	Kultūros ir meno poskyris		Laisvės al., Savivaldybės prieigos	Vietinis	Tarptautinės organizacijos paskelbta diena	ne	taip
72	Tarptautinė teatro diena	Kultūros ir meno poskyris, Lietuvos teatrų sąjungos Kauno skyrius, Kauno menininkų namai		Senamiestis, Laisvės al.	Vietinis	Tarptautinės organizacijos paskelbta diena	ne	taip
73	Lietuvos įstojimo į NATO diena	Kultūros ir meno poskyris, Kauno įgula		Laisvės al.	Vietinis	Lietuvos atmintina diena	ne	taip
74	Kultūros dienos minėjimas	Kultūros ir meno poskyris			Vietinis	Tarptautinės organizacijos paskelbta diena	ne	taip
75	Velykų/Atvelykio šventė	Kultūros ir meno poskyris, KKC „Tautos namai“, Tautinės kultūros centras		Laisvės alėja, Rotušės aikštė	Vietinis	Valstybinė šventė	ne	taip
76	Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienos minėjimas	Kultūros ir meno poskyris V.Kudirkos viešoji biblioteka		Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelis, Knygnešių kiemelis	Vietinis	Lietuvos atmintina diena	ne	taip

Nr.	Renginys	Organizatorius/ rengėjas	Dalinis finansavimas (EUR)	Renginio vieta	Lygmuo	Žanras	Leidinyje „2015 metų Kauno renginių kalendorius“	Savivaldybės koordinuojamų ir kuruojamų 2015 metų renginių sąrašas
77	Europos sąjungos dienos minėjimas (65 m.)	Kultūros ir meno poskyris		Miesto sodas	Vietinis	Tarptautinės organizacijos paskelbta diena	ne	taip
78	Romo Kalantos žūties metinių minėjimas	Kultūros ir meno poskyris		Muzikinio teatro sodelis	Šalies	Istorinės asmenybės pagerbimas, įvykio minėjimas	ne	taip
79	Steigiamojo seimo susirinkimo diena (95 m.)	Kultūros ir meno poskyris			Vietinis	Istorinės datos minėjimas	ne	taip
80	Tarptautinė šeimos diena	Kultūros ir meno poskyris			Vietinis	Tarptautinės organizacijos paskelbta diena	ne	taip
81	Tarptautinė muziejų diena	Kultūros ir meno poskyris, Kauno miesto muziejus		Miesto muziejai	Vietinis	Tarptautinės organizacijos paskelbta diena	ne	taip
82	Gedulo ir vilties diena	Kultūros ir meno poskyris		Geležinkelio stotis, Petrašiūnų kapinės	Vietinis	Lietuvos atmintina diena	ne	taip
83	Birželio sukilimo diena	Kultūros ir meno poskyris		Kauno senosios kapinės	Šalies	Lietuvos atmintina diena	ne	taip
84	Joninės	Kultūros ir meno poskyris, KKC „Tautos namai“		Amfiteatras	Vietinis	Valstybinė šventė	ne	taip
85	Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) diena	Kultūros ir meno poskyris		Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelis	Vietinis	Valstybinė šventė	ne	taip
86	Žalgirio mūšio minėjimas (605 m.)	Kultūros ir meno poskyris, Vytautų klubas		Prie Vytauto Didžiojo paminklo (Laisvės al.)	Vietinis	Istorinio įvykio minėjimas	ne	taip
87	Baltijos kelio diena (Juodojo kaspino diena)	Kultūros ir meno poskyris		Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelis	Vietinis	Lietuvos atmintina diena	ne	taip

Nr.	Renginys	Organizatorius/ rėngėjas	Dalinis finansavimas (EUR)	Renginio vieta	Lygmuo	Žanras	Leidinyje „2015 metų Kauno renginių kalendorius“	Savivaldybės koordinuojamų ir kuruojamų 2015 metų renginių sąrašas
88	Laisvės dienos minėjimas	Kultūros ir meno poskyris		Laisvės al. prie Kauno miesto savivaldybės	Vietinis	Lietuvos atmintina diena	ne	taip
89	Vasaros sezono uždarymo renginys	Kultūros ir meno poskyris, KKC „Tautos namai“		Amfiteatras	Vietinis	Kita	ne	taip
90	Vytauto Didžiojo karūnavimo dienos minėjimas	Kultūros ir meno poskyris, Vytautų klubas		Prie Vytauto Didžiojo paminklo (Laisvės al.)	Vietinis	Lietuvos atmintina diena	ne	taip
91	Europos paveldo dienos	Kultūros ir meno poskyris		Senamiestis, Laisvės al.	Vietinis	Tarptautinės organizacijos paskelbta diena	ne	taip
92	Pasaulinė turizmo diena	Turizmo plėtros poskyris			Vietinis	Tarptautinės organizacijos paskelbta diena	ne	taip
93	Pagyvenusių žmonių mėnesio atidarymo ir uždarymo renginiai	Kultūros ir meno poskyris, KKC „Tautos namai“		Kino teatras „Romuva“, KKC „Tautos namai“	Vietinis	Tarptautinės organizacijos paskelbta diena	ne	taip
94	Pasaulinė muzikos diena, Tarptautinė pagyvenusių žmonių diena	Kultūros ir meno poskyris		Laisvės alėja prie Kauno miesto savivaldybės	Vietinis	Tarptautinės organizacijos paskelbta diena	ne	taip
95	Vietos savivaldos diena	Kultūros ir meno poskyris			Vietinis	Tarptautinės organizacijos paskelbta diena	ne	taip
96	Vėlinės. Mirusių pagerbimo diena	Kultūros ir meno poskyris		Miesto kapinės	Vietinis	Religinė šventė	ne	taip
97	Lietuvos kariuomenės diena	Kultūros ir meno poskyris, Kauno įgula		Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelis	Vietinis	Lietuvos atmintina diena	ne	taip
98	Kalėdinių renginių ciklas	Kultūros ir meno poskyris, KKC „Tautos		Laisvės al., Senamiestis	Vietinis	Kita	ne	taip

Nr.	Renginys	Organizatorius/ rengėjas	Dalinis finansavimas (EUR)	Renginio vieta	Lygmuo	Žanras	Leidinyje „2015 metų Kauno renginių kalendorius“	Savivaldybės koordinuojamų ir kuruojamų 2015 metų renginių sąrašas
		namai“						
99	Naujųjų Metų sutikimas	Kultūros ir meno poskyris, KKC „Tautos namai“		Rotušės aikštė,	Vietinis	Kita	ne	taip
100	M. K. Oginskio metų renginiai	Kultūros ir meno poskyris			Vietinis	Istorinės asmenybės pagerbimas	ne	taip
101	Etnografinių regionų metų renginiai	Kultūros ir meno poskyris			Vietinis	Kita	ne	taip
102	Ižymių žmonių ir kūrybinių sukakčių pagerbimas	Kultūros ir meno poskyris			Vietinis	Istorinės asmenybės pagerbimas	ne	taip
103	Nusipelnusių sportininkų pagerbimui skirti renginiai	Kultūros ir meno poskyris			Vietinis	Istorinės asmenybės pagerbimas	ne	taip
104	Atminimo lentų atidengimas	Kultūros ir meno poskyris			Vietinis	Istorinės asmenybės pagerbimas, įvykio minėjimas	ne	taip
105	Mero vardu organizuojami renginiai/priėmimai	Kultūros ir meno poskyris			Vietinis	Kita	ne	taip

Šaltinis: sudaryta studijos rengėjų, remiantis Kauno miesto savivaldybės dalinai finansuojamų kultūros projektų programomis, patvirtintomis Kauno miesto savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 5 d. sprendimais Nr. T-90, T-91, T-92, T-93 ir T-94, Kauno miesto savivaldybės administracijos Kultūros ir turizmo plėtros skyriaus koordinuojamų ir kuruojamų 2015 metų renginių sąrašu, patvirtintu Kultūros ir turizmo plėtros skyriaus vedėjo 2015 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. 69-1 ir leidiniu „Kaunas 2015“.

9 priedas. Kūrybinės industrijos

2014 – 2020 kultūrinių ir kūrybinių industrijų plėtros strategijos projekte **kultūrinės ir kūrybinės industrijos apibrėžiamos taip:**

Kultūrinės ir kūrybinės industrijos dalijamos į penkias kategorijas: **kultūros paveldas, menas, medijos, dizainas ir taikomoji kūryba.**

Kultūros paveldas apima šias sritis: nekilnojamojo kultūros paveldo objektų, paminklų, saugomų teritorijų, kitų kultūrine verte pasižyminčių vietų eksploatavimas, atminties institucijų – muziejų, bibliotekų, archyvų veikla, antikvarinės vertybės, tradiciniai amatai, tradicinės kultūros šventės ir festivaliai.

Menas apima šias sritis: vaizduojamieji menai (vaizduojamoji ir taikomoji dailė, fotografija), scenos menai (teatras, šokis, gyvai atliekama muzika, cirkas), tarpdisciplininis menas, literatūra.

Medijos apima šias sritis: leidyba, spauda, audiovizualinės medijos (kinas, televizija, radijas), naujosios medijos (programinė įranga, kompiuteriniai žaidimai, skaitmeninis turinys).

Dizainas apima šias sritis: pramoninis dizainas ir grafinis dizainas.

Taikomoji kūryba apima šias sritis: architektūra, reklama, MTEP, turizmas, rekreacija, skaitmeninės paslaugos.

Išvardytos kultūrinių ir kūrybinių industrijų kategorijos ir sritys sudaro dinamišką tarpusavyje susijusių elementų visumą, kuriai būdinga savitarpio priklausomybė. Pateikta klasifikacija nepakeičia galiojančiuose teisės aktuose nustatyto kultūros politikos atsakomybės sričių suskirstymo, ji išreiškia įvardytų sričių galimybes prisidėti prie kūrybos ekonomikos plėtros, šalies ūkio augimo ir socialinės sanglaudos didinimo.

Toliau pateikiama lentelė, nurodanti visas Kauno universitetines ir kolegines studijų programas, taip pat profesinio rengimo įstaigų mokymo programas, rengiančias kultūrinių ir kūrybinių industrijų specialistus. Taip pat pateikiamas jose studijuojančiųjų ir besimokančiųjų skaičius, remiantis 2014.10.01 dienos duomenimis.

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	Pakopa (B/M/PB) ¹⁷⁷	Valstybinis kodas	Institucija	Studijuojančiųjų skaičius
1.	Mados dizainas	B	612W23001	Vytauto Didžiojo universitetas	6
2.	Muzikos produkcija	B	612W37003	Vytauto Didžiojo universitetas	9
3.	Naujųjų medijų menas	B	612W63001	Vytauto Didžiojo universitetas	58
4.	Vaidyba	B	612W40003	Vytauto Didžiojo universitetas	46
5.	Atlikimo menas	B	612W31003	Vytauto Didžiojo universitetas	145
6.	Multimedijos ir interneto technologijos	B	612E10005	Vytauto Didžiojo universitetas	107
7.	Kūrybinės industrijos	B	612P96003	Vytauto Didžiojo universitetas	257
8.	Informatika (taikomoji)	B	612I13003	Vytauto Didžiojo universitetas	89
9.	Baltijos regiono kultūra	B	612U70001	Vytauto Didžiojo universitetas	58
10.	Lietuvių filologija ir leidyba	B	612U10016	Vytauto Didžiojo universitetas	31
11.	Atlikimo menas	M	621W31006	Vytauto Didžiojo universitetas	41
12.	Reklamos vadyba	M	621N50005	Vytauto Didžiojo universitetas	22
13.	Kūrybinės industrijos	M	621P96001	Vytauto Didžiojo universitetas	18
14.	Kultūros paveldas ir turizmas	M	621V72002	Vytauto Didžiojo universitetas	25
15.	Literatūra ir spauda	M	621Q20006	Vytauto Didžiojo universitetas	22
16.	Lyginamosios kultūrų studijos	M	621U80001	Vytauto Didžiojo universitetas	18
17.	Meno kūratorystė	M	621U90002	Vytauto Didžiojo universitetas	15
18.	Multimedijos technologijos	B	612E14002	Kauno technologijos universitetas	161
19.	Aprangos mados inžinerija	B	612J40002	Kauno technologijos universitetas	50
20.	Inžinerinis dizainas	B	612H13001	Kauno technologijos universitetas	74
21.	Medijų inžinerija	B	612H74002	Kauno technologijos universitetas	65
22.	Tekstilės inžinerija	B	612J40003	Kauno technologijos universitetas	19
23.	Medijų filosofija	B	612V56001	Kauno technologijos universitetas	85
24.	Muzikos technologijos	B	612W37001	Kauno technologijos universitetas	28
25.	Naujųjų medijų kalba	B	612Q10005	Kauno technologijos universitetas	41
26.	Architektūra	B	612K10001	Kauno technologijos universitetas	160
27.	Paveldosauga	B	612V70002	Kauno technologijos universitetas	29
28.	Aprangos mados inžinerija	M	621J40004	Kauno technologijos universitetas	30
29.	Grafinių komunikacijų inžinerija	M	621H74002	Kauno technologijos universitetas	36
30.	Tekstilės inžinerija	M	621J40002	Kauno technologijos universitetas	16
31.	Medijų filosofija	M	621V50002	Kauno technologijos universitetas	15
32.	Tarpdalykinė muzikologija	M	621U93001	Kauno technologijos universitetas	7
33.	Architektūra	M	621K10001	Kauno technologijos universitetas	23
34.	Sportinė rekreacija ir turizmas	B	612N87001	Lietuvos sporto universitetas	171
35.	Audiovizualinis vertimas	B	612U60003	Vilniaus universitetas Kauno humanitarinis fakultetas	43178
36.	Kultūros vadyba	B	612N28001	Vilniaus universitetas Kauno humanitarinis fakultetas	27

¹⁷⁷ B – bakalauro laipsnį suteikiančios studijos; M – magistro laipsnį suteikiančios studijos; PB – profesinio bakalauro laipsnį suteikiančios studijos; KP – kvalifikacijos pažymėjimas

¹⁷⁸ Studijuojančiųjų skaičius Vilniaus universiteto Kauno humanitarinio fakulteto studijų programose atviroje informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemoje „AIKOS“ pateikiamas kartu su studijuojančiųjų analogiškoje studijų programoje Vilniuje skaičiumi. Dėl šios priežasties lentelėje pateikiamas skaičius yra sąlyginis, apskaičiuotas darant prielaidą, kad maždaug 1/3 visų studijų programoje besimokančių studentų studijuoja Kaune, o likę 2/3 Vilniuje.

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	Pakopa (B/M/PB) ¹⁷⁷	Valstybinis kodas	Institucija	Studijuojančiųjų skaičius
37.	Lietuvių filologija ir reklama	B	612U10004	Vilniaus universitetas Kauno humanitarinis fakultetas	44
38.	Meno vadyba	M	621N20027	Vilniaus universitetas Kauno humanitarinis fakultetas	7
39.	Aprangos dizainas	PB	653W23005	Kauno kolegija	37
40.	Dizainas	PB	653W20001	Kauno kolegija	108
41.	Fotografija	PB	653W64003	Kauno kolegija	40
42.	Dailės kūrinių konservavimas ir restauravimas	PB	653W91001	Kauno kolegija	15
43.	Stiklo, keramikos, medžio, odos, tekstilės menas	PB	653W10001	Kauno kolegija	26
44.	Įvaizdžio dizainas	PB	653W23006	Kauno kolegija	45
45.	Kultūrinės veiklos organizavimas	PB	653N28007	Kauno kolegija	48
46.	Turizmo ir viešbučių vadyba	PB	653N20007	Kauno kolegija	421
47.	Interjero ir baldų projektavimas	PB	653J53002	Kauno kolegija	70
48.	Želdiniai ir jų dizainas	PB	653H93002	Kauno kolegija	103
49.	Leidybos ir spaudos technologijos	PB	653J52001	Kauno kolegija	91
50.	Multimedijos technologija	PB	653E10003	Kauno kolegija	305
51.	Ekoturizmas	PB	653N80006	Kolpingo kolegija	86
52.	Architektūra	B	612K10002	Vilniaus dailės akademija Kauno fakultetas	71179
53.	Dizainas	B	612W20001	Vilniaus dailės akademija Kauno fakultetas	46
54.	Grafinis dizainas	B	612W20002	Vilniaus dailės akademija Kauno fakultetas	36
55.	Interjero dizainas	B	612W20005	Vilniaus dailės akademija Kauno fakultetas	32
56.	Skulptūra	B	612W10004	Vilniaus dailės akademija Kauno fakultetas	17
57.	Stiklas	B	612W10005	Vilniaus dailės akademija Kauno fakultetas	4
58.	Taikomoji grafika	B	612W10006	Vilniaus dailės akademija Kauno fakultetas	13
59.	Taikomoji keramika	B	612W10007	Vilniaus dailės akademija Kauno fakultetas	3
60.	Taikomoji tekstilė	B	612W10008	Vilniaus dailės akademija Kauno fakultetas	7
61.	Tapyba	B	612W10009	Vilniaus dailės akademija Kauno fakultetas	27
62.	Architektūra	M	621K10003	Vilniaus dailės akademija Kauno fakultetas	3
63.	Dailės ir interjero restauravimas	M	621W91001	Vilniaus dailės akademija Kauno fakultetas	5
64.	Dizainas	M	621W20001	Vilniaus dailės akademija Kauno fakultetas	11
65.	Grafinis dizainas	M	621W20003	Vilniaus dailės akademija Kauno	6

¹⁷⁹ Studijuojančiųjų skaičius Vilniaus dailės akademijos Kauno fakulteto studijų programose atviroje informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemoje „AIKOS“ pateikiamas kartu su studijuojančiųjų analogiškoje studijų programoje Vilniuje skaičiumi. Dėl šios priežasties lentelėje pateikiamas skaičius yra sąlyginis, apskaičiuotas darant prielaidą, kad maždaug 1/3 visų studijų programoje besimokančių studentų studijuoja Kaune, o likę 2/3 Vilniuje.

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	Pakopa (B/M/PB) ¹⁷⁷	Valstybinis kodas	Institucija	Studijuojančiųjų skaičius
				fakultetas	
66.	Skulptūra	M	621W10006	Vilniaus dailės akademija Kauno fakultetas	6
67.	Stiklas	M	621W10005	Vilniaus dailės akademija Kauno fakultetas	1
68.	Taikomoji grafika	M	621W10007	Vilniaus dailės akademija Kauno fakultetas	3
69.	Taikomoji keramika	M	621W10008	Vilniaus dailės akademija Kauno fakultetas	3
70.	Tapyba	M	621W10010	Vilniaus dailės akademija Kauno fakultetas	10
71.	Rekreacija	PB	653D46001	Kauno miško ir aplinkos inžinerijos kolegija	147
72.	Turizmas ir svetingumas	PB	653N83002	V. A. Graičiūno aukštoji vadybos mokykla	112
73.	Apeigų ir švenčių organizatoriaus mokymo programa	KP	440081108	Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centras, Kauno buitinių paslaugų ir verslo mokykla	47
74.	Dailiųjų dirbinių pynėjo mokymo programa	KP	210021512	Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centras	8
75.	Dailiųjų tekstilės dirbinių gamintojo mokymo programa	KP	330021505	Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centras	7
76.	Kelionių agento mokymo programa	KP	330081204	Kauno buitinių paslaugų ir verslo mokykla	9
77.	Kelionių agento mokymo programa	KP	440081204	Kauno buitinių paslaugų ir verslo mokykla	28
78.	Viešbučio darbuotojo mokymo programa	KP	330081203	Kauno buitinių paslaugų ir verslo mokykla, Kauno maisto pramonės ir prekybos mokymo centras	13
79.	Viešbučio darbuotojo mokymo programa	KP	440081203	Kauno buitinių paslaugų ir verslo mokykla, Kauno maisto pramonės ir prekybos mokymo centras	13
80.	Vizualinės reklamos gamintojo mokymo programa	KP	440034202	Kauno buitinių paslaugų ir verslo mokykla	30
81.	Dailiųjų keramikos dirbinių gamintojo mokymo programa	KP	330021504	Kauno taikomosios dailės mokykla	3
82.	Dailiųjų metalo dirbinių gamintojo mokymo programa	KP	330021507	Kauno taikomosios dailės mokykla	13
83.	Dailiųjų metalo dirbinių gamintojo mokymo programa	KP	440021507	Kauno taikomosios dailės mokykla	58
84.	Elektroninės leidybos maketuotojo mokymo programa	KP	330021301	Kauno taikomosios dailės mokykla	4
85.	Fotografo mokymo programa	KP	330021303	Kauno taikomosios dailės mokykla	33
86.	Fotografo mokymo programa	KP	440021301	Kauno taikomosios dailės mokykla	72
87.	Kompiuterinės grafikos projektavimo operatoriaus mokymo programa	KP	440048202	Kauno taikomosios dailės mokykla	80
88.	Kompiuterinio projektavimo operatoriaus mokymo programa	KP	440048203	Kauno taikomosios dailės mokykla	26

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	Pakopa (B/M/PB) ¹⁷⁷	Valstybinis kodas	Institucija	Studijuojančiųjų skaičius
89.	Vizualinės reklamos gamintojo mokymo programa	KP	330034202	Kauno taikomosios dailės mokykla	48
90.	Multimedijos paslaugų teikėjo modulinė mokymo programa	KP	440048251	Kauno informacinių technologijų mokykla	16
91.	Multimedijos paslaugų teikėjo modulinė mokymo programa	KP	330048251	Kauno informacinių technologijų mokykla	12

Šaltinis: sudaryta BGI Consulting, remiantis oficialiais švietimo įstaigų internetinių puslapių ir atviros informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemos „AIKOS“ duomenimis.